

Nordlys

2 aviser i en HVER DAG

Onsdag 1. november 1995
Nr. 253 94. årgang

LØSSALG: Nord-Norge kr. 8⁰⁰ Landet for evrig kr 10⁰⁰

SCANDIC
HOTEL

TROMSØ

**KONFERANSEHOTELLET
I NORD-NORGE**

Totalt 1.100 konferanseplasser!
(Arctic Hall 640 plasser)

TLF. 77 67 34 00 • FAX 77 67 67 40

- Mye mer enn du har forestilt deg,
for mindre enn du tror -

Sommervarme i kjølediskene

Inspektør Arvid Ingebrigtsen i Næringsmiddeltilsynet har målt opp til 23 varmegrader i kjøledisker i Tromsø!

- Et stort problem, sier han. Ved enkelte inspeksjoner er det funnet bedervete varer i diskene. **SIDE 8**

Foto: Morgan Lindstrøm

- RiTø ville «kapre» ungene

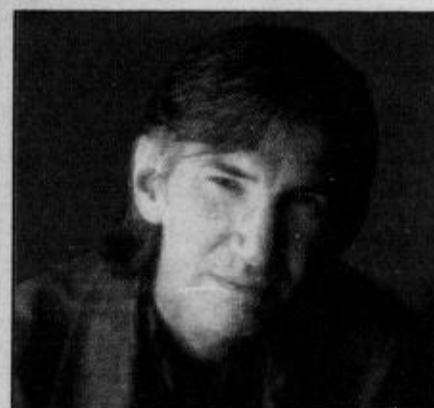

Foto: Anthony Lathrop

«Verdens beste
låtskriver»
til Tromsø! **SIDE 6**

Seks foreldrepar i Tromsø mener RiTø tenker mer på penger og status enn på barnas beste, når sykehuset kjemper for å få operere barna. (Foto: Morgan Lindstrøm)

Flere foreldre fra Tromsø føler at RiTø forsøkte å «kapre» ungene deres som pasienter. Barna er født med leppe- og ganespalting, og må gjennomgå en rekke operasjoner. Ifølge foreldrene har RiTø på eget initiativ overført pasienter fra Haukeland og Rikshospitalet til Tromsø. Foreldrene ønsker imidlertid ikke at barna skal behandles på RiTø, som de mener har et for dårlig tilbud. **SIDE 4-5**

**PRIS-
REKORD**
på "Best-selgeren!"

Semskede Skinn-
JAKKER
med Strikke-ermer

498

**DRESS
MANN**

Lordag åpent
til kl. 16.00.

TIPSTELEFONEN 77 61 05 00

Ledere

Når kompetanse blir et problem

Regionsykehuset i Tromsø har kompetanse på å operere leppe-ganespalte. For Statens helsetilsyn er dette blitt et problem!

Nå er ikke den nordnorske befolkningen ukjent med kombinasjonen helsevesen og problemer. Vi lever i en landsdel som alltid har vært fattig på spesialister, både innen helsevesenet og på andre sektorer. Først de siste ti-tjue årene har vi fått den ekspertise som trenges for å bringe helsetilbudet her nord opp på et nasjonalt nivå. Men dette skaper altså hodepine sør i landet, og nå vil man gjenopprette den gamle Bergens-farten, denne gangen med pasienter i las-ten.

Da landet ble inndelt i helseregioner, var ideen bak å gi befolkningen et likeverdig helsetilbud. Det skjedde på den tiden da man ennå hadde pasientenes ve og vel som hovedmålsetting. Men det begynner å bli en stund siden helsevesenets diagnose ble stilt på sjukehusets premisser. I takt med vår tids ideologiske overbygning – har pasientene med sitt effektiviseringsbegjær sluppet til også her. Mens økonomene sliter tungt med å effektivisere pasienter med hofteledelser, hjertefeil eller tarmslyng, har også profesjonene innen helsevesenet koblet seg til den statlige penge-respirator. Det blir en kamp om hvem som skal få lov til å behandle hva – et slagsmål om penger. Taperne i denne kampen blir selvfølgelig de som uheldigvis feiler noe.

En ekspertgruppe opprettet av Statens helsetilsyn har, i effektiviserings og rasjonaliserings ånd, valgt å følge såkalte internasjonale standarder når det gjelder spesialtjenester innenfor helsevesenet. Standardene er sikkert virkningsfulle i Nederland for eksempel, men de styrker ikke akkurat helsetilbudet dersom man bor i Nord-Norge. Standardene innebærer nemlig at

Lille Steffen Skogvang Pedersen får ikke bli operert på RiTo, til tross for at sykehuset har den kompetanse som skal til. Den to og et halvt år gamle gutten er blitt offer for en utidig profesjonskamp innen hel-

det må et befolkningsgrunnlag på 4 – fire – millioner mennesker til, dersom spesialtjenester skal være såkalt formålstjenlige. Det er med andre ord bare så vidt vi kan forvente slike tjenester her til lands.

Det er god grunn til å advare mot disse eksper-tenes mønsterplan. For bak

” RiTo har kompetanse på å operere leppe-ganespalte. For Statens helsetilsyn er dette blitt et problem! ”

vedtaket aner vi det nye, kostnadskrevede Rikshospitalet, med en foreløpig prislapp på 3,5 milliarder kroner.

Dagens helsevesen er kostbart, og den medisinske utviklingen gjør det stadig bedre – og dyrere. Ingen er uenig i at vi skal få maksimalt ut av de midler som sprøytes inn, og at det dermed må en viss fordeling til når det gjelder de mest avanserte tjenestene. Men vi setter spørsmålsteget ved om det er dette som nå skjer, eller om det er en profesjonskamp med vikarierende motiv. Regionsykehuset i Tromsø er også universitetsklinikk. Det synes oss derfor noe underlig at ikke sykehuset skal kunne tilby de fleste spesialtjenester, også med tanke på utdanning og forskning. Enda mer merkelig blir det at sykehuset ikke får lov til å benytte den kompetanse det allerede har. Hvordan Statens helsetilsyn og departementet får dette samfunnsøkonomiske regnestykket til å gå opp, gjenstår å se. I den grad helsetilsynet virkelig har et problem, ligger det nok nettopp her.

Men slik saken har utviklet seg til nå, er det vesle Steffen Skogvang Pedersen og hans foreldre – sammen med mange andre pasienter – som har det største problemet.

Nei til ja

Quebec, den kanadiske provins med en stor fransktalende befolkning, har så avgjort ikke løst sine separatistproblemer etter gårdsdagens folkeavstemning om løsrivelse fra den kanadiske forbundsstat. Det er blitt nei til ja på bakgrunn av et knappest mulig flertall mot løsrivelse. Bare 40 000 stemmer skilte de to fløyene av vel fem millioner velgere. Det betyr ikke annet enn at Quebecs kamp for selvstendighet går videre, kanskje i retning av en ny folkeavstemning, eller hva verre er, med opptøyer og vold.

Kanadisk samhold er et resultat vi i hvert fall skal være tilfreds med i Norge. Canada er en stor nasjon som alltid har pusset oss i nakken mer med varme enn med kulde. Det gjelder innenfor NATO-samarbeidet så vel som i de fiskeripolitiske disputter begge land har vært igjennom. Men med all respekt for quebecernes franske fortid: Hvis et stabilt, demokratisk velferdssamfunn ikke kan holde sammen av seg selv, ville det antakelig ha en smitteeffekt av konfrontasjoner mellom mange minoriteter og storsamfunn. Derfor håper vi på gårdsdagens folkeavstemning som et saliggjørende bidrag til sivilisert konfliktløsning.

Dagbok eller dokument?

Danskene er i opprør igjen. Det skyldes ikke salmonella, men Ritt Bjerregaard, som i en alder av vel 50 år har bevart sin ungdommelige evne til offentlige provokasjoner. Nå har hun skrevet dagbok fra sitt liv som EU-kommissær for miljø saker og blitt presset til å trekke den tilbake. Vel ett døgn senere ble boka offentliggjort i et eget bilag i Politiken.

«Kommissærens Dagbok» ville antakelig vært litterært uinteressant, var det ikke fordi den var skrevet av Ritt Bjerregaard. Vel nok har hun fått en opphøyet stilling i EU-kommisjonen som en av Europas store byråkrater med økte krav til offentlig verdighet. Men stadig er hun likevel en uberegnelig cocktail av offentlige provokasjoner som danskene super i seg som bayere, enten fordi de elsker henne eller fordi de elsker å hate henne. Det er en god blanding som springer ut av en lang politisk fortid som EU-motstander i 1972 og EU-tilhenger i 1995, som opprører i det danske sosialdemokrati, som statsråd med dyre hotellregninger og med en egen evne til å sette ubehagelige saker på dagsordenen.

Fortida hennes er ikke noen uinteressant lenke til dagboksnotatene, som først ble markedsført og sendt ut til danske avisredaksjoner for siden å bli trukket tilbake av forlaget Aschehoug. Nå har forleggeren og forfatteren saksøkt sjefredaktør Tøger Seidenfaden i Politiken fordi han offentliggjorde dagboksnotatene. Det er en såpeopera i gråsonen mellom opphavsrett og dokument med det evige slagsmålet om rett til innsyn.

Mange har dømt Politiken over sidelinjen med henvisning til de opphavsrettslige regler som EU forsøker på skjerp på terskelen til det digitale informasjonssamfunnet. Både journalister og forfattere står sammen om den. Men spørsmålet er hvor åndsverkene slutter og alt blir tilgjengelig på Internet. Og spørsmålet er i særdeleshet hvor dokumentene blir av i den uendelige mølla av byråkrati som stadig snyter folk for innsyn i EU. Midt i alt oppstyret om Bjerregaards dagbok har EU hatt en komité i sving, ikke om offentlighet, men for å se om det er behov for en egen lovgivning for digitalisering av åndsverk.

Mye tyder på at Seidenfaden og Politiken har en sak som er verdt å forsvare. Det er ikke sikkert at opphavsretten står så sterkt når boka likevel ble trukket tilbake, for øvrig etter press fra EU-president Jacques Santer. Det er jo ikke det ver-

«Kommissærens Dagbok», skrevet av en ikke ukjent EU-kommissær, er havnet i gråsonen mellom dokument og åndsverk etter at boka først ble trukket tilbake og senere offentliggjort i Politiken. Ritt Bjerregaard og Aschehoug forlag krever nå fem millioner av sjefredaktør Tøger Seidenfaden. En såpeopera er på gang der journalister og redaktører enda en gang må slåss om retten til innsyn.

Søkelys

Ivan Kristoffersen

ste brudd på ytringsfrihet i en verden hvor det frie ord blir undertrykt til daglig. Det var like

” Sjefredaktør Seidenfaden er vel kommet i samme uholdbare situasjon som andre journalister og redaktører når de får et manuskript som plutselig blir trukket tilbake og som de følgelig kan bli nødt til å snyte sine lesere for. ”

EU-kommissær Ritt Bjerregaard har provosert danskene igjen med sin mer eller mindre åpenhjertige bok fra sitt første halvår som EU-kommissær. Samtidig har hun havnet i en spennende gråson mellom byråkrati og litteratur.

mye en politisk avgjørelse, av hensyn til de lite flatterende karakteristikkene av folk som Helmut Kohl og Jacques Chirac. Det var heller ikke særlig oppsiktsvekkende. Men de var skrevet av en EU-kommissær som helst burde holde slike erfaringer for seg selv av grunner vi alle kan tenke oss. Den sterkt personlige dagboksformen hvor private erindringer blandes sammen med offentlige opplevelser, får selv små detaljer til å virke oppsiktsvekkende. Seidenfaden har sagt at dagboka har krav på offentlig interesse fordi den gir innsyn i et lukket system og fordi den er skrevet av en fremtredende byråkrat. Jeg er faktisk enig. Dagboka som ble trukket tilbake, er blitt et dokument der kravet om innsyn må veie minst like tungt som opphavsretten. Hvilken opphavsrett er det Aschehoug og Ritt Bjerregaard påberoper seg, når boka formelt ble trukket tilbake?

Det er selvfølgelig opphavsretten til et manuskript som i minst like stor grad kan betraktes som et dokument i denne sammenheng. Selvfølgelig burde Politikens sjefredaktør fått forfatteren og forlagets tillatelse før han trykte Bjerregaards manuskript i et eget bilag til Politiken i forrige uke. Men det ville han selvsagt ikke fått. Sjefredaktør Seidenfaden har vel kommet i samme uholdbare situasjon som andre journalister og redaktører når de får et manuskript som plutselig blir trukket tilbake og som de følgelig kan bli nødt til å snyte sine lesere for. Og som eneste sjefredaktør i Danmark har han beveget seg ut i gråsonen mellom åndsverk og innsyn. Hva er det folk venter av redaktører og journalister?

Her går man hver dag og krever innsyn og åpenhet, åpenhet om politikk i sin alminnelighet og i særdeleshet bak de lukkede dørene i EU-kommisjonen. Og når en avis trykker en åpenhjertig dagbok om EU-kommissærens første halvår, blir Politiken attpåtil saksøkt med et erstatningskrav på fem millioner. Noen stor journalistisk prestasjon var det jo slett ikke. Men på det tidspunkt boka lå i redaksjonslokalene til Tøger Seidenfaden, ble den trukket tilbake. Ritt Bjerregaards dagbok ble resirkulert som offentlig dokument. Der begynner den store krangelen om innsyn og åndsverk.

Presseklipp

● HAVNELØFTE MÅ HOLDES

«Det påhviler også den nye politiske ledelsen med Konradsen i spissen å sørge for at havneutbygginga i Ørnfjorden blir realisert i 1996. Det var de borgerlige partiene og SV som like før valget fikk vedtatt i formannskapet at prosjektet skal gjennomføres i kommunal regi.»

Troms Folkeblad

● PILS PÅ POLET

«Dessuten kan det bli behov for å minne om at pøltsalgene er ganske skjevt fordelt geografisk. Er det meningen at distriktsbefolkningen i fremtiden skal bestille sine pilsflasker på postkontoret, betale på forhånd og deretter vente noen dager på forsendelsen? Vi føler oss ikke overbevist om at slike tiltak vil få den legale alkoholomsetningen til å gjenvinne markedsandeler, i forhold til hjemmeproduksjon, smugling og desslike.»

Lofotposten

● TAFATT NÆRINGS LIV

«Likevel mener vi det må være grunn til å utfordre Asbjørn Rasch til å gå noe nærmere inn i problemstillingen. Han bør enda klarere utfordre dem til å komme på banen, de krefter i Harstad-regionen som er til hinder for utviklingen her. For dersom det er slik Rasch frykter, som Sparebanken Nord-Norge registrerer og andre inviteres til å tro, så må det verste være å legge lokk på debatten, og bare føre den i de indre rom.»

Harstad Tidende

HØYRE-RENOVASJON

Dagens mening

Uverdigg behandlet av politiet

□ Av Tanja Brynlund, Tromsø

Jeg viser til en artikkel i Nordlys av 28. oktober 1995, hvor Philippe Moh påstår at politiet behandlet ham som en kriminell sist fredag da han fikk motorstopp i rundkjøringa ved RiTø.

Min samboer og jeg var vitne til at politiet brøt håndjern på Moh, og dro ham inn i bakenden på svartemarja. Jeg vil på det sterkeste påstå at dette ikke er måten man forventer å bli «hjulp» på når man er uheldig og

får motorstopp på bilen. Det får ikke hjelpe om man står aldri så mye i en rundkjøring.

Politiet sier at de ble mistenksomme fordi Moh hadde sittet med hånden ut bak passasjerstet foran.

Enhver med den minste kjennskap til menneskelige reaksjoner ville kanskje se det som en normal refleks å bøye seg bak, og unna lyset, når man får ei lommelykt pekt i øynene.

Banket politiet på ruta og spurte hva som var i veien, før

de tro lyset inn gjennom ruta? Forklarte politiet at de bare ville sjekke ut bilen som sto i rundkjøringa, slik at Moh ble gjort klar over hva det dreide seg om? Ba de ham på en høflig måte å tre ut av bilen, slik at de kunne få se på den? Hørte de på hva han hadde å si?

Det er å vise normal menneskelig respekt å spørre, eller forklare hva saken dreier seg om, før man bare tar seg til rette.

Meg bekjent skal mennesker i dette landet behandles likt og uavhengig av kjønn, status og hudfarge.

Politiet sier at utgangspunktet

for hendelsen var en helt vanlig kontroll. Kom ikke og fortell meg at jeg ville blitt behandlet på samme måte om det var meg som hadde fått motorstopp der og da, ikke om jeg hadde holdt hånden bak setet aldri så mye. Ynkkelig og uverdigg av politiet, spør du meg.

ÅPNINGSTILBUD:

Gjelder KUN i Sydenbutikken, Tromsø

Tromsø - Gran Canaria 12.1. + 19.1.
2 uker - minus kr 500,- i rabatt pr. pers.

Evenes - Gran Canaria 6.12.
2 uker - minus kr 500,- i rabatt pr. pers.
Rabattene gjelder på alle spesifiserte bosteder

Bodo - Tenerife 5.12.
2 uker - minus kr 500,- i rabatt pr. pers.
De første 10 som bestiller på denne avgangen får kr 1000,- i rabatt. Personlig frammetel

Storg. 102, Veita Senter

tf. 77 61 63 00

Nytt reisebyrå åpner i Tromsø i dag onsdag 1. november

Hos oss vil du kunne kjøpe alle typer reiser, men vår spesialitet er ferie-/fritidsreiser.

Velkommen innom til en hyggelig ferieprat!

Veronica

Anne-Britt

Kontakt oss på tf. ma-fr 09.00-16.30 to 10.00-14.00

SYDENBUTIKKEN
SPESIALIST I FERIEREISER

00 erstatter 095 til utlandet

Fra 2. november 1995 må du slå 00 til utlandet istedenfor 095

Dette gjelder også telefaks, datatrafikk over modem, ISDN og mobiltelefon

Eksempel:
Skal du ringe til Sverige, slå 00 46 + abonnentens nummer

Har du spørsmål, ring kundeservice:
140 for privatkunder
147 for bedriftskunder

Husk nødnummer: Brann: 110
Politi: 112 - Ambulanse: 113

RITØ-STRIDEN

Vil stanse RiTØ-kirurg

Nordlys 31. oktober: Siden august 1993 har Steffen (2 1/2 år) gjennomgått fem operasjoner ved RiTØ for medfødt leppe- og ganespalte. Neste operasjon må han ta i Bergen eller i Oslo.

Sjø-laksefiske?

TRONDHEIM: Direktoratet for naturforvaltning (DN) går inn for å oppheve enkelte restriksjoner mot laksefiske i sjøen. Fylkesmennene skal vurdere de fiskeregler som gjelder. Innenfor visse rammer skal fylkesmennene før neste års laksesesong fastsette reguleringer, som kan være mer eller mindre strenge, avhengig av tilstanden for de lokale lakstestammer.

DN har nylig sendt på høring et forslag til regulering av fisket etter laks, sjørret og sjørøye. Rammen for fiskesesongen skal ifølge forslaget være fra 1. juni til 30. september. Fylkesmennene skal unntaksvis kunne tillate fiske utenom denne perioden, hvis dette er «sterkt ønskelig og forsvarlig ut fra lokale forhold».

Direktoratet legger ikke opp til generelle endringer i reguleringene av sjøfisket etter laksefiske. Men DN ber fylkesmennene vurdere om det er behov for ytterligere reguleringstiltak i områder med truede eller sårbare bestander.

Signalene om at det også kan bli aktuelt å lempe på enkelte restriksjoner i sjøfisket, kommer etter mange år med stadige innskrenkninger i dette fisket. Denne politikken har i mange kystdistrikter ført til mye ulovlig fiske, og sviktende respekt for fiskeforbud som er oppfattet som urimelige.

– Fiskeriene betaler for landbruksvern

OSLO: Dersom EU innfører hyppigere grensekontroller av fisk, er det fiskerinæringen som betaler regningen for å verne om et sterkt subsidiert landbruk. Det mener administrerende direktør Ingebrigt Overby i Norske sjømatbedrifters landsforening (NSL). Foreningen representerer 65 prosent av norsk lakseeksport. EU har truet med å innføre hyppigere kvalitetskontroller av norske fiskeprodukter fordi Norge holder fast på kontroll av utenlandske landbruksvarer. Norske veterinærmyndigheter har forsvart denne kontrollen, blant annet med faren for salmonellasmitte.

– Det er en hvit løgn at Norge så å si har vært fri for salmonellasmitte, hevder Overby overfor NTB.

– Faktum er at vi først for noen få år siden startet kontroll av salmonella i norsk kjøtt, og ikke uventet fant man da salmonella i norske varer, sier NSL-direktøren.

Han mener hovedmotivet for å beholde importkontrollen ikke er å beskytte norske forbrukere, men å skåne norsk landbruk mot billig importkjøp.

– Spørsmålet er om myndighetene ønsker å hjelpe en fiskerinæring som innbringer 20 milliarder kroner i eksportinntekter hvert år, eller om man skal verne et sterkt subsidiert norsk landbruk, sier Overby. (NTB)

– Hjelp skredofrene

TROMSØ: Islandsklubben i Tromsø håper på støtte rundt innsamlingsaksjonen for de overlevende fra snøskredet i den vesle bygda Flateyri på Nordvest-Island. Aksjonen har kontonummer 1607 57 61159 i Sparebanken Nor og heter «Solidaritet i praksis – Flateyri». Aksjonen administreres av den islandske ambassaden i Norge.

– Pengene skal gå til gjenoppbygging av bygda, og som hjelp til skredofrene, forteller Jon Helgi Thorarinsson, formann i Islandsklubben i Tromsø. Aksjonen er landsdekkende i Island og Norge.

– I januar da katastrofen rammet kom det svært mye støtte fra folk på Færøyene. Slikt varmer i en tung tid, sier Thorarinsson. Han vil nå gjøre det han kan for innsamlingsaksjonen i Norge.

Rolf Jakobsen

ALTA: Liv Fredriksen fra Alta er en av de som i fire år har arbeidet for å få stanset RiTØs behandling av barn med leppe-kjeve-ganespalte-misdannelser. RiTØs kirurg har drevet uten nødvendig tillatelse. Nå vurderer pasienter i Finnmark om de er feilbehandlet. Resultatet kan bli søksmål mot sykehuset, skriver Finnmark Dagblad i dag.

– Saken er at RiTØ aldri har hatt noe tilbud som er godkjent. De bør heller aldri få dette tilbudet fordi pasientgrunnlaget i Norge er for lite. Dette fører til at behandlingen ikke blir god nok, mener Fredriksen.

Hun er selv mor til en tre år gammel sønn som er ganespalte-barn. Han har hatt to operasjoner ved Haukeland sykehus. Fredriksen er svært godt fornøyd med resultatet. Hun er svært overrasket over at et barn på samme alder, behandlet ved RiTØ, har vært gjennom så mange som fem operasjoner.

Forsøkt stanset

Helt siden desember 1991 har Leppe/ganespalteforeningen i Norge forsøkt å stanse behandlingen i Tromsø. Fredriksen er fylkesrepresentant for Finnmark. Årsaken til at foreningen reagerer så sterkt på utspillet fra RiTØ, er at sykehuset har drevet uten nødvendig godkjenning fra myndighetene. Tre ganger har Helse- og sosialdepartementet krevd stans i behandlingen uten at RiTØ har reagert. Dette blir også bekreftet av fylkeshelsesjefen i Troms, Finn Bye.

For fire uker siden grep Stortingets ombudsmann for forvaltningen inn. Behandlingen ble da øyeblikkelig stanset, men RiTØ vil søke om å få godkjent sitt tilbud.

Ikke det beste

– Nå er saken i ferd med å bli en medisinspolitisk sak i Nord-Norge hvor ungene til sjuende og sist kan bli de skadelidende. Dersom RiTØ skal stå for behandlingen, vil vi ikke få den beste behandlingen som tilbys i Norge, frykter Fredriksen.

Liv Fredriksen i Alta vil ikke at sønnen Morten (3) skal behandles ved Regionsykehuset i Tromsø. Hun setter store spørsmålsteget ved RiTØs seriositet, når sykehuset gir et medisinsk tilbud uten godkjenning.

(Foto: Rolf Jakobsen, Finnmark Dagblad)

– Sentralisering er nødvendig

Hvert år fødes mellom 100 og 120 spaltebarn i Norge.

Dette er det grunnlaget Rikshospitalet i Oslo og Haukeland sykehus mener de trenger for å opprettholde et forsvarlig, faglig nivå, skriver Finnmark Dagblad i dag.

Prof. dr.med. Frank Åbyholm, avdelingsoverlege ved Rikshospitalet, sier i Leppe/ganespalteforeningens medlemsblad Dialog:

«I Norge kom man tidlig til den erkjennelse at også en sterk grad av sentralisering av behandlingen var nødvendig.»

– Saken dreier seg om ungenes utseende. Behandlingen er ikke bare plastisk-kirurgisk, men går også på ansiktsveksten, tyggefunksjoner, evnen til å svelge, hørsel og språk. Derfor er det behov for et tverrfaglig team av forskjellige leger og spesialister i behandlingen. Ved Haukeland sykehus har de brukt 20 år på å bygge opp sin kompetanse.

– Nå kommer det kirurger fra andre deler av verden for å lære hvordan disse teamene legger opp sin behandling, påpeker Leppe/ganespalteforeningens fylkesleder Liv Fredriksen i Finnmark.

– Ikke faglig forsvarlig

«Behandlingen av spaltebarn ved Regionsykehuset i Tromsø er ikke faglig forsvarlig.»

Dette skriver fylkestannlege Live Kristine Utnes i Troms i et brev til fylkeshelsesjefen. Brevet er skrevet i mars 1994.

«Denne typen behandling krever samarbeid hvor flere ulike spesialiteter inngår, og sykehuset har invitert fylkets kjeveortopedier til et samarbeid om behandlingen. Kjeveortopedene i Troms mener imidlertid at slik behandling i Troms ikke er faglig forsvarlig fordi pasientgrunnlaget er for lite til at en kan opparbeide seg tilstrekkelig kompetanse og erfaring», skriver Utnes.

I brevet, som Finnmark Dagblad refererer i dag, skriver hun videre at flere kjeveortopedier i Tromsø er kommet i et dilemma når de av faglige grunner anbefaler at pasienter får sin behandling sentralt, samtidig som RiTØ utfører behandling i Tromsø.

«Enkelte pasienter som har fått utført kirurgisk behandling ved RiTØ, blir svært overrasket når de får vite at det eksisterer et mer helhetlig tilbud sentralt.»

Utnes skriver også at RiTØ «bør rette seg etter retningslinjer fra sentrale myndigheter».

– Vi føler at RiTø ville «kapre» ungene

Bjørn Tore Lysnes
og Morgan Lindstrøm (foto)

TROMSØ: Flere foreldre fra Tromsø med barn som er født med leppe- og ganespalting føler at ungene deres er forsøkt «kapret» som pasienter av RiTø. Ifølge foreldrene har RiTø på eget initiativ overført pasienter fra Haukeland sykehus i Bergen og Rikshospitalet i Tromsø.

– Flere av oss er blitt kontaktet av RiTø og henviset til at det nå er RiTø som skal ta seg av denne behandlingen, sier de.

Denne kontakten strekker seg tilbake til 1994, og foreldrene med barn i alderen én uke til 13 år reagerer sterkt på måten RiTø tar seg til rette på et behandlingstilbud som de av Sosial- og helsedepartementet ikke har tillatelse å utføre.

– Vi føler at ungene våre er blitt forsøkt «kapret» som pasienter, sier seks familier fra Tromsø.

De har nektet for at ungene deres skal bli behandlet i Tromsø.

– Med et så lite befolkningsgrunnlag som man har for RiTø så vil operasjonstilfellene bli så få at dette nærmest er for eksperimentering å regne, sier Stein Ove Jørgensen.

– Vi er redd for at det tilbudet vi har skal forsvinne, og mener at vi er privilegert som har spesialister i verdensklasse, sier Line Stenbakk som er en av foreldrene og også fylkesrepresentant i Troms for «Foreningen for leppe- og ganespaltete barn».

Ekteparet Solveig og Stein Ove Jørgensen er et av parene som har fått problemer etter at RiTø begynte å blande seg inn i hvor slike pasienter skal behandles.

I september i år hadde de fått time ved Haukeland sykehus i Bergen for sønnen Mikael (4). Noen dager i forveien oppsøkte Solveig Jørgensen trygdekantoret i Tromsø for å få ordnet med en rekvisisjon for reisen. På trygdekantoret ble hun imidlertid blankt avvist.

– De sa at dersom jeg skulle reise til Bergen så måtte jeg betale reisen selv.

Trygdekantoret opplyste henne om at det nå var RiTø som skulle ta seg av slike operasjoner. Hun ble sendt til overlege Rolf Nordstrøm ved RiTø, men følte seg ikke særlig mye klokere etter den samtalen. Det ble først fart i saken da hun kontaktet logoped i Bergen og trygdesjefen i Tromsø.

– Etter dette fikk jeg dispensa-

Flere Tromsø-foreldre føler at RiTø har forsøkt å «kapre» ungene deres som pasienter i et forsøk på å skape et behandlingstilbud i Tromsø. Bak f.v.: Solveig Jørgensen med barna Cato (8) og Aleksander (6), Asmund Hansen, Lena Fagervoll, Angelica (7) og Jeanett Nilsen, Randi Rüse, Anne Mette Thoresen og Håkon (3). Foran f.v.: Line Stenbakk med datteren Emilie (3) og Stein Ove Jørgensen med sønnen Mikael (4).

sjon fordi det var så dårlig tid for operasjonen. Men jeg fikk beskjed om at dette var siste gangen, sier hun.

– Ungene offer for status

Foreldrene Nordlys snakket med i går mener at ungene er blitt et offer i en sak som også berører andre ting enn pasientens beste.

– På oss virker det som RiTø tenker mer på penger og status. Vi tenker på ungene våre og er interessert i at disse får et så godt tilbud som mulig. Derfor gjør det oss ingenting om vi må reise til Oslo eller Bergen, sier Line Stenbakk som er mor til Emilie (3).

– Vi har ikke bedt om noe behandlingstilbud her i Tromsø, og er meget godt fornøyd med tilbudet vi har i Bergen og Oslo, fortsetter hun.

Familiene reagerer også på det de kaller for manglende informasjon. Blant annet sendte ekteparet Jørgensen via sin primærlege i Tromsø en forespørsel til RiTø om hvilket behandlingstilbud som fantes for barn med leppe- og ganespalting.

– Vi fikk aldri noe svar. De fulgte aldri opp vår henvendelse.

Og da tenkte vi at når de ikke har kompetanse til dette, så har de heller ikke kompetanse til andre administrative oppgaver, sier Stein Ove Jørgensen.

Åsmund Hansen og Lena Fagervoll er foreldre til Robin André (3 måneder). Gutten er ganespaltet. De forteller at da deres sønn ble født fikk de minimalt med informasjon og oppfølging. Gutten er født i Tromsø.

– Vi fikk slengt et lite grønt hefte i neven med beskjed om «les dette». Vi fikk ikke opplysninger om Haukeland sykehus eller Rikshospitalet fra RiTø, sier Åsmund Hansen.

Nå skal sønnen opereres ved Rikshospitalet, og de reiser til Oslo i morgen. De føler at de ikke er blitt fulgt opp fra RiTø etter at Robin André ble født.

– Har ikke kompetansen

Foreldrene tror ikke RiTø har den kompetansen som skal til for å behandle ungene deres. De ser derimot ingen grunn til å tvile på at overlege Rolf Nordstrøm har den kompetanse som skal til for å gjennomføre denne type operasjoner. Det er hele støtteapparatet

bygge opp og formalisere det nødvendige støtteapparatet rundt behandlingen av leppe- og ganespaltete barn når man ikke får tillatelse til dette.

– Jeg vet at vi har motstand fra fagmiljøer i Bergen og Oslo, og de vil selvfølgelig fremstille dette som om at vi ikke kan gjøre denne type inngrep, sier Johnsen.

rundt de stiller seg tvilende til. Deres erfaring er at selv sykepleierne ved Haukeland og Rikshospitalet er eksperter i det de holder på med. Oppfølgingen og opplegget rundt disse institusjonene karakteriserer de som meget profesjonelt og kompetanserikt. Via disse institusjonene er de også blitt satt i kontakt med fagkompetente logo-

peder lokalt, oppsøkingen er regel- og planmessig utført og informasjonen er meget godt.

– Vi får derfor god tid til å planlegge. Og det er derfor ingen problemer for oss å reise til Oslo eller Bergen for en uke av gangen, sier Anne Merete Thoresen som er mor til Håkon (3).

SAGATUN

UKEMENY – MIDDAGER

I dag serverer vi

– Gammeldags seibiff
m/løk i rømmesaus

I morgen serverer vi

– Salt kjøtt
m/kårabistappe

– og ikke nok med det –

Hver dag 4 – 6 retter i tillegg

– Spis godt og variert –

SAGA
HOTELL TROMSØ
Rich. Withs plass 2 – 9008 Tromsø
Tlf. 77 68 11 80 – Fax 77 68 23 80

Bjørn Tore Lysnes

Magne Johnsen, stedfortreder for RiTø-direktør Knut Schrøder, ønsker ikke å kommentere at flere Tromsø-foreldre føler at deres unger ble forsøkt «kapret» til RiTø som pasienter.

– Det er vanskelig for meg å kommentere akkurat dette da jeg

ikke har noen direkte tilknytning til denne saken, sier Johnsen. Men han henviser til de som har fått behandling ved RiTø.

– Spør om de er fornøyd. Helsemyndighetene må gjerne sjekke vår behandling av disse, og helheten rundt, sier han.

Magne Johnsen mener for øvrig at det er vanskelig for RiTø å

– Myndighetene må gjerne se på vår behandling

«Musikernes musiker» til Tromsø

«Townes Van Zandt er den beste låtskriveren i verden. Og jeg skal stå på Bob Dylans kaffebord med mine skitne boots på og si det.» Det var Steve Earle som ytret dette. Torsdag 9. november kan du selv få oppleve Van Zandt på Blå Rock Café i Tromsø.

Torkil Emberland

Van Zandt begynte å spille gitar da han var 15, og lærte sin andre akkord da han var 21. Akkurat i tide til å bli med på den amerikanske visebølgen da han LP-debuterte i 1967. Den gangen ga strengt tatt plateselskapene kontrakt til enhver mann med gitar, men Van Zandt trivdes i bakevja av folk som Bob Dylan, Neil Young og Arlo Guthrie.

Hest, ikke cowboy

For å være helt sikker på å ikke bli berømt tilbringer han gjerne somrene i et skur i Colorados villmark, langt fra telefoner. Men han har hest. Hesten er det nærmeste man kommer å plassere ham i country-båsen, men det er likevel trygt å si at han opererer innenfor rammene av amerikansk tradisjonsmusikk. Van Zandt gir seg ikke i kast med store musikalske eksperimenter – han vil lage og lager vakker og tidløs musikk.

Han har alltid vært det som kalles en «musikernes musiker». Folk kjente kanskje ikke Van Zandt, men kunne vanskelig unngå å høre Doc Watsons innspilling av «If I Needed You», Robin og Linda Williams med «None But The Rain», eller Steve Youngs versjon av «No Place To Fall» når de skrudde på radioen. Emmy Lou Harris hadde likevel større reklameverdi enn disse, og Van Zandts karriere tok så smått av etter at hun spilte inn «Pancho And Lefty», og Willy Nelson gjorde det samme.

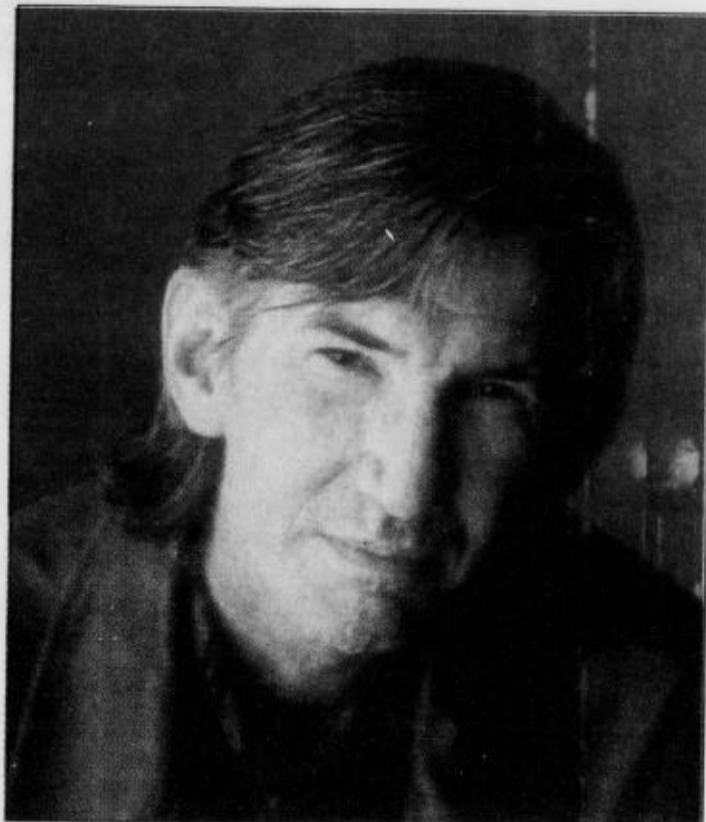
Storfint besøk

Likevel har Van Zandt aldri nådd de store massene. Foruten at mannen selv er sky, har plateselskapene hans sørget for ualmennlig dårlig distribusjon, slik at en stakkar må løpe beina av seg for å få tak i en av de tolv utgivelsene hans. Eller man kan nøye seg med yngre artister som Cowboy Junkies og Walkabouts, som har falt på kne over

sangene hans. Men i fjor kom endelig «No Deeper Blue». Fjorten vakre sanger som sto til terningkast seks i Dagbladet og fem ekstatisk B-er i Beat. Og Blå Rock følger opp sin lille tradisjon med å invitere låtskriverhelter som ikke har blitt riktig så kjent som de burde. Som Blå Rocks Egon Holstad skriver i sitt lille flygeblad: «Det at Townes Van Zandt i det hele tatt vil sette sine bein i Tromsø kommune, får i byhistorisk øyemed kongefamiliens opphold under krigen til å fortone seg som det rene Muppet Show.»

Holstad skriver dette for å få forståelse for at Van Zandt kommer alene med sin gitar – for å holde en ekte intimkonsert. Blå Rock ber derfor pent om at publikum legger snakketøyet hjemme og lytter. Da blir det en konsertopplevelse det skal gå gjetord om.

Konserten i Tromsø er den ene av to i Norge. Den andre finner sted i Oslo.

Townes Van Zandt kommer til Tromsø, og spiller på Blå Rock Café.
(Foto: Anthony Lathrop)

Sitrende forventning.

Sval.

249
Bluser

149
Bluse

Strøken.

59
Orobluse
strømpebukse
2 for
98

Polarsenteret
og Storgata 52

CUBUS

Bates Binders BBA1

Redd for Tigrene

Bente Knutsen og Stein Wilhelmsen (foto)

FINNSNES: Det har vakt frykt og redsel at tamilenes organisasjon Tigrene har opprettet informasjonsavdeling i Tromsø. «Sandesaya», en tamilsk flyktning som jobber i Midt-Troms, mener Tigrene sprer propaganda, og føler seg utrygg.

– Ikke alle tamilene holder med Tigrene, og de som ikke gjør det blir truet hvis de står fram, sier han.

Nordlys møter tamilen, la oss kalle ham «Sandesaya», et sted i Midt-Troms fordi han vil fortelle om sitt syn på Tigrene og deres virksomhet. Han er lei av det ensidige bildet som er kommet fram i media om Tigrene, og vil slett ikke bruke ordet «frigjøringsorganisasjon» når han snakker om dem. Han kaller dem derimot «terroristorganisasjon», men tør ikke stå fram med sine synspunkter uten at han får være anonym.

– Hvis noen kjenner meg igjen, er både jeg og familien min i fare. Jeg har hørt om noen tamiler i Tyskland som ble drept fordi de kritiserte Tigrene offentlig, så jeg tør ikke å ta den sjansen, sier han.

Propaganda

Sandesaya ble ikke videre glad da han leste i mandagens Nordlys at Tigrene har opprettet avdeling i Tromsø. Han er tamil og tilhører dermed minoriteten på Sri Lanka, men holder ikke med Tigrene.

– Jeg kommer fra sør, og der er det mange som lever i fred med singaleserne. Sri Lanka har 18 prosent tamiler, men bare en del av disse holder med Tigrene. De fleste fra nord. Når man leser avisene her, virker det som om alle holder med Tigrene. Det er feil, sier han.

Sandesaya mener mye av det som kommer fra Tigrenens informasjonsnettverk Tamil Coordinating Committee (TCC) er direkte feil og derfor bare propaganda.

– Tigrene har dessuten truet og drept tamilske politikere som har kjempet for innflytelse på en demokratisk måte, sier han og er selv på parti med de som kjemper for tamilenes rettigheter gjennom demokratiet.

Kan reise hjem

– Ifølge Tigrene forfølger og massakrerer regjeringshæren si-

– De som tror på demokratisk innflytelse, er truet av Tigrene. Tigrene er en terroristorganisasjon, mener «Sandesaya», som føler seg utrygg etter at Tigrenes informasjonsnettverk TCC har fått en representant i Tromsø. Innfelt faksimile fra Nordlys mandag.

vile tamiler. Jeg vet tvert imot at jeg kan dra tilbake når som helst uten problemer og føler meg slett ikke truet av regjeringa, sier Sandesaya.

Han er enig med TCC i at informasjon er en del av krigen som drives på Sri Lanka, og vil derfor ikke at bare én side av konflikten skal komme fram i media.

– Det finnes flere sider enn Tigrenes, sier han og føler seg ikke truet så lenge Tigrene ikke får vite hvem han er.

Når Nordlys skal ta bilde, er han veldig nervøs og påpasselig med ikke å vise ansiktet sitt...

– Ingenting å skjule

– Vi driver med informasjonsarbeid blant både tamiler og nordmenn. Vi skjuler ingenting for offentligheten og følger norske lover.

Det sier Rajan Chelliah, som er talsmann for det tamilske samordningsutvalget (TCC) i Norge.

Han tar sterk avstand fra «Sandesayas» påstander om trusler og frykt for gjengjeldelse fra Tigrene.

– Det er veldig lett å begrunne og legitimere slike påstander ved å være anonym. I en konflikt som den på Sri Lanka er det alltid individer som ønsker å kaste skitt på en av partene, i dette tilfellet oss, sier Chelliah.

Nordlys lyktes i går ikke å få kontakt med TCC-leder P. Paranthaman i Tromsø som fortalte om sin virksomhet i Nordlys på mandag.

Saken følger Nordlys

● Siden 1983 har det vært alvorlige etniske og religiøse motsetninger mellom majoriteten av folket på Sri Lanka, singaleserne, og den største minoritetsgruppa, tamilene. Singaleserne utgjør 3/4 av folket, mens tamilene utgjør 18 prosent.

● Konfliktene resulterte tidlig i et krav om en egen stat for tamilene i nord. Da regjeringa blant annet krevde at alle parlamentsmedlemmene skulle sverge lojalitetsed til et enhetlig og samlet Sri Lanka, førte det til at det største opposisjonspartiet Tamil United Liberation Front (TULF) forlot parlamentet.

● Siden da har mer militante tamilorganisasjoner gjort seg mer og mer gjeldende. Den største av dem er Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) – kalt Tigrene.

● I 1987 ble det gjort en avtale som innebar utvidet selvstyre for tamilene i 1/3 av landet, men de militante tamilene var ikke fornøyd og fortsatte borgerkrigen. Konflikten ble trappet opp i juli i år, og er nå på sitt verste.

● Tigrenes internasjonale informasjonsnettverk TCC har nå fått en egen kontaktperson i Tromsø.

EMFI i Veitasenteret PRISFEST PÅ LEKER!

- ★ Dukkevogn, med pute og dyne
Passer fint til de minste **Kun 299⁰⁰**
- ★ Gavesett med 25 småbiler
I metall og plast Før 99,- **Nå 49⁵⁰**
- ★ Parkeringshus
Med forskjellige funksjoner **Kun 199⁰⁰**
- ★ Bilbane
2,7 meter, uten batteri Før 229,- **Nå 129⁰⁰**
- ★ Spillemagasin
10 forskjellige spill **Kun 69⁵⁰**

UKENS SUPERTILBUD

KJEMPEFLOTT KJØKKEN

med gryter, og visper o.l. Solid i HP-plast Før 799,-

Kun 399,-

... og mange andre tilbud til fantastiske priser!

gjør leken morsom

VEITA

Veitasenteret, plan 4, tlf. 77 68 08 50

Sommervarme i kjølediskene

Ragnhild Gustad og Morgan Lindstrøm (foto)

TROMSØ: Sommervarmen vi så lite til i år, finnes i enkelte kjøledisker for ferskvarer. En gjennomgang av Næringsmiddeltilsynets temperaturinspeksjoner i kjølediskene i dagligvarebutikkene, viser at det har vært målt opp mot 23 varmegrader i enkelte kjøledisker.

De høye temperaturene er et langt større problem enn i kjølediskene enn i frysediskene, sier inspektør Arvid Ingebrigtsen i Næringsmiddeltilsynet.

Konsekvensene av høy temperatur er at varene får kortere holdbarhet enn den datoen som er oppgitt på pakken. Spesielt de åpne påleggsdiskene hvor varene henger inn mot veggen i disken, mangler ofte tilfredsstillende kjøling. Et problem er at butikkene stabler inn mer varer enn kjøledisken er dimensjonert for. Et annet problem er at butikkene ikke har gode nok rutiner for å kontrollere og iverksette tiltak når temperaturavvik oppstår.

Bedervete varer

Næringsmiddeltilsynet har ved enkelte inspeksjoner også funnet bedervete varer og varer med utgått holdbarhetsdato. Kjølediskene for melkevarer kommer desidert best ut. Melkediskene holder den temperaturen som forskriftene krever.

Forskriftsmessig oppbevaringstemperatur for kjølevarer er

Inspektør Arvid Ingebrigtsen i Næringsmiddeltilsynet (t.h.) måler temperaturen i kjøledisken på Domus i Tromsø. Til venstre butikkjef for ferskvareravdelinga, Karl Kristensen.

mellom -1 og +4 grader. Nordlys har bedt om å få alle temperaturrapporter fra fem tilfeldig valgte dagligvareforretninger. Avisa fikk utlevert tilsammen 15 rapporter fra temperaturinspeksjoner som er foretatt i løpet av det siste halvannet året.

Ut fra rapportene å dømme, er det bare unntaksvis at en butikk har tilfredsstillende kjøling i alle kjøledisker. Ved to av 15 inspeksjoner holdt alle kontrollerte kjøledisker forskriftsmessig temperatur.

De to butikkene som begge ved én inspeksjon har hatt alt i orden i kjølediskene, Obs! og Rimi på Kvaløysletta, er de samme butikkene som har hatt de groveste temperaturoverskridelsene ved andre kontroller.

Kjøledisken for potetsalat på Obs! holdt 23 varmegrader i august i fjor. Siden den gang er kjølediskene i butikken kontrollert ytterligere fire ganger. Ved tre anledninger har butikken fått påpakning for at enkelte kjøledisker er for varme. Senest i juni i år ble det målt opp til 19 varmegrader i en kjøledisk for kjøttvarer. I den aller ferskeste inspeksjonen i september i år, holdt alle kontrollerte kjøledisker forskriftsmessig temperatur.

18 varmegrader

Avdelingsleder Nils-Harald Torbjørnsen på Obs! sier de har tatt en totalrenovering av kjøle- og frysediskene etter de mange påpakningene de fikk i sommer. Han erkjenner at det fortsatt kan være et problem å holde forskriftsmessig temperatur hele tiden.

Torbjørnsen opplyser at varehuset skal skifte ut alle kjøle- og

frysedisker og innføre automatisk temperaturkontroll med alarmer når det oppstår feil.

Rimi på Kvaløysletta hadde alt i orden ved en kontroll i desember i fjor. Ved begge de to kontrollene som er foretatt senere, har butikken fått påpakning.

I en kjøledisk for ferdigemballerte ferskvarer og kjøttdeig har Næringsmiddeltilsynet målt temperaturer opptil 18 varmegrader i august i år. Ifølge daglig leder Signor Antonsen skyldtes dette at det var for lite væske på kjølemotoren, og dette er nå bragt i orden.

De andre butikkene har ikke hatt så ekstreme målinger i kjølediskene. Men de verste målingene er langt fra tilfredsstillende. På Matservice på Tomasjord er det målt opp mot 17 grader i en kjøledisk. Høyeste måling på Rema 1000 i Tromsdalen og Domus i sentrum er på 12 grader.

En vanlig forklaring fra butikkene, er at det var en feil på kjøledisken akkurat den dagen Næringsmiddelkontrollen var på besøk. Når man leser alle rapportene samlet, blir det imidlertid bemerkelsesverdig mange feil akkurat den dagen.

Av de 15 temperaturkontrollene er det i åtte rapporter gitt pålegg om å justere eller reparere kjøledisker.

Overfylte kjøledisker medfører at de øverste/ytterste varene ikke får tilstrekkelig kjøling. Disse pizzaeskene blokkerer i tillegg for strømmen av kaldluft.

● MATFORGIFTNING?

Norske bønder frykter import av billig kjøtt, inkludert husdyrsykdommer som kan virke ødeleggende på vår helse. Er prisen på matvarer egentlig for høy? var spørsmålet deltakere fra en lang rekke institusjoner og organisasjoner drøftet på et seminar i Oslo i går. Alle vet at lite kan gjøres, etter som Norge har sluttet seg til handelsavtaler som gjør slutt på den beskyttede tilværelsen både for bønder og forbrukere. Importen av mat fra andre land, u-landene inkludert, vil komme. Nå får vi bare følge godt med, og se om svenskene dør før oss av matforgiftning... (NTB)

Ingen følger alle påbud

TROMSØ: Ingen butikker følger alle påbud de får med «holdbar til...» eller «best før...». Nordlys fant fortsatt ferskvarer som var merket med pakkedato. En annanasost som var oppdelt i porsjonspakker i butikken, var merket med pakkedato 19. oktober. Porsjonspakkene lå oppå osten de var oppdelt fra, og pakkedato viste seg å være 16 dager etter at datomerkingen var utgått. Avdelingsleder Egil Nilsen lover bot og bedring. Domus har bestilt ny tekst til vekta og korrekt merking kommer snart.

Matservice på Tomasjord hadde også butikkpakket småoster som kun var merket den datoen butikken hadde laget porsjonspakkene. Hos Rimi på Kvaløysletta lå det både leverpostei og servelat med utgått datomerking.

Den tar vi bort, sa daglig leder Signor Antonsen da Nordlys pekte på datoen.

Buktamo Kro og Camping

9220 Moen, tlf. 77 83 16 22.

«Gjestestua i Midt-Troms»

Åpningstider alle ukedager 07.00 - 23.00.

Vi serverer

Frokostbrett .....kr 50.-
Lunsjtallerken .....kr 110.-

Middag - rikholdig meny med dagens .....kr 85.-

Hver lørdag

STORT KAKEBORD kl. 12.00 - 14.00

Julemat serveres fra 6. november.

JULEBORD

Gode tilbud - For bestilling ring Alise eller Bjørg tlf. 77 83 16 22.

Velkommen til oss!

- Selvmord blant unge kan reduseres betydelig

- Antall selvmord blant barn og ungdom i Troms og Finnmark kan reduseres betydelig dersom det bygges akutt-psykiatriske institusjonsplasser for denne aldersgruppa, mener professor ved Universitetet i Tromsø, Arne Holte, og viser til forskningsresultater fra barne- og ungdomspsykiatrien i Nordland. Ifølge Holte trengs 10-15 slike institusjonsplasser for å dekke behovet i de to nordligste fylkene.

Torgeir Bråthen

Det finnes i dag ingen psykiatriske, heldøgn institusjonsplasser i Troms og Finnmark for personer i aldersgruppa under 18 år. I Nordland har fylket nylig vedtatt å bygge slike plasser, og professor Arne Holte mener det er uhyre viktig at Troms og Finnmark følger dette eksempelet.

80 prosent

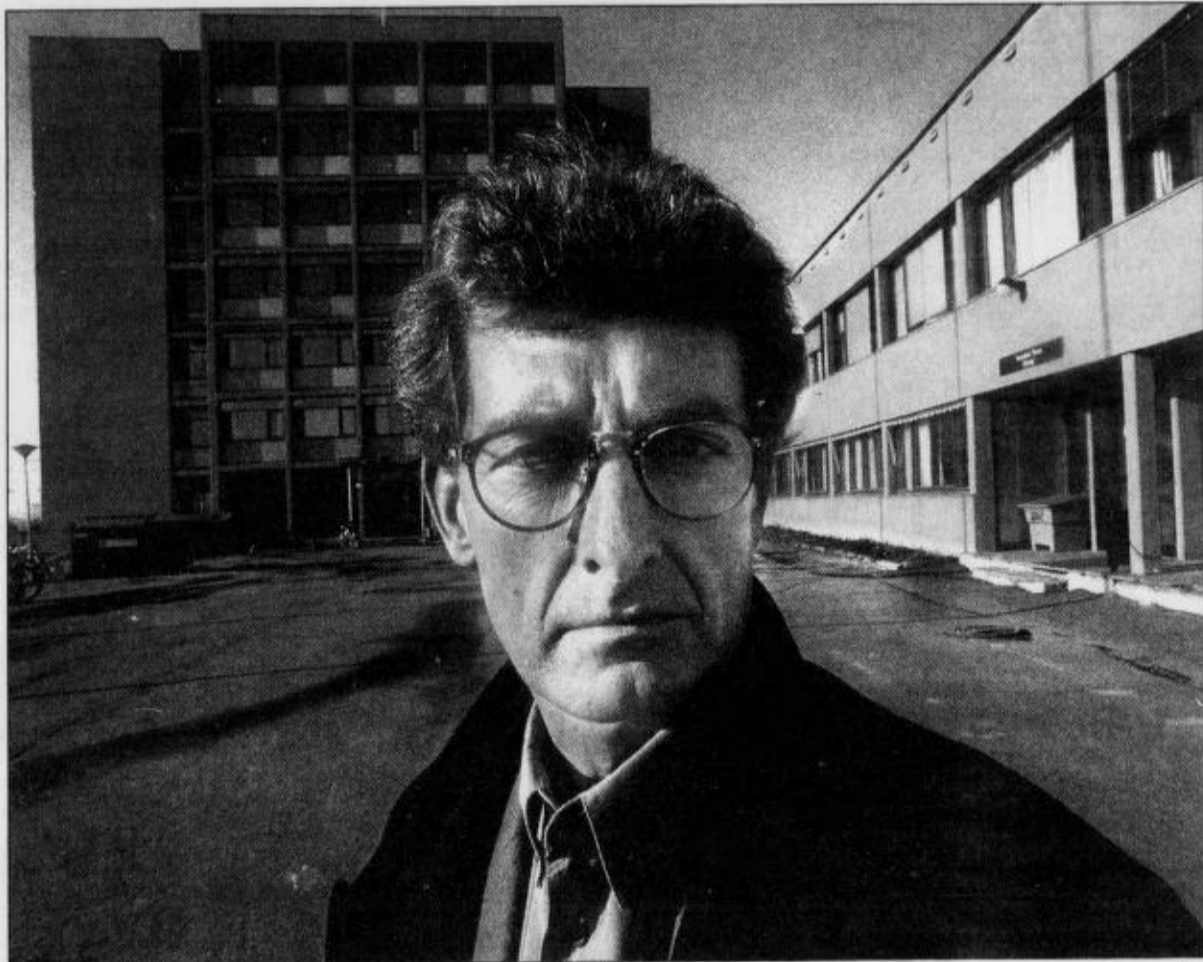
- Resultatene av undersøkelsen i Nordland viser at 80 prosent av alle barn og unge med psykoser har vært lagt inn på voksenpsykiatrisk avdeling. Det er helt uholdbart. Voksenpsykiatrisk avdeling vil være en meget skremmende verden for disse mindreårige, samtidig som man i disse institusjonene for voksne mangler kompetanse overfor barn. Dette er i beste fall bare et oppbevaringstilbud for de unge, og iallfall ikke noe behandlingstilbud, sier professor

Arne Holte ved Universitetet i Tromsø.

Reduserer selvmord

Undersøkelsene fra Nordland er gjort av Akuttprosjektet BUP Nordland i samarbeid med Psykologiseksjonen ved Universitetet i Tromsø. Resultatene blir nå lagt fram, og viser at barn og ungdom med alvorlige psykiske lidelser ikke får den hjelp de har krav på.

- Dette er personer i høyriskograppa i forhold til selvmord, og det er ingen tvil om at det vil kunne ha en betydelig positiv effekt på selvmordsstatistikken dersom det etableres et eget institusjonstilbud for dem. Undersøkelsen fra Nordland viser at 100 av de 400 mottatte barna for akuttpsykiatrisk hjelp var henvist på grunn av selvmordsfare. Det er helt sikkert at en del selvmord blant unge vil bli forhindre ved slike institusjonsplasser, sier Holte.

Professor Arne Holte ved Universitetet i Tromsø sier en etablering av akuttpsykiatriske institusjonsplasser for mindreårige vil redusere selvmordstallet i Nord-Norge betydelig. (Arkivfoto: Morgan Lindstrøm)

Vil fremme forslag

Ut fra resultatene i Nordland er det beregnet at Troms og Finnmark til sammen trenger 10-15 slike institusjonsplasser. Fyl-

kestinget i Troms har vedtatt at slike plasser skal komme, men ingen penger er bevilget ennå og det er heller ikke sagt når dette skal skje. Fylkeshelsesjef

Finn Bye i Troms sier dette er en topp prioritert sak, og at et samlet fagmiljø står bak dette synet.

- Et grovt anslag viser at seks slike akuttpsykiatriske

institusjonsplasser for mindreårige vil koste rundt 10 millioner kroner i investeringer, og like mye i årlig drift, sier Finn Bye.

- Trønderbønder vil stoppe reindrifftsloven

Ragnhild Enoksen

STORSLETT: Her har vi eiendomsretten, samene kan ikke la sine rein beite i skogen og på fjellet som om de eier land og vann.

Det mener bønder i Trøndelag og Hedmark, og prøver med alle lovlige midler å stoppe utkastet til ny reindrifftslov. Etter det Nordlys forstår, får de støtte fra flertallet i Senterpartiet og fra de fleste stortingsrepresentantene fra trøndelagsfylkene.

Regjeringen la fram utkast til ny reindrifftslov i vår. I disse dager skal næringskomiteen på Stortinget gjøre et nytt forsøk på å behandle utkastet, og komme med sin innstilling. Konflikten mellom bønder og reinere i de sørsamiske områdene har fått komiteen til å utsette saka tidlige-

re, men nå ser det ut som om regjeringen sitt forslag blir vedtatt med stort flertall.

Vekker strid

Det er paragraf 2 i forslaget som vekker strid. Den paragrafen skal slå fast prinsippet om at reinerne har rett til beiteland innenfor reindrifftsområdene. Videre skal staten få anledning til å ekspropriere grunn til reinbeite. Regjeringen føler behov for å få dette fram i loven fordi norske domstoler har fradømt reinere i de sørsamiske områdene retten til å drive med rein etter at bønder anla sak mot dem.

I går skrev sametingspresident Ole Henrik Magga et brev til høyreleder Jan Petersen med bønn om at partiet redder sørsamisk reindrifft.

- Jeg er glad for at reingjering-

en har fremmet et lovforslag som støtter sørsamenes reindrifft og dens framtid. Så vidt jeg forstår får forslaget støtte fra SV, KrF, V, RV og fra enkelte representanter fra Sp, skriver han. Høyre føler han seg usikker på.

Helt avhengig

- Jeg har forstått det slik at det først og fremst er bestemmelsene om reindriffts rettigheter som er et problem for noen interessegrupper i samfunnet. Saken er mest aktuell i de sørsamiske områdene, sørsamisk reindrifft er helt avhengig av de spørsmål som lovforslaget tar sikte på å løse.

- På vegne av Sametinget henstiller jeg til Høyre og til Dem som formann at dere støtter sørsamene ved å støtte forslaget til reindrifftslov, skriver Magga.

Svein Ludvigsen er Høyre sin

mann i næringskomiteen. Han sier at partiet har fått avklart spørsmålet om hvem som kan gå til ekspropriasjon for å sikre reinernes beiteland.

Nå ser han ingen grunn til at Høyre ikke kan støtte forslaget, inkludert paragraf 2.

Han forteller at da den gjeldende reindrifftslov ble vedtatt, omgikk storting og regjering konflikten i de sørsamiske områdene. Denne gangen tar de fatt i problemet og vil sikre samenes rett til beiteområder.

- Sjelden har Stortinget vært utsatt for så mye lobbyvirksomhet som i denne saka, sjelden har vi møtt så engasjerte folk som på våre komitéreiser i de sørsamiske områdene, forteller Svein Ludvigsen.

Han mener at de rolige forholdene i Troms og Finnmark kommer av at staten, ikke bøndene, eier det aller meste av grunnen der rein beiter, og av at reindriffta er mer integrert i det øvrige samfunnet i nord.

PC-LAMPEN FOR HJEMMEKONTORET

LEDU

JAC JACOBSEN AS
Postboks 60 Manglerud
Enebakkvn. 117, N-0612 Oslo
Telefon: 22 57 40 00
Telefax: 22 19 62 84
Godkjent etter ISO 9001

GRATIS TELEFAX?

Vel, vi har en som er «nesten gratis».

Acer F-22 m/telefon og fax.

Vår pris kr **2 290,-** mva.

Tlf. 77 84 11 66. Finnsnes.

Dimitri

Lett-tjente PENGER til foreninger

- Trenger Dere 20.000,-
- 100.000,- eller mer?
- Komplette reiselotterier. Fotte gevinster. Skrapelodd med foreningens navn på. ca. 70% nettofortjeneste.
- Dere kan starte uten egenkapital!
- Alt er tilrettelagt, Dere skal kun selge.
- **NORSK REISELOTTERI**
- Norges største leverandør av komplette reiselotteri.

PRODUCT PARTNER AS
Boks 1370, 1401 Ski
tlf. 6992 2323 fax: 6992 2412

Kulldriften på Svalbard kan snart være historie, etter at Stortinget i går ba regjeringen om en helhetlig vurdering av Svalbard-samfunnet sett i miljøsammenheng.

Regjeringa

utreder

framtidens

Svalbard

Kulldriften blir historie?

OSLO: Den norske kulldriften på Svalbard kan om kort tid være historie. Stortinget ba i går regjeringen foreta en helhetlig vurdering av om kulldrift og annen næringsvirksomhet, utenriks-

Bjørn Erik Johannessen

Innstillingen fra Stortingets energi- og miljøkomité er samlet om én hovedtanke: Vern om Svalbard-naturen må settes inn i et helhetlig perspektiv, knyttet til å ta vare på Barentshavet som økosystem.

Vedtaket som Stortinget gjorde i går, innebærer blant annet at den fremtidige kulldriften blir satt under lupen.

Et stort flertall mener at det sett fra et klimaperspektiv er uheldig at Norge eksporterer subsidiert kull. Det vises blant annet til at utviklingen de senere år har gått i retning av at andelen selskatter i kulldriften stadig reduseres, og at andre sektorer har vokst.

Når folk på Svalbard reiser for godt, heter det at de «reiser på slutt»

Både fra Høyre, SV og Fridemokratene ble det pekt på at det er mulig å opprettholde en helårsbosetting på Svalbard uten kulldrift, og at dette må utredes.

Det ble vist til at gruvene rundt Longyearbyen snart er tømt, og at åpning av nye kullgruver innebærer store miljøinngrep i den meget sårbare naturen på Svalbard.

SV og Hillgaard (Fridemokratene) fremmet forslag om at det ikke åpnes nye gruver, og at Stortinget ber regjeringen legge frem en egen melding om ulike tiltak for å opprettholde bosetningen i Longyearbyen etter at gruvene er tømt.

politiske og andre relevante forhold settes i sammenheng for Svalbard-samfunnet. Samtidig var det sterk enighet om at det må utarbeides en plan for vern av Bjørnøya.

Dette forslaget fikk ikke flertall, men et forslag fra komiteens flertall imøtekommer langt på vei kravet i det forkastede forslaget. Her heter det:

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig vurdering av Svalbard-samfunnet, hvor miljø, kulldrift og annen næringsdrift, utenrikspolitiske og andre relevante forhold blir sett i sammenheng.»

I debatten ble det dessuten vist til de forslag som Store Norske har lagt fram om åpning av det såkalte Sentrafeltet. Flertallet peker på at i disse planene inngår bygging av vei og kraftlinje mellom Longyearbyen og Svea. Utbyggingsplaner av denne type i dette området vil være skadelig for miljøet og kan føre til ytterligere uheldig aktivitet, og vil klart være i strid med målsettingen om å bevare villmarksnaturen på

Svalbard, ble det hevdet fra komiteens flertall.

Sett i global miljøsammenheng kan dette innebære slutten på kulldriften på Svalbard.

Vern av Bjørnøya

Stortinget ber også regjeringen om å legge fram forslag til nye verneområder på Svalbard, der viktige landområder med biologisk produksjon sikres vern. Så å si i samme åndedrag blir regjeringen bedt om å utarbeide en plan for vern av Bjørnøya.

Regjeringen blir bedt om å utarbeide en plan for vern av øya som sikrer de store bestandene av sjøfugl og deres beiteområder. Men verneplanen må ikke bli så rigorøs at den umuliggjør opprettholdelsen av den meteorologiske forskningsstasjonen på Bjørnøya, ble det sagt.

Øg som sagt, så vedtatt.

Amfetamin-siktede for retten i november

Helge M. Markussen

HARSTAD: Allerede i midten av november må tre personer møte i Trondenes herredsrett i den største amfetaminsaka i Harstad noensinne. En av personene, en tysker, sitter fortsatt i varetekt. Politiet er rett og slett redd for at han skal forsvinne fra landet før saka kommer opp for retten.

Politiet var i utgangspunktet ute etter tyvegods da de 7. september fant i underkant av 400 gram amfetamin i et bolighus i Harstad sentrum.

Tre personer, en kvinne og to menn ble arrestert og satt i varetekt. Den ene mannen er tysk statsborger. Mens de to fra Norge er sluppet ut sitter ennå tyskeren i varetekt.

– Det kan være fare for at han vil forsvinne for oss hvis vi slipper ham nå, sier politiinspektør Erik Thronæs til Nordlys.

Tiltale

Allerede om fjorten dager må de tre personene stille for Trondenes herredsrett. Senja politikammer tok i går ut tiltale hos statsadvokaten.

– Alle tre er tiltalt for oppbevaring av amfetamin. To av dem er også tiltalt for salg av stoffet.

– Det har gått fort?

– Ja, dette er den første såkalte to-instanssaken som vi kjører i Trondenes herredsrett. Før har vi måttet gå via lagmannsretten, sier Thronæs.

Kan komme flere

Senja politikammer har benyttet relativt store ressurser under etterforskningen av denne amfetaminsaken. Dette har skapt uro i byens stoffmiljø.

– Vi tror vi har skapt litt uro ja. Det kan hende at vi får noen andre saker i kjølvannet av denne. Men vi har ikke noe konkret på gang, sier Thronæs. Salgsverdien av amfetaminbeslaget er beregnet til om lag 400.000 kroner. Etter det politiet i dag kjenner til er gateprisen i Harstad ca. 1000 kroner for ett gram amfetamin.

MOBILTELEFONER

NOKIA - PANASONIC - MOTOROLA - ASCOM - BENEFDN - MAXON - SONY

Jubelpriser hos Johnsen Elektro.

Telenor Mobil

Ring oss det lønner seg! Langåpent hver dag.

Johnsen Elektro 15 ÅR 1980-1995 Tlf 778 34000 BARK

UD informerer:

Grønt nummer 800 33 320 er åpnet igjen!

Publikumstjenesten i Utenriksdepartementet (UD) formidler informasjon om norsk utenrikspolitikk, handelspolitikk og bistandspolitikk. UD's publikumstjeneste er betjent mandag–fredag kl. 09.00–15.00.

Du kan ellers henvende deg personlig til Dokumentasjonssenteret, 7. juni plass 1, eller skrive til Utenriksdepartementet, Informasjonsseksjonen, Postboks 8114 Dep, 0032 Oslo.

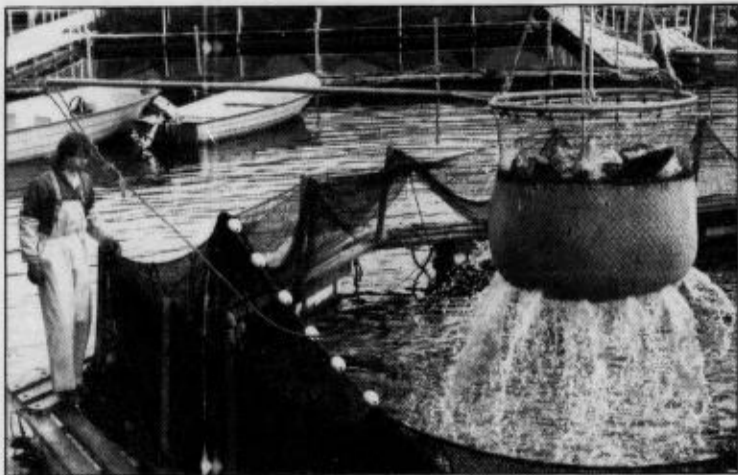
Utenriksdepartementet

Innrykket av Statens informasjonstjeneste A-38/95

DEPARTEMENTET UTE IKSDEPARTEMENTET UTE

Frykter dumping-anklage fra EU

Prisen til produsent på oppdrettslaks er nå så lav at oppdrettere vegrer seg for å slakte. De må imidlertid slakte fordi biomassen er så stor at sulteforing ikke er nok.

MOLDE: Norsk oppdrettsnæring frykter handelspolitiske tiltak fra EUs side dersom prisene på laks fortsetter å falle. Administrerende direktør Jostein Refsnes i Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening sier til NTB at dette kan resultere i en dumpinganklage eller et diktat av minste importpriser fra EUs side.

Kjell Herskedal (NTB)

Refsnes sier at han ikke er forbauset over at skottene nå igjen vil ha EU med på en aksjon mot norsk lakse-eksport. Dette har de tatt initiativet til tidligere også, på et langt høyere prisnivå enn i dag. – Nå er vi imidlertid alvorlig redd for at EU vil definere prisnivået på norsk laks som en alvorlig markedsforstyrrelse og gripe inn, sier Refsnes.

Alvorlig

Prisen på norsk laks, inkludert pakking og frakt levert til den tyske grensen, er nå helt nede på 25 kroner per kilo. Prisen til produsent er så lav at oppdrettere vegrer seg for å slakte. De må imidlertid slakte fordi biomassen er så stor at sulteforing ikke er nok. Dermed er norsk oppdrettsnæring i øyeblikket ikledd en tvangstrøye: Det er galt uansett hva man gjør.

– Faller prisene fortsatt, er jeg stygt redd for at vi har en alvorlig situasjon – og på kort sikt er det svært lite vi kan gjøre for selv å stabilisere prisnivået, sier Refsnes.

Klare anbefalinger til oppdretterne om å slakte mer tidligere i år, mens prisene var gode, ble ikke fulgt skikkelig opp. Man ventet på enda bedre tider. I stedet for bedre priser har vi fått en situasjon med store mengder levende laks på lager, lave priser – og en klar risiko for handelspolitiske tiltak fra EUs side.

Det som er merkelig i dagens situasjon er at slaktet volum i

Nordlys 21. oktober.

høst har vært stabilt på mellom 4.000 og 5.000 tonn hver uke. Til tross for dette har prisene falt kraftig. Refsnes mener at fallet har sammenheng med en normal «høst-dupp». Prisfallet i oktober har vært større enn tidligere år, men i stor grad kan dette forklares med lavere kostnader. Han venter at prisnivået vil øke når det nærmer seg jul.

Men i tillegg mener Refsnes at store aktører på kjøpersiden har organisert seg bedre, og har vært istand til å presse prisene nedover.

Refsnes sier at det på noe lengre sikt er lyse utsikter for norsk oppdrettsnæring, og at det er marked for den biomassen som går i norske laksemærder.

Problemet er å balansere tilbud og etterspørsel. Der gjenstår det åpenbart fortsatt endel arbeid i næringa, som til tross for at det butter imot akkurat nå, går mot et av sine beste år noensinne.

tap, sier Crowe til bladet Fiskaren.

– Lytter de norske oppdretterne til rådet fra sin formann og forverrer situasjonen ved å pøse mer laks ut i markedet, vil vi be EU om straks å innføre kvoter, avgift eller minstepriser, sier Crowe.

Helge N. Nilssens begrunnelse for økt slaktning er at han frykter en nesten ukontrollert vekst av laksemengdene i norske oppdrettsanlegg. Beregninger viser at kvantumet har økt med 90.000 tonn i tredje kvartal.

Advarsel fra Skotland

OSLO (NTB): Europeiske laks- og ørretoppdrettere vil be EU om å innføre tiltak mot norsk lakse-eksport dersom prisene fortsetter å falle, varsler lederen for de skotske fiskeoppdretterne, William J. J. Crowe. Tiltakene kan være importkvoter, avgifter eller minstepriser.

– Det er galskap av formannen i Norske Fiskeoppdretteres Forening, Helge N. Nilssen, som ber medlemmene om å slakte mer laks nå. Resultatet vil bli at prisene på laks vil falle ytterligere, og at oppdretterne vil selge laks med

Teppelands jubileum fortsetter med nye

festtilbud!

Tarkett Parkett
14 mm Eik stavparkett, Norges mest solgte. Fem lag lakk.
Pr. m² kun

250,-

FEST-TILBUD

Vinylbelegg
Populære ensfargede i bredde 200 cm.
Pr. m² før 69,- nå

39,-

FEST-TILBUD

Supervinyl
Kraftig vinylbelegg til hele huset. En av markedets mest solgte! Bjørk plank og Furu plank i bredde 300 cm og nøytral i bredde 400 cm.
Pr. m² før 148,- nå

98,-

FEST-TILBUD

Vegg til vegg
Tettvevet løkseteppe i dagens populære farger. Bredde 400 cm.
Pr. m² før 89,- nå

59,-

FEST-TILBUD

Denne ukes supertilbud!

Wilton
160x225 cm

895,-

FEST-TILBUD

Fire stjerners ull-Wilton
200x290 cm før 3.929,- nå 3.298,-
160x230 cm før 2.495,- nå 1.995,-
133x195 cm før 1.758,- nå

1.398,-

Lady interiørmaling
Vannbasert silkematt rullekvalitet til vegg.
3 liter alle farger før 349,- nå

239,-

FEST-TILBUD

teppe-land color-land

STAKKEVOLDVEIEN 33, TROMSØ, tlf. 77 68 57 71
ÅPENT: Man., tirs., ons. og fredag 9 - 17, torsdag 9 - 19, lørdag 10 - 14

Vi ordner:
*Oppmåling hjemme hos deg
*Håndverkere
*Utkjøring

bank axept

19-åringene
ett år i
villmarka

— Hvorfor dra t

... når vi bor i Nord-Troms?

STORSLETT: – Hvorfor dra til Nordpolen når vi bor i Nord-Troms?

Slik tenker nittenåringene Karl Petter Johansen og Gaute Svensson, begge hører hjemme på Storslett. Mens deres kamerater tar sitt første år på universitet eller starter en yrkesutdannelse, skal de to utfordre vinterstormene på Arnøya, sprengfrost på Finnmarksvidda og ensomheten langt inne i Reisa nasjonalpark.

Ragnhild Enoksen

De legger ikke skjul på at de er inspirert av barske gutter som Børge Ousland, Erling Kagge og Cato Zahl Pedersen. Sist vår var de ferdig med videregående skole. Før russetida var over, var de i full gang med å finne seg sponsorer. Noen firmaer har gitt dem gratis utstyr og litt pengehjelp. De får også betaling for å rydde opp søppel etter turfolk, og forteller at de på ett eneste sted samlet 400 kilo skrot, en god del av det var tomflasker og hermetikkbokser. Men annen hjelp til tross, hovedsponsorene er deres egne foreldre.

– Vi skal jakte og fiske, og vi trenger utstyr til det. Vi har fått et dobbelt telt med ovn, vi har to polarhunder som skal trekke og bære utstyr for oss, og to jakthunder. Vi trenger massevis av varme klær, kjelker og ski, vi trenger mat til oss sjøl og hundene og vi trenger transport. Alt dette koster, sier Gaute Svensson.

Ved finskegrensa

Han har en bestefar som startet sin yrkeskarriere som rypejeger og fjellfisker.

– Bestefar synes at vårt mas om sponsorer er tåpelig, han sverger til den måten han sjøl klarte seg på. Rypejakta ga ham overskudd, han tjente penger som han kunne bruke til andre ting når vinteren var over. Men tida var annerledes den gang, og rypeprisene mye høyere enn i dag, hvis en sammenligner prisen på ryper med prisen på andre varer, sier Gaute Svensson.

Mens hans kamerater fra avgangsklassene på den vide-

regående skolen tok fatt på et nytt skoleår, startet han og Karl Petter Johansen sitt villmarksår. I begynnelsen av august kjørte foreldrene dem så langt opp i Reisaalen det går an å komme med bil, derfra gikk de til fots gjennom nasjonalparken og mot finskegrensa.

– Vi fant de fine vatnene, men dessverre, fisket gikk dårlig. På to uker fikk vi bare ei eneste røye, og begynte å bli fri for proviant. Dermed måtte vi innse at den første turen vår hadde slått feil; vi måtte komme oss tilbake til folk igjen, forteller Karl Petter Johansen.

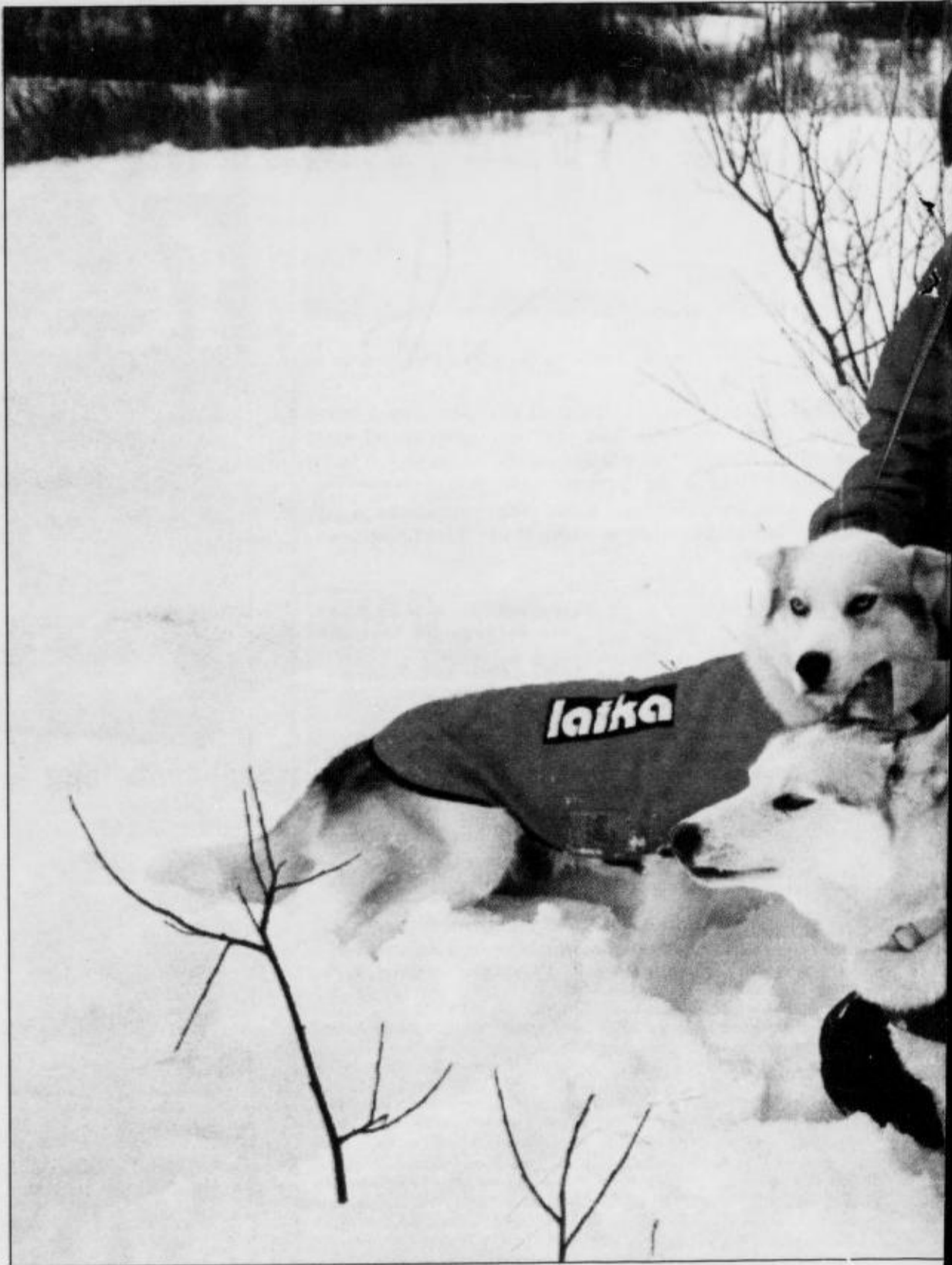
Etter ei uke hjemme startet de gåsejakt. Hver eneste natt lå de ved munningen av Reisaelva; etter ei uke var fangsten tre gjess. Etterpå dro de til Arnøya for å jakte, men været var så dårlig at de knapt kom seg utafor hytteveggen.

– Etter dette dro vi til Mollisvuopmi og derfra til Anarvuopmi, begge stedene ligger i overgangen mellom Reisaalen og Finnmarksvidda. Den 10. september begynte vi å jakte ryper, vi har fått bortimot 200. Vi får 50 kroner stykket for dem, men vi har ikke solgt så mye. Det meste har vi gitt til sponsorene våre, litt har vi brukt som proviant. Vi forsøker å leve av det vi skaffer oss mens vi er ute i naturen, forteller Karl Petter.

Storfugljakt i Sør-Varanger eller Nord-Sverige er neste post på programmet deres. Etter jul skal de blant annet prøve seg med snarefangst etter ryper.

Gamle fjellvandrere

Verken fiske eller jakt er

Karl Petter Johansen og Gaute Svensson fra Nordreisa vil bruke ett år til å fiske og jakte langt fra folk. De har fir

nytt for dem dette året, de har vandret med i skog og mark siden de lærte å gå, først med fiskestang, seinere også med haglgevær. Mens de satt og hvilte seg etter en

vellykket jakttur sist høst, begynte de å snakke om at kanskje de skulle jakte og fiske og leve i pakt med naturen et helt år.

– Vi var ikke sene med å fortel-

le det til foreldrene våre, og de var svært skeptiske til å begynne med. Først dro de på smilebåndet, så bombarderte de oss med advarsler og motforestillinger. Men etter ei

Willy Hauglis ni tøffeste år

Bjørn Erik Johannesen

OSLO: Dersom medieinteressen spiller publikumsinteressen for Willy Hauglis bok «Tøffe år», kan både han og Aschehoug se julehandelen trygt i møte. På gårdsdagens pressekonferanse på Tostrupkjelleren boltret Haugli seg i multimedieshowet med sedvanlig suffisance. Men siste ord om boken ble på ingen måte sagt tirsdag.

Sjelden er en norsk forfatter

blitt større medieoppmerksomhet til del. Og med «Jern-Willy» i hovedrollen blir det show. Ingen svarer mer beredvillig på alle spørsmål, og det han ikke svarer på vrir han seg elegant unna – og så det med snert. Han klarte det kunststykket å få pressen til å le med seg, ikke av seg.

Møbelhandleren

Hauglis ni år som landets mektigste politimester ved Oslo politikammer har ikke gått spurlost hen over etaten. Og han legger ik-

ke skjul på at han har villet fortelle hvilken rolle fremtredende personer har spilt. Ikke minst gjelder det møbelhandler Arvid Engen, og det faktum at Haugli svært lenge ikke kjente til Engens sterke bestrebelsler på å bli kvitt ham, før en journalist fortalte ham det.

– Da tok jeg kontakt med avdøde redaktør Egil Sundar i Aftenposten, og gjennom egne kanaler fikk jeg visshet for at det var sant, sier Haugli.

Men en annen Engen-sak – den om tidligere samvirkebanksjef

Kjell Engen i Tromsø og Kreditkassen – er ikke tatt med i boken.

– Dette er en beklagelig sak, som jeg som politimester hadde ansvar for, men som ikke lå i min hånd å handtere. Men politiet lærte av den historien. Det er vel slik at vi lærer mest av saker som går godt, men vi tar lærdom av saker som går dårlig, sier Haugli.

Mye motstand

Boken er delvis blitt til i Tromsø og delvis på et kontor hos Aschehoug. Ryktene om at Per Jarle

Hellevik skal ha hjulpet til, avviser Haugli kontant.

– Hva ønsker du å oppnå med boken?

– Å gi min versjon av en del saker. Hos pressen heter det «omstridte», jeg velger å kalle dem «omtalte» saker.

– Du er ikke redd for at boken skal bygge opp om mytene om «Jern-Willy» og din tøffe ledertil som du jo ble en del angrepet for?

– Boken forteller litt om hvilke oppgaver som skulle løses og

til Nordpolen...

...e hunder i sitt følge.

(Foto: Ragnhild Enoksen)

tid begynte de å skjønne at vi mente alvor, og nå støtter de oss fullt ut, sier Karl Petter Johansen. Til neste år har han tenkt å søke plass på Politihøgskolen, Gau-

te Svensson vil ta utdanning som kan gjøre ham til utmarks-tekniker. Men de har ikke tenkt at dette skal bli det siste villmarksåret deres.

– Drømmen er å klare oss et år i Canada. Men vi vil gjerne prøve helt andre forhold, for eksempel et år i Afrika eller i Asia, under ekstreme forhold som få har

prøvd seg på tidligere. Vi drømmer ikke om Nordpolen eller Sydpolen, vi vil til steder der det går an å leve av naturen, sier Gaute Svensson.

i bokform

hvilke motstandere jeg hadde. Og motstanden kom fra svært mange kanter.

– Men jeg hadde også sterk støtte fra de som hadde bedt meg om å få orden på en del ting som kanskje ikke var så ryddige som de burde være, sier Haugli, som avviser at han har angrepet nåværende politimester Ingelin Kilengreen.

«Willy Valium»

Willy Haugli har lang erfaring i å stikke hodet langt fram, og

ingen skal kunne påstå at han er den første som trekker seg. At han også gikk under navnet «Willy Valium», skyldtes at noen mente han var et mareritt, og at «mange politifolk ikke torde å gå på vakt uten å ha tatt valium».

– Det gjaldt å stå vø, som vi sier i Nord-Norge, sa Haugli til et humrende pressekorps.

Willy Haugli er på markedet med bok, «Tøffe år». En bok som sikkert vil bli både lest og diskutert. (Foto: Vidar Ruud)

Disse skal styre Balsfjord

Karl Ingebrigtsen

Det blir et fullstendig politisk systemskifte i Balsfjord. Ikke nok med at både den sittende ordføreren og varaordføreren fra henholdsvis Sp og KrF ble skiftet ut til fordel for Eva Johnsen og Oddvar K. Skogli fra Arbeiderpartiet. Den nye samarbeidskonstellasjonen mellom Ap, Venstre og Høyre sikret de tre partiene samtlige ledere og nestledere i de viktige hovedkomiteene for de kommende fire år.

De tre partiene sikret seg også flertall i det nye formannskapet. Dermed blir styringen av kommunen i første rekke overlatt til følgende Balsfjord-politikere:

Formannskapet

Eva Johnsen (Ap), ordf., Oddvar K. Skogli (Ap), varaordf., Wenche Strand (Ap), Jens Halvdan Mosli (V), Ole-Johan Rødvei (H), Kåre Kristensen (Sp), Hilda Reinholdtsen (Sp), Roald Wikran (Sp), Widar Skogan (KrF).

Drifts- og forvaltningskomité:

Kjell Mathisen (Ap), leder, Wenche Strand (Ap), nestleder.

Kultur- og oppvekstkomité:

Ole-Johan Rødvei (H), leder, Håkon Løvland (V), nestleder.

Helse- og sosialkomité:

Gunda Johansen (Ap), leder, Erling Nordheim (H), nestleder.

Landbruks- og næringskomité:

Jens Halvdan Mosli (V), leder, Oddvar K. Skogli (Ap), nestleder.

Administrasjonsutvalg:

Eva Johnsen (Ap), leder, Ole-Johan Rødvei (H), nestleder.

AUF-kamp for antirasismen

Karl Ingebrigtsen

AUF i Troms vil ikke slå seg til ro med at den borgerlige blokken i fylkestinget med 23 mot 22 stemmer nylig stemte nei til forslaget om å erklære Troms som en antirasistisk sone.

– Vi vil satse på at saken kommer opp til ny behandling i fylkestinget allerede under samlingen i desember. Tiden fram til det neste fylkestinget skal vi bruke til å få flest mulig underskrifter til fordel for et vedtak om antirasistisk sone, sier fylkestingsrepresentant og AUF-leder i Troms, Heidi Anita Hansen.

En viktig målgruppe for underskriftsaksjonen er de videregående skolene rundt i fylket. – Vi tar sikte på å reise på besøk til i hvert fall 15 av de 22 videregående skolene vi har her i fylket. På skolene skal vi orientere elevene om betydningen av at Troms blir erklært som en antirasistisk sone. Vi skal også legge fram et konkret handlingsprogram over tiltak som vi mener det er nødvendig å sette i verk dersom vi skal komme fremmedfrykt og rasisme til livs, sier lederen i Tromsø AUF, Trine Eskeland.

De to AUF-jentene viser til at Tromsø kommune allerede er erklært som antirasistisk sone. Ikke minst derfor mener de at det negative vedtaket i fylkestinget blir meningsløst. – For det hører vel ingen steder hjemme at Tromsø med en tredjedel av innbyggerne i Troms skal være erklært antirasistisk, mens resten av fylket nekter å arbeide mot fremmedfrykt og rasisme, slik vedtaket i fylkestinget faktisk innebærer, sier Heidi Anita Hansen og Trine Eskeland.

Quebecs morals

Canadas statsminister Jean Chrétien unngikk den totale katastrofen da Quebec sa nei til løsrivelse fra Canada mandag. Men i virkeligheten ble nei-resultatet en moralsk seier for ja-siden. Resultatet viser at tanken om et uavhengig Quebec er høyst levende, og det knappe nei-flertallet vil trolig tvinge den føderale regjeringen til å komme med innrømmelser overfor Quebec.

Ole Kristian Bjellaanes, NTB

Quebecs statsminister Jacques Parizeau var rask til å love at nederlaget ikke skulle kvele drømmen om et løst Quebec.

– Vi skal vente en stund nå, men ikke lenge. Vi vil ha vårt eget land, og det skal vi få.

Den virkelige seierherren mandag var ja-sidens kampanjeleder Lucien Bouchard, som også er opposisjonsleder i det føderale parlamentet i Ottawa. Han klarte nesten å snu det som for få uker siden så ut som en håpløs situasjon for uavhengighetsforkjemperne.

– Ta vare på håpet, for neste gang vil det gode seire, og neste gang kan komme raskere enn dere tror, sa Bouchard til sine tilhengere etter at han mandag kveld måtte konstatere at seieren glapp med 40.000 stemmer. 50,6 prosent sa nei, mens 49,4 prosent sa ja til løsrivelse.

Forhandlinger

For det føderale Canadas statsminister Jean Chrétien var mandagens seier en seier med betydelig bismak, og i manges øyne et solid politisk nederlag. Chrétien, som selv er fra Quebec, måtte ty til panikkartede og truende appeller de siste dagene for å få flertallet av Quebecs 7,3 millioner innbyggere til å si nei til løsrivelse.

Men med Quebecs innbyggere delt på midten i uavhengighets-spørsmål let, er det duket for nye forhandlinger om grunnlovs-spørsmål og framtidig status for Quebec. Mange observatører mener at resultatet i Quebec vil føre til større desentralisering for alle Canadas ti provinser.

– Jeg tror vi nå får en periode med forfatningsmessig usikkerhet. Regjeringen i Ottawa vil innlede nye forhandlinger med Quebec, og det kan føre til mer desentralisering og større makt til provinsene, sier professor Robert Jackson ved Universitetet i Vancouver til det danske nyhetsbyrået Ritzaus.

Også den folkerikeste provinsen i Canada, Ontario, har tatt til orde for større selvstendighet.

Windows-skriver som utnytter din PC! Å styre utskriften fra PC-skjermen med typografi og grafikk er

helt topp! Klikk klikk!

600 dpi - skarpt og helt problemfritt får du med OKI OL 400W.

OKI

OL 400W er en

GDI skriver som gir deg det du ser på skjermen. Utskriften styres fra din PC

ved skjerminformasjon og klikkekomandoer. Dialog-

bokser orienterer deg om skriverens status. OL 400W

er særdeles enkel å ta i bruk

-plugg inn, installer OKI

Windows-driver og kjør!

OL 400W er rask, miljø-

vennlig, økonomisk og har

stor papirkapasitet. Du får

5 års garanti på L.E.D. hodet

og all den trygghet det gir å

velge skriver fra en av verdens

ledende skriverprodusenter.

NYHET! OL 400W

OKI

People to People Technology

Ring 63 89 36 00
for info om nær-
meste forhandler som
gir deg et godt tilbud!

SATELITT ANLEGG

Frå kr 2990,-

1 VEST

SUKSESS FOR FOLKEPARABOLEN

RING OSS, DET LØNNER SEG!
Langopent hver dag.

Johnsen Elektro
Tlf 778 34000 BARDUFOS

...ske seier

Gi innrømmelser

Det 128 år gamle føderale Canada holdt på å gå i oppløsning mandag. Svært få i Canada ønsker at det skal skje, og de vil unngå en liknende folkeavstemning en gang i framtiden.

Derfor tok mange føderalister tirsdag til orde for å gi Quebec betydelige grunnlovsmessige innrømmelser. Ved to tidligere anledninger de siste åtte årene har forsøk på å innlemme Quebec i den canadiske grunnloven mislykkes.

- Vi fikk en siste sjanse til å redde dette landet. La oss ikke misbruke den. La oss nå forhandle med Quebec og gi provinsen en særstilling i grunnloven, sa det konservative reformpartiets leder Preston Manning.

En slik særstilling er ikke unaturlig, blant annet på bakgrunn av at 82 prosent av innbyggerne i Quebec snakker fransk. Som et alternativ til løsrivelse, vil et stort flertall i Quebec at resten av Canada skal anerkjenne de særtrekk som den fransktalende befolkningen i Quebec mener den har.

Må endres

Avisen The Globe and Mail i Toronto, som varmt har forsvart et samlet Canada, skrev på lederplass tirsdag at den canadiske føderasjonen må endres etter den knappe nei-seieren i folkeavstemningen. Avisen bemerker at et klart flertall av de fransktalende i Quebec har sagt ja til løsrivelse, og det må resten av Canada ta hensyn til.

Dersom nye forhandlinger vil lede til en endret og sterkere status for Quebec, vil seieren for uavhengighetssiden etter manges mening være total. Mange av

dem som stemte ja til løsrivelse mandag, ønsket ifølge The Globe and Mail i virkeligheten ikke et selvstendig Quebec. Det de ønsket var å si ja til et sterkere Quebec innenfor rammen av den canadiske føderasjonen. Og det er nettopp det som kan bli resultatet av folkeavstemningen i Quebec.

Det ble jubel blant unions-tilhengerne etter at Quebec med knapt flertall sa nei til løsrivelse fra Canada. Men separatistene lover fortsatt kamp for et fritt Quebec, og politiske observatører mener resten av Canada må komme det fransktalende Quebec i møte i arbeidet med en ny grunnlov.

(Foto: NTB-AP)

Telehuset

... gir deg kraft for pengene!

WINDOWS 95 FERDIG INSTALLERT

(Norsk vers. kan etterendes for kun kr. 75,- når tilgjengelig)

- Plug & Play, automatisk installasjon av programvare og tilleggsutstyr.
- Enklere og mer intuitivt å bruke, også for nybegynnere

KRAFTFULL TEKNOLOGI

- Intel Pentium® 75 MHz prosessor
- PCI - lokalbus
- 256 Kb hurtigminne (Cache)

MULTIMEDIA

Lek, lær og opplev med lyd, bilde, grafikk og video. Læring har aldri vært mer tiltalende!

OPPGRADERING

«Maskin å vokse i - la deg ikke lure av billige maskiner, uten å ha sjekket spesifikasjonene!»

- Prosessor 75MHz til 155MHz
- Minne 8 Mb til 128 Mb
- Videominne 1 Mb til 2 Mb
- Disk

PROGRAMVARE

- Tekstbehandling
- Regneark
- Kartotek/medlemsregister
- Multimedia oppslagsverk

pentium®

Acer

KNALLPRIS
14.990,-

(Inkl. mva. og 14" skjerm)

AST Advantage 8090p. Kraftig Multimedia-PC!

Pentium 90 MHz, 540Mb disk, 8 Mb minne.

Toppmodellen, laget for deg som setter høye krav til kraft, hurtighet og utbyggingmuligheter. Fullverdig multimediastasjon med ferdig installert programvare og innebygget faxmodem.

Installert programvare:

- Tekstbehandling, regneark • Kartotek/medlemsregister
- Pakker med flere spill • Prøveabonnementet på Internet
- Fax og kommunikasjonsprogram
- CD-titler, filmguide, leksikon og golf.

SPECIALPRIS
17.840,-

(Inkl. mva. og 14" skjerm)

NYHET!

Canon LBP-460. Windows Laserskriver

Beste, minste, enkleste og rimeligste laserskriveren på markedet!

- Personlig laserskriver spesialdesignet for Windows brukere.
- 600 dpi kvalitet med kantutjevning
- Hastighet opp til 4 sider/min.
- 3 års garanti
- Alle kabler medfølger

KNALLTILBUD
3.590,-
(Inkl. mva.)

Kjøp nå, betal til neste år - også for studenter.

Med HER & NÅ Handelskonto kan du utsette betalingen i 4 måneder. Den eneste merkostnad er en etableringskostnad på kr. 290,- som betales den første måneden. HER & NÅ Handelskonto er en enkel, rask og fleksibel kredittordning med kort. (Gjelder ved kjøp fra min. kr 3.000,-)

Effektivt rente ved gjennomsnittlig kredittbeløp
20.000 25.0%
10.000 28.3%
1.000 36.9%

Tilbudene gjelder så langt beholdningen rekker. Vi tar forbehold om trykkfeil og evt. prisendringer.

Opptøyer etter nei-seier

MONTREAL: Hundrevis av skuffede selvstendighetstilhengere støtte tirsdag morgen sammen med politiet i delstaten Quebec, etter at folkeavstemningen dagen før ga et knapt flertall for fortsatt union med Canada. De endelige resultatene viste at 50,6 prosent stemte nei til selvstendighet, mens 49,4 prosent stemte ja.

Opprørspoliti væpnet med køller hindret rasende ja-tilhengere i å marsjere mot hovedkvarteret til nei-siden. Demonstrantene kastet tomflasker og steiner mot nei-folk og ga seg ikke før politiet hadde grepet inn og skilt de hissigste av kamphanene. Flere personer ble arrestert, men det så ikke ut til at noen var kommet til skade.

Sammenstøtene fant sted i nærheten av krysset mellom Saint Catherine Street og Boulevard Saint-Laurent, som markerer grensen mellom de østlige og vestlige bydelene i Montreal. De fleste av byens engelskspråklige innbyggere bor i vest, mens den østlige delen domineres av fransktalende. Politiet var på forhånd satt i høyt beredskap og grep raskt inn mot demonstrantene.

Straks nederlaget var et faktum, innledet selvstendighetsforkjemperne neste runde i kampen for å melde Quebec ut av Canada.

DET ER ENKELT Å HANDLE DATA HOS TELEHUSET

Telehuset Tromsø
Sjøgt. 2
Telefon 77 61 61 61

Telehuset
Telenor

Lubbers blir ny Nato-sjef

BRUSSEL: Den tidligere nederlandske statsminister Ruud Lubbers blir Natos neste generalsekretær. Denne konklusjonen trekker man i Nato etter at Tysklands statsminister Helmut Kohl også har gitt ham sin fulle støtte.

sjonen trekker man i Nato etter at Tysklands statsminister Helmut Kohl også har gitt ham sin fulle støtte.

Den tidligere nederlandske statsministeren Ruud Lubbers seiler opp som storfavoritt til stillingen som Natos neste generalsekretær med støtte fra både Storbritannia, Frankrike og Tyskland. (NTB-arkivfoto)

Per Christensen, NTB

– Dersom Lubbers stiller som kandidat til stillingen som Natos generalsekretær, vil jeg støtte ham, heter det i en erklæring fra Kohl. Mandag fikk Lubbers en likelydende støtteerklæring fra statsminister John Major og president Jacques Chirac.

Dermed er saken i realiteten så godt som avgjort. På informert hold i Nato blir det overfor NTB sagt at dette resultatet ikke er uventet, og at det nærmest er utenkelig at USA vil gå imot de tre tunge europeiske Nato-landene. Det er snarere slik at også amerikanerne ser med velvilje på Lubbers. Kohl støtte blir omtalt som avgjørende.

Norge støtter Uffe

Norge har gitt sin fulle støtte til den tidligere danske utenriksminister Uffe Ellemann-Jensen og vil foreløpig ikke skifte standpunkt. Men dersom den danske regjering trekker hans kandidatur, og Nederland formelt lanserer Lubbers, vil Norge slutte seg til det som nå synes å være et klart flertall for den nederlandske kandidaten.

Den danske utenriksminister Niels Helveg Petersen var mandag ikke innstilt på å gjøre dette, selv om Lubbers hadde fått klar støtte fra Frankrike og Storbritannia. Men dette var før Kohl hadde kommet med sin erklæring, og Danmark synes ikke å ha noe annet valg enn å melde pass. Det er ingen avstemning i denne saken, men på et gitt tidspunkt danner det seg i Nato en allmenn oppfatning rundt bordet om at det bare står ett navn på listen.

Nato-ambassadørene skulle tirsdag ettermiddag drøfte generalsekretærspørsmålet, og det var ventet at Nederland formelt ville presentere Lubbers' kandidatur. Nato-kilder betegner Lubbers som en utmerket etterfølger til Willy Claes, og sier at han etter 12 år som Nederlands statsminister kjenner «alle» på begge sider av Atlanteren. Dessuten snakker han fransk.

Selv om lederspørsmålet nå er 99 prosent avklart, gjenstår en del formaliteter. Utenriksministrene møtes i Madrid 13. november for å delta på møtet i Vestunionen, og da kan Lubbers formelt bli ansatt. Alternativet er å vente til Natos ministermøte i Brussel 5. og 6. desember.

Det store skiftet

Tradisjonen i Nato tilsier at den øverste sivile sjef er europeer, mens den militære øverstkommanderende i Europa (SACEUR) er fra USA. Det mest originale forslaget som er satt fram i tiden etter Claes' avgang, sto å lese i The Times, der man på lederplass forslo å sette den erfarne, amerikanske senator Sam Nunn inn som sivil leder, mens en europeer ble plassert i det militære hovedkvarteret i Mons i Belgia. Perspektivet er i høyeste grad interessant og har vært luftet før. Men tiden er neppe moden for dette radikale skiftet. Tanken bak forslaget er at det i årene framover vil være viktigere å binde USA politisk til Europa, derfor en amerikansk sivil sjef, mens en europeer som SACEUR ville betone det alle er enige om, nemlig at Europa må ta større ansvar for sin egen militære sikkerhet.

Her skal de sitte, Bosnias president Izebegovic, Kroatsias president Tudjman, Serbias president Milosevic og de andre forhandlingene, i det amerikanske flyvåpenets base i Dayton, Ohio.

Iskaldt foran Bosnia-forhandlingene

SARAJEVO (NTB-Reuter): Partene i Bosnia-krigen reiste tirsdag til avgjørende fredssamtaler i USA. Men de mange rapportene om nye krigsforbrytelser og etnisk rensing har gjort klimaet mellom bosniere og serbere iskaldt.

Bosnias utenriksminister Muhamed Sacirbey gjør Serbias president Slobodan Milosevic ansvarlig for Srebrenica-massakrene i sommer, og mener han ikke kan delta i forhandlingene.

FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) meldte tirsdag at den etniske rensingen i Banja Luka-området i Nordvest-Bosnia fortsetter. Serberne jager brutalt ut kroater og muslimer, og UNHCR rapporterer om mange overgrep. Ifølge UNHCR er rundt 3.000 ikke-serbiske menn i vernepliktig alder savnet etter at de med makt ble skilt fra sine familier i Banja Luka-området.

Bosnias utenriksminister Muhamed Sacirbey gikk tirsdag med sterke anklager mot Serbias president Slobodan Milosevic. Mi-

losevic er i siste instans ansvarlig for nedslaktingen av tusenvis av sivile fra Srebrenica, som de bosniske serberne erobret i sommer, mener Sacirbey.

● BLIR TOTALT ISOLERT

USA vil holde forhandlingene i Ohio fullstendig avsondret fra omverdenen til de lykkes eller gir opp. USA har gitt den serbiske presidenten Slobodan Milosevic visum som statsleder, trass i at bestemmelsene pålegger myndighetene å utestenge personer som kan mistenkes for krigsforbrytelser. Milosevic skal ha lovt at han ikke vil bevege seg utenfor flybasen, trass i at visumet ikke inneholder geografiske begrensninger. Slik vil amerikanerne hindre at han gjør Amerika-reisen til et PR-besøk. Den strenge karantenen skal også sørge for at partene forhandler seriøst, i stedet for å snakke med pressen og undergrave fredsprosessen med dramatiske utspill underveis.

Ifølge Sacirbey kan det ikke være tvil om at Milosevic hadde forhåndskunnskap om planene om massakrene av sivile, som skjedde etter at FN lot den såkalte sikre sonen Srebrenica falle i serbernes hender.

Sacirbey sa at Milosevic hadde møtt serbernes hærsjef, general Ratko Mladic, dagen før Srebrenica falt. Møtet, som også EUs fredsmekler Carl Bildt var til stede på, fant sted i Beograd 10. juli.

– Milosevic og Mladic visste utmerket godt hva som kom til å skje, hevdet han. Bosnias utenriksminister mener at 8.000 mennesker ble drept i Srebrenica-massakrene.

Sacirbey uttalte forøvrig at serbernes etniske rensing i Nordvest-Bosnia må bli en av de første punktene i fredssamtalene.

Serbias president Slobodan Milosevic sa da han forlot Beograd at han var optimistisk med tanke på å oppnå resultater i USA.

– Vi ønsker alle at freden endelig skal senke seg – en permanent fred og en rettferdig fred, sa Milosevic.

● JELTSIN BEHOLDER SIN ARBEIDSEVNE?

President Boris Jeltsins milde hjerteattakk vil ikke få følger for hans arbeidskapasitet på lengre sikt, opplyste legene som behandler ham tirsdag.

– Det har ikke skjedd forandringer i hjertemuskelen som kan true Jeltsins arbeidsevne, uttalte dr. Andrej Vorobjov til nyhetsbyrået Itar-Tass.

Tirsdag ga Jeltsin den første ordren fra sykehussengen da han ba den russiske valgkommissjonen om en detaljert forklaring på den omstridte beslutningen om å utestenge flere partier fra det kommende valget på ny nasjonalforsamling 17. desember. (NTB-Reuter)

● EU-KOMMISSJONEN MED BOK-SENSUR

Medlemmene av EU-kommisjonen kan i framtiden bare utgi bøker hvis de er godkjent på forhånd av kommisjonens leder. Det ble resultatet av en arbeidslunsj i Brussel tirsdag, der kommisjonens leder Jaques Santer gjorde det klart for sine kolleger hva det innebærer å være EU-kommissær. Foranledningen var miljøkommissær Ritt Bjerregaards «Kommissærens dagbok», som har vakt stor oppsikt. Santer har utarbeidet en ny adferds-kodeks for EU-kommissærene. De kan godt skrive bøker, men først skal manuskriptet forelegges EU-kommisjonens leder. Om nødvendig kan han nedlegge veto. (NTB)

- Finsk ødelegger for samisk

Ragnhild Enoksen

STORSLETT: - Den finske minoritet i Norge holder på å utvanne samefolkets status som urfolk. Samene kjemper en håpløs kamp i fire land for å bevare sitt språk og sin kultur, finnene har en egen stat å støtte seg til.

Det sier sametingspresident Ole Henrik Magga. Han er ikke særlig glad for forslaget om at elever i Troms og Finnmark skal få velge finsk som 2. språk i grunnskolen så vel som i videregående. Han liker heller ikke at kontoret for samiske saker i Kommunaldepartementet fra nyttår blir gjort om til avdeling for samiske og kvenske spørsmål, med en egen avdelingsdirektør på toppen.

Press

Etter sterkt press fra Norske Kveners Forbund og Norsk/Finsk forening har undervisningskomiteen på Stortinget foreslått at finsk skal få status som 2. språk i deler av Troms og Finnmark. Komiteen presiserer at finsk undervisningen ikke må legges opp slik at den utelukker undervisning i samisk, og begrunner forslaget med at det er viktig å ta vare på finsk/kvensk språk og kultur i Norge. Bare Fremskrittspartiet sitt medlem i komiteen har gått imot dette forslaget, og dermed vil det bli vedtatt når Stortinget bestemmer hva som skal være innholdet i den tiårige grunnskolen.

- Jeg blir skremt over at Ole Henrik Magga mener at et språk som er minoritet i ett land, men som snakkes i et annet, ikke skal ha noen rettigheter

der folket er i mindretall, uttaler fungerende leder i Norske Kveners Forbund til avisa Sagat.

Han mener at Magga sin uttalelse føyer seg inn i rekken av nasjonalistiske, samiske ut-stpill hvor man henviser kvenene til Finland.

Trussel?

- Ser du på de finsktalende i Norge som en trussel mot samene, Magga?

- Finsk er et språk som har fått utvikle seg innenfor grensene av en nasjonalstat i snart hundre år. Samene er en minoritet som har vært og er til de grader undertrykket, blant annet av den finske staten. Nå kan vi risikere at det vi samer har tilkjempet oss i Norge, blir utvannet av finske interesser her i landet, sier sametingspresidenten.

Han legger til at han likevel håper at det ikke skal gå så galt. Han håper at de forutsetningene som undervisningskomiteen har lagt til grunn kommer til å gjelde, og at finsk ikke fortrenger samisk i skolene i Troms og Finnmark.

SLF støtter kvenene

Samene må gi støtte til kvenene i deres kamp for finsk som 2. språk i norske skoler. Det mener Samenes Landsforbund, som går i rette med sametingspresidenten

- Det er med redsel vi registrerer at Magga motarbeider kvenene i deres kamp. Vi samer burde forstå deres krav bedre enn noen andre.

Vi har gått den lange vegen, og vet hva det innebærer. Dette pålegger oss et særlig ansvar for å hjelpe andre minoriteter i deres kamp for selvsagte

rettigheter, sier SLF-leder May Kristensen. Hun mener at Sametinget holder på å bli en undertrykker av minoriteter som er i en verre situasjon enn same- ne er i.

- Det er helt uforståelig at vi samer kan tape noe på å la en annen folkegruppe få de samme rettighetene som vi selv har klart å kjempe oss til. Vår rett blir ikke mindre av at

andre får det samme som oss.

Jeg håper at Sametinget vil være sitt ansvar bevisst og revurdere sitt standpunkt. Sametinget har kontakt med minoriteter i hele verden og støtter disse i deres kamp.

Hvordan kan det da motarbeide en minoritet i sitt eget land? spør May Kristensen.

DØDSFALL

Min elskede, umistelige mann, bestevenn og kamerat, vår kjære, gode pappa, vår snille bestefar, svigerfar, bror, svigerbror og onkel

Hans Johan Kristian (Hansemann) Myrhaug

født 31.12. 1929, døde brått fra oss 29.10. 1995.

Fritt suser vinden rundt hjemmet du elsket, og fuglene synger i trærne som før, vi er som gresset, som blomsten på marken, vi lever, vi visner og dør.

Takk for alt.

Kitdalen, 29.10. 1995.

Annfrid, hustru.

Ord forteller så lite, tomheten er så stor, en vanskelig verden skal vite, du satte så dype spor. Livet er tungt å bære, vi mennesker er så små, noen er større enn andre, blandt dem vil du alltid stå.

Turid Svanbild
Britt Julie Ann Helen
barn

Gunnar Trond Saeed Frank
svigerbarn

Geir Tore, Kenneth, Daniel, Kevin, Kim, Robin, Kristin og Tony, barnebarn.

Øvrige familie.

Begraves fra Storfjord kirke fredag 3.11. kl. 11.00. Minnestunden avsluttes ved graven.

TAKK

En varm takk for all vennlig deltakelse ved Georg Bjerck's bortgang. Tom, Inger, Toril og Elisabeth.

Hjertelig takk for oppmerksomheten i anledning min 70-årsdag, takk for gaver, blomster og telefoner. Gunnar Bakkeli.

Hjertelig takk for oppmerksomheten i anledning min 60-årsdag. Takk for gaver, blomster og telefoner. Nils Karl- sen.

Hjertelig takk for blomster og vennlig deltakelse ved Marie Karlsens begravelse. En spesiell takk til slekt, venner og naboer på Husøy for all hjelp og støtte. Astrid-Marie og familie.

BINGO OG FEST

Bingo i Bygdeheimen

Rotsund onsdag 1. november kl. 19.30. Vanlig opplegg. Arr.: Rotsund og omegn vel.

BINGO

på Rotsundelv samf.hus onsdag 8. nov. kl. 19.30. Lykketall 1500.-. Arr.: RIL.

Bingo på Ruud

i kveld kl. 19.30. Vanlig opplegg. Arr.: Balsfjord Dart Club.

Annonser i NORDLYS

Julebordsmusikk?

CASH ledig for oppdrag, 2 helger i november, 1 helg i desember. Booking på tlf. 77 63 35 32/ 77 67 08 61.

KUNNGJØRING

TROMS LITTERATUR til Trollsassbu 4. - 5.11.

Påmelding Andresen Vaabenforretning, tlf. 77 68 24 03.

Hudspesialist Dr. Svein Erik Stenvold

TIMEBESTILLING: Tlf. 77 68 61 00, Vestregata 63, 9008 Tromsø.

Advokatene Knut Darbo og Helge Sannes

har kontordager i Nordreisa 2.11.95 og på Lyngseidet 3.11.95. Timebestilling: Tlf. 77 61 19 90.

TNL. Eirik Chr. Natvik

Allmenn praksis - akutt hjelp. Timebestilling 77 68 66 55. Peder Hansensg. 3, (vis-a-vis Mack, Grønneg.)

Blant rubrikkannonsene

finnes det én som interesserer DEG!

Kunngjøring om navneskifte

Hugo Iversen, Vadsø, skiftet navn i 1989 til Hugo Banne Johansen.

JULEMESSE

Det blir julemesse i år i IOGT-huset (Iosjelokallet) i Tollbugaten lørdag 4. nov. kl. 10.00 - 15.00. Vi har mange fine strikkede og heklede ting som passer godt til julegaver. Salg av kaffe og hjembakte kaker. Dagslotteri. Støtt vårt arbeid innen laget lokalt. Velkommen! Styret.

Balsfjord Baptistmenighet HØSTMESSE 95

i Baptistkirken, Storsteinnes. Fredag 3. november kl. 11.00 - 17.00. Lørdag 4. november kl. 11.00 - 19.00. Salg av håndarbeid, lodd-salg, kaffesalg. Lørdag kl. 19.00: Andakt. Trekning etterpå. Alle velkommen!

NMS Mammografisenteret Ultralydundørsøkelser

Nordland Medisinske Senter
Brystkreft er den hyppigste kreftform hos kvinner. Regelmessig utført mammografi (bryststrøntgen) anbefales derfor alle kvinner over 40 år. Supplerende ultralydundørsøkelse av brystene ved behov. Ultralydundørsøkelse av buk- og bekkenorganer. St. 39 - 9008 TROMSØ. Tlf. 77 68 60 00. Ansvarlig lege Sverre Hemminghytt.

LAL Medlemsmøte

TROMSØ LAG torsdag 2. nov. kl. 18.00. Sted: Heracleum Bo- og Service-senter «Polarlys». Tema: Førstehjelp ved Norsk Folkehjelp. Lagsaker. Gamle og nye medlemmer hjertelig velkommen. Styret.

BASAR

MENIGHETSHUSET, PARKG. 22. 2. - 4. nov. kl. 10.00 - 14.00. Salg av hjemmelagede ting - bakst. Kafé, utlodning, tombola, andakt kl. 12.00 både torsdag og fredag. Lørdag trekning av utlodningen. Velkommen! Arr.: Domkirkens menighetspleie.

WATERHOLE - Tromsø

Norske Sivilingeniørers Forening, Den Norske Dataforening og Norges Ingeniørorganisasjon minner om frokostmøte: Dato: 3.11.95 Tidspunkt: 07.30 - 09.30 Sted: SAS Radisson Hotel Tema: ISDN - Integrerte tjenester i digitalt nettverk Foredrag: Kjell Gunnar Johansen, Telenor E-drift Påmeldingsfrist: Innen torsdag 2.11.95 kl. 15.30 Tlf.: 77 67 52 10 NB! Frokostmøtet er åpent og gratis for medlemmer av NIF, NITO og DND. Andre interesserte kan også delta etter avtale. Annonsen dekkes av:

Begravelsesbyrået BEGRAVELSESHJELP a.s
Elveg. 3. 9008 Tromsø
En verdig begravelse, - til en RIMELIGERE forhåndsavtalt pris. 77 65 51 60 24 t. vakttelefon

KUNNGJØRING

STRØMSTANS Karlsøy kommune

Pga. arbeid i Ringvassøy trafostasjon blir Vannøy, Karlsøy, Reinøy og strekningen Kvalsundtunnellen - Hansnes - Grunnfjord utkoblet natt til fredag 3.11. fra kl. 01.00 til ca. kl. 04.00.

DØDSFALL

Min kjære mann, vår gode far, svigerfar, farfar, morfar, oldefar, vår bror, svoger og onkel

Asbjørn Arstein

født 19.1. 1909, døde stille på Målselv alders- og sykehjem 30.10. 1995.

Du sovnet så stille, da reisen var slutt. Fra alt som deg plaget, nå hviler du ut. Hvil i fred.

Målselv, Harstad, Mo i Rana, Bergen, Sunnfjord.

Gudrun, hustru.

Ole Johan Inger Johanne Korn Karin Trond Anne Lise Jannik Torstein Finn Tove barn svigerbarn

Barnebarn, oldebarn og søsken.

Begraves fra Målselv kirke fredag 3.11. 1995 kl. 13.00. Alle som ønsker å følge Asbjørn til graven er velkommen.

Tidenes største MØBELSUKSESS raser videre

Møbelfesten er ikke over, vi kjører på med nye gobiter!

NAPOLI fra Utgård
En virkelig toppmodell i hud/pvc. Leveres i flere farger i tillegg til Kobolt som avbildet. Plassbehov 3-b-2, 268 x 217 cm. Buesalongen kan speilvendes.

12.990.-

SE PRISEN!

NANCY
Kjøkkengruppe i kombinasjon grønnmalt/beiset utførelse
Bord 890 x 1120 cm + en klaff på 40 cm
Pakkepris: Bord + 4 stoler

2990

Begrenset antall!

Kampanje
Pris

590.-

CHINA
Røllakan teppe i 100% ull. Leveres i to størrelser og i flere fargekombinasjoner.
B140 x L200 cm 590.-
B160 x L230 cm 790.-

TRESSLESS CAPTAIN Plus fra Ekornes
En virkelig god hvilestol heltrukket i Batick hud leveres i en rekke farger på hud og treverk. Regulering av ryggvinkel til hvilestilling og dreibar 360°. Automatisk regulering av nakkestøtten. Krakk 1690.-

4670

Ny kolleksjon - knallsuksess fra første dag!

Det er tydelig at vår kolleksjon er godt mottatt, for maken til salg har vi aldri opplevd. Du finner vår nye kolleksjon i «Møbelkatalogen 95/96», og hvis du er rask kan du se nyhetene hos oss -vi har nettopp fått inn en ny ladning.

FARMER skrivebord fra Elegante

Leveres i lutet/oljet furu 3890.- eller i syrebeiset furu 4475.-. Leveres umontert. B153 x D67 x H101 cm. inkl. overdel. Tastaturhylle 280.-

Nr. 5960 fra Vågå
I syreoljet furu. Glassdører i front. Leveres umontert. B156 x D48,5 x H100 cm. 3990.- Dreieplate for TV 399.-

Jønsson
MØBELVAREHUS A.S. TROMSØ

9015 Tromsø

SKJERVØY MØBLER AS

9180 Skjervøy

Myre Møbler AS

9300 Finnsnes

MØBELRINGEN

Skaper trivsel i norske hjem!

Nærlys

på
TROMSØ

Fjæreplyttens beste venn

Knut Smistad og
Yngve Olsen (foto)

TROMSØ: – Om småfuglene har personlighet? Ja, hvorfor ikke. Ved ringmerking ser vi stor forskjell på lynne og temperament. Kjøttmeisen er krakilsk og stygg i kjeften, mens dompapen bare ligger der helt kul.

Sier Stein Nilsen, og smiler som en mor som snakker om sine barn. Harstad-væringen er ikke bare hovedfagsstudent i zoologi, han er også formann i Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Tromsø. Dere vet hva en ornitolog er? Når dere en tidlig søndag morgen ser noen åle seg på mage over ei vasstrucken myr, er vedkommende enten på veg hjem fra selskap eller ornitolog.

Tromsø Canaria

fuglen hans, bare sånn for å få han i gang, og siden har han snakket om fuglen i sitt liv: Fjæreplytten. Hovedfagsoppgaven hans heter da også «Vinterøkologi hos fjæreplytt i Tromsø». Fjæreplytten er en liten hardhaus som hekker på 96 grader øst i Sibir og på Svalbard. Men den tilbringer vinteren i Tromsø. Tromsøya er fjæreplyttens Gran Canaria. Tidlig i oktober er den på plass i fjæra på Skattøra. Der bader den i adventblått hav for deretter å nyte sine blåskjell og kukulurer mens svalende balsfjordvind stryker sjøvannet av den lille, tette kroppen.

– Hva med foreningen, Nilsen, hva gjør dere der?

– Vi møtes vanligvis den første onsdag i hver måned. På møtet den 8. november blir det lysbildeforedrag om føring av hagefugler og nyttige tips om føringsautomater. Siden foreningen er høringsorgan for kommunen, prøver vi også å kjempe for at fuglenes livsmiljø ikke overkjøres i Tromsø. Viktige fjærområder i Tromsdalen og i Breivika er forsvunnet, og nå planlegger man dramatiske inngrep på Langnes, Krokenstranda og i fjæra ved Nova. Ikke greit å være fugl i Tromsø.

Fuglevakta

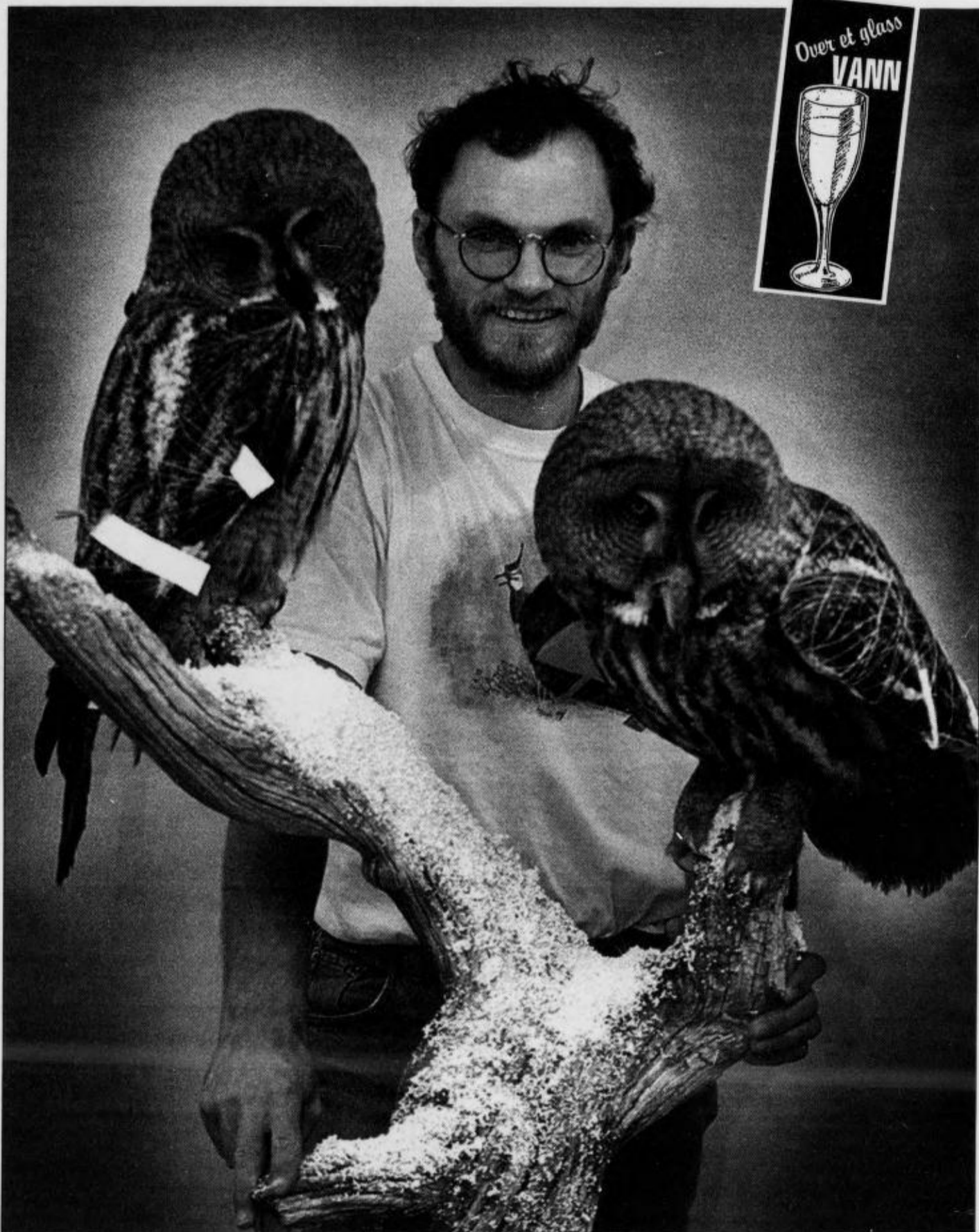
Han ser nesten lei seg ut. Jeg hadde tenkt å fortelle han at politikerne i Tromsø på 50-tallet i fremskrittets navn ville fylle igjen Prestvannet, men jeg har ikke hjerte til det.

– Enn ellers?

– Vi driver Fuglevakta, en døgnbetjent mobiltelefon som mottar tips om faunakriminalitet. Ellers foretar medlemmene bestandsundersøkelser og fugleregistreringer. Kryssing er også populært.

– Unnskyld?

– Man krysser av på en liste hver gang man ser en ny fugl. Er en fugl man ikke har sett observert i Pasvik, setter man seg på flyet til Kirkenes. Det kan bli en form for mani, akkurat som å samle frimerker. Ellers merker medlemmene fugler. Hittil i år har vi merket over 13 000 stykker. Selv har jeg individmerket 170 fjæreplytter, som kommer tilbake år etter år.

Hovedfagsstudent Stein Nilsen med to sjeldne lappugler. Den ene ble skutt i Skibotn i 1993 av en jaktglad bergenser. På Island ville boten for dette karsstykket blitt 100 000 kroner. I Norge blir slike saker vanligvis henlagt og glemt.

– Kjenner de deg igjen?
– Skulle ikke forbause meg. Forsøk på en flokk viste at hjerteaktiviteten hos fuglene

økte når en av forskerne passerte, mens hjertet slo normalt når vanlige folk passerte. Noen vil kanskje dra andre konklusjoner,

men også denne gangen lar jeg hjertet løpe av med meg.

...med bilen på taket

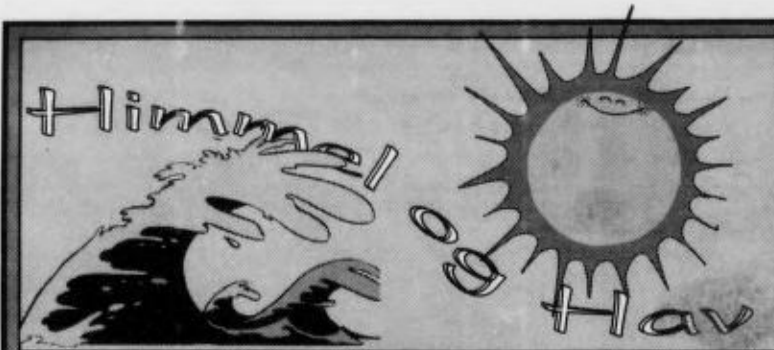
Noen har bilen i garasjen, andre har den på taket. Slik som den russiske tråleren «Kapella», som lå ved kai i Tromsø i går.

(Foto: Christel Johansen)

Over et glass
VANN

Snødybde

I går morges ble det målt 38 cm snø ved Vervarslinga i Tromsø.

Soloppgang

I dag onsdag er det i Tromsø soloppgang kl. 08.08 og solnedgang kl. 14.46.

Hurtigbåt

Hurtigbåten har avgang fra Tromsø kl. 07.00 og kl. 16.00 og ankommer Harstad kl. 09.30 og kl. 18.45. Båten går motsatt vei kl. 09.35 og kl. 18.50 og er framme i Tromsø kl. 12.15 og kl. 21.20. Båten til Tennskjær går kl. 06.55 og kl. 16.00 og ankommer kl. 08.25 og kl. 16.50. Den er tilbake i Tromsø kl. 09.15 og kl. 18.10. Hurtigbåten går fra Tromsø til Lysnes kl. 06.55 med ankomst kl. 08.00, og er tilbake i Tromsø kl. 09.15. Det går båt fra Tromsø til Skjerveøy kl. 16.00.

Sameradioens mor æret med egen bok

...men ikke på samisk

Helga Sønstabø og Yngve Olsen (foto)

TROMSØ: Kathrine Johnsen, Sameradioens grunnlegger, har nå fått sin livshistorie samlet mellom to permer. I går var boken klar, til ære for kvinnen som har hatt en ubeskrivelig betydning for det samiske folk. Men boka kommer ikke ut på samisk.

Forfatter av boka «Sameradioens mor» er Hans Lindkjølen, rektor ved Sameskolen i Troms. Han setter stor pris på samarbeidet med Kathrine Johnsen.

– Hun er full av morsomme ideer og er alltid munter. Det er en berikelse å være sammen med henne, forteller han om den 78 år gamle kvinnen.

Fra en til 49 personer

5. mars 1948 hadde hun sin første radiosending.

– I begynnelsen var det stort sett oversettelser av nyheter fra norsk til samisk, sendinger som varte i 20 minutter. Senere startet jeg også barne- og ungdomsprogrammer, forteller Kathrine Johnsen. Hvordan hun begynte i radioen, klarer hun ikke å erindre i dag.

– Jeg fikk vel forespørsel om det, og tok utfordringen, smiler hun. I ti år drev lærerinnen Sameradioen helt alene. I dag er det en stab på 49 personer.

Historisk betydning

– Kathrine er ei sterk dame som har gjort et nybrottsarbeid innen Sameradioen! Hun har hele sitt liv kjempet samefolkets sak. Hun startet i en tid da det var forferdelig vanskelig. Samisk språk

Kathrine Johnsen setter stor pris på boken «Sameradioens mor», som Hans Lindkjølen har skrevet om henne. – Noe bedre navn kunne man ikke funnet på henne, mener de nåværende arbeidende i Sameradioen.

og kultur var ikke noe «honnørord», sier Nils Johan Heatla, nåværende leder av Sameradioen. Han mener boka har stor betydning for radioens historie.

– Det er vanskelig å vite hvor mye Johnsen har betydd for det samiske folk, sier Heatla, og legger til at han synes det er viktig at de nye generasjonene får kunn-

skaper om forhistorien, slik at den ikke dør ut etter hvert som de eldre blir borte. Boka har et opplag på 700 eksemplarer.

Interessant arbeid

– Jeg har kjent Kathrine i 30 år, forteller forfatter Lindkjølen. Siden han begynte arbeidet med boka for alvor i mai i fjor, synes han

det har vært bare mer og mer interessant å jobbe med den etter hvert som stoffet dukket opp.

– Kathrine har hatt så mange morsomme historier å fortelle. I begynnelsen av arbeidet med boken bodde jeg hos henne. Da fikk jeg nøstet opp mange ting om hennes oppvekst. Den var preget av trange kår. Det var en kamp

fra vugge til grav, sier forfatteren. Han beklager at boken ikke også kommer ut på samisk. Dette av økonomiske grunner.

– Jeg ser på det som en utfordring å bevare ting som ellers ville gått i glemmeboken. Og Kathrine har en entusiasme som en sjelden møter, smiler Lindkjølen.

● TYSK-KURS

Finnfjordbotn vidaregåande skole setter nå i gang det første kurset i tysk for reiselivsnæringa. Kurset ble planlagt etter at en undersøkelse viste at det lokale reiselivet hadde manglende tyskkunnskaper, og det er blitt til i et samarbeid mellom Finnfjordbotn vidaregåande skole og plan- og næringssetaten i fylket. Halvparten av turistene som besøker regionen er tyske.

Brødrene Asbjørn Nylund (t.v.) og Knut Bentsen håper at mørketida skal «skremme» folk inn i solstudioet deres.

Satser på sol i mørketida

Morten Kasberg og Stein Wilhelm (foto)

FINNSNES: Årets sommer nordpå var ifølge de fleste rett og slett elendig. På Finnsnes starter nå de to brødrene Knut Berntsen og Asbjørn Nylund opp tettstedets største solstudio, og satser på at folk som ikke fikk brunfarge i sommermånedene ønsker å få det i løpet av mørketida.

Torsdag åpner «Knut's Solstudio» i Storgata i Finnsnes sentrum. Brødrene har lagt ned om lag 400.000 kroner og mye arbeid i å realisere sin drøm om å drive solstudio.

De to innrømmer at det dårlige som-

merværet var avgjørende når de bestemte seg for hva de skulle drive med.

– Jeg var ferdig med min skolegang i vår, og for meg var det helt naturlig å starte solstudio etter den dårlige sommeren, sier Knut Bentsen.

Asbjørn Nylund følger opp, og påpeker at folk føler seg bedre når de er brun på kroppen.

– Se bare på reiseselskapene, de har mange kunder som vil til solfylte strøk blant annet for å bli brun, sier Nylund.

På spørsmål om brødrene heller ville tatt sol i et solarium enn å dra til Syden svarer de:

– Tja, kanskje ikke.

Hurtigruta

I dag onsdag er det «Harald Jarl» som seiler nordover og «Narvik» som seiler sørøver.

Flo og fjære

I dag, onsdag 1. november, er det flo i Tromsø kl. 08.04 og kl. 20.28, fjære kl. 01.41 og kl. 14.12.
I Harstad er det flo kl. 07.30 og kl. 19.54, fjære kl. 01.07 og kl. 13.38.

For 20 år siden

Den halvannet år lange striden om «venstrevridd» historieundervisning ved Tromstun skole i Tromsø er nå avgjort. Tilleggsheftet om norsk mellomkrigshistorie laget av fire lærere har fått skolestyrets dom på at det kan brukes i skoleundervisningen med en del språklig og formuleringsmessige endringer. Denne saken har hatt og har fremdeles en rekke prinsipielle sider. Det går både på lærernes muligheter til å bruke suppleringsstoff i undervisningen, og hvem som skal avgjøre hva som er faglig tjenlig undervisningsmaterie i skolen.

«Utbyggingssjefen farer med tøv!»

Bjørn H. Larssen og Yngve Olsen (foto)

TROMSØ: Påstanden fra utbyggingssjef Torbjørn Naimak i Statens Vegvesen i Tromsø om at Stortinget vil droppe Tromsø-avgiften dersom Sentrumstangenten ikke blir bygd, har skapt forvirring og irritasjon.

– Han farer med tøv, sier irriterte Snorre Sletvold og Brynmor Evans i Tromsø Natur og Ungdom.

– Hans uttalelse skaper forvirring hos meg, sier Arbeiderpartiets gruppefører Steinar Dreyer.

Steinar Dreyer krever nå ei avklaring om hva som er fakta når det gjelder hovedvegutbyggingen i Tromsø.

– Fra fagetatens side får vi en versjon av hva som er de faktiske forholdene i denne saken. Nå serverer Statens Vegvesen en annen versjon. Dersom fakta er slik vi får servert den av Torbjørn Naimak, er dette en ikke-sak for kommunestyret. Da må vi bare vedta utbyggingen av Sentrumstangenten, og vi har da stemt galt da saka ble behandlet i kommunestyret, sier Steinar Dreyer.

– Men dette er jo påstander som har vært framsatt tidligere av vegsjefen. Og administrasjonens syn er jo også kjent for deg. Har

Snorre Sletvold (tv) og Brynmor Evans i Tromsø Natur og Ungdom er dypt uenig med utbyggingssjef Torbjørn Naimak i Statens Vegvesen når det gjelder utbyggingen av Sentrumstangenten i Tromsø.

du ikke satt deg inn i saken før du stemte?

– Det er vanskelig å holde seg å jour i denne saken etter hvert som påstandene skifter med vær og vind. Det vi må kreve er ei hurtig avklaring om hva vi egentlig kan vente oss dersom vi stemmer mot eller for Sentrumstangenten. Og jeg vil råde administrasjonen om å få fakta fra

Samferdselsdepartementet på bordet snarest mulig – før vi behandler en reguleringsplan for området, sier Dreyer. Han understreker imidlertid at en reguleringsplan for området vil bli vedtatt når den kommer opp for kommunestyret.

Ikke i tvil

Snorre Sletvold og Brynmor

Evans i Tromsø Natur og Ungdom er imidlertid ikke i tvil om at man kan vedta en utsettelse av byggingen av Sentrumstangenten uten at Samferdselsdepartementet griper inn.

– Dersom utbyggingen blir satt ned på prioriteringslisten vil Samferdselsdepartementet nok kreve at pengene til Sentrumstangenten blir fryst inntil den er

bygget. Men i stortingsproposisjon nr. 7 står det helt klart at ei forutsetning for vegutbyggingen fram mot år 2000 i Troms, er at man må sette i verk tiltak som demper trafikkveksten. Og spesielt blir det nevnt tiltak som skal bedre framkommeligheten for kollektivtrafikken, en restriktiv parkeringspolitikk, trafikkansering i bolig- og sentrumsområder, og at man skal legge til rette forholdene for redusert transportbehov og økt bruk av kollektivtrafikken. Videre heter det i proposisjonen at kollektivtrafikken skal styrkes og prioriteres. Ut fra vårt syn er det ikke tvil om at politikerne har anledning til å skyve Sentrumstangenten langt ned på prioriteringslista, og framskyve tiltak som er rettet mot de myke trafikantene, sier de to i Tromsø Natur og Ungdom.

Er mest lønnsomt

Bente Haug som er valgt inn i teknisk hovedkomité i Tromsø mener Statens Vegvesen i Tromsø nå kjører et knallhardt løp for å få bygget Sentrumstangenten. Hun er heller ikke i tvil om at politikerne i Tromsø selv kan bestemme rekkefølgen av de tiltakene som skal iverksettes i forbindelse med hovedvegutbyggingen.

– Og ser man samfunnsøkonomisk på det hele, er det ingen tvil om at økt satsing på kollektivtrafikken er det mest lønnsomme, sier Evans og Sletvold. Derfor bør også Troms fylkeskommune bidra med sitt dersom man velger ei slik løsning, sier de to.

– Ingen alarmerende oter-utvikling

Morten Kasbergesen

– De dataene vi sitter inne med tyder ikke på at oteren truer laksen. Det sier fiskeforvalter Knut Kristoffersen hos fylkesmannen. Det står i sterk kontrast til laksefiskeres observasjoner på Senja.

I mandagens Nordlys stod to laksefiskere i Lakselva på Senja fram, og påstod at den store oterbestanden truer laksen i elva.

– Vi er klar over at det en stor oterbestand i Troms, det er på grunn av at vi har et så sterkt vern, sier fiskeforvalter Kristoffersen i fylkesmannens miljøvernavdeling.

Oteren er totalfredet fordi den er en truet dyreart i Europa, og det har ført til at bestanden har økt de siste årene. Nå krever laksefiskerne at myndighetene gjør noe for oteren tar knekken på lakebestanden i nordnorske vassdrag.

– De dataene vi sitter inne med tyder på at det er en høy tetthet av laks i Lakselva på Senja, og at oteren på langt nær truer bestanden. Slik vi ser det er det ingen grunn til å slå alarm, men vi vil følge med i utviklingen, sier Kristoffersen.

Gamle tall

Tallene som Kristoffersen har om laksetettheten stammer fra begynnelsen av 1990-tallet, og nå ønsker han å få satt i gang et prosjekt for å kartlegge skadevirkningene oteren har på laksebestanden.

– Vi har begrensede ressurser, og prøver så langt som mulig å gjøre vårt beste for å holde oss orientert. Hvert år får vi inn meldinger om at otere dreper laks i fylkets vassdrag, men vi skal forvalte både laks og oter. Derfor må vi akseptere at otere spiser laks, likevel skal selvfølgelig ikke lak-

sen utryddes, sier fiskeforvalteren.

– Det skal ganske mye til for å få fellingsstillatelse på en oter, og vi har ikke gitt en slik tillatelse i en lakseelv på mange år, forteller han.

Støtter fiskerne

Nestformann Hermod Thomassen i fiske- og viltneimda i Karlsøy kommune støtter fiskerne på Senja i at noe må gjøres.

– Jeg må bare si meg 100 prosent enig med fiskerne. Oteren har aldri vært en truet art, og det blir bare flere og flere av dem. Mange holder nå til på steder de aldri har vært før, fordi det ikke er plass for dem på de gamle stedene, sier Thomassen.

Han krever nå at myndighetene hurtigst mulig gjør noe for å få ned oterbestanden før folk tar saken i egne hender.

Endelig kom snøen...

HARSTAD: Etter måneder med regn og sølekaker ble det endelig fart og moro for barna i Normannsgate barnepark i Harstad. I alt 20 unger og to ansatte koser seg hver dag utenfor den dukkehusaktige hytta i Harstadgårdsbakken. (Foto: Gunnar Iversen)

Nære navn

Navnedag:

I dag, 1. november er det **Veslemøy og Vetle** som har navnedag. Veslemøy er nyere norsk, fra Garborgs Haugtussa (1895) mens Vetle er norrønt, samme som substantivet vetrlidi og betyr «årgammel bjørn».

Fullt navn:

Bidrag til sidene må inneholde fullt navn og adresse, både på den som blir gratulert og den som sender gratulasjonen. Oppgi også telefonnummer til avsender, om vi skulle ha behov for å ta kontakt.

Runde år

90 år

Ole Hagen, Nordby, fyller 90 år i dag, 1. november.

Vi vil gjerne gratulere deg med dagen, oldefar. Håper du får en koselig dag! Vi skulle gjerne vært med å feire sammen med deg, men om ca. ti dager, da får du i hvert fall besøk.

Masse hilsener fra Edel-Marie og Ine Sofie i Sandefjord. Heidi, Bjørn og Silje-Katrin gratulerer også.

75 år

Levi Bjørklund fyller 75 år i dag, 1. november. Dagen feirer vi i Nord-Lenangen lørdag 4. november. Alle som har lyst til å feire dagen sammen med oss, er hjertelig velkommen.

Vi gratulerer deg hjerteligst med dagen! Hilsen Lilly, barn, svigerbarn og barnebarn.

60 år

Einar Storslett, Djupvik, fyller 60 år i dag, 1. november. Gratulerer med dagen, bestefar! Hilsen Len-Cecilie. Mamma og pappa hilser også.

PS. «Besta» har bakt mange gode kaker.

60 år

Vi gratulerer Arnulf Eliasen, Sørkjosen, hjerteligst med 60-årsdagen i dag, 1. november! Varme hilsener til deg fra din familie. Tor Arne, Håvard, Maria og Aud.

Veien du går, må du følge til ende, fører den og gjennom skyggenes dal. Ingen kan stanse, ingen kan vende, ingen kan skånes for tårer og kval. Gråt eller le, vellyst og ve levner du bak deg som roser i sne.

Med disse visdomsord vil vi ønske deg, Arnulf, til lykke med dagen og alt godt videre i livet. Hilsen venner.

60 år

Vår kjære mamma, Sonja Johansen, Tromsø, fyller 60 år i dag, 1. november. Hun ble født i Øksfjord, og er eldst i en søskenflokk på 10. Med en så stor familie var det naturlig å ta del i arbeid og ansvar i hjemmet, en god egenskap hun har tatt med seg til egen familie, og som vi har lært av og nytt godt av.

Da hun kom til Tromsø midt på 50-tallet til sin første jobb her, lå samtidig en treffsikker Amor på skuddhold. Pila traff, og av den pila ble det ekteskap og fem barn. Parkgata og Storgata var rede fram til eget hus sto ferdig på Kvaløya. Folkets Hus har lenge vært og er fremdeles hennes arbeidsplass.

Betingelsesløs kjærlighet har hun gitt oss alle barna. «Vi e gla' i dæ», og håper du får en koselig bursdag! Mange klemmer fra dine fem m/fam.

Dagen skal feires på Slettaelva grendehus lørdag 4. november fra kl. 20.00.

60 år

Hjørdis Nilsen, Rasteby, fyller 60 år i dag, 1. november.

I Rasteby, i et hus oppi lia, feires 60-årsdag omtrent på denne tida. Dama er født første november i trettifem, i Kåfjord, der hadde ho sitt barndoms-hjem.

I ungdomsåra ho traff sin kjære, og sammen med ham ho ville jo være. I mange tiår de hverandre lykken ga, de dyrebare minner er nå gode å ha.

Dama er ærlig, så sprek og nett, opp lange bakker ho springer lett. Men «pipa», den er alltid fremme, den vil ho neppe kunne glemme.

De hjerteligste gratulasjoner på din 60-årsdag fra Eva Torill og ungene.

50 år

Aase Warmedal Stellander Skogmo, Narvik, fyller 50

år i dag, 1. november.

Du er halvvegs til hundre, og det er ikke fritt for at vi lar oss forundre – i hvert fall litt.

Ja, du formelig gløder fra topp til tå, men vi tror vi vet svaret, og det kommer nå:

Arbeid og fritid, familie og venner, det er slike ting man i livet trenger. Men det viktigste ennå for å holde seg sprek, er sang og humor og latter og lek.

Hilsen familien.
Adresse for dagen: Tyrriv. 10, Narvik.

Bursdagen

Vi gratulerer vårt barnebarn, **Kato Simonsen**, Laksvatn, med toårsdagen i dag, 1. november. Mange klemmer fra farmor, farfar og onkel.

Til **Elise Årland**, Lyngseidet.

Gratulerer med treårsdagen, pappa! Vi ønsker deg en kjempefin bursdag! Masse bursdagsklemmer fra lillebror og mamma.

Gratulerer med treårsdagen, **Elise!** Klem fra Sandra, Linda og Stine.

Vi vil gratulere han **Svein-Roger Larsen**, Lyngseidet, med 28-årsdagen i dag, 1. november.

Hei og hopp, hvor skjønn, nå blir du vel glad for å bli avslørt i avisa! Du begynner jo å dra på åran – ja, pepperen er nær, men du er nå likevel for oss like kjær. Så glem at tida flyr – fortvil ikke, feir dagen med et smil. Vi kommer på kaffebesøk, så du må nok hoppe over din «middagskvil».

Stor klem fra Tove, Jon, Eirik og Lene. Mamma, pappa, Raymon og Elisabeth hilser også.

Vi vil gratulere vår kjære kollega, **John-Gunnar Johansen**, Storsteinnes, med 30-årsdagen.

John-Gunnar, du er kjekk og grei, vi på RUTT vil hylle deg. Masse gode ønsker til deg går i dag når du fyller 30 år. På jobb du ruster deg i verneklær, kjører ut i skogen og arbeidsleder er. Du har ansvar for ved, grill og presenning, at alt utstyr fungerer – vi maser, og du reparerer.

Masse hilsener fra oss på RUTT.

PS. Vi er glad i deg.

Hanne Ingebrigtsen, Kvaløysletta, fyller 36 år i dag, 1. november.

Hei, Sporty! Begge dine gutter, små vil rope hipp hurra nå for 36-årsdagen din i dag. Hilsen Cato og Espen.

Send hilsenene så tidlig som mulig **siste** frist er kl. 12 dagen før innrykk. Til mandag må vi ha hilsenene innen fredag middag. Husk at posten kan ta litt lengre tid enn man skulle tro.

Aktuelt

Doktorgrad i medisin

Cand.med. Oddmund Johansen ved Regionsykehuset i Tromsø, ortopedisk avdeling, disputerte 23. september for den medisinske doktorgrad. Doktorgradsarbeidet hans tar utgangspunkt i at man hos hardt skadete pasienter ofte kan observere høyt blod-sukker, noe som likner på situasjonen ved diabetes. Hva som er årsak til dette, har man tidligere ikke hatt forklaring på.

Oddmund Johansen er født i 1948, og har bodd i Kåfjord og Lyngen. Han har vært amanuensis ved UiTø i fire år, og er nå overlege og amanuensis ved ortopedisk avdeling, RiTø.

Redningsforeningen

R/F «Hvite Seil»

Redningsforeningen «Hvite Seil» på Brensholmen markerte forrige helg at den har vært aktiv i 50 år.

I forbindelse med jubileet hadde foreningen en stor utlodning, der hovedgevinsten var en flott modell av en stor-åtrring, laget av Julius Hansen på Hillesøy.

Nå er det foretatt trekning, og Ivar Jensen, Tromsø, var den lykkelige vinner. Han har fått gevinsten, og Jorunn Nilsen fra R/F «Hvite Seil» forteller at han var meget begeistret for den praktfulle båtmodellen.

Dissimilis til Geneve

Søndag 3. desember opptrer 22 Dissimilis-aktører ved åpningen av den internasjonale Røde Korskonferansen i Geneve. Her deltar 1.000 personer fra 160 land. Åpningsdagen faller sammen med FN's internasjonale dag for funksjonshemmede, og det er bakgrunnen for at arrangørene inviterte Dissimilis.

En flott oppgave, sier lederen for Dissimilis Kai Zahl, som lover at verden skal få se at handikap ikke er til hinder for flott kunstnerisk utfoldelse. Med seg på flyet til Geneve har han også 1.000 kalendre som er laget av Dissimilis-aktører i Norge. Konferansens deltakere skal få hver sitt eksemplar. (NTB)

Lutfiskens førsteelsker Matjournalist og kokebok-

forfatter Aase Strømstad har fått hedersprisen «Lutfiskens førsteelsker». Eksportutvalget for fisk deler ut prisen på 25.000 kroner for å markere at mottakeren har gjort en innsats for fiskeopplysning generelt og lutfiskens spesielt. Utvalget ønsker at førsteelskeren skal få anledning til å utvide sitt kunnskapsfelt ytterligere. Aase Strømstad er ansatt i KK, og har i mange år arbeidet for å gjøre både fisk, ufisk og lutfisk kjent. (NTB)

Feil kontonummer

I listen over innsamling til hjertestartere i Balsfjord var det dessverre falt ut et par nuller i det oppgitte bankkontonummeret. Riktig kontonummer er **4710 270 3800**.

Minneord

Hilmar Jentoft Karlsen, Breivikeidet, til minne

18. oktober 1995 ble en sorgens dag på Breivikei-

det. Da kom meldingen om at bygdas eldste, Hilmar Jentoft Karlsen var gått bort i en alder av hele 93 år.

Det er et smertefullt tap for alle oss i denne vesle bygda som hadde lært avdøde å kjenne. Hilmar J. Karlsen var en troende og evigvarende kristen som det sto tillit og respekt av gjennom det lange livet som han fikk leve med Gud.

Mine tanker går til hele avdødes store familie, til hans hustru Mary, til deres barn, svigerbarn, barnebarn, oldebarn og tippoldebarn.

Hilmar J. Karlsen ble begravet onsdag 25. oktober fra Breivikeidet skole til Breivikeidet kirkegård, fulgt av en stor sørgeskare.

Sorgen er tung å bære, du døde så brått, du kjære.

I takknemlighet og ærbødighet lyser vi fred over minnet til Hilmar Jentoft Karlsens minne.

Bjarne Nilsen Sæterli

Basarbarna

Tine Stokmo Paulsen (10) og Anne Hjort (10) har hatt basar på Sorgenfri. De fikk inn 179 kroner som de har sendt til Redd Barna.

Kulturrådets ærespris til Ole Henrik Moe

Tidligere direktør for Henie-Onstad Kunstsenter Ole Henrik Moe (75) er tildelt Norsk kulturråds ærespris for 1995. Han får prisen for sitt pionerarbeid innen norsk kunstformidling. Moe har hatt en stor betydning for møter mellom kunstnere i norsk kulturliv i det meste av etterkrigstiden, mener Kulturrådet. Æresprisen er på 250.000 kroner.

Viljen til nytenkning har stått sentralt i Ole Henrik Moes virksomhet, både i egen utstillingspraksis og i hans brede skribent- og forelesningspraksis. Han er utdannet både som pianist og kunsthistoriker, og det var som pianist han først gjorde seg bemerket i norsk kulturliv med klaverdebut i 1946. (NTB)

Bjartmar Gjerde ordfører i Care Norge

Tidligere arbeidsdirektør Bjartmar Gjerde er valgt som representantskapets

ordfører i u-hjelpsorganisasjonen Care Norge. Helga Hernes hadde sagt fra seg gjenvalg. Oddbjørn Skredderberget ble valgt til ny styreformann. (NTB)

Ringnes får Humanistprisen

Haagen Ringnes er tildelt Humanistprisen for 1995. I begrunnelsen fra Human-Etisk Forbunds sentralstyre heter det at Ringnes gjennom hele sitt yrkesliv som kulturjournalist og NRK-medarbeider på en helt spesiell måte har bidratt til å fremme humanistiske ideer og verdier i media. (NTB)

Skolekino er populært

Skolekino er mer populært enn noen gang. I 1994 ble det registrert 446.724 besøkende, mer enn noe år tidligere. Rangert etter besøk utgjør skolekinoforestillingene Norges femte største kino. Ikke overraskende var Steven Spielbergs film «Schindlers liste» den mest sette filmen. (NTB)

11ordlys

- Bør ulydige elever straffes strengere?

Maria Flovik (14), skoleelev, Grønnåsen ungdomsskole
- Det kommer an på hvor ulydige elevene har vært. Straffelekse er bra nok, men ikke gjensitting og fysisk arbeid.

Linn Paulsen (14), skoleelev, Ramfjord barne- og ungdomsskole
- Nei, det synes jeg ikke. Ulydige elever kan få straffelekser.

Rina Johnsen (14), skoleelev, Grønnåsen ungdomsskole
- Jeg vet ikke, kanskje de burde det. Da kommer de sikkert ikke til å være ulydige mer.

Sissel Pedersen (14), skoleelev, Ramfjord barne- og ungdomsskole
- Ja, det mener jeg. Med strengere straffer får de seg en lærepenge, og er ikke ulydige igjen.

FANTOMET

HAN UT-KLASSERTE MEG PÅ GÅRDEN.

HEI! JEG HADDE ALDRI TRODD DU SKULLE SI DET OM EN MANN.

HAN ØNSKET STERKT Å TREFFE DEG, FAR.

HVORFOR DET, DAP?

VEL, DET ER PERSONLIG MR. MORGAN.

HÅREK

HÅREK, LYFT HØGRE HANDA OG LOV MEG AT DU SKAL GÅ NED 20 KILO DEI NESTE FEM VEKENE!

MEN LEGG FØRST FRÅ DEG DEN POSEN MED KAKER!

ANDY CAPP

DET VANLIGE, MR. CAPP?

JÅ, TAKK, VENNEN MIN!

FIN BARTENTE DU HAR DER, JACK. SER BRA UT... ALLTID SMILENDE...

DET ER DET MINSTE DE KAN GJØRE FOR EN KAR SOM KOMMER TIL PUB'EN SIN ETTER EN TØFF DAG HJEMME

GARFIELD

JEG ER EN SNAKKE-FUGL!

OG DU ER EN FETT, STYGG KATT!

SOM IKKE LENGER ER SULTEN!

SUPERMANN

EN DUM SOLDAT MIN-DRE! HAN KVIKNER IKKE TIL FØR JEG ER FERDIG!

IKKE EN GANG DEN ERTE SUPERMANN VILLE GREID DET BEDRE!

SÅ ER DET BARE Å BRAGE INNI!

STATSMINISTEREN

HVIS DE TIDLIGERE WARZAWA-PAKTLANDENE BLIR MEDLEM AV NATO...

...BLIR DET ETÅBLERT EN FORSVARSALLIANSE FRA VANCOUVER TIL VLADIVOSTOK!

MEN HVEM ER DET SÅ IGJEN Å KRIGE MOT...?

Langtidsvarsel

Langtidsvarsel for perioden torsdag 2. t.o.m. tirsdag 7. nov. først for torsdag og fredag:

Troms og Nordland: Skiftende, for det meste bris. Spredte snøbyger. Forholdsvis kaldt.

Finnmark: Skiftende, for det meste bris. Torsdag spredte snøbyger, vesentlig i ytre strøk. Fredag stort sett oppholdsvær. Forholdsvis kaldt.

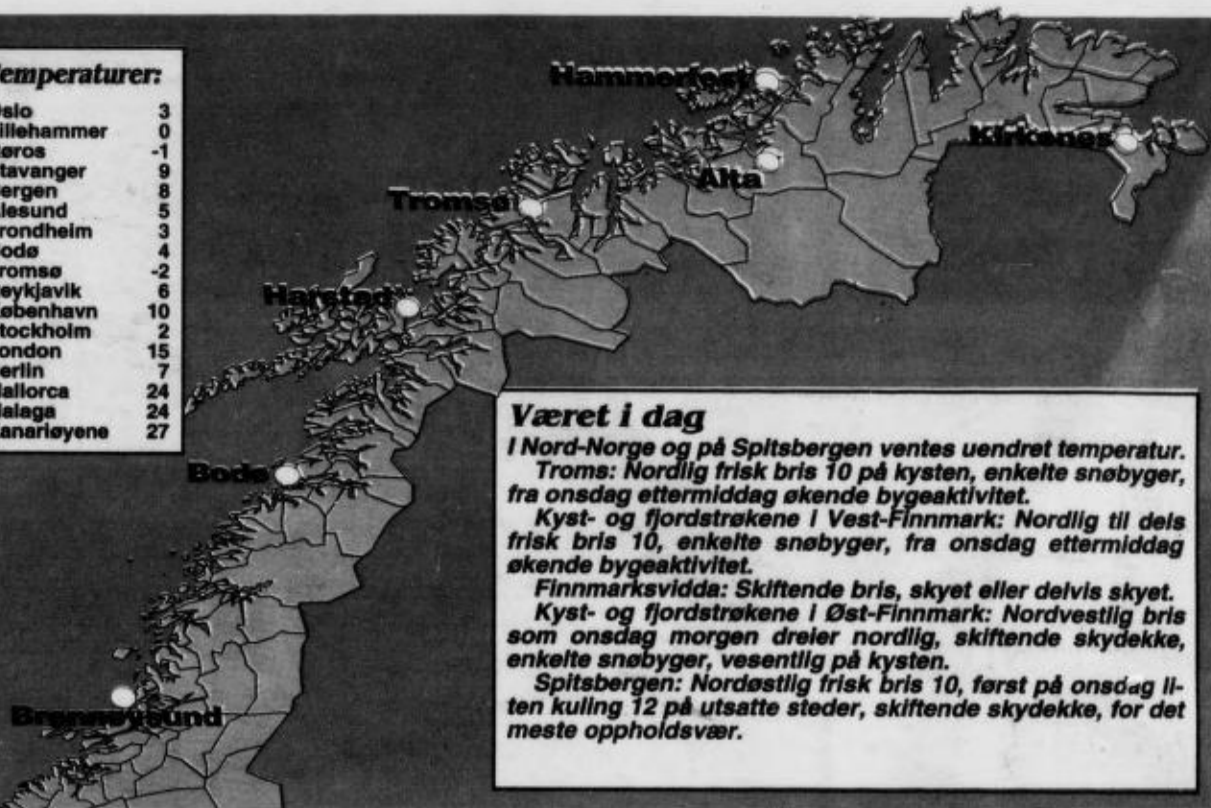
Spitsbergen: Skiftende bris. Torsdag stort sett oppholdsvær. Kaldt. Fredag snø. Mildere.

Videre værutsikter for perioden lørdag t.o.m. tirsdag:

Lavtrykkene ser ut til å gå inn mot Nord-Norge, og gi en del nedbør der, med stigende temperaturer – av og til også kuling. I Nordland kan det komme mye nedbør. Spitsbergen får trolig lite nedbør, og kalde vær igjen.

Temperaturer:

Oslø	3
Lillehammer	0
Røros	-1
Stavanger	9
Bergen	8
Ålesund	5
Trondheim	3
Bodø	4
Tromsø	-2
Reykjavik	6
København	10
Stockholm	2
London	15
Berlin	7
Mallorca	24
Malaga	24
Kanariøyene	27

Været i dag

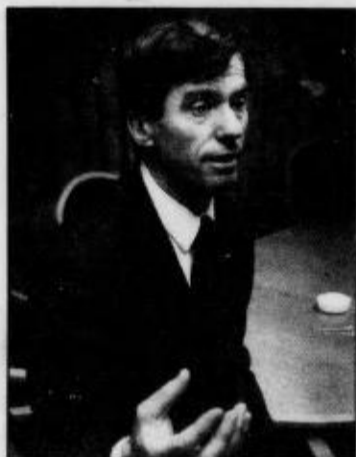
I Nord-Norge og på Spitsbergen ventes uendret temperatur. Troms: Nordlig frisk bris 10 på kysten, enkelte snøbyger, fra onsdag ettermiddag økende bygeaktivitet.

Kyst- og fjordstrøkene i Vest-Finnmark: Nordlig til dels frisk bris 10, enkelte snøbyger, fra onsdag ettermiddag økende bygeaktivitet.

Finnmarksvidda: Skiftende bris, skyet eller delvis skyet. Kyst- og fjordstrøkene i Øst-Finnmark: Nordvestlig bris som onsdag morgen dreier nordlig, skiftende skydekke, enkelte snøbyger, vesentlig på kysten.

Spitsbergen: Nordøstlig frisk bris 10, først på onsdag liten kuling 12 på utsatte steder, skiftende skydekke, for det meste oppholdsvær.

Sparebanken Nord-Norge inn i David forsikring fra nyttår

Bjørn Erik Johannessen

OSLØ: – Dersom de fire sparebankene Nord-Norge, Midt-Norge, Vest og Rogaland sender sin søknad umiddelbart, ser jeg ingen grunn til at de ikke skal kunne få konsesjon for å etablere et eget forsikringsselskap allerede ved årsskiftet.

Det er medlem av finanskomiteen, Einar Steensnæs (KrF) som sier dette, etter at komiteen i går gikk ut med positive signaler om endringer i konsesjonsloven.

Dermed er det duket for at de fire regionbankene vil kunne bli heleiere i et finans- eller forsikringsselskap. Fram til nå har de bare kunnet ha en eierandel på 10 prosent, noe som innebærer at 10 banker måtte samarbeide om et

tilsvarende prosjekt. Og det vil i realiteten bli en nokså ustyrlig affære. Finanskomiteen er imidlertid ikke enstemmig i sitt syn. Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets medlemmer i finanskomiteen har sagt nei til dette. Men etter det Nordlys har grunn til å tro, vil Arbeiderpartiet følge Høyre og KrF, og dermed gi flertall for nye konsesjonsregler.

Saken har sitt utspring i et brev som de fire bankene sendte til Finansdepartementet 7. september i år, der de peker på at de arbeider for å etablere ulike finansielle foretak som skal helesies av de fire bankene til sammen. På denne måte mener de å kunne styrke deres konkurranseposisjon og strategiske stilling overfor de største bankkonsernene.

– Vi synes at det er positivt at disse bankene og deres kapital forblir i sitt lokalmiljø og på denne måten styrker disse bankenes posisjon i markedet. Vi hadde ingen vanskeligheter med å forsvare vårt standpunkt vis-à-vis andre tilfeller, der vi nekter konsesjon. Som for eksempel Vital, sier Steensnæs.

– Tør du å spå når dette kan være en realitet?

– Det må først foreligge en reell søknad fra de fire bankene. Før det skjer kan ikke Finansdepartementet gjøre noe. Men dersom søknaden sendes umiddelbart, skulle jeg anta at saken skulle kunne være behandlet innen utgangen av året, sier stortingsrepresentant Steensnæs.

– Dersom Sparebanken Nord-Norge og dens tre samarbeidspartnere søker umiddelbart, skulle jeg tro at de vil kunne få konsesjon for etablering av et eget forsikringsselskap David innen utgangen av året, sier stortingsrepresentant Einar Steensnæs (KrF).

– Satser på kredittforetak

OSLØ: – Med de signalene vi nå har fått fra Stortingets finanskomité vil vi i de fire bankene sette oss ned for konkret å se hva vi skal gjøre. Blant annet se på mulighetene for oppbygging av kredittforetak, fondsforvaltningsselskap og forsikring innen liv og skade, sier adm. dir. i Sparebanken Nord-Norge, Hans Olav Karde.

– Når det gjelder forsikring vil vi satse på enkle skadeprodukter, som hus, båt osv.

– Men dette er foreløpig signaler. Nå må vi gå videre med en formell konsesjonssøknad, når den blir sendt må vi vurdere, sier Karde.

Karde understreker at meldingen er gledelig for de fire bankene, som alle arbeider på regionalt nivå.

– Dette er en seier for de fire regionbankene. Men hva med kundene i disse regionene. Hva vil de få ut av dette?

– Vårt underliggende motiv er å øke vår kraft i markedet. En av betingelsen for å få en slik konsesjon er at den skal være konkurranseøkende ikke konkurransevridende. Dette innebærer at konkurransen blir skarpere, og økt konkurranse pleier alltid å gi lavere priser, påpeker Karde.

KulturHuset
presenterer

«Jorden og Vingene»

en familieforestilling
av Yrjö Kokko.
Regi: Ilkka Laasonen
Koreografi:
Virpi Wirlander

STORSALEN
1. november kl. 18.00

Rovaniemi Stadsteater
Lapplands Ballettskole
Lapplands Musikkonservatorium
Tromsø Danseteater
The Dance Studio

Billettbest. tlf. 77 61 00 09
Hvd.: Kl. 12.00-17.00
Lør.: Kl. 11.00-14.00

«ÅPEN» KINO - HELE DØGNET

Fra 1. november kan du bestille billetter 24. timer i døgnet til forestillinger i Fokus kino og Verdensteatret.

Da ringer du

77 65 85 00

for billettbestilling

– din telefon må ha * og #-tast

3 dagers salg og bestilling.

KINO

Billetsalget starter hver dag ¼ time før 1. forestilling. Telefonbestilling hele døgnet, tlf. 77 65 85 00. Filmnummeret er anført ved hver filmtittel i annonsen.

FOKUS

Kl. 17.00: Kr 25,- (alle)

Stakkars Krumme (nr. 708)

Dansk familiefilm. Siste to dager.

Kl. 19.00 og 21.10: Kr 45,- (11 år)

(nr. 717)

SUPERKOMEDIEN!

HUGH GRANT

Enen du vil ikke

NI MÅNEDER

Verdensteatret

Kl. 19.00 og 21.00:

(7 år - anbef. voksne)

(nr. 713)

SOL OPPGANG

Ethan Hawke, Julie Delpy. Regi: Richard Linklater. «Et vakkert, romantisk og meget sympatisk lite spill om å leve» VG. To siste dager.

«Men størst er kjærligheten»

En gudstjeneste i solidaritet med lesbiske og homofile, Tromsdalen kirke 3. nov. kl. 20.00. Kirkekaffe. Medvirkende: Joseph Petitt m. flere.

Arr.: LLH - Åpen kirkegruppe, Tromsø Kristelige studentforbund og Kirkens Bymisjon i Tromsø.

Mange visste om U2-flyene

OSLØ: – Det kan ikke være riktige som Nordlys siterer fra de hemmelige dokumentene om U2-flyene at bare tre høyere offiserer ved Bodø flystasjon visste om dem.

– Jeg var teknisk ukehavende på Bodø flystasjon på den tiden, og så U2-flyene mange ganger, sier Gunnar Sollund (57) fra Alteidet.

– Alle vi som arbeidet på flystasjonene, enten det var sivile eller militært ansatte, visste om disse flyene, sier Sollund.

Sigurd Hamran og arkitekt-kolleger i Tromsø er sterkt kritiske til det nye Ishavshotellet. SIDE 26-27

TIL-trener Terje Skarsfjord vurderer her i Nordlys neste års A-stall i Tromsø IL. SIDE 34

Susann Goksør og de andre håndballjentene møter Sverige i Steinkjer. SIDE 46

Onsdag
1. november 1995

med kultursider

Glade jul?

□ Av Pål Haaheim Henriksen, Kirkenes

For å ha det slått fast med en gang: Om du er av dem som har gjort unna halve julegavelista, sendt juledagsinnbydelse til svigermor eller har halve byens kornlager i spiskammeret klar til julebakst; dette innlegget er ikke myntet på deg. Er du derimot av dem som mener det er noe fundamentalt galt når julenisser, misteltein, bjelleklang og røkelse gjør krav på hyllemetrene samtidig med at det er 60 dager eller 1440 timer igjen til julaften, da bør du lese videre.

Ja, for det er jo ikke til å undres over at man blir møkk lei hele greia lenge før høytiden setter inn. Vi skal de neste to måneder druknes i butikkenes juletilbud og juledekorasjoner. Søt julemusikk skal lyde utover butikkenes høytalere fra tidlig morgen til stengetid. Vi skal forledes fra første dag til å tro at det ikke er lenge igjen til jul. Kjøp, kjøp, kjøp! Du trenger en nisse, også i oktober. Til slutt tror vi på det selv. Jula er i morgen, selv om datoen ikke er mer 6. november. Resultatet er at vi kjøper en nisse til, i tilfelle de skulle gå fri i butikken.

Gleden over det lille ekstra i matfatet til jul forsvinner også helt. Brunost, kaviar og servelat fortrenses i hyllene til fordel for julepållegg i hundre varianter. Selv om vi aldri så mye har planlagt å kjøpe kun det vanlige, og datoen fortsatt ikke er kommet lengre enn 12. no-

«Alt blir liksom feil i forhold til hva det egentlig er ment å skulle være. Gleden over de få dagene i desember forsvinner helt, ...»

vember, så er det julesylte som havner i kjøleskapet. Når jula kommer og en skal ha det lille ekstra, ja, da har en mest lyst på hvitost, lungemos og salt speket uer fordi man har gått rundt og smågnafset julemat i hele to måneder. Julefinstasen som ikke skulle på før julekvelden, har 24. desember for lengst vært i basketak med mikrosystemene til Blenda for å bli kvitt flekkene fra festen i november. Alt blir liksom feil i forhold til hva det egentlig er ment å skulle være. Gleden over de få dagene i desember forsvinner helt, fordi en skal bli påtrengt jula i 1440 timer før den egentlig tar til.

Hva er så grunnen til at nissefar må smile til oss fra butikkhyllene alt fra 24. oktober? Og hva er grunnen til at min hodepine i julen ikke skyldes forbruket av akevitt, men det faktum at jeg har måttet tenke på den samme akevitten hver dag i to samfulle måneder for ikke å glemme å kjøpe den inn? Svarene er sikkert flere, og om mine tre forslag er de riktige, kan andre bedømme. Svarene kan i alle fall være:

1. Butikkene hjelper dem som ikke vet det og vi som har glemt det med å huske at julaften er 24. desember, og at det bare er 60 dager igjen.
2. Noen av kundene er noen store susehoder, og blir alltid overrasket av julen. I solidaritet med disse må det startes tidlig. For at disse knølhodene skal klare å begripe at det er to måneder igjen til ribba skal på bordet, kreves det handling nå.
3. Det er feil at butikkene ønsker å starte julekjøret nå i slutten av oktober. Aller helst ønsker butikkene å starte i juni, før løvet spretter ut. Men da produksjonen av jule-nips i Hongkong, på Taiwan og i Manila ikke er ferdig før medio september, lar ikke julestart i juni seg gjennomføre av produksjons- og transportmessige årsaker.

Ingen av disse svarene er selvfølgelig riktige. Det er helt andre motiver som ligger til grunn for å måtte starte kjøpepresset så tidlig som mulig. Det handler om å tjene penger, mange penger. Og det handler også om arbeidsplasser. At noen lever av at nissefar og nissefar finner sin plass i sortimentet fra slutten av oktober, forstås. Men om gleden over jula til slutt forsvinner, og vi kanskje ikke orker mer, ikke engang å handle, ja, da har man laget ris til egen bak.

Juledekorerte vinduer – en fryd for øyet, men ikke hvis vi må se på dem i to måneder, mener en fortvilt innsender.

(Arkivfoto: Torgrim Rath Olsen)

«Sopranen Akie Amou fra Japan, betar sitt publikum med en overbevisende naturlig og vakker stemme og en levende musikalsk fremførelse», skriver Nordlys' anmelder.

(Foto: Rune H. Schulstad)

Dronningens stemme

KONSERT:
Akie Amou, sopran
Einar Steen-Nøkleberg, klaver
Arr.: Musikkens Venner
Sparebankens festsal

Vinneren av Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse, sopranen Akie Amou fra Japan, betar sitt publikum med en overbevisende naturlig og vakker stemme og en levende musikalsk fremførelse. En gjennomarbeidet musikalitet får spille ut over et stort teknisk og musikalsk register.

Det var et pust fra den internasjonale musikkscenen i Sparebankens festsal mandag kveld. En kammerkonsert på internasjonalt og musikalsk toppnivå og med en mulig verdensstjerne i sentrum. En konsert som denne anmelder vil huske som en av de store opplevelser.

Vi møtte en sangerinne med et sterkt personlig uttrykk, og med overbevisende innlevelse i de mest intrikate musikalske detaljer så vel som i sangens grunnstemning. Vi opplevde et intimt og levende samspill med akkompagnatøren Einar Steen-Nøkleberg på klaver. Med sin eminente teknikk og pianistisk delikate utforming av klaversatsen underbygde han sangerinnens stemmemessige kvaliteter og valører.

Det for så vidt utradisjonelle programmet med eksotiske japanske innslag hadde en bravurmessig stigning mot en mer «populær» avslutning fra operettens verden. Det er alltid spennende å høre utenlandske kunstnere tolke Grieg, og ved denne anledning hadde man dessuten satt sammen en gruppe med kjente og mindre kjente sanger.

Etter min mening ble avdelingen med sanger av Richard Strauss den musikalsk mest utsøkte. Denne musikken har et virtuost pianistisk potensial, med et vell av musikalske poeng. Den sanglige utfordringen med krevende intervaller og klangvalører stiller uhyre store musikalske og tekniske krav til utøverne. Sangene av Gabriel Fauré ble også uhyre vakert, følsomt og nyansert utført, men er på mange måter mer vokale i sin natur.

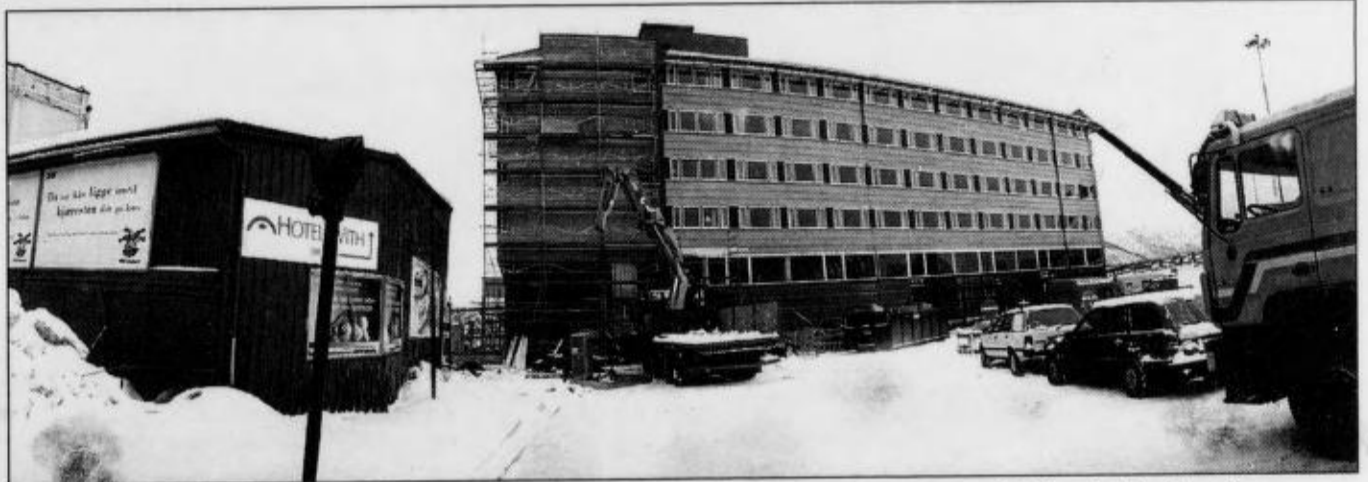
Dette ble en kammerkonsert av beste merke, med intimitet og musikalsk dybde så vel som utadvendte strålende partier. Men hvor er «det store» tromsøpublikummet? Med halvfull sal hadde det vært plass til kulturadministrasjon og politikere så vel som musikkpedagoger og kulturarbeidere. Vel møtt på neste konsert om konsertlivet skal overleve.

Morten Johan Svendsen

KULTUR

Redaktør:
Per Kristian Olsen.

– Det ser helt forferdelig ut

På feil tomt. Arkitektene i Tromsø er entydig negativ til Ishavshotellet. Det er altfor stort og på feil sted. Ishavshotellet er som en propp som plugges igjen rommet mellom SAS-hotellet og Austadbygget, mener arkitektene.

Det er så godt som enstemmighet blant arkitektene i Tromsø om at Ishavshotellet er et fremmedelement som deler havna opp, sper-

Per Kristian Olsen og
Torggrim Rath Olsen (foto)

Arkitekt Erik Toft er klar i sin dom.

– En dramatisk gjenbygging av et offentlig havneområde. Utsynsmessig gir hotellet en skjermeffekt, sier han.

Hans hovedinnvending er plasseringen.

– Den er ikke god, sier Toft, som fremhever at hotellet har forandret seg fra de opprinnelige planene som ble presentert.

– Jeg synes det er ganske tydelig å se store avvik fra det politikerne og andre lokket med, til det endelige resultatet. Jeg synes ikke hotellet er blitt det som vi ble forespeilet skulle komme.

Også arkitekt Egil Hallset i

Hallssets arkitektkontor er også meget kritisk:

– Hotellet har fått en dominerende plass. Det har erobret bybildet og står fram som et ubeskjedent og ambisiøst bygg uten de samme gode resultatene som vi har et eksempel på på andre sida av sundet.

– Nå som stillasene faller er jeg veldig skuffet. Det som ifølge planene så ut som et raffinert og flott bygg er blitt ganske ordinært.

Feil tomt

Arkitekt Einar Sørensen i Einars Arkitekturkontor sier rett ut:

– Fra sjøsiden ser bygget flott ut, men fra landsiden ser det forferdelig ut. Bygget blokkerer utsikten til sjøen.

rer for utsyn og aldri burde vært bygd. – Fra landsiden ser hotellet helt forferdelig ut, sier arkitekt Einar Sørensen.

Mitt viktigste ankepunkt mot hotellet er beliggenheten. Tomta burde aldri vært benyttet. Skulle den blitt bebygget burde det skjedd i en langt mindre omfangsrik skala. Jeg har lenge ønsket og følt behov for å trekke Tromsøysundet inn i bybildet. Dette ønsket er nå blokkert. Havna er dessuten delt inn i en ytre og indre havn, sier en meget skuffet Einar Sørensen.

Nordlys har snakket med samtlige arkitektkontor i Tromsø. De som ikke er referert har enten ikke vært til stede eller har ikke på prinsipielt grunnlag ønsket å uttale seg om sine kolleger. Av de som ønsket å uttale seg var bare en for hotellet, arkitekt Arne Nordmann Andreassen.

– Totalt sett synes jeg resul-

tatet er blitt bra. Det var grunn til å frykte at sundet skulle bli tettet helt igjen. At noe forsvinner må man regne med, sier han.

Kvalifisert?

Arkitekt Erik Toft reiser spørsmålet om hvordan beslutningene fattes i slike store utbyggingsaker.

– I denne saken er arkitektene i Tromsø blitt forespurte, men det virker som om alle innvendingene bare er blitt plassert på sidelinja. Uten at han har tenkt videre gjennom hvordan det kan skje, så ønsker han et system slik at store utbyggingsaker ikke skjer uten en grundigere og arkitektonisk mer forsvarlig behandling enn tilfellet har vært i denne saken.

En ordinær koloss

I kveld spretter Rica-direktør Jan E. Rivelrud champagnen for Tromsø-fiffen. 300 spesielt inviterte gjester vil delta i den høytidelige åpningen av det nye kongresshotellet, Ishavshotellet. Det kan han gjøre fordi Tromsøpolitikernes immunforsvar overfor pågående utbyggere ikke fungerer.

De som ikke er innenfor de nye veggene og får høre de fine talene til kongressmarkedets pris, kan stille seg opp på yttersiden, og i lyset fra bankettsalene selv vurdere om de er enige med Rivelrud om at Tromsø har fått et fint og flott bygg.

Eller kanskje vil de heller velge å være enige med et så godt som enstemmig arkitektlag i Tromsø om at Rica-kjedens nye blomst i knapphullet både er stygt og stort, og feilplassert.

Er man enige med arkitektene oppstår det fortvilte: Bygget kunne vært stanset. For i god tid kom både bymiljøkomiteen, arkitekter og enkeltpersoner på banen med vektige prinsipielle og

praktiske innvendinger mot kolossen. Men som alltid i byggesaker: Pengefolka får det som de vil uten hensyn til hva folk mener. For pengefolka er det resultatene som teller. Miljø og estetikk er som vanlig utgiftsposter. Da hjelper det ikke at kulturminister Åse Kleveland har satt utforming av det offentlige rom på den politiske dagsorden.

I sin høringsuttalelse advarte bymiljøkomiteen kraftig mot utbyggingen. «Arkitektonisk kan prosjektet ved første øyekast virke friskt og spennende. Ved nærmere ettersyn ligger det imidlertid en del elementer av sterk motepreget karakter i forslaget. Vi tror ikke disse mote-påfunn har tilstrekkelig historisk bærekraft.»

Tromsø har ett monumentalt bygg, på andre siden av sundet, Ishavskatedralen. Det er et bygg som virker sterkt og slående samtidig som det er ømt og vart. Det er fordi arkitekt Jan Inge Hovig også tok utgangspunkt i lokalt forankrede ideer sam-

tidig som han tilførte impulser utenfra pluss sin egen skaperkraft. Med utnevelsen av Tromsø som miljøby så påhviler det byen forpliktelser når det gjelder arkitektur og stedsutforming og hvor man skal legge de enkelte funksjonene, mente bymiljøkomiteen som ba spesielt om at utbygging måtte stilles i bero og vurderes i lys av nye sentrumsplaner.

I stedet for å tenke i takt med tiden lot politikerne i Tromsø seg presse av utbyggere nok en gang. Det er ikke bare å stå imot. Kongressmarkedet er det nye sesam-sesam. Folk i smarte dresser snakker i slike sammenhenger høyt om arbeidsplasser. Folkevalgte kvier seg for å si nei til flere arbeidsplasser, naturlig nok.

Det har vært mektige krefter som har presset på. Mange av de innbudte vil derfor i kveld drikke sin champagne med glede over et kongresshotell med kapasitet på 350 senger og en kongresshall som tar 400

personer. Vi som ønsker at Tromsø skal bli en vakker by må forlange av våre politikere at de utvikler et bedre immunforsvar mot utbyggere. Det må bli slutt på at de skal kunne renne ned dørene og få sine utbyggingsstillatelser så å si over disk, uten at det tas omsyn til helhetlig planlegging og den gode smak.

Med Ishavshotellet hadde man en unik mulighet til å utvikle Tromsø havn. I stedet har man laget nok et ordinært bygg, nok en ordinær koloss, som ikke byen fra før er belemret med arkitektoniske tragedier.

Per Kristian Olsen

KOMMENTERER

- Nyhotellet skaper kaos

TROMSØ: – Det nye Ishavshotellet har sprengt det byrommet som en gang eksisterte mellom Ishavskatedralen, Tromsøbrua og SAS-hotellet. Ishavshotellet bidrar til et formmessig kaos på kaia som gjør Holmboe-bryggene desto mer ynkelige der de nå ligger inneklemt.

Det mener arkitekt Sigurd Hamran om Rica-kjedens nye flaggskip som åpner i dag.

Tove Myhre og Torggrim Rath Olsen (foto)

Arkitekten Hamran var tidlig ute og annonserte sin skepsis til det planlagte Ishavshotellet i Tromsø. I februar i fjor skrev lederen i bymiljøkomiteen Herbjørg Valvåg og nestleder Sigurd Hamran et felles brev til plansjefen i Tromsø kommune for å få saken utsatt i påvente av det samlede byvisjonsforslaget som var under utarbeidelse.

De begrunnet utsettelsen med at de var engstelige for at det planlagte hotellet med sin store høyde ville tette igjen det storslåtte byrommet mellom Ishavskatedralen, Tromsøbrua og SAS-hotellet. Dernest het det at «vi er reservert til at den utstikkende sengefløyen mot nordøst i for stor grad vil lukke indre havn og sperre utsikten fra Torghukens».

Ubehagelig fallos

I brevet ga Hamran og Valvåg uttrykk for at rent arkitektonisk kunne prosjektet virke friskt og spennende, men ved nærmere ettersyn «ligger det imidlertid en del elementer av sterkt motepræget karakter i forslaget. Vi tror ikke disse motepåfunn har tilstrekkelig historisk bærekraft, men at de snart – om ikke allerede – kommer til å få samme komiske karakter som Fokus kino».

Er bekreftet

I dag sier Sigurd Hamran at det ferdige hotellet bekrefter de bange anelser han hadde på forhånd.

– Nå som hotellet er kommet «opp og stå», bekrefter det våre bange anelser. Med SAS-hotellet på den ene siden og Ishavshotellet på den andre forsvinner Holmboe-bryggene og blir desto mer ynkelige. Ishavshotellet har sprengt det byrommet som en gang var der. Dette er privatisering av et offentlig rom på kaikanten – et sted der man tidligere beveget seg fritt. Nå

blir det vel hotellets eiendom, hvor man føler seg som en inntrenger dersom man har lyst til å gå seg en tur langs kaia, sier Hamran og legger til:

– Den fallosen som er kommet opp i forkant av hotellet, er rimelig ubehagelig. – Men hva med det rent arkitektoniske?

– Okerfargen som er brukt, er en gammel tradisjonell bryggefarge. Isolert sett er det gjort et alminnelig dyktig arkitekturverk, men slik det står nå, bidrar hotellet til et formmessig kaos på kaia, sier Hamran, som mener hotellet burde stått et annet sted.

– Hvor da?
– Borte med Kolkrana, for eksempel, sier arkitekt Hamran. Han frykter utviklinga i Tromsø.
– Nå skal alle vise hvor store de er. Til slutt drukner alle sammen, konkluderer Sigurd Hamran.

Arkitekt Sigurd Hamran mener at det nye Ishavshotellet, som åpner i dag, skaper et formmessig kaos på kaiområdet.

Nifs Beatles-gjenforening

LONDON: Paul McCartney (bildet) syntes det var «nifst og herlig» å gjenforene de gjenlevende Beatles-medlemmene for å gjøre opptak med John Lennon, 15 år etter han ble skutt. Paul uttalte til avisa Today at han overhode ikke angrer på at han sammen med George og Ringo bearbeidet de halvferdige sporene «Free as a Bird» og «Real Lover».

– Men det var rart, og nesten magisk. Nifst og her-

lig på en gang, sier McCartney. De nye sporene blir utgitt sammen med en samlepakke bestående av 150 låter. (NTB-Reuter)

- Grotesk sammenblanding av symbolbruk

Tove Myhre

Arkitekt Astrid Fjose hos Borealis Arkitekter kom til Tromsø for bare halvannet år siden, men har likevel rukket å få med seg debatten rundt Ishavshotellet. Også Fjose reagerer på utforminga av hotellet på kaikanten i Tromsø.

– For å ta det arkitektoniske først, så reagerer jeg veldig sterkt på sammenblandinga av symbolbruk. Den masta man ble forespeilet i utgangspunktet, er i dag noe helt annet – nemlig et spir. Ei grotesk sammenblanding av symbolbruk for børs og katedral.

Den tidligere ideen om ei mast var god. Nå tar hotellet opp i seg sterke trekk fra Ishavskatedralen, og man kan nesten lure på om hotellet er ei kirke, sier Astrid Fjose.

Hun synes det er positivt at man har tatt opp igjen bruken av panel som fasademateriale, og rent umiddelbart liker hun okerfargen, men er usikker på om den hører hjemme der.

– Slik hotellet opprinnelig var tenkt, skulle piren som stikker ut i sjøen ha et «lett» uttrykk – mens det nå har fått samme utseende som resten av bygget. Det gjør at et langt

streck av sjøsida får et monotont utseende i forhold til den mangfoldige fasaderekka vi ellers har, sier Fjose.

Når det gjelder bruken av tomta der Ishavshotellet står, synes Fjose at hotellet stenger for den utsikta som torget trenger.

– Det hele får et litt sånt bakgårdspreget, sier Fjose.

Hun mener for øvrig at man ikke burde ha bygd igjen piren ute i sjøen, med den begrunnelse at piren ikke er et tomteareal.

– Piren lukker igjen havneområdet, sier Astrid Fjose hos Borealis Arkitekter.

Ville skape et mangfold

Bak utformingen av Ishavshotellet står arkitektfirmaet Madsø, Lund og Sveen i Trondheim, som gir følgende argumenter for den form hotellet har fått.

– Tromsø har i årene etter bryggebrannen forsøkt å reparere den historiske havnefronten med nye bygg i bryggestil. Dette er forståelig ut ifra ønsket om å bevare byens identitet, og å sette de få gjenstående ekte brygge-

ne inn i en sammenheng. En ny bryggeetterligning utenfor denne havnefronten vil imidlertid ødelegge det historiefortellende element i den gjenreiste bryggerekka. – Vi har i stedet valgt å la hotellet få en form, materialbruk og detaljering som mer knytter det til havna enn til bryggerekka bak.

Den lysbeisete, gygne trefasaden med hvitmalt skipsrekkeverk foran kan as-

sosieres til overbygget på fortidens treskuter; tårnet kan oppfattes som et fyr eller masten på en stor båt; de kurvete, svakt skråstilte veggene er i slektenskap med de buete linjene på skroget til et skip.

– Vi har forsøkt å gi hotellet en artikulert og rik detaljering, slik at bygget kan bidra til å gjen-skape et visuelt mangfold i havnebildet, heter det fra arkitektfirmaet.

Lesernes Nordlys

Vigdis M. Bendiksen
(debutantredaktøren)

Juleglede?

Hvordan er det mulig å bevare julegleden når man i to måneder druknes i butikkenes juletilbud og juledekorasjoner? Ja, så spør han innsenderen på dagens cover-side, som regner med å være «møkk lei» hele jula før den har begynt.

Noen glede føler heller ikke de mange innsendere som har reagert på Tromsø-politiets framferd overfor Philippe Moh. De mener at han aldri ville ha blitt behandlet slik hvis han hadde hatt en annen hudfarge.

Et annet alvorlig tema i dagens Lesernes, er manglende psykiatrisk behandlingstilbud til barn og unge.

Ettertenksom onsdag – med Lesernes!

Eldre og barn hånd i hånd

Av Ellen Johansen, Tromsø

Jeg lurer på om han «Simon» som skal hjelpe de eldre, har fått med seg at barna som vokser opp, er etterkommere av «de eldre», og jeg tror ikke at de eldre selv, på bekostning av sine etterkommere, vil krevne at de skal gå foran for enhver pris.

Eldre og barn bør gå side om side.

Solidaritet, slik jeg forstår det, er å stå sammen, ikke å splitte, noe politikere av alle slag gjør for å «karre» seg opp, mange uten å se seg tilbake.

Politikere bør vel lære seg til å lytte til folk og andre politikere, på tvers av politiske overbevisninger, uten å si at andre prater tøv.

Han «Simon» gjør en god jobb innen eldrepolitikken, men det finnes andre i samfunnet, og ikke minst, hvem er det som skal være med og betale for at de eldre skal få det bedre? Det er etterkommerne av de eldre. Greit nok det, men hvem skal betale når barna ikke får fullverdig skolegang, og heller ikke arbeid?

Vi har mange grupper i samfunnet som trenger «en Simon» til å gå i bresjen, men kan vi ikke gå side om side?

Hvorfor sier ikke politikerne «nå skal vi samarbeide slik at alle som har behov for det får det bra», i stedet for å slite til hver sin kant, og den sterkeste vinner?

Vi har mange ordsterke politikere, men det viser seg at «de handlekraftige» er det få av.

Det går å hjelpe flere grupper i samfunnet, hvis alle går «hånd i hånd».

Eldre og barn må gå side om side, mener innsenderen.

Bruk av håndjern og glattcelle

Av Kirsten Elise Johannesen, bileier i Tromsø

Kan politimesteren gi oppklarende svar på følgende spørsmål:

Når ble det rutine ved Tromsø politikammer å legge folk i håndjern fordi de ser mistenkelige ut? Og hvordan ser en mistenkelig person ut?

Dersom jeg som bileier får motorstopp, og politiet, som tilfeldigvis kommer til, tror jeg har stjålet min egen bil, og jeg da til-

later meg å bli sint og opprørt fordi det jeg forventer er hjelp og ikke anklage, hvor stor sjanse er det da for at jeg blir lagt i håndjern og havner på glattcelle? Dette er viktig for en alminnelig bileier i Tromsø å vite noe om.

En – muligens – viktig tilleggsopplysning i denne sammenheng er at i motsetning til Philippe Moh, som i forrige uke fikk trøbbel med bilen sin, har jeg hvit hudfarge.

Respekt for mennesker

Av Kari Nøstdal, Tromsø

Vi kan kanskje ikke makte «å elske» alle de menneskene vi møter, men vi bør vise hver enkelt av dem respekt uavhengig av alder og hudfarge. Politiet har større makt og myndighet enn den vanlige mann/kvinne i gata og har dermed også et større ansvar.

Ingen av oss tåler å bli krenket. En innvandrer, en mørkhudet er selvsagt mer sårbar enn oss andre. Er ikke politiet klar over det?

Forskjellsbehandling har åpenbart funnet sted. Ville f.eks. politiet ha brukt «vanlig prosedyre» om det var sykehusdirektøren eller en hvit sykepleier som var blitt «forferdelig sint» over å få en lysstråle kastet i øynene?

Jeg føler meg både bedrøvet og personlig krenket over at en uskyldig medborger er kastet på glattcelle i den byen jeg er så glad i og så stolt av.

Kjeledress eller hvitsnipp?

«Når skal folk i dress- og kjoleklede yrker begynne å skrive opp hva de har gjort i løpet av dagen, og få betalt for sin innsats?»

Stadig opplever vi handverkere at folk som har sitt arbeid på et rent og pent kontor, stiller spørsmål om hva vi handverkere gjør i løpet av dagen, og om vi ikke kan gjøre arbeidet hurtigere! Dette har vi nå hørt fra de dressklede i flere generasjoner, men nå er det på tide at vi snur på flisa!

Når en velger et yrke som handverker, så skal det ikke innebære at en med det valget skal ha lavere status enn de som velger et yrke i fin kjole eller dress! Men slik som det er i dag, har en som velger et yrke i kjeledress mye lavere status enn de dressklede. De dressklede har blant annet høyere lønn enda de har en renslig og fin jobb. Det skulle vært motsatt, en som har sin jobb i kjeledress burde hatt høyere lønn enn en i dress. Ting som er selvsagt, er ikke lenger selvsagt når en går skitten og fæl i en kjeledress. Hvorfor må folk i kjeledress arbeide akkord for å overleve?

Når skal folk i dress- og kjoleklede yrker begynne å skrive opp hva de har gjort i løpet av dagen, og få betalt for sin innsats? Det har vi handverkere gjort i årvis! En av grunnene til at handverksyrkene er blitt lavlønnet, er at de som skal forhandle for folk i kjeledressyrker selv sitter og har det fint på et kontor. De har ikke skitt under neglene. Skal vi handverkere få opp statusen og yrkestoltheten, må vi få valgt inn i fagforeninger og andre fora personer med handverksmessig bakgrunn, slik at de snakker vårt språk, og er interessert i å få opp lønningene til lavlønnte i kjeledressyrker.

Det er mye behageligere å sitte på et fint kontor med dets fasiliteter og jage på mannen i kjeledress med bemerkninger som: «Er du ikke ferdig snart?» mener innsenderen.

Lønn er status

Når vi i dag ser at ungdommen flykter fra kjeledressyrker og inn i datateknologiens verden, hvem skal da i fremtiden bygge hus til folk, sette opp forretningsbygg til flere millioner kroner osv. Hvem skal i fremtiden vedlikeholde bygningsmassen?

Eller blir det slik med byggebransjen som det er med jordbærplukkinga sørpå. For å få jobben

gjort må det hentes arbeidskraft fra Polen?

Det burde være en selvskreven regel at det å være handverker i støy, skitt og støv skal lønnes bedre enn det å sitte på et flott kontor med dets fasiliteter.

Hvis vi i fremtiden skal ha faglært arbeidskraft i kjeledressyrkene, må det tilbys de samme gode vilkår til disse som det i dag tilbys de som går i fin dress og kjo-

le. Men selv om vi skulle få de samme lønns- og arbeidsvilkår som de i kontoryrkene har, tror jeg at den dårlige rekrutteringen til kjeledressyrkene vil fortsette. Det er bare én ting som er sikkert, det er mye behageligere å sitte på et fint kontor med dets fasiliteter og jage på mannen i kjeledress med bemerkninger som: «Er du ikke ferdig snart?»

O.K., Tromsø

Umoral, ettervalgsveer og forløsning i Nordreisa

Av Inger Nilsen, Nordreisa Høyre

Som kommentar og opplysning til Terje Å. Nilsen, Nordreisa KrF, sine ettervalgsveer (Nordlys 21. oktober), kommer her noen forløsende ord. Det er forståelig at KrF har behov for å forsøke å bortforklare den illojalteten som TPL kommenterer i Nordlys 12. oktober, og som Høyre også føler i forbindelse med forhandlinger og steil holdning fra KrF på de to siste forhandlingsmøtene.

Det som Høyre reagerer på i innlegget til KrF, er den måten KrF forsøker å rettferdiggjøre sine handlinger på ved å fortelle historien om hva Høyre gjorde samme kveld som bruddet i forhandlingene mellom Sp, TPL, KrF og Høyre var et faktum. Dette er ikke redelig, Terje Å. Nil-

sen, når du ikke forteller hele sannheta.

Sannheta er at Høyre holder ord. Det behøver vel ikke å være protokollført hvert ord for å ha gyldighet underveis i slike forhandlinger. KrF hevder riktignok at protokollen ikke har med parallelle forhandlinger underveis, men det var sagt klart fra om dette på første møte. Det er påfallende at det er bare KrF som ikke har oppfattet det.

Sannheta er videre at Høyre flere ganger var kontaktet av Ap mens forhandlingene mellom Sp, TPL, KrF og Høyre pågikk. Det var ikke lagt skjul på at det var Høyre de aller helst ville samarbeide med, men for Høyre er det utenkelig å forhandle parallelt, selv om det bare er en muntlig avtale, fordi det er uredlig og umoralsk. Det var derfor naturlig og

riktig å ta kontakt med Ap når bruddet var et faktum for å informere om at det var brudd i forhandlingene mellom de fire partiene. Da hadde Ap og KrF allerede en samarbeidsavtale, slik man hadde mistanke om på forhandlingsmøtet samme kveld. Samarbeidsavtale hadde Ap og KrF inngått, selv om den ikke var skriftlig på det tidspunktet, slik det står i innlegget til Terje Å. Nilsen. Muntlig avtale måtte holde for KrF i den sammenheng. Spørsmål om samarbeid mellom Ap og Høyre var ikke aktuelt.

For Høyre er det nødvendig med samarbeid. Denne gangen hadde Nordreisa mulighet til å få skifte av ledelse og opposisjon. Høyre var med på å ta ansvar for det. I begynnelsen av forhandlingene var det enighet om rettferdig fordeling i forhold til

størrelsen på partiene. Dette gjorde at det såg ut for at KrF og Høyre skulle få leder i hvert sitt utvalg. Det ble ikke akseptert av KrF på tredje møtet, varaordførervervet var kravet. Det som er underlig, er det faktum at på forhandlingsmøtet var varaordførervervet framstilt som mindre vesentlig, politisk sett. Konklusjonen må da bli at det var en god forhandlingsstrategi og innsiktsfullt politisk arbeid for å nå en personlig posisjon. Hva da med løftet dere ga til velgerne før valget om politisk ansvar og systemskifte, KrF?

Det hører med til historien at Sp, TPL og Høyre fortsatte sitt valgtekniske samarbeid, og har fått gode posisjoner som gjør det mulig å drive aktivt politisk arbeid til beste for Nordreisa kommune og alle som bor her.

Et spørsmål om liv og død

□ Av professor Arne Holte og
sjefpsykolog Brit Wallin Backman

Vi vet at selvmord er hyppigste dødsårsak blant ungdom i Norge. Vi vet at det er dobbelt så mange selvmord i Norge som det er dødsfall i trafikken. Vi vet at innleggelse for alvorlig psykose i barne- og ungdomsalder gir 80 ganger økt risiko for selvmord senere. Vi vet at 15-18% av langt utviklede alvorlige spiseforstyrrelser har dødelig utgang. Arbeid med alvorlig psykiske lidelser hos barn og unge er ikke bare et spørsmål om smerte. Det er ikke sjelden også spørsmål om liv og død. Basert på gjennomsnittstall, og uttrykt iskaldt med begreper som «antall leveår reddet», redder vi seks ganger så mange leveår hvis vi redder en 15-årig gutt fra å ta livet av seg som når vi redder en 70-årig mann etter et hjerteinfarkt. Likevel er behandlingstilbudet for mannen med hjerteinfarkt bedre enn tilbudet til gutten med psykose, jenta med spiseforstyrrelser eller tenåreren i alvorlig selvmordsfare.

Utenfor institusjon

Psykiske lidelser hos barn behandles best utenfor institusjon. Bare noen få ganger er den beste behandling avhengig av en institusjonsplass. Mest vanlig er dette ved psykoser, alvorlig selvmordsfare, livstruende spiseforstyrrelser og i noen tilfeller etter seksuelle og voldelige overgrep. Institusjonsplass kreves også noen ganger ved behandling av omfattende og sammensatte atferdsforstyrrelser der belastningen på nærmiljøet er større enn de kan håndtere. Oftest er det tale om kortvarig opphold. Institusjonsbehovet gjelder nesten alltid tilstander der det er behov for faglig spesialkompetanse i betydelig grad utover det en desentralisert lokal poliklinikk kan ventes å ha.

Barn i voksenavdeling

Voksenpsykiatrisk avdeling er ikke et sted for behandling av psykiske lidelser hos barn. Likevel er improviserte tiltak, som behandling i voksenpsykiatrisk avdeling, i dag eneste aktuelle institusjonstilbud for en rekke barn i Finnmark, Troms og Nordland. Særlig gjelder dette de dårligste barna, de med de mest alvorlige psykiske lidelsene.

Både Finnmark og Troms mangler fortsatt et heldøgnsbehandlingstilbud for ungdom med alvorlige psykiske lidelser. Tilbud andre steder i landet er vanskelig å få kjøpt. Improviserte og kostbare løsninger med utilfredsstillende faglig kvalitet er derfor ofte resultatet. Innleggelse av alvorlig syke barn er bare ett eksempel. Forsatt sendes barn til Statens Senter for Barne- og Ungdomspsykiatri (SSBU) i Oslo. For pårørende i Narvik medfører dette en besøksreiseavstand tilsvarende Oslo - Praha. For pårørende i Vadsø tilsvarende avstanden Oslo - Roma. Innen hvilket område av somatisk medisin ville vi akseptere dette?

Fylkes helsesjefen i Nordland har gitt Akuttprosjektet BUP Nordland 1990-95 i oppdrag sammen med Psykologiseksjonen ved Universitetet i Tromsø å undersøke om barn i Nordland med alvorlige psykiske lidelser får den hjelp de har krav på. Resultatene publiseres nå i Tidsskrift for Norsk Psykologforening.

En av undersøkelsene fra Nordland viser at blant alle barn under 18 år henviset for psykose til barne- og ungdomspsykiatrien i Nordland over en treårsperiode, har ca. 80% vært innlagt på voksenpsykiatrisk avdeling. Dette gjelder de fleste barn som senere fikk alvorlige diagnoser som schizofreni og reaktiv psykose. I alle disse tilfellene måtte innleggelse i voksenpsykiatrisk avdeling benyttes, fordi fylket ikke hadde bygd ut noen akuttpsykiatriske institusjonsplasser for barn og unge.

Selvmordsfare og seksuelle overgrep

En annen undersøkelse fra Nordland viser at blant ca. 400 barn mottatt for akuttpsykiatrisk hjelp, var ca. en firedel henviset på grunn av selvmordsfare, ca. en firedel etter seksuelle eller voldelige overgrep, ca. en firedel som følge av alvorlig ulykke og ca. en firedel på grunn av psykose, livstruende spiseforstyrrelser eller komplisert og sammensatt tilstand med alvorlig atferdsavvik. Institusjonsplass var aktuelt for hvert femte av barna. Likevel sier forskerne i Nordland at den faglig sett beste behandlingen for halvparten av disse institusjonsaktuelle barna ikke ville kreve noen institusjonsplass hvis de faglige og ressursmessige forutsetningene ellers hadde vært lagt til rette. Under disse forutsetningene har forskerne i Nordland beregnet behovet for akuttpsykiatriske institusjonsplasser til 0,5 plasser per 1000 barn mellom 0 og 18 år. I Nordland vil det si ca. 18 plasser per år.

Nordland har Norges mest desentraliserte barne- og ungdomspsykiatri. Muligheten til behandling utenfor institusjon og lokalt er langt bedre der enn mange andre steder. Dette gjør resultatene fra Nordland bemerkelsesverdige. De viser at selv i Norges mest desentraliserte og deinstitusjonaliserte barnepsykiatriske system fremde-

Vi vet at selvmord er hyppigste dødsårsak blant ungdom i Norge og at det er dobbelt så mange selvmord i Norge som det er dødsfall i trafikken, skriver artikkelforfatterne.

les finnes alvorlige psykiske lidelser som ut fra en rent faglig vurdering bør behandles og best behandles i heldøgnsinstitusjon.

Look to Nordland!

Nordland fylkeskommune har tatt konsekvensen av dette. De har vedtatt å opprette akuttpsykiatriske institusjonsplasser for barn og unge. Det skal være slutt med innleggelse på voksenavdeling og andre improviserte løsninger for psykotiske barn, barn med livstruende spiseforstyrrelser, barn i akutt selvmordsfare og barn med sammensatte atferdsforstyrrelser som nærmiljøet ikke kan håndtere. Det skal også være slutt med å sende barna til Oslo for hjelp. Bak beslutningen ligger økonomiske vurderinger, men i like stor grad faglige og moralske vurderinger.

Innebærer beslutningen om heldøgnsinstitusjonsplasser at desentraliseringsfasen i psykiatrien er slutt? Er vi tilbake til 50- og 60-tallets institusjonspsykiatri? På ingen måte. Barne- og ungdomspsykiatrien er aldri blitt ferdig utbygd. Resultatene fra «nordlandsundersøkelsene» viser dessuten at institusjonsplasser ikke er noe alternativ til et velutviklet desentralisert poliklinisk behandlingstilbud. Institusjonsplassene kommer som supplement til den polikliniske behandling. Det er tale om små institusjoner med høy og fleksibel kompetanse på svært alvorlige lidelser. De er ikke sjeldne sammenliknet med sjeldne somatiske tilstander, men de er for sjeldne til at lokale klinikker kan opparbeide seg tilstrekkelig erfaring med tidlig diagnostisering, vurdering og behandling.

Finnmark og Troms

Hvordan står det så til i Finnmark og Troms? Det finnes ikke vitenskapelige data fra disse fylkene. Men hvis vi overfører resultatene fra Nordland til Finnmark og Troms, vil behovet for akuttpsykiatriske institusjonsplasser i Troms være på ca. 11 per år. Tar en høyde både for behovet utenom akuttpsykiatrien samt at det i mange tilfeller bare er behov for kortvari-

ge opphold, vil behovet for Finnmark og Troms til sammen utgjøre mellom 10 og 15 heldøgns-plasser per år. Med en faglig og ressursmessig styrking lokalt vil behovet ligge nærmere 10. Uten en slik styrking vil tallet ligge nærmere 15.

Barne- og ungdomspsykiatrien er i disse dager under omorganisering. En samlet plan for reorganisering av det psykiske helsevern for barn og unge, styrking av samarbeidet mellom psykiatri og fylkeskommunalt barnevern innen rammen av de desentraliserte klinikker i Nord-Troms, Tromsø, Midt-Troms, Indre og Ytre Sør-Troms er nylig vedtatt. Dette er en god plan, som «bransjen» hilser velkommen.

En stund så det ut som om Finnmark og Troms hadde tenkt å reorganisere barnepsykiatrien fram mot år 2000 uten samtidig å bygge opp et institusjonstilbud til de dårligste barna. Dette inntrykket er snudd. I september leverte en arbeidsgruppe ledet av assisterende fylkes helsesjef i Finnmark en innstilling til fylkes helsesjefen i Finnmark og til helse- og sosialtaten i Troms. Gruppens mandat var utformet av fylkes helsesjefene i Finnmark og Troms. Oppgaven var å utrede forslag til heldøgnsbehandlingstilbud for ungdom i alderen 13-18 år med alvorlige psykiske lidelser, og med et behandlingsbehov som krever høy faglig kompetanse. Forslag om en heldøgnsinstitusjon rettet inn mot ungdom med psykose, dype depresjoner, alvorlige personlighetsavvik eller kompliserte, sammensatte tilstander foreligger nå.

Politikerne bestemmer

Nå er det opp til politikerne å bestemme. La oss slippe å se en debatt der de svakeste barn og unge settes opp mot de svakeste eldre. La oss også slippe å se gjennomført en samlet plan for barne- og ungdomspsykiatrien, der vi etter at den er gjennomført ikke tør å se oss tilbake. La oss i år 2000 slippe å måtte slå fast at «for nær alle barn under 18 år henviset til barne- og ungdomspsykiatrien i Finnmark og Troms de siste fem år for psykose, dyp depresjon, alvorlig selvmordsfare eller spiseforstyrrelse og med behov for heldøgnsinstitusjonsplass, har det vært benyttet improviserte, som oftest faglig uholdbare, tiltak. De fleste psykotiske barn og unge blir fortsatt innlagt på voksenpsykiatrisk avdeling». Alvorlige psykiske lidelser blant barn og unge er ikke bare et spørsmål om smerte for barna selv og deres omgivelser. For mange er det også et spørsmål om liv og død. En løsning er nå servert. Fylkespolitikkerne i Nordland har funnet sin. Nå er det opp til fylkespolitikkerne i Finnmark og Troms å finne sin.

Politikerkork i trafikken

□ Av John A. Larsen, Tromsø

Jeg ser at politikerne i Tromsø har store problemer med å fatte hvilket stort problem trafikken er for beboerne på øya og i bydelene på fastlandet og på Kvaløya. Det er helt andre ting som må til enn å omgjøre tidligere vedtak om utbygging. Jeg sikter da til Sentrumstangenten. Den er planlagt for utbygging, og er blitt brukt som forklaring for å opprettholde 50-øringen, som er blitt til 65 øre.

Det er bare én ting det nye kommunestyret må gjøre, og det er å få planene satt i verk så fort som mulig. I tillegg må de sette seg ned og planlegge tunnel fra Kvaløysletta til øya. Det er blitt tilstander på Kvaløysletta som det var i Tromsdalen på sitt verste, med kø fra brufoten til langt forbi Shell-stasjonen. Dette problemet vil ikke forsvinne bare vi ser vekk og venter en stund, men øke for hvert år som går. Med de utbyggingsplanene det jobbes med på Kvaløya, vil behovet for tunnel bli enormt om få år. Når vi vet at det tar flere år å bygge en tunnel av denne størrelsen, må vedtaket om byggestart komme om kort tid.

Jeg vil anta at hver bil som må passere Sandnessundbrua i rushtrafikken, bruker mellom en halv og en time lengre tid enn nødvendig. Dette fører til unødige forbrenning av fossilt brennstoff, og burde med det være noe for dem som roper på flere miljøtiltak i miljøbyen Tromsø. Den enkleste måten å begrense forurensning fra biler på er å få best mulig flyt i trafikken. Det kan kun gjøres ved å fjerne så mange flaskehals og andre hindringer som mulig.

En annen viktig ting; en halvtimes trafikkork om morgenen er ikke den beste start på dagen.

Røykevanviddet ved utestedene

□ Av Per-Ivar Larsen,
Røykfritt Miljø Norge

De fleste bransjer ser nå fordelen ved å kunne tilby ren luft til sine kunder. Det blir sett på som et konkurransefortrinn. Men det finnes ennå en bransje som ikke har oppfattet dette, nemlig restaurantbransjen. De har ennå ikke oppfattet at de fleste mennesker også her i landet er ikke-rykere, og at faktisk også de fleste rykere foretrekker frisk luft framfor røykblandet. Det er ganske utrolig at på restau-

ranter hvor mange mennesker er samlet, skal det være lov å forpeste hverandre med alle de giftgassene som tobakksrøyk inneholder.

Det virkelig triste er at de som vil unngå denne moderne formen for tvangsgassing, blir stemplet som «spesielle, sære og utenfor» selv om det er tvangsgasserne selv som er det. For det må da være toppen av egoisme å forurense lufta som andre skal puste i. Det finnes også ikke-rykere som solidariserer seg med rykerne i sosiale situasjoner ved

«Det finnes også ikke-rykere som solidariserer seg med rykerne i sosiale situasjoner ved selv å ta seg en røyk...»

selv å ta seg en røyk og gjør dermed situasjonen enda verre. Hva skal dette være godt for? Lage ris til egen bak? Nå må noen snart gjøre noe med dette vanviddet. Bransjen respekterer ikke pålegg fra myndighetene. Politiet henlegger alle anmeldelser. Imens herjer rykerne fritt. I vårt kjære Norge, tobakksindustriens paradys.

Politiet henlegger alle anmeldelser. Imens herjer rykerne fritt, skriver innsenderen. (Foto: Morgan Lindstrøm)

Psykiatrisk «terapi»

Jeg har en pinlig følelse av å ha sittet å snakket med meg selv i ti samfulle år på poliklinikken, skriver innsenderen. (Arkivfoto)

Det er sikkert mange som lurar på hva det egentlig er som foregår i en terapitime når en psykiatrisk pasient går i terapi hos en psykolog. Jeg vet en god del om dette, og vil få dele mine erfaringer med andre.

I ti samfulle år har jeg nå gått i det de kaller samtalerterapi hos fire forskjellige psykologer, to kvinner og to menn, på en poliklinikk. Jeg har gått der en time ukentlig i alle disse årene i den hensikt å bli kvitt blant annet en omfattende irrasjonell angst for mennesker. I ti år har jeg nå sittet og snakket og snakket og snakket til psykolog på den poliklinikken. Hvilken respons har jeg så fått fra psykologenes side?

Til dags dato er det ikke én eneste en av disse psykologene som har praktisert å si så mye som et eneste ord som har vært til noen form for hjelp for meg hva angår mitt psykiske problem. Den responsen jeg har motatt har enten bestått av en slags evigvarende jating med alt man sier, eller så en gudsforlatt falsk «ros» hva angår alt man sier, gjør, skriver osv. Eller så har denne responsen bestått av selvfølgeligheter eller banaliteter.

Jeg klarer ikke med min beste vilje å forstå at dette kan være noen form for seriøs samtalerterapi. Jeg har i all min enfoldighet trodd at en seriøs samtalerterapi mellom psykolog/pasient skal betå i at

psykologen og pasienten snakker på en konstruktiv måte om pasientens psykiske problemer. Eller er det ikke slik? Er det virkelig denne meningsløse jatinga, falske «rosen», selvfølgelighetene og banalitetene som er samtalerterapi?? I så fall kan jeg få fortelle her og nå hvorfor psykiatrien har så liten helbredelsesprosent: Det kommer av at terapeutene ikke snakker på en konstruktiv måte med pasientene om deres psykiske konflikter.

I enkelte tilfeller kan det vel gjerne være slik at pasienten er så syk at han/hun knapt har oversikt over hva som feiler en. Men det er ikke disse kasus jeg sikter til i mitt innlegg. Jeg sikter til mennesker som meg, som har oversikt over hva som feiler en, men som for sitt arme liv ikke klarer å bli fri fra sin psykiske sykdom likevel, slik at man kan leve et fullverdilig liv, som andre mennesker.

Etter å ha gått i «terapi» hos disse fire psykologene disse årene, har jeg en pinlig følelse av å ha sittet å snakket med meg selv i ti samfulle år på poliklinikken, og nå ser jeg bort fra all den stumme tausheten jeg har møtt hos disse psykologene disse årene under «terapien». Det er jo mulig at de har lyttet til meg, men jeg ser heller ikke bort fra at de kanskje har sittet og tenkt på hvilken sort rødvin de skal velge til biffen på søndag. Irritert

Vi kan tenke ulikt - også i kirken!

□ Av res. kap. Knut S. Bakken, Oslo

Der alle tenker likt, tenkes det ikke særlig meget. For vi lever i et stadig mer komplisert samfunn hvor de enkle løsninger ikke finnes. Det opplever vi også i kirken. Debatten om homofilt samliv er et godt eksempel på det. Mange ønsker klar tale fra kirken, mens andre er glad for at bispekollegiet er delt i denne saken. For splittelsen viser at vi har en kirke som er underveis. Og uenigheten må vi klare å leve med.

Det er derfor trist at en del kollegaer fra Foreningen for bibel og bekjennelse uttaler seg i media og stempler biskop Ola Steinholt og alle oss som støtter mindretallet i bispekollegiet som vranglærere. Selv om det kan være nødvendig å bruke store bokstaver i verbale boksekamper, er vel dette å ta litt hardt i?

Det gjør ikke saken bedre at enkelte prester er i ferd med å bryte med sin biskop slik tilfellet er i Nord-Hålogaland. Det må ikke bli slik at enhver prest selv kan velge seg en tilsynsman/kvinne. Da ville det ende i det rene kaos. Det må være en viss orden i rekene, ellers glir det helt ut. Når sognepresten i Mehamn, Arne Thorsen, ikke stiller opp i de forordnede gudstjenester og arrangementer under visitasen, er dette tjenesteforsømmelser. Men jeg forstår godt at Ola Steinholt ikke orker flere rettssaker. Det tar på!

For enkelte prester er det vanskelig å tjenestegjøre i Den norske kirke. Det er det også for undertegnede! Vranglæren i homofilspørsmålet må få konsekvenser. Det er viktig å ta mennesker som må følge sin samvittighet i en sak som dette på alvor. Men også vi andre har samvittighet! Derfor burde ikke kirkemøtet behandle homofilisaken i november. Den burde gå ut på høring. Det må være mulig å få til en dialog slik Ola Steinholt forsøker.

Det er for lett å si at vi har rett, for vårt syn bygger på Bibelen og vår kirkes bekjennelse. Selv ledere i lokallaget for bibel og bekjennelse i vårt nordligste bispedømme, Ronny Heimli i Salangen, må vel innrømme at Bibelen og bekjennelsen ikke gir oss svar på alle problem som er oppe i ti-

Den tid da alle måtte tenke likt, er heldigvis for lengst forbi. Men ordet blir forkynt og sakramentene forvaltet, skriver artikkelforfatteren. (Foto: Rune H. Schulstad)

den. Den aktuelle homofilidebatt er også et spørsmål om bibelsyn. Og ulike syn på hvordan Bibelen

«For splittelsen viser at vi har en kirke som er underveis.»

skal tolkes har vi for lengst lært oss å leve med.

I vårt kompliserte samfunn er det viktig at kirken tar opp etiske problemstillinger og veileder menighetene. Men når enkelte i vår

kirke uttaler seg på vegne av kirken og sier at «kirken selv» mener, får jeg gåsehud. For det skinner gjennom at slik må alle medlemmer i folkekirken tenke!

Den tid da alle måtte tenke likt, er heldigvis for lengst forbi. Men ordet blir forkynt og sakramentene forvaltet. Det at noen velger å stå utenfor kirkens fellesskap er beklagelig, men ikke noe nytt. Det er kirkens historie et godt eksempel på. Men de fleste velger heldigvis å bli i kirken. Det viser blant annet kirkens historie i nord.

● GARFJELD OG SAMORG I

Styret i Nord-Troms Handel og Kontor ser med beklagelse på at samorgleder Gudmund Garfjeld har gått ut og gitt støtte til valg av Høyres ordfører-kandidat, og dermed gir støtte til høyrekraftene i Tromsø.

På bakgrunn av dette mener vi at Gudmund Garfjeld bør vurdere sin stilling som leder for Tromsø Faglige Samorganisasjon. Styret i Nord-Troms Handel og Kontor

● GARFJELD OG SAMORG II

Tromsø Brannkorpsforening har i dag 29.10.95 behandlet samorgleder Gudmund Garfjelds forhold til samorg. og fagbevegelsen.

Tromsø Brannkorpsforening finner det vanskelig å samarbeide med en leder som har opptrådt illojalt mot fagbevegelsen.

Med det mener vi hans støtte til lederen i teknisk komite er uforenlig med det fagbevegelsen står for.

FOLKESKIKK OG SKOLE

Skolen har som fremste mål å lære elevene kunnskaper og ferdigheter, holdninger og verdier. Her opptar basiskunnskaper i skolefagene den viktigste del av timeplanen. Det betyr i dagens samfunn at matematikk, norsk, engelsk og datafag blir sentrale. Det anses som nødvendige fag for en elevs videre skolekarriere og samfunnsinstruksjon. Slik er det i dag, men slik var det ikke før i tida da kristendomsfaget ble framholdt som et av de mest sentrale fag. Mange foreldre og besteforeldre erindringshistorien, bibel- og salmeversene som daglig måtte pugges og framføres i skolens plenum. Selv om mange tenker tilbake på leksehøringen som et nervepirrende slit, vet de fleste at pugget også handlet om å lære det kristne verdigrunnlag hvor omtanken for hverandre og nestekjærligheten var viktige budskap. I dag er kristendomsundervisningen sterkt nedtonet, og hver gang vi står overfor en skole-reform og faglig justering, kan vi erfare at drøftinger om religion- og livssynsundervisningens form og innhold gjøres til skolepolitisk debatt. Jeg vil her ikke ta stilling til hvor mye eller hvor lite religionsundervisning som er forsvarlig tilbud i skolen. Spørsmålet blir snarere hvor det blir av det holdningsskapende arbeid og dannelsen til omsorgsskapende arbeid i en skole som stadig etter spør teoretisk kunnskap som basis for kompetanse til et arbeidsliv som ikke lenger står parat til å ta imot alle.

Teoretisk kunnskap

Industrialiseringen og spesialiseringen av vårt samfunn har betydning til skolen både mht. å utvide skoletida og fagfeltet. Kvalifisering til næringslivet har de siste 20 årene i sterkere grad blitt sentrert om opplæring til arbeidsmarkedet gjennom faglig spesialisering. Deltakelse gjennom praktisk yrkesopplæring har i tilsvarende grad blitt nedprioritert. Å være utlært har blitt ensbetydende med å kunne vise for seg vitnemål og sertifisering fra utdanningsinstitusjoner som dermed har fått monopol på kunnskapsinnlæringen. Skolen har imidlertid ikke bare innlæring av fagkunnskap som oppgave og mål. Skolen er også pålagt et ansvar for oppdragelsen og medskapning av elever til «gode og gangse» samfunnsborgere. Det er her spørsmålet om det mellommenneskelige samværet og folkeskikken gjør sin inntreden. Og det er her praksis kommer inn. Høflighet og omsorg for andre må gjøres og etterleves. I så måte settes dannelsen over og utenfor kunnskapsinnøvelses spill.

Folkeskikken

Skolen har alltid forventet at oppdragelsen og dannelsen skulle følge eleven medbragt fra heimen. Var en innafor folkeskikken visste en at høflighet, lydighet og flid var dyder som også satte karakter på foreldrenes skikkethet som oppdragere. Disse var en grunnpilar hvorfra skolen kunne starte sin virksomhet. Framsto her synlige svikt og mangler, var det

Forskjellige skoler har valgt forskjellige innfallsvinkler til det kronikkforfatteren kaller folkeskikk. Ved Borgtun skole i Tromsø valgte man i 1993 å sette høflighet på timeplanen – permanent, ble det sagt.

derfor enkelt for skolen å skyldes på heimen og foreta en ansvarsfraskrivelse gjennom å belaste heimens konto for sviktende foreldreskap. Elevene har av lærere alltid vært ansett som et speilbilde av heimen. Det som skolen noe forsøkt har kommet til å oppdage, er at heimen ikke lenger er hva den engang var. Teknologiseringen og industrialiseringen av samfunnet har medført at den heimeværende mor og far ikke lenger er det vanlige. Endringer i husholdningsøkonomien med fokus bort fra primærnæringshold, har ført foreldrene inn i lønna arbeid og ut av heimen. I praksis vil dette si at foreldrene og barna tilbringer mindre tid sammen, samtidig som barna tilbringer mer tid på skolen. Følgelig pålegges skolen større oppgaver med å oppdra barna til brukere av skikken, hvor skikk uten bruk blir ensbetydende med tom skikk.

Skolen som oppdrager

Det er med folkeskikken som med oppvasken. Du merker ikke at den er der før den blir unnlatt. Og det er først når elevene i skolen begynner å slå hverandre og stikke hverandre ned med kniv, at vi alle som pårørende og involverte begynner å stille alle spørsmålene om sammenhengen og hvorfor? Da er barrierene overskredet for oss alle, og vi er nødt til å ta affære. Da kommer oppvasken. I sin fortvilelse prøver en å dempe skadene gjennom tildelelse av ansvar og skyld. Ved noen skoler roper en på politiet og lar korpset patruljere skolegården. Ved andre mobiliserer en foreldregrupper og integrerer dem som samarbeidspartnere, og setter mobbingproblematikken opp som tema på skolens dagsorden. Et tiltak flere skoler har tar i bruk er det som i dagspressen og norske skoleblad omtales som «høflighetskurs». Her blir barna instruert til å lære å se hverandre gjennom å hilse «god morgen» og

gjennom å ta farvel. Det overordna oppdragelsesprosjektet består i å se seg selv gjennom å se de andre som sin neste. Det gjelder å gjenvinne respekten for en tapt integritet. En må begynne arbeidet forfra med å sette grenser for seg selv gjennom å sette grenser for respekten til medelevene.

Uttappingen av familiens tid og oppdrageroppdraget, har tvunget skolen inn i en mer synlig oppdragerrolle. Derfor må skolen, lærerne og foreldrene gjennomgå fagplanene for å finne et felles verdigrunnlag og dermed legge større vekt på det holdningsskapende arbeidet. Skolen må ta fatt på det møysommelige arbeidet som skal evalueres gjennom elevens flid og oppførsel, men som i dagens skole ikke har noen egen fagplan. Det holdningsskapende arbeidet handler om dannelsens grunnholdninger som basis – som står både over og skaper forbindelse mellom utdanningens skiftende kunnskapsinnhold. I praksis vil det innebære overgangen fra å være menneske til å bli medmenneske. Det handler om selve basisen i dannelsesprosessen – eller det som sett ut fra skolesammenhengen vil innebære å ta vare på det verdiløst som lager overgangen fra å være elev til også å bli medelev. Med på kjøpet vil sannsynligvis skolen få en medlæring som vil gi næring og trivsel for alle i en skolestue hvor individualisert innlæring har seilt i den teoretiske kunnskapens kjølvann. I skolen snakkes det i dag om ansvar for egen læring som et motebegrep som gjennom en holdningsdebatt også ville kunne gis innhold.

Alt å vinne

«Hva gagner det et menneske om en med sin kunnskap har fanget en hel verden, men har mistet seg selv», er et kjent sitat noe fritt oversatt. Innafor den individualiserte fagspesialisering med forventningspress om å skå-

re på toppnivå, blir det for de skoleflinke og leseivrige lett å vende seg mot bøkene og bort fra medelevene. Pensum kan bli viktigere enn å vedlikeholde kameratskap, og enhver blir seg selv nok. For de lite skolemotiverte elever, kan skolen bli et rom for uhygge og mistrivsel som noen kanskje kompenserer gjennom forsøk på å finne et mobbeoffer. Vi vet også at noen ikke orker livet. Da har selvtilliten nådd bunnen og selvbildet er knust. Eleven har lært å forstå fagets betydning og viktighet, men har samtidig innsett sin egen tilkorkethet og lave egenverd. For noen kan dette bli konsekvensen i en skole som har kommet til å dyrke viten uten vettet, og som har vektlagt forståelse uten forstanden. Undervisning blir kunnskapsdrill uten pugging av salmevers og uten daglig opplesing av Fadervår. I stedet blir det dataspill hvor en via dataskjermen og Internet kan fange hele verden.

Spørsmålet blir om skolen sikter inn mot en framtid hvor fagene overordnes den medmenneskelige kunnskap, eller om våre utdanningsinstitusjoner er skolemodne til å innse at en kanskje via en danningstilnærming med vekt på mellommenneskelige verdier også i det lange løp når lengre med fagkunnskapen.

Skolen er i dag en viktig støtte-spiller i oppfostringen av elever som framtidige samfunnsforvaltere og styre. Hele samfunnet tar skade dersom det som på godt norsk kalles folkeskikken smuldrer bort. Ved å overse høfligheten som et nikkende «hei» og et vennlig adjø, mister vi de symbolske håndtrykk som hele tiden viser til at vi ser hverandre og bryr oss. I motsatt fall betyr det å snu ryggen til, samtidig som en risikerer å miste seg selv. Skolen har som oppgave både å kvalifisere elevene til en kunnskapsverden, og til en verden i samspill med andre i fordragelighet.

Gjennom høflighetstreningen har skolen antakeligvis de beste forutsetninger for ellers å lykkes, for hva blir kunnskapsdrill annet en tom kunnskap uten respekt for enkelteleven? Dersom skolen ikke tar dette ansvar på alvor, er det mye som tyder på at jungelens lov får fritt spillerom preget av mobbeofrenes engstelse.

Våre utdanningsinstitusjoner trenger å fokusere på en helhetlig kunnskapsforståelse hvor det hele menneske integreres og ivaretas. For vår egen trygghets skyld trenger vi i en omskiftelig verden mer enn noensinne en basis i felles grunnverdier om gjensidig respekt og forståelse. For å bli «gode» samfunnsborgere, trenger vi både viten, vett og forstand og da trenger vi kanskje til en felles debatt og refleksjon om hva som er «bedres viten»?

Jeg tror at skolen har alt å vinne ved å bevilge seg tiden til å sette tema opp på egen dagsorden; og da selvsagt i samspill med sine elever og foresatte.

UNIKOM er kompetansesenter for lærerutdanning, etter og videreutdanning og fjernundervisning ved Universitetet i Tromsø. I en kronikkserie under vignetten «Livslang læring» vil ansatte derfra i løpet av høsten ta for seg viktige sider ved dagens utdanningsystem. Kronikken denne gang er skrevet av førsteamanuensis Dagrunn Grønbech.

Tidligere artikler: 27/9, 4., 11., 18. og 25./10.

Nordlys

Sport

TIPS
OSS -og få FLAX-LODD
776-23513
776-23514

Tom Kåre Staurvik får sjansen som midtspiss i kveldens kamp mot Spartak Moskva.

Stuarvik som midtspiss

TV3 kl. 18.00
NRK kl. 22.40

MOSKVA: Nils Arne Eggen stiller med svekket mannskap i Moskva i kveld. Både Bjørn Tore Kvarme og Trond Egil Soltvedt sitter skadde og ser kampen på TV i Trondheim. Eggen har derfor valgt å sette inn Tom Kåre Staurvik som midtspiss mellom Mini Jakobsen og Steffen Iversen, mens Harald Brattbakk trekkes tilbake som venstre flankespiller.

Ola Henmo

– Poenget er at vi må sette sammen spissferdighetene best mulig. Det må gå fort når vi vinner ballen, og da blir Harald nyttig. Tom Kåre kan holde på ballen, distribuere pasninger og skyte, men er ikke løpssterk nok på midtbanen. Derfor bruker vi ham som spiss, sier Eggen.

– Synes du han kvalifiserte seg til plassen da han kom inn i cupfinalen?

– Nei, slett ikke.

Glad og overrasket

Staurvik ble veldig glad og enda mer overrasket da han fikk beskjed om at han skal spille spiss.

– Det blir kjempartig, og jeg har faktisk spilt spiss før. I Rosenborg har jeg gjort det i én omgang i treningskamp mot Brann, og da gikk det bra. Men jeg er selvfølgelig en annen type enn Harald Brattbakk, sier han.

Mye tyder på at Staurvik uansett blir en bifigur i dagens drama. Ansvaret for Rosenborgs skjebne hviler med betraktelig større tyngde på stopperduoen Erik Hoftun og Bjørn Otto Bragstad, som ikke hadde noen heldig kveld mot russerne i Trondheim.

Gleder seg

Erik Hoftun forsikrer at han gleder seg til kampen.

– Jeg har tenkt mye på hva vi gjorde feil sist, og tror vi kan gjøre en mye bedre jobb. Nå vet vi om veggspillet deres, og vil være bevisste på å falle av når noen stikker, sier han.

Også kollega Bragstad ser fram til oppgjøret.

– Det blir selvfølgelig tøft, men etter innsatsen sist har jeg alt å vin-

ne. Pressen klager på tempoproblemene mine, men man trenger ikke være verdens raskeste fotballspiller hvis man bruker hodet og konsentrerer seg. Det har jeg tenkt å gjøre.

Optimismen til tross, alt er ikke som det bør i Rosenborg. Spillerne innrømmer at de er slitne etter hardkjøret hele sesongen, og Eggen klager over at stallen er for tynn. Spartak kommer derimot proppfulle av selvtillit, og har fått hvile seks dager etter serieavslutningen. Det vil være en sensasjon hvis Rosenborg reiser fra Moskva med poeng.

Eggen optimist

– Jeg tror dette går, men jeg er jo født sånn. Jeg er redd spillerne gruer seg litt, sier RBK-trener Nils Arne Eggen dagen før bortekampen mot mektige Spartak Moskva.

– Min oppgave er å få spillerne til å tro det samme som meg. Man kan ikke være redd når man går på banen, fortsetter han.

Eggen vet at han står foran den kanskje vanskeligste kampen i mesterligaen, mot gruppens ubeseirede lederlag som rundspilte RBK og vant 4-2 på Lerkendal.

– Vi har lært av den kampen. Nå vet vi at veggspillet deres må stanses. Klarer vi det, har vi muligheten til å skape kontringsjanser. Men jeg er spent på om Spartak er enda bedre på hjemmebane, innrømmer Eggen.

Rosenborg stiller følgende lag i dagens mesterligakamp mot Spartak Moskva (4-3-3): Ola By Rise – Karl-Petter Løken, Bjørn Otto Bragstad, Erik Hoftun, Ståle Stensaas – Roar Strand, Bent Skammelsrud, Harald Brattbakk – Steffen Iversen, Tom Kåre Staurvik, Mini Jakobsen.

Misbrukte fem store sjanser

BIRMINGHAM: (West Bromwich-Birmingham 1-2). Sigurd Rushfeldt hadde fem store muligheter til å score sitt første mål i Birmingham-drakten – men misbrukte alle. – Jeg burde ha scoret. Det ble tungt på slutten. Det var Rusfeldts eneste kommentar før han ble hentet av Birmingham-ledelsen etter kampen. – Jeg er godt fornøyd med Sigurd. Han er allerede blant de 14 i troppen mot Millwall. Om han spiller fra start, vet jeg ikke, sa manager Brain Fry.

West Bromwich Albion – som står uten seier i reserve-lagsligaen – åpnet best og allerede etter fire minutter fikk de helt korrekt straffespark etter ei felling innenfor 16 meteren.

Lee Ashcroft hadde ingen problemer med å sette ballen bak «The Blues»s keeper.

Fire store

Utover i omgangen kom Birmingham – og spesielt Sigurd Rushfeldt fikk selvtillit etter hvert. Vendingene og rykkene begynte å fungere, han kom bedre med i matchen, og etter 11 minutter spilte han fri Steve Finnan, som misbrukte muligheten alene med keeper.

Midtveis i omgangen trodde alle at «Ziggy» skulle scoret sitt første mål i Birmingham-drakten. 22-åringen hadde ei stupheading som hjemmelagets keeper Paul Reebe reddet på en utrolig måte.

10 minutter seinere hadde Rushfeldt på nytt en mulighet etter en heading, men denne gangen ble ballen stoppet på streken.

Etter det ropte Birmingham-fansen:

– Well done, «Ziggy» – bra gjort, Sigurd.

Det varmet nok...

To minutter før pause fikk TIL-spilleren en mulighet som man ikke har lov til å misbruke om man ønsker plass på førstelaget i en proffklubb. På to-tre meters hold fikk han ikke stokket beina, og skuddet gikk rett på. Da han minuttet seinere hadde et skudd som gikk rett på keeperen, gikk han og resten av laget målløs av banen.

I pausen uttalte journalist Colin Tattum i The Birmingham Post and Mail følgende:

– Tror dette holder til en plass blant de 11 som starter mot Millwall lørdag.

Sigurds største problem de første 45 minuttene var at han ikke var tøff nok i duellene. De andre sparte ikke på kruttet; fem gule kort forteller sitt...

Utvising og langskudd

De første 15 minuttene av andre omgang vil bli husket for to ting:

Liam Daish slo til en WBA-spilleren med albuen og innbytter Steve Barnes – som kom inn da Daish ble utvist – scoring. Fra 25 meter fikk han kjempetreff og ballen gikk direkte i mål. Tre minutter etter scoringen hadde Rushfeldt muligheten på et langskudd. Finnmarkingen sendte i vei et skudd fra 25 meter som keeperen så vidt fikk slått til corner.

15 minutter før slutt kom «The Blues» sitt ledermål, og nok en gang var det ved Steve Barnes. Denne gangen kom skuddet fra 16 meters hold og det gikk i motsatt side som det første.

Rushs' siste mulighet kom tre minutter før slutt. Alene med keeper fikk han ikke skutt skikkelig og ballen rullet langs målstreken. På denne muligheten gikk han alene fra midtbanen og det var tydelig at han var sliten da han skulle avslutte.

WEST BROMWICH-BIRMINGHAM 2-1 (1-0)

Mål: 1-0 Lee Ashcroft, straffe (4), 1-1 Steve Barnes (65), 1-2 Barnes (75).

Tøft kamp-program

BIRMINGHAM: Sigurd Rushfeldt og Birmingham har et svært tøft kamp-program foran seg fram til jul. To

kamper i uka er vanlig kost, og det passer Rushfeldt – som trenger kamptrening – helt perfekt.

– Det viktigste for meg er å spille på gress, understreker han, og forholdene i Birmingham er glimrende i så måte. Det er nesten Tromsø-sommer i Englands nest største by for tida. Sola skinner og gradestokken vipper mellom 12-13 grader celsius. Banene holder seg foreløpig svært godt, men manager Barry Fry presiserer gang på gang at vinteren kommer snart og da kommer også skadene. Derfor er det fordelaktig å ha en så stor stall som Birmingham har.

Slik ser Birminghams program ut fram til nyttår:

4.11.: Hjemme mot Millwall.

8.11.: Omkamp ligacupen borte mot Tranmere.

11.11.: Borte mot Reading.

15.11.: Borte mot Ancona i den anglo-italienske cupen.

18.11.: Borte mot Luton.

21.11.: Hjemme mot Derby.

25.11.: Hjemme mot Leicester.

2.12.: Borte mot Southend.

9.12.: Hjemme mot Watford.

13.12.: Hjemme mot Cesena i den anglo-italienske cupen.

16.12.: Borte mot Gunnar Halles Oldham.

23.12.: Hjemme mot Tranmere.

26.12.: Borte mot Roger Nilsens Sheffield United.

30.12.: Borte mot Sunderland.

1.1.96: Hjemme mot Wolverhampton.

Vil bli bedre

Manager Fry sier at det viktigste for klubben er å komme gjennom nettopp denne perioden. Deretter regner han med at klubben bare kan bli bedre ettersom flere av de langtidsskadede returnerer på nyåret. Flere spillere er imidlertid på vei bort fra klubben.

Mark Ward er aktuell for Tranmere, og den tidligere Leeds-stopperen Chris Whyte er satt på transferlista.

Birmingham gikk i går ut og oppfordret publikum om å være tidlig ute med å skaffe seg billetter til kampen mot Millwall. Og fredag regner klubben med at mange tar turen til hjemmebanen St. Andrews for å se på et svært fyrverkeri i klubbens regi. Heller ikke det er gratis i fotballgale Birmingham.

Are Medby

I ENGLAND

Nordlys

Sport

TIPS 776-23513
OSS 776-23514
-og få FLAX-LODD

Tom Kåre Staurvik får sjansen som midtspiss i kveldens kamp mot Spartak Moskva.

Stuarvik som midtspiss

TV3 kl. 18.00
NRK kl. 22.40

MOSKVA: Nils Arne Eggen stiller med svekket mannskap i Moskva i kveld. Både Bjørn Tore Kvarme og Trond Egil Soltvedt sitter skadde og ser kampen på TV i Trondheim. Eggen har derfor valgt å sette inn Tom Kåre Staurvik som midtspiss mellom Mini Jakobsen og Steffen Iversen, mens Harald Brattbakk trekkes tilbake som venstre flankespiller.

Ola Henmo

– Poenget er at vi må sette sammen spissferdighetene best mulig. Det må gå fort når vi vinner ballen, og da blir Harald nyttig. Tom Kåre kan holde på ballen, distribuere pasninger og skyte, men er ikke løpssterk nok på midtbanen. Derfor bruker vi ham som spiss, sier Eggen.

– Synes du han kvalifiserte seg til plassen da han kom inn i cupfinalen?

– Nei, slett ikke.

Glad og overrasket

Staurvik ble veldig glad og enda mer overrasket da han fikk beskjed om at han skal spille spiss.

– Det blir kjempeartig, og jeg har faktisk spilt spiss før. I Rosenborg har jeg gjort det i én omgang i treningskamp mot Brann, og da gikk det bra. Men jeg er selvfølgelig en annen type enn Harald Brattbakk, sier han.

Mye tyder på at Staurvik uansett blir en bifigur i dagens drama. Ansvar for Rosenborgs skjebne hviler med betraktelig større tyngde på stopperduoen Erik Hoftun og Bjørn Otto Bragstad, som ikke hadde noen heldig kveld mot russerne i Trondheim.

Gleder seg

Erik Hoftun forsikrer at han gleder seg til kampen.

– Jeg har tenkt mye på hva vi gjorde feil sist, og tror vi kan gjøre en mye bedre jobb. Nå vet vi om veggspillet deres, og vil være bevisste på å falle av når noen stikker, sier han.

Også kollega Bragstad ser fram til oppgjøret.

– Det blir selvfølgelig tøft, men etter innsatsen sist har jeg alt å vin-

ne. Pressen klager på tempoproblemene mine, men man trenger ikke være verdens raskeste fotballspiller hvis man bruker hodet og konsentrerer seg. Det har jeg tenkt å gjøre.

Optimismen til tross, alt er ikke som det bør i Rosenborg. Spillerne innrømmer at de er slitne etter hardkjøret hele sesongen, og Eggen klager over at stallen er for tynn. Spartak kommer derimot proppfulle av selvtillit, og har fått hvile seks dager etter serieavslutningen. Det vil være en sensasjon hvis Rosenborg reiser fra Moskva med poeng.

Eggen optimist

– Jeg tror dette går, men jeg er jo født sann. Jeg er redd spillerne gruer seg litt, sier RBK-trener Nils Arne Eggen dagen før bortekampen mot mektige Spartak Moskva.

– Min oppgave er å få spillerne til å tro det samme som meg. Man kan ikke være redd når man går på banen, fortsetter han.

Eggen vet at han står foran den kanskje vanskeligste kampen i mesterligaen, mot gruppens ubeseirede lederlag som rundspilte RBK og vant 4-2 på Lerkendal.

– Vi har lært av den kampen. Nå vet vi at veggspillet deres må stanses. Klarer vi det, har vi muligheten til å skape kontringssjanser. Men jeg er spent på om Spartak er enda bedre på hjemmebane, innrømmer Eggen.

Rosenborg stiller følgende lag i dagens mesterligakamp mot Spartak Moskva (4-3-3): Ola By Rise – Karl-Petter Løken, Bjørn Otto Bragstad, Erik Hoftun, Ståle Stensaas – Roar Strand, Bent Skammelsrud, Harald Brattbakk – Steffen Iversen, Tom Kåre Staurvik, Mini Jakobsen.

Sigurds tøffe kamp-program

BIRMINGHAM: Sigurd Rushfeldt og Birmingham har et svært tøft kampprogram foran seg fram til jul. To kamper i uka er vanlig kost, og det passer Rushfeldt – som trenger kamptrening – helt perfekt.

– Det viktigste for meg er å spille på gress, understreker han, og forholdene i Birmingham er glimrende i så måte.

Det er nesten Tromsø-sommer i Englands nest største by for tida. Sola skinner og gradestokken vipper mellom 12-13 grader celsius. Banene holder seg foreløpig svært godt, men manager Barry Fry presiserer gang på gang at vinteren kommer snart og da kommer også skadene. Derfor er det fordelaktig å ha en så stor stall som Birmingham har.

Programmet:

Slik ser Birmingham's program ut fram til nyttår:

4.11.: Hjemme mot Millwall.

8.11.: Omkamp ligacupen borte mot Tranmere.

11.11.: Borte mot Reading.

15.11.: Borte mot Ancona i den anglo-italienske cupen.

18.11.: Borte mot Luton.

21.11.: Hjemme mot Derby.

25.11.: Hjemme mot Leicester.

2.12.: Borte mot Southend.

9.12.: Hjemme mot Watford.

13.12.: Hjemme mot Cesena i den anglo-italienske cupen.

16.12.: Borte mot Gunnar Halles Oldham.

23.12.: Hjemme mot Tranmere.

26.12.: Borte mot Roger Nilsens Sheffield United.

30.12.: Borte mot Sunderland.

1.1.96: Hjemme mot Wolverhampton.

Vil bli bedre

Manager Fry sier at det viktigste for klubben er å komme gjennom nettopp denne perioden. Deretter regner han med at klubben bare

kan bli bedre ettersom flere av de langtidsskadede returnerer på nyåret. Flere spillere er imidlertid på vei bort fra klubben. Mark Ward er aktuell for Tranmere, og den tidligere Leeds-stopperen Chris Whyte er satt på transferlista.

Birmingham gikk i går ut og oppfordret publikum om å være tidlig ute med å skaffe seg billetter til kampen mot Millwall. Og fredag regner klubben med at mange tar turen til hjemmebanen St. Andrews for å se på et svært fyrverkeri i klubbens regi. Heller ikke det er gratis i fotballgalen Birmingham.

Are Medby

I ENGLAND

Viktig test for jentene

Håndballandslaget med fem kamper på fem dager

Leif-Morten Olaussen

I sommer vant de norske håndballjentene prøve-OL i Atlanta.

Fra i morgen og frem til søndag skal Susann Goksør og co bevise at det ikke var noen tilfeldighet.

Samtidig blir NetCom Cup også en viktig test foran VM i Østerrike/Ungarn i første del av desember.

De fem neste dagene er det håndballjentene som vil være i rampelyset. Foran åpningskampen i Steinkjer er det solgt 3500 billetter, mens fredagens kamp i Stavanger har vært utsolgt i lang tid.

Turneringa samler flere av verdens beste lag – kun Sør-Korea og Østerrike mangler av de fremste VM-favorittene.

Sverige i dag, Tyskland i mor-

Susann Goksør blir som vanlig støttespiller på det norske laget.

gen, Russland på fredag og Tsjekia på lørdag. Før det hele avsluttes mot Danmark i Oslo Spektrum søndag.

Og nettopp Danmark er ute etter revansj. Det var danskene vi utklasset i finalen i prøve-OL i Atlanta.

Den siste helga i november skal Norge til København og spille de siste kampene før VM starter. I Danmark er Tyskland, Litauen og vertslandet motstandere.

Med andre ord: Ingenting er overlatt til tilfeldighetene før VM-åpningen 5. desember mot

Japan. For dem som ikke har mulighet til å følge kampene fra tribuneplass blir NRK TV redningen.

Statskanalen sender dagens kamp i opptak. Det samme gjelder morgendagens oppgjør og fredagens matcii.

Både lørdag – i konkurranse med tippeskampen – og søndag går hvert kast direkte i TV-ruta.

Kun to spillere i VM-troppen er usikker foran NetCom Cup. Både Kristine Moldestad, Larvik og Bækkelagets Kjersti Grini sli-ter med skader og sykdom.

Ikke bare tøffe tak for Sigurd Rushfeldt i engelsk fotball. Også terminlista er tøff for TIL-spilleren.

(Foto: Steve Bould)

Debut for Tøllefsen

Gunnar Grindstein jr.

TIL-keeper Thomas Tøllefsen får sin debut på det norske U21/OL-landslaget denne uka.

Enten mot Sverige i Båstad i ettermiddag eller mot Sør-Korea i Porsgrunn på lørdag.

– Ja, det er veldig sannsynlig at Thomas får sjansen i en av de to kampene, sier landslagssjef Nils Johan Semb til Nordlys.

I dagens kamp mot et meget sterkt svensk lag starter Eiks André Ulla i mål, men Tøllefsen håper å få sjansen.

– Hadde vært OK å få prøvd seg, sier Tøllefsen.

– Hvordan er formen?

– Den kjennes bra ut, svarer lyngsværingen.

Tøllefsen blir trolig med i den troppen som reiser til Nederland og skjebnepokampen i Heerenveen 14. november.

– I så fall blir det en lang sesong, sier Tøllefsen.

Nils Johan Semb hadde etter en våt, men god treningsøkt i går ikke tatt ut laget til dagens kamp. Men sjansen for at TILs Ole Martin Årst starter på venstrekanten er rimelig stor. Han er tilbake i landslagstroppen for første gang på over et halvt år.

«Junior» til Mjølner

Gunnar Grindstein jr.

Skarp-spilleren Ståle «junior» Johansen (24) har bestemt seg. Neste år spiller han fotball for Mjølner, som rykket ned fra 1. divisjon i høst.

– Jeg valgte Mjølner ut fra sportslige hensyn, sier Johansen, som har spilt i Skarp i seks sesonger. TITO-fotball fristet ikke, og midtbanespilleren kunne til slutt velge og vrake i tilbud.

– Jeg sa nei til Finnsnes og Silsand før helga. I tillegg har Porsanger og Grovfjord skrevet brev til Skarp, men dem har jeg ikke hørt noe fra, sier Johansen.

Han flytter til Narvik 1. februar, og skal fram til da trene sammen med TIL – dersom Mjølner-trener Nils Olav Markussen får gjennomslag hos TIL-trener Terje Skarsfjord.

Gro Espeseth slo Fjørtoft

OSLO (NTB): TV-seerne valgte Gro Espeseth og kvinnenes cupfinale framfor Jan Age Fjørtoft og engelsk eliteseriedyst mellom Manchester United og Middlesbrough lørdag.

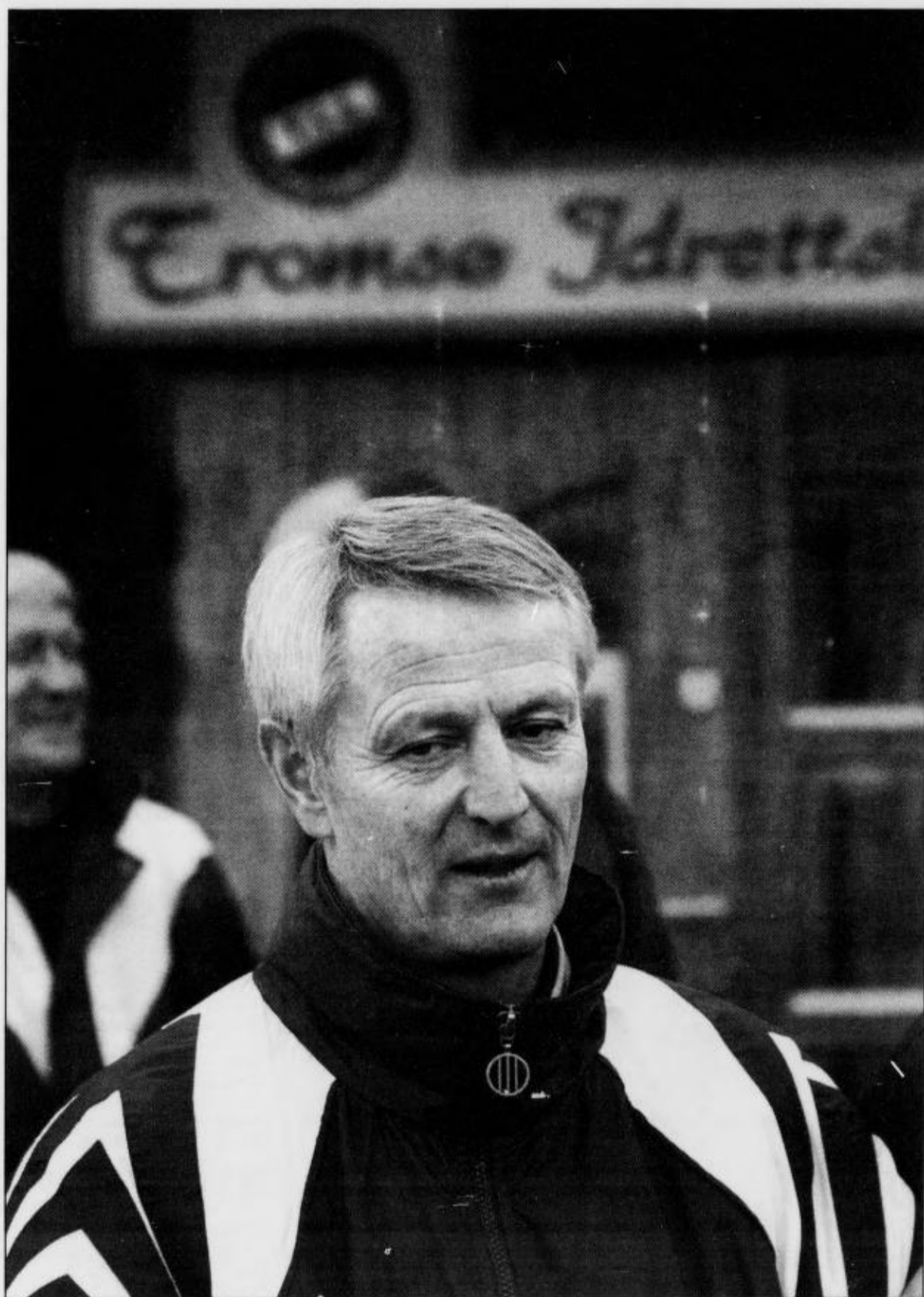
NRKs direkteoverføring av Ullevaal-finalen hadde 445 000 seere (11,7 prosent) mens TV 2s engelske tippekamp bare samlet 228 000 seere (6,7 prosent) foran skjermen.

– Dette er oppsiktsvekkende og for oss veldig hyggelige tall. Nå må mediene også våkne, sier kvinnenes landslagssjef Even Pellerud til Aftenposten.

– Enkelte aviser skriver daglig om engelsk fotball, side opp og side ned, med drømmeligaer og spillerbørser. Når to så populære lag som Manchester United og Middlesbrough likevel utklasses av fotballjentene i tv-målingene, må det snart ringe en bjelle for mediene.

Skarsfjord ønsker å satse offensivt

Terje Skarsfjord er fornøyd med neste års TIL-stall og lover at TIL skal spille offensiv fotball i 1996.

(Foto: Erik Hannemann)

TROMSØ: Terje Skarsfjord – TILs nye trener – synes neste års stall ser lovende ut. Og allerede nå kan 53-åringen fra Narvik love at TIL i 1996 skal forsøke å spille underholdende fotball.

– Jeg håper vi skal få til en type fotball der vi er aggressive og ønsker å gå framover på banen. Lykkes vi, skal det bli både artig og freskt, sier Skarsfjord til Nordlys.

Gunnar Grindstein jr.

Med Robin Berntsen (TUIL) og Espen Solheim (Rosenborg) mer eller mindre på plass, har TILs sportslige ledelse satt strek når det gjelder nye spillere. 18 mann er klare for neste års A-stall, i tillegg til to «lærlinger» (se egen sak). Terje Skarsfjord kommer til Tromsø i morgen, blant annet for å diskutere vintrens opplegg med TIL-ledelsen. Og fra torsdag

23. november går «Gutan» i gang med fellestreningene.

Nordlys har fått Skarsfjord til å vurdere 1996-stallen – lagdel for lagdel.

Skarsfjords vurdering

Om keeperne: – Samme som de siste årene. Grenersen vet jeg hva står for, Tøllefsen kjenner jeg mindre til. Men sistnevnte fikk stå flere kamper i Grenersens fravær i år og klarte seg etter hvert veldig bra, såvidt jeg har skjønt. Det tyder på at han har potensial.

Om forsvaret: – Også her uforandret. Jeg synes det ser solid ut, selv om det i år ble flere baklengs enn de to foregående sesongene. Det kan også ha sammenheng med at man satset mer framover på banen – antall scorede mål økte jo også betraktelig. Relativt unge spillere, men likevel rutinerte karer som helt sikkert vil klare seg godt også neste år.

Om midtbanen: – Her

har vi fått et par tilvekster, blant annet en løpssterk spiller som Robin Berntsen. Han har egenskaper som vil bli et pluss for stallen – jeg tenker på løpsstyrke og gjennombruddskraft, både fra sentral midtbane og kant. Bjørn Johansen vil trolig bli en viktig brikke. Han er en toppspiller i tippeligaen, men trenger

«grovarbeidere» rundt seg.

Om

angre-

pet: –

Med

Rushfeldt

på plass

fra 1. fe-

bruar ser

det bra

ut, selv

om Tore

André

«Jeg håper vi skal få til en type fotball der vi er aggressive og ønsker å gå framover på banen»

(Terje Skarsfjord)

Flo er borte. Flo er et stort tap. Og dersom Rushfeldt blir i England, vil angrepet være betydelig svekket i forhold til i år. Da må noe gjøres. To spisser er for lite.

Gleder seg

Skarsfjord synes neste års TIL-stall ser spennende ut. Han gleder seg til å ta fatt på sin kanskje hittil største utfordring som trener. Skarsfjord vil være på plass når den første fellestreningen avvikles torsdag om tre uker – for å bli over helga.

– Vi skal muligens avvikle en internkamp i løpet av denne helga, sier Skarsfjord, som først vil være permanent på plass i Tromsø rett over nyttår.

Det er ikke klart når Skarsfjord får sin kampdebut som TIL-trener. Trolig blir det mot TUIL i midten av januar. Den første offisielle kampen blir mot eliteseriekollega Stabæk i Bodø 27. januar.

TIL-stallen 1996

TROMSØ: Slik blir Tromsø ILs A-stall 1996:

Keepere:

Thomas Tøllefsen og Tor André Grenersen.

Forsvar:

Steinar Nilsen, Arne Vidar Moen, Svein Morten Johansen, Stian Larsen og Jonny Hanssen.

Midtbane:

Bjørn Johansen, Per Egil Swift, Bjørn Ludvigsen, Ole Andreas Nilsen, Thomas Hafstad, Robin Berntsen (TUIL) og Espen Solheim (Rosenborg).

Angrep:

Sigurd Rushfeldt, Stein Berg Johansen og Ole Martin Årst.

I tillegg skal Håvard Karlsen (Ringvassøy) og Frode Fermann (SOIL) trene med TILs A-lag. Det skal også en del av de beste juniorene gjøre – i perioder.

Avganger:

Tore André Flo (Brann), Morten Pedersen (Brann) og Svein Are Andreassen (Harstad eller Sogndal).

Til Malta i mars?

TROMSØ: Mye tyder på at Tromsø IL havner på Malta kommende vinter – i stedet for Kypros, som vanligvis har vært fast oppholdssted for «Gutan» i mars.

– Ja, det ser ut til at vi havner på Malta sammen med VIF Fotball og to utenlandske lag fra 2.-9. mars, sier TILs sportslige koordinator Tore Rismo.

Det som allerede er klart, er at TIL må til Bodø for å spille innledende kamper i Storhallmesterskapet. TIL møter Stabæk i Nordlandshallen lørdag 27. januar og vinneren/taperen av Bodø/Glimt-Hødd dagen etter. Trolig spiller TIL i hvert fall én kamp i Skarpshallen før turen til Bodø, sannsynligvis mot TUIL.

Rugtvedt til Odd/Pors

Gunnar Grindstein jr.

Torgeir Rugtvedt spiller etter all sannsynlighet for den fusjonerte 1. divisjonsklubben Odd/Pors neste sesong.

– Jeg har mer eller mindre sagt ja til dem, sier 23-åringen fra Tromsø, som de to siste sesongene har spilt for Strindheim.

Rugtvedt var sørpå sist helg og fikk et godt tilbud.

– Både sportslig og økonomisk ser det bra ut. Også samboeren min er lovt jobb, sier Rugtvedt.

Han var ei stund aktuell både for TIL og Aalesund, men i stedet blir det Odd/Pors – en klubb som satser hardt mot eliteserien.

TIL-aktuell RBK-reserve

Faksimile av Nordlys fra lørdag 28. oktober.

Solheim må opereres i november?

Gunnar Grindstein jr.

Tromsø ILs nye midtbanespiller, Rosenborg-reserven Espen Solheim (19), må muligens opereres før han setter kursen nordover.

– Sliter med smerter i et kne. Derfor skal det gjøres et inngrep på Rosenborg-klinikken 9. november. Muligens må jeg operere, jeg vet ikke helt ennå, sier Solheim fra et hotellrom i Mos-

kva.

Der er han i forbindelse med kveldens mesterligakamp mot Spartak Moskva. Solheim sitter på benken for første gang i mesterligaen.

– Men jeg gjør det mest for å fylle opp kvoten. Er fortsatt småskadet, forteller Solheim.

Han har vært ekstremt uheldig i år og blant annet brukket en arm. Nå satser han på å utvikle seg i Tromsø og TIL.

– I første omgang regner jeg med å skrive under en toårskontrakt. Dersom jeg lykkes kan det godt hende jeg forlenger den – det er ikke noe «must» for meg å komme tilbake til Rosenborg, sier Solheim, som har bodd 12 år av sitt unge liv på Tverlandet utenfor Bodø.

– Hvorfor valgte du TIL?

– Fordi sjansen til å få spille i eliteserien er større i TIL enn i Rosenborg. Dessuten har jeg stor tro på Terje Skarsfjord, som jeg har hatt på gutte- og juniorlandslaget i fire år. Han er flink til å utvikle spillere, sier Solheim.

Han regner seg sjøl som en anvendelig spiller.

– Har spilt både back, flanke og sentral midtbane i Rosenborg, forteller 19-åringen, som tar med seg samboeren til Tromsø. Hun skal studere jus ved UiTø, og derfor satser paret på å bli i ishavsbyen noen år framover.

– Jeg er enig med TIL-ledelsen. Nå gjenstår det bare at klubbene finner en løsning. Det regner jeg med skal gå greit. Har fått positive signaler fra Rosenborg-ledelsen, slutter Espen Solheim.

Valgte Alta

...og dit kommer Bjørn Dæhlie i dag

Faksimile av gårsdagens Nordlys.

Bjørn Dæhlie setter kursen for Alta i dag. Resten av landslaget kommer til Finnmark mandag.

Landslagstrener Erik Røste valgte Alta fremfor Nordreisa, og dermed setter elitelandslaget kursen for Finnmark mandag 6. november.

Leif-Morten Olaussen

Bjørn Dæhlie er ikke den eneste langrennsløperen som reiser til Nord-Norge denne uka. Vegard Ulvang gjør det samme, men han vil trene i Kirkenes-området frem til søndag.

Erik Røste roser både Alta og Nordreisa for den jobben de har

gjort for at elitelaget skal få til ei samling i Nord-Norge like før sesongen bråker løs.

– Vi fikk to meget gode tilbud. Både Alta og Nordreisa leverte solide løsninger, og det er utrolig hva de har fått til på så liten tid, sier Røste.

Som fortsetter: – Det hadde vel vært det sam-

me hva vi hadde valgt. At valget til slutt ble Alta skyldes at det var mer praktisk enn Nordreisa. Spesielt siden hovedsponsoren til langrennsgutta er SAS, og de har fly som lander i Alta og ikke i Nordreisa.

– Dermed var det enklere å få til en god løsning med Alta. Spesielt siden samlingen ikke

skal koste så mange penger, avslutter Erik Røste, som avslører at om det blir snø på Sjursjøen før 6. november kan det bli aktuelt å flytte samlingen sørover.

Rekutteringslandslaget – populært kalt HV-landslaget – setter kursen for Bardufosstun og de vil oppholde seg der fra 6. til 13. november.

SPORT og godt

TORÉ ANDRÉ FLO, TIL/Brann, Egil Ulfstein, Viking, Bjørn Arild Lavernes, VIF Fotball, og Arild Stavrum, Molde, er av landslagssjef Egil Drillo Olsen tatt ut til treningskampen mellom Lillestrøm og Start i Vennesla/Sørlandshallen 4. november. De fire skal spille på ett av lagene.

LARS NYMO TRULSEN fra Målselv har skrevet under for Finnsnes. Målselv ønsker ikke å selge Nymo Trulsen, og satser heller på utleie. Videre har Hans Arne Sørensen bestemt seg for å ta en ny sesong i Finnsnes.

MOSS har sikret seg Rune Buer Johansen foran neste sesong. Han er tilbake i moderklubben etter et år i Sogndal. Samtidig er det klart at Kjell Ove Henriksen forlater klubben. Han går til Drøbak/Frogn, og det er ventet at han setter navnet sitt på overgangskontrakten i løpet av uken.

STRINDHEIM-spilleren Vidar Evensen skal prøvespille for det engelske 2. divisjonslaget Blackpool. Evensen har tegnet kontrakt med Kongsvinger foran neste sesong, men denne kontrakten kan anulleres dersom han får proffkontrakt.

KLUBB kassa

VARDEN BASKETBALLKLUBB minner om spiller/foreldremøte onsdag 1. november kl. 20.00 i kinosalen på Stakkevollan. Styret.

KVALØYSLETTA IL – junior: Spillermøte på klubbhuset torsdag 2.11. kl. 19.00.

TIL – oldboys: Kontakt oppmannen i dag, onsdag 1.11. Viktig!

RINGVASSØY IL – A-lag: Treningsstart 1.11. kl. 21.00 i Skarphallen. Nye og gamle spillere velkommen.

KVALØYSLETTA IL – oldboys: Trening i dag i Skarphallen kl. 21.00. Nye spillere er også velkommen!

KATTFJORD SK – A-laget -96: Vi starter opp med trening i Skarphallen mandag 6.11. Oppmøte kl. 20.45. Vi ønsker gamle og nye spillere velkommen.

IF SKARP – lille gutter født -84: Trening i Tromsøhallen hver torsdag kl. 16.00-17.30. Oppstart 2.11.

KUNNGJØRING

STRØM-STANS

Midt-Troms

Pga. arbeid i overliggende nett utkobles følgende områder:

Onsdag 1.11. kl. 23.30 - 02.15 (natt til torsdag).

Lenvik innland, unntatt strekningen Finnjordbotn - Botnhågen.

Senja, unntatt strekningen A - Gryllefjord - Skaland - Senjahopen - Fjordgård - Lysnes.

TROMS
KRAFTFORSYNING DA
9005 TROMSØ

Kvænangen kommune

Kommuneplanens arealdel 1995 - 2005

Kommunestyret i Kvænangen har den 18.10.95 i sak 43/95 godkjent kommuneplanens arealdel, med unntak av klart avgrensede områder i sjøen, som er gjenstand for innsigelse fra statlig myndighet.

Vedtaket er gjort med hjemmel i Plan- og bygningsslovens §20 - 5, fjerde ledd.

Nærmere opplysninger om arealdelen kan fås ved henv. til saksbehandler tlf. 77 77 81 33, eller rådmannen, tlf. 77 77 81 10.

Rådmannen.

Norges største Bilauksjon avholdes:

Lørdag 4/11 kl.12 & Søndag 5/11 kl.15

Tvangsauksjon og realisasjonssalg for trygdeetat, større bilforretninger, dødsbo og div. leverandører.

Over **350** biler skal realiseres!

Her blir det biler for alle i forskjellige prisklasser fra 1 kr. til biler normalt verdt kr. 1,5 mill.!! **Dette måååå oppleves!!!!**
Bla. auksjonerer: 89 Ferrari Testarosa, 82Ferrari 308 GTSI twin turbo, 84 Ferrari Mondial 2x2, 91Daimler V12 double six, 90 MB 560 sec., 93 BMW 540 I, Amcars, Vans, alle typer Japanske og europeiske biler, motorsyklar bla. Harley.....

Tvangsauksjon

I oppdrag for Oslo Byfogdembete selges biler i flere prisklasser. Bilene selges uansett pris!!
Kun kontant salg, v. kjøp på tvangsauksjon.

Ansvarlig arrangør:

OSLO BILAUKSJON AS
Utrolig utvalg!
Ta fly, buss & tog!!

Finansiering på stedet - 35 % kontant. Forsikring, registrering, brukbilgaranti - veihjelp, bankgaranti
Min. 3000.- i håndpenger auksjonsdagen fullt oppgjør må gjøres i løpet av 2 - 3 dager.

NB. Begrenset mottak av Drive in biler.

Haavard Martinsens vei 16 mellom Haugenstua og Rommen
Tlf. 22 10 90 00 Automatisk auksjonsliste (polling 2210 53 43)

OKSFJORD SAMFUNNSHUS

Huset gis bort til den som river og fjerner det.

Skriftlig henv. før 7.11.95, Oksfjord Arbeiderlag
v/Harald Nyvoll, 9089 Oksfjordhamn.
Dag: 77 76 58 09, kveld: 77 76 68 09.

Tromsø kommune

Invitasjon til mottakelse

Erlend Rian har etter 16 år i ordførerstolen avsluttet sin arbeidsinnsats som ordfører. Mange har ønsket å takke ham for innsatsen for byen. Representanter for organisasjoner, lag, foreninger og enkeltpersoner som ønsker å delta på en mottakelse i

Kulturhuset, salongen,
søndag 5. november kl. 18.00

bes pr. telefon 77 62 02 15 å ta kontakt med rådhuset for påmelding. Vennligst gi også beskjed dersom en ønsker å bidra med en kort muntlig hilsen. Mottakelsen avsluttes med et kulturelt show i storsalen som starter kl. 20.00.

Alvhild Yttergård
ordfører

Telefonbrudd Silsand

På grunn av arbeid i telenettet vil det bli brudd og forstyrrelser på telefonbindelsen til våre abonnenter på Silsand torsdag 2.11.95 fra kl. 00.00 til kl. 03.00.

Berørte nr.serier
77 84 40 00 -
77 84 47 99.

Mobiltelefon-tjenesten blir ikke berørt.

Telenor AS

Nord-Troms Handel og Kontor
har **kontorkveld** annen hver torsdag
i Storg. 89, 4. etasje.
Første kontorkveld torsdag 2.11. kl. 16.30 - 19.00.

UNDERVISNING

FØRERKORT FOR PERSONBIL PÅ 3 UKER I TRONDHEIM!

17/10 og 14/11

Adr.: Tinghuspl. 3 • 7013 Trondheim
Tlf.: 73 52 17 15

Kurs ved Nord-Norsk Hestesenter

Kjørekurs begynnere 10.-12. november
Kjørekurs viderekomne 8.-10. desember
«Ny med hest» For nye hesteeiere, eller familier som ønsker å anskaffe hest 17.-19. november
Kurspris kr 900,- pr. kurs. Familierabatt. Påmeldingsfrist: 1 uke før kursstart.
Påmeld. til Nord-Norsk Hestesenter, boks 24, 9220 Moen. Tlf. 77 83 22 00.

PERSONLIG

Savner du en mann? Jeg savner en kvinne. Er 53 år, godt vedlikeholdt. Rolig, diskret og med interesser i kunst og natur. Liker en kveld med stemning, men også litt villskap. B.m. «Gjensidig tillit» 1250.

Hei, dame, er du aktiv, god humør, gjerne slank og helst under 55 år. Liker naturen, hjemmeh. og utekveld ibant. Skriv til meg, mann 173 høy, slank og 60 år. Off. ansatt. Er ungdommelig, pøbelaktig og rampete, men snill. Oppgi tlf. B.m. «Bingo» 1252.

Enslig dame, 60 år, ønsker kontakt med en ungdommelig og seriøs herre. Glad i friluftsliv m.m. B.m. «Kanskje vi to» 1249.

Homofil mann søker venn for fast forhold. Er selv først i 40-årene. Hvor du er fra, har ingen betydning. Seriøst ment. B.m. 1251.

Åpen pratelinje
Møt andre kontaktsøkende/pratetylste damer og menn direkte på telefonen. Tlf. 829 00180.
Arbeids. Tlf. AS. Kr 3,98/min.

PERSONLIG

FREMTIDSANALYSE
Spåkunst/billedtolkning
Helena
Tlf. 829 93 045
Internasj. syst. Tarsis. 67 58 01 91.

Moteplassen for Troms
Hvorfor alene?
Linjen for han og henne
Tlf. 829-77245
Kr 11,53/min helaut. Arbeids. Tlf. 38 34 42 20.

ENDELIG I TROMS!
♥ Kontakt på få minutter ♥
Damer søker menn/Menn damer.
Tlf. 829 77165 Helt anonymt
Arbeids. Tlf. AS. Kr 11,53/min. 38 34 42 20

TIRA-LINJEN
for spennende kontaktmuligheter

Spennende kontaktelefon for kvinner og menn
829 73 090
Du kan lytte til, svare på, og legge inn din egen annonse, helt anonymt.
TIRA-LINJEN Kr 11,53/min.

VIL DU HA DAME?

Vi formidler kontakt med damer mens du venter!
829-93 096
Alle kategorier, 24 t.!
Kr 11,53/min. Tlf. Troms AS 22441685
DAMER RINGER 815-4807 (78-92 arealmin.)
LIVE-DATE
Ring nå for en personlig og uforspliktende prat!
829-00160
Kr 11,53/min. Tlf. Troms AS 22441685
DAMER RINGER 815-4807 (78-92 arealmin.)
Hva med et spennende møte nå?
Ring Stjernemøtet på: 829-77149
Arbeids. Tlf. AS. Kr 11,53/min. Tlf. Troms AS 22441685.

KROPP OG HELSE

RASKT NED I VEKT MED SLANKEKOST Å TYGGE PÅ!

Med lavkalorimåltidene Vekt & helse 200 får du mer enn shaker og supper å velge blant. Müsli kornblanding og knasende sprø fiberstang gir tennene mosjon mens du går ned i vekt. Du får dessuten tilbud om oppfølging og kurs hver uke.

- Vekt & helse 200 inneholder alle vitaminer og mineraler kroppen trenger. Godkjent av Statens næringsmiddeltilsyn (SNT). Ingen tabletter ved siden av.
- Vekt & helse 200 inneholder rikelig med kostfiber som er mettende og virker regulerende på mage og tarm.
- Vekt & helse 200 har et høyt innhold av høyverdige proteiner. Det reduserer sjansen for unødige tap av muskelmasse.
- Vekt & helse 200 er rikt på kalsium som er viktig for å forebygge bl.a. bensjorhet.
- Vekt & helse 200 er utviklet på basis av over 20 års forskning innenfor dietter med meget lavt kaloriinnhold.
- Med Vekt & helse 200 kan du selv velge tempo og framgangsmåte. Et av våre tilbud er "5-dagers-programmet + weekendmat".

Vekt & helse

Har du lyst til å vite mer, ring din konsulent for Vekt & helse:

Heidi 77 74 89 95.
Vi søker også etter konsulenter i Finnmark, Troms, Nordland

TROMS KALLER:
MENN SØKES!
En spennende avtale!
Linjen for deg som foretrekker at damene tar initiativet.
829 77 042
Helaut. Kr 11,53/min. Arbeids. Tlf. 38 34 42 20

LIVE DØGNÅPENT LIVE

HOT-LINE'S

Vil du ha en spennende og uforspliktende/uforspliktende opplevelse allerede i kveld?

HOT-PRIVATE!

829 93 073

829 93 112
Min. kontakttid: 21,90/min. Hot-Line as 22 29 84 10

HOT-DATE!

søkende spennende damer, menn, par, hele landet, hele døgnet!!

829 73 400
Kr 11,53/min. Hot-Line as 22 29 84 10

HOT-TALK!

Norges «høteste møteplass» for umiddelbar kontakt!!

829 00 015
Kr 3,98/min. 18 år. Hot-Line as 22 29 84 10

KROPP OG HELSE

Kjempetilbud til alle jenter!

Make-up- og hudpleiekurs kun kr 395,- for 2 personer.

Tilbud på stilbok, fargepaletter, make-up og hudpleie.

Ring dine farge- og stilkonsulenter Vekt og Helse-senteret, Vestregt. 40B, Tromsø, tlf. 77 65 64 85 for timebest. Mobil: 94 74 11 30.

SUPERMARKED

RIMELIG & RIKELIG
til hverdags til fest

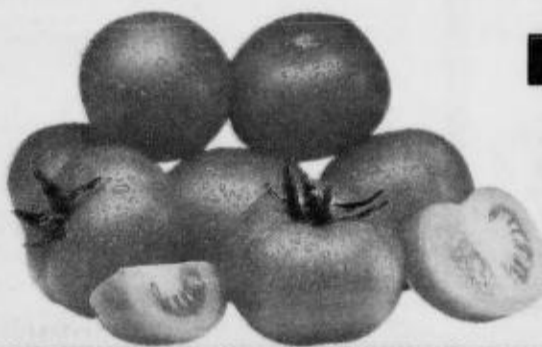
Banan

8 90
PR. KG

Ribbe

59 90
PR. KG

Tomater

16 90
PR. KG

Måtservice

STORGATA - TOMASJORD, TROMSØ

HANDELSHUSET OVE

STORSLETT - SØRKJOSEN

HAGB. KRÆMER
STAKKEVOLLVEIEN, TROMSØ

Måtservice OVE
SKJERVØY

INNBO

Furubord m/ 4 stoler selges. Tlf. 77 67 16 31.

90 cm baderomsinnredning selges kr 1800,-. Tlf. 77 84 20 53/ 90 68 55 32.

To stil stoler, 4 små bord og et nattbord til salgs. Tlf. 77 67 46 67.

Veggseksjon 3 x 80 cm., mørk laminat, selges rimelig. Tlf. 77 63 59 18.

Rødt kombikjøleskap, 60/255 liter, kr 1200,-. Hvitt badekar m/ front- og endepanel, kr 900,-. Tlf. 77 65 20 27, etter kl. 16.00.

Selges billig: Lys tredør, 62 x 195 med ramme og messinghåndtak, kjøkkenbenk med glass/ vitrineskap (samlet eller separat), hvite baderoms- og nedsenket vask og Nilfisk støvsuger. Tlf. 77 68 00 13.

2 TV-apparater (28" og 20"), selges billig. Ring 77 84 52 71.

Vi har nå fått inn mye fint, bl.a. gyngestoler, veggur, bykommode, salongbord, skjenk, spillkommode, rokker, kister + m.m. Velkommen til «Huset med det rare i», Storg. 132, Tromsø. Tlf. 77 65 64 45.

Blant rubrikkansonsene

Nordlys
finnes det én som
interesserer DEG!

MUSIKK

Referanselyd til innkjøpspris! Mission Cyrus M753 (Rosewood). Årets høyttaler, 93/94/95, 1 år gammel, Onkyo A809 (2 x 140 W) forst. Grom i bassen, 8 md. gammel, selges til innkjøpspris grunnet plassmangel. Ring 77 17 17 77, e. kl. 17.00.

Trekkspill-kupp

ORA 4-korig converter S/S, som nytt, kr 29 500,-
DEGA 3-korig converter, N/S, nytt kr 23 000,-
ZEROZETTE 3-korig B-26, S/S kr 23 000,-
SONOLA Cons. 77 3-korig, som nytt, N/S kr 24 000,-
Alle med Cass. og garanti og mange flere tilbud.

Fleksibel finansiering/innbytte.

Tiller Trekkspillsalg tlf. 72 88 95 93.

DIVERSE

Spåkonen Iris
Tarot - bordkort.
Tlf. 829 93109
Kr 21,90/min.
Opplysningstlf. 22 16 13 22.

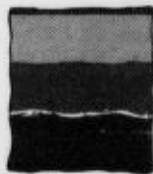
Gillian spår deg
Meget god intuisjon.
829 93 060
21,90 pr. min.

PLEDD

Rutete pledd, flotte høstfarger, 140x205 cm, før 298,- **NÅ 98.-**

Høie thermodyner,

vaskbar og allerginøytral, 140x200 cm, før 398,- **NÅ 198.-**
140x220 cm, før 448,- **NÅ 248.-**

POULSSON
INTERIØRTEKSTIL

- Gjør det rimelig å ha god smak
Storgt. 102, Veiltasenteret, tlf. 77 68 04 33.

DIVERSE

Bente's seriøse spålinje
Lang erfaring.
Kjent fra media.
829 83 080
Kr 17,52/min.

SHAMANISTISK SPÅKUNST
basert på gamle tradisjoner.
Tromme, tarot, krystaller, bordkort.
829 93 061 21,90/min.
829 93 062 21,90/min.

PERGO ORIGINAL LAMINATGULV

Hvor mange ganger har ikke bekymrede foreldre gjort forsøk på å forklare barna at de må ta av seg skoene når de kommer hjem? Og hvor mange ganger har barna hørt etter? Ikke mange ganger hvis vi kjenner barn rett. Hva kan man da egentlig gjøre med det? Du kan legge et gulv som tåler det. Et gulv som tåler tøff lek og røff behandling.

Et gulv med ti års slitestjegeranti.

- MALMFURU m/kvist P-7227
- BØK LANGSTAV P-273

pr. m²
kr

198,-

Original PERGO

J. NYSTED
BYGGEVARER

9050 Storsteinnes

Tlf.nr. 77 72 45 00 Fax.nr. 77 72 45 55

Peppe's Pizza - the original

I 1970 lærte Peppe's nordmenn å spise pizza. Disse 25 årene feirer vi nå med:

Jubileumstilbud!

Fram til søndag 12 nov. får du en stor No. 2, 9, og 12 til prisen av en liten!

TILBUDET GJELDER PÅ RESTAURANT ELLER VED HENTING

Bestiller du Super Coca-Cola i restauranten eller i sl. Coca-Cola ved henting, får du den originale o. 2l. Coca-Cola flasken med på kjøpet, så lenge lageret rekker!

Har du peiling?

Er du glad i Peppe's Pizza og rock'n roll fra de siste 25 årene, hør på Radio 1 og du kan vinne en reise for to til USA!

Stortorget 2
Tlf.: 77 61 11 66

SALG FORSKJELLIG

Kjempetilbud! Aschehougs illustrerte 2-binds Juniorleksikon, før kr 1005.-. Nå kr 348.-. Centrum*Libris, Bok- og Papirhandelen i Sjøgata, tlf. 77 68 35 40, fax 77 68 53 01.

Stort parti furu- juletrær til salgs. Tlf. etter kl. 19.00: 77 72 08 13.

Fruktdisk med speil, 4 stk. kjølekondoler + div. ferskvarerdiser. Tlf. 77 69 19 88.

Crossykkel 6 - 10 år og dameskinnjakke, str. 42. Tlf. 77 71 53 44.

Pen buesofa + stol og diverse. Eldre PC m/ skriver. Tlf. 77 63 59 35, etter kl. 17.00.

Vi selger brukt kontorutstyr denne uke. Datahus Tromsø A/S, tlf. 77 68 23 51. (Dag og kveld).

1 år gammel mobiltelefon, Mobira 450, m/ helt nytt nandsfrånlegg. Kr 4000. Tlf. 94 89 99 30, e. kl. 16.

Maxon NMT 450 mobiltlf. Salg og service. Radiomobil A/S, Stakkevollv. 24. Tlf. 77 61 98 00.

Symaskiner. Noen få mod. -15% rabatt. Fornøyd el. pengene tilbake. Elnabuttikken, Storgt. 106, tlf. 77 68 66 74.

Nesten ny Sony 410 kass. og radio + CD-veksler, kr 4000. Ny Boss, 2 x 210 watt, kr 1000. Tlf. 94 89 99 30, e. kl. 16.

Nesten ny Panasonic videospiller, kr 3500. Nesten nytt Samsung farge-tv m/ fjernkontroll og tekst-tv, 21 toms, kr 3000. Tlf. 94 89 99 30, e. kl. 16.

Leddporter, billig

Br. Hillesund, tlf. 38 04 68 45.

Lammekoteletter

59⁰⁰

EIDE HANDEL
Tlf. 77 69 52 22, Eidkjosen

Forlovelsesringer

— kan leveres med **diamant**
— 120 forskjellige modeller
— også fra vår egenproduksjon.

Gullmed
KRISTIANSEN
Kirkegaten 14 Tlf. 77 68 24 33
9008 TROMSØ

VANNSKADE-SALG

Wranglér jeans

str. 32" - 44"

NÅ KR 200.-

BRØDRENE JOHANNESSEN AS

HERRE- OG UNGDOMSKLÆR

Skippergt. 28, 9008 Tromsø, tlf. 77 68 31 54.

SALG FORSKJELLIG

Høy. Låvetørket timotei leveres tilkjørt. Gunstig pris. Tlf. 77 07 58 78/ 94 89 89 54.

Arbeidshanker

Stort utvalg.
Gunstig pris!

SLETTMO'S AGENTURER
Skippergt. 25. Tlf. 77 68 58 25.

Bygningssag. Perfekt 803, 1 fase m/trillebord, 2 m. Tlf. 77 63 85 85 e. kl. 15.00.

Vev til salgs. Kan bringes inn til ca. 20 mil. Tlf. 77 84 97 39.

CD-er/singler og videofilmer. CD-er/videof. kr 100,-. Singler kr 35,- stk. Tlf. 77 76 42 25, 15.00-18.00.

Stereoanlegg, Technics m/ CD-skifter. Ring for mer info., tlf. 94 83 52 05.

PAPIRINNSAMLING

Kjøp **REPAKURVEN** hos oss
SLETTMO'S AGENTURER
Skippergt. 25. Tlf. 77 68 58 25

BIO BRITE TANNPOLISH OG PROPOLIS TANNKREM

Vi er det eneste firmaet i Norge som kan skaffe deg disse to fantastiske tannpleie-produktene. **BIO BRITE** tannpolish er det eneste middel som fjerner tannstein, gjør tennene hvitere og pga. at den inneholder propolis, er den meget effektiv mot tannkjøttbetennelse. Anbefales brukt minimum 3 - 4 ganger i uka. 85 ml Kr 150.-. **PROPOLIS** tannkrem er en helt fantastisk tannkrem som blir anbefalt av alle å bruke hver dag når vi skal pusse tennene. Tilbakemeldingene vi får når det gjelder tannkjøttbetennelse og positivt resultat er stort. Kr 89.-. Ved bestilling av 2 eller flere, fri porto.

BIO LINE

Helse- og Miljøprodukter, Namsos.
Tlf. 74 27 54 88. Fax 74 27 34 00. Kl. 09.00 - 16.00. Lørdager stengt.

MILITÆRT SALG

Lørdag 4 november 1995 kl 0900 avholdes offentlig salg i Bardujord leir, over utrangert materiell fra Forsvaret. Forhåndssalg praktiseres ikke.

Alt materiell selges til faste priser, herunder:

- **kontormøbler/maskiner:** kopimaskiner, skrivebord, skrivemaskinbord, tilsatsbord, safe, arkivskap, skrivemaskiner, skuffeskap, blankettbokser, arbeidslamper, mm
- **møbler:** sovesofa, salongbord, bokhyller, div typer skap, garderobebenker, mm
- **diverse:** 16-mannstelt m/ovn, teltover, presenninger, pulker, elektriske heiser, varmekjeledresser, feltuniformer, arbeidsuniformer, mye småkjøkkenutstyr, melkespann, mm

Nærmere opplysninger telefon 77 19 36 91 eller 77 19 36 82.

Hærens Intendanturmagasin Nord-Norge

KJØP FORSKJELLIG

METALLBROM

Kobber, messing, bly, sink og aluminium kjøpes. Henter også.
Senja Skraphandel
GJENVINNINGSIKSTRI
9376 Skatvik
Tlf. 77 85 35 30 / 94 89 89 29

Passe liten bandsag for hobby-snekring kjøpes. Tlf. 77 63 93 74.

Brukt H-vindu, 2 lag, 130 x 110. Tlf. 77 71 77 48.

Les annonsene i

Nordlys

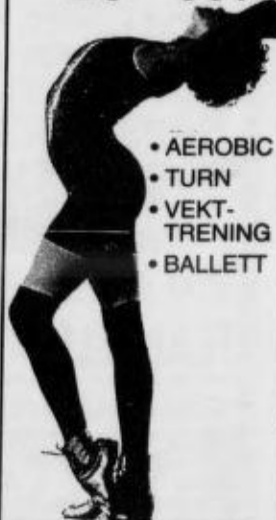
KLÆR

Ny sølvrevpels med panneband, str. 36/ 38, selges for 10 000,-. Tlf. 77 85 32 07.

SMOKING m/ tilbehør, leie kr 450,-. Salg selskapskjoler kr 100,- - 800,-. Wrights Bru-desalong, tlf. 77 63 53 67.

SALG

÷ 20 - 50%

- AEROBIC
- TURN
- VEKT-TRENING
- BALLETT

TRENINGSTØYE

Bankgt. 1
nedenfor SAS Hotellet
Tlf. 77 65 88 18
Man-fre kl. 12 - 18.
Lørdag kl. 11 - 15.

HUSDYR

Kåra værham til salgs. Tlf. 77 72 03 23.

Dobermanvalper til salgs. Kun seriøse henvendelser. Tlf. 77 69 92 77/ 77 69 23 18.

Korthåret vorstehervalper til salgs. Gode trekk- /jaktlinjer. Tlf. 74 04 13 98.

Shetlandspionni til salgs kr 6000,-. Tlf. 78 43 12 12, etter kl. 19.00.

2 kjekke, renslige kattunger, 8 uker, ønsker seg nye hjem hos dyrekjære folk. Tlf. 77 68 74 11, etter kl. 17.00.

Japansk spisshund og Shetland sheepdog selges. 5 md. gml. Søt og snill. Tlf. 78 43 34 20.

Bordercollie tispe, 1 år, omplasseres grunnet avviklig av sau. Ikke ferdig dressert. Tlf. 77 69 00 72 (kveld).

Riesenschnauzervalper. E. NUCH NV- 94, Musta Koiras Antero U. NUCH Ørhaugens Circis. Lev. klar. Tlf. 76 15 75 34.

Golden retriever. Trivelige valper etter sunne foreldre med herlig gemytt. Leveringsklare 12.11. Leveres med vet. attest, forsikring og reg. NKK. Tlf. 77 84 74 81.

Irsk settertispe, 5 1/2 år, selges pga. allergi i familien. Usedvanlig godt gemytt. Jaktvillig og barnevennlig. God stamtavle. Tlf. 77 62 27 71, arbeid. 77 68 71 76, privat.

Papillon-valper, nydelige, livlige og glade, etter friske foreldre, m/herlig gemytt. Lev. klar medio nov. Helseatt. og reg. i NKK. tlf. 77 84 72 25.

Drektig kvige, til salgs. Inseminert 7.4. Tlf. 77 76 67 24, Oksfjordhamn.

REISELIV

OSLOs beste hotelltilbud: Pp/dbl. nå fra: Midt-uke/weekend kr 350,-/ 275,-. Kvalitetsrom m/frokost/bad/fri tv.

Ami i sentrum V -
Tlf. 22 11 61 10.

Fr. Langesgt. 48, 9008 Tromsø,
tlf & fax: 77 65 58 99

Varme, elegante vinterklær

Kåper, jakker, skotøy, strikkeplagg m.m.

Tilbehør med mange kombinasjonsmuligheter

TRANSPORT OG FLYTTING

FLYTTELASS tas med til Sør-Norge i uke 46.
Andreassen Flyttebyrå,
tlf. 77 17 31 96/94 80 30 23.

Skal dere flytte? Ta kontakt med R. & K. Furuly Vare- og Flyttransport, 9250 Bardu, tlf. 77 18 51 92/ mobil: 94 81 63 03.

Ukentlig flytting sør/nord

pakking - lagring - assurance

FLYTTETRANSPORT TERNOSTRANSPORT

hasselberg AS

TROMSØ Tlf. 77 63 33 33

Vareterminal/lager, tlf. 77 63 33 33.

SALG FORSKJELLIG

Årets garasjetilbud: Dobbelgarasje med 2 stk. leddporter. Kr 19 800,-. Tlf. 77 84 44 00.

NYDELIGE 150 x 200
VELUR PLEDD
 RÅFLOTTE MØNSTRE
 TØFFE FARGER
150
 TENK JULEGAVER

TROMBO

STORGT. 50 - TROMSØ - TLF. 776 88 733

FØLG MED - FØLG MED - FØLG MED - FØLG MED - FØLG MED

ONSDAG 1. NOVEMBER

STARTER TROMBO
 TIDENES STØRSTE
 OG MEST
 FANTASTISKE
 BURSDAGS-
 FEIRING

Den første Trombo-butikken startet i Tromsø i '86. I dag har vi i alt 12 suksessrike butikker i : ALTA, BODØ, HARSTAD, HOKKSUND, HAMMERFEST, LIERTOPPEN, MO I RANA, NARVIK, SVOVÆR, SORTLAND, TROMSØ, TRONDHEIM.

VI FEIRER 9-ÅRS
 BURSDAG I ALLE
 TROMBO-BUTIKKENE MED
HEI DUNDRENDE

SALUTTPRISER

**-HELE UKA TIL ENDE
 HER BLIR DET KØ!**

JULE BUEMOD.
GARDIN-98
 FAG M/JULEMOTIV

VÆR RASK

M/VOLANG **GARDIN-FAG**
 FERDIGE
149
 RUTET I RIKTIG FARGE-KOMBINASJON
 GRØNN-BURG.-BLÅ-GUL
 INDISK BOMULL 120x160

NYTT TILBUDSBORD
GARDIN-STOFF
 MANGE AKTUELLE MØNSTRE
49
 PR.M.

SOFAPUTE
 CHINTZ M/VOLANG
 FLERE FARGER
39
 40x40

HER ER ET LITE UTVALG AV ARETS PRISRAS!!

MYKE OG DEILIGE ENKELSENG
FLANELSLAKEN
 TOPP UTVALG I FARGER
39

FLANELL LEKKERT
SENGESETT
149

SALONGBORD 130x180
JULEDUK
49

SENGESETT
 GOD TØFFE DESIGN
 KVALITET
98
 140 x 200

BADE STORT/ DELIKATE FARGER
HÅNDKLE
25

JULESTOFF
39

HELÅRS 140x200
DYNE NORSK PRODUSERT
150

VÆR TIDLIG UTE...
 FRA PR.M. NYHETER

SALG inntil 50%

avslag på årets barnevognmodeller

Vi venter inn nye modeller for 96 og reduserer prisene drastisk på årets modeller.

Sportsvogner fra kr **1590.-**

Combi-vogner fra kr **1990.-**

Bagvogner fra kr **1590.-**

Sports-triller fra kr **990.-**

Stellevesker/poser osv. fra kr **198.-/298.-**

Tilbudene gjelder torsdag, fredag og lørdag

Eks.: **Stellevesker** kr **10.-**

Vær rask - godbitene går først!

Avbildet vogn fra kr 1990.-

BABY KOS

Vis-a-vis OBS/Normotor.

SPORT OG FRITID

4WD fjerstjert bil m/ 3,5 ccm bensinmotor + båt m/ 10 ccm bensinmotor og 2 stk. fjernkontroller. Selges samlet kr 4500,-. Tlf. 94 74 16 68 kl. 08.00 - 16.00. E. kl. 16.00: 77 67 83 92.

Dykkerutstyr

Ombyggingssalg!

35 - 50% rabatt ☆
fredag kl. 09.00 - 17.00
og lørdag
kl. 10.00 - 14.00.

AS Vidar Karlsen
Dykk- og
pressluftservice,
Otto Sverdrupsg. 7 B,
tlf. 77 68 53 90.

FINANSIERING

FORBRUKSLÅN

Vi tar søknaden over telefon. Rask behandling. Hos oss kan du låne til det meste.

REAL FINANS
69 31 91 66 (8.30-20)

Abonner på **NORDLYS**

EIENDOMSMARKED

2-roms leilighet m/ garasje, Gneisvn 31, 1. et., Kroken, vurderes solgt. Nyoppusset i lyse farger, må ses. Tlf. 77 63 16 26.

Håpet. 4-roms blokkleilighet, 4. et., til salgs, nytt kjøkken og bad, høystbydende over kr 450 000,-. Tlf. 77 67 13 93.

EIENDOMSMARKED

Vertikaldelt hus på Lunheim, ca. 130 kvm, grenser til fri-areal, nær skole/ barnehage/ butikk. Vurderes solgt. Tlf. 77 63 99 50.

3-roms selveierleilighet i Hamna sør selges. 80 kvm, livsøpstandard, barnevennlig strøk, nær skole og barnehage. Tlf. 74 08 19 87.

Bentsjordvn. 16!

Enebolig m/3-roms sokkel-leilighet på sør-Tromsøya selges. Oppf. 1973, bto. 190 m², boa 145 m². Sørøstvendt selveier tomt 522 m². Boligen innvendig renoverert de senere år. Kort veg til skoler, butikk, post, folkepark, buss. Meglers markedsprisvurd. kr 1 240 000,-. Bud ønskes! Ca. 2,6% omk.

Velkommen til visning **tirsdag 7. nov. kl. 17.00.**
Nærmere opplysninger v/prospekt 95-210.

NORD EIENDOM AS
Tlf. 77 66 26 66

EIENDOMSMARKED

3-roms selveierleilighet i Hamna sør til salgs. Brutto 80 kvm, boligareal 71 kvm, byggeår 92, varmekabler, kabel-TV, nær barnehage, skole. Pris 650 000,-. Bud ønskes. Tlf.dagtid: 77 65 50 00 Tlf. 77 67 65 95, fra kl. 17.00 - 19.00.

Torrevieja. Selveierboliger i luksusplassen. Fra kr 470 000,-. Tlf. 22 10 03 20.

Bevervelen 32!

Meget velholdt enebolig i 2 plan i Bjørnebekken. Oppf. 1982, boa. 175 m², bra. 200 m². Bl.a. 3 - 4 soverom, badstue, peis, varmekabler, overbygget veranda og stor uteplatt. Tilbygget 23 m² garasje. Opparbeidet og beplantet utsiktstomt på 515 m². Kort veg til skole, buss, friarealer. Meglers markedsprisvurdering kr 1 175 000,-. Bud ønskes! Ca. 2,6% omk. Prospekt 95-213.

Velkommen til visning **mandag 6. nov. kl. 18.00.**

NORD EIENDOM AS
Tlf. 77 66 26 66

Stor, 4-roms leilighet

Røykfri, flott utsikt, nært til buss, skole, barnehage og butikk. Høy standard m/parkett, nye vinduer, byttet kjøkken/bad, etc. Garasjeplass. Tlf. 77 63 15 44, Lunheim.

EIENDOMSMARKED

2-roms leilighet i Kroken til salgs. Delvis oppusset. Garasje og kabel-tv. Nær skole, post og butikk. Tlf. 77 68 29 75 kl. 18.00 - 21.00.

TIL LEIE

Hybelleilighet til leie nær sentrum. B.m. 1245.

3-roms leilighet, sentralt og god standard. B.m. 1240.

Vi har ledig 2-roms hybelleilighet med eget kjøkken og bad i Tromsø sentrum. B.m. «3600,-/12 000,-» 1253.

Meget bra, stor hovedleilighet, m/bl.a. 3 soverom + kjellerstue, i Tordenli, Silsand. Pen utsikt. Tlf. 77 84 22 42.

Hybelleil., 40 m², kb.TV, gangavst. RiTø - sentrum. 3940,-/8000,-, nov/des. B.m. 1254.

Leiligh. 82 m², kb.TV, gangavst. sentrum, RiTø nov/des. 5340,-/11 000,-. B.m. 1255.

Sokkelleiligh., 77 m², kb. TV, gangavst. sentrum RiTø novemr/desember 4740,-/10 000,-. B.m. 1256.

Hybler ledig i bofellesskap nær sentrum. Tlf. 94 74 08 35.

Hus til leie ev. til salgs på Rossvoll. Stor tomt og garasje. Tlf. 72 84 56 15.

2 hybler i bofellesskap nær RiTø/UiTø til leie. Tlf. 77 61 86 06 el. 90 12 98 68.

Kjellerleilighet, ca. 40 kvm, på sør Tromsøya, til leie for ikke-røyker. Tlf. 77 61 87 99, etter kl. 17.00.

Romslig sokkelleil. til leie på Kvaløysletta fra 1. des. 3800,-/8000,-. Tlf. 77 65 08 43, e. kl. 16.00.

Stor, delvis møblert hybel m/tekkjøkken og bad, til leie i rolig boligstrøk, sentralt på Tromsøya. Tlf. 77 68 74 11, etter kl. 17.00.

Liten hybel i bofellesskap til leie fra 12. november - mellom sentrum - UiTø. Kr 2000,-/2000,-. Tlf. 77 74 72 61, etter kl. 17.00.

Hybel ledig sentralt i Tromsdalen for mannlig søker. Kjøkken/bad deles m/en person. 1100,- pr. md. 77 63 84 33, etter 16.00.

Hybel m/ eget toalett, adgang til dusj og vaskemaskin, til leie på Kvaløysletta. Husleie 2000,-/dep. 2000,-. Tlf. 77 65 20 63.

TIL LEIE

Koselig liten loftsleilighet i sentrum ledig for enslig. Egen inngang, bad, kjøkken og stue (ikke soverom). Leie kr 2900,-/kr 5000,-. Tlf. 77 67 51 76 e. kl. 17.00.

Hybler i Tromsø sentrum. Pene, miljøvennlige, delvis møblerte hybler. Egen kjøkkenkrok (ny hybelkomfyr og møbler), felles dusj, toalett og vaskerom (vaskemaskin og tørketrommel). Pris fra 2000 - 2600 inkl. strøm. Utleies fra 1. - 10.nov. Tlf. 77 65 77 40/07 10 07 94.

Møblert leilighet på Slettaelva, til leie, ca. 40 m², for enslig ikke-røyker. Tlf. 77 68 77 60.

Nyoppusset hybel, delvis møblert, m/begrensede koke-muligheter, i gangavstand til UiTø. Deler bad/WC, ikke røyker. Kr 1800,- inkl. strøm. Dep. 1800,-. B.m. 1244.

Sentrumsnær enebolig, i rolig strøk, 5 min. gangavst. fra sentrum, ledig fra 1.1.96 - 1.7.97. Stue, spisestue, kjellerstue, 3 soverom, 2 bad og carport. Fullt møblert. B.m. 1243.

Stor hybel mellom sentrum og RiTø til leie fra 1. desember. 13 m² + tekkjøkken 5 m². God standard. Adgang bad. Leie 2000,- + strøm. Forsk. 2 md. Tlf. 77 68 83 51 e. 18.00.

4-roms leilighet, 99 m² bruttoareal, sentralt beliggende, blir ledig fra 1. jan 96. Husleie kr 5800,-/15 000,-. Referanser. B.m. 1242.

Hybelleilighet, ny, 25 m², soverom, bad, egen inngang, ikke parkering, Tromsdalen 2.5 km sør for brua, til leie for ikke-røyker. 2800,-/md. + strøm, depositum 8400,-. B.m. 1248.

Delvis møblert hybel, ca. 20 m², god standard, kjøkkenkrok, bad, vaskemuligheter, kabel, 15 min. fra UiTø. Kr 2400,-/4800,- inkl. strøm. Tlf. 77 65 20 27, etter kl. 16.00.

Ledig plass i bokollektiv ved Alheim, fra 1. november. Tlf. 77 61 12 28.

Leilighet, ca. 63 m², med 1 soverom, til leie fra 1. desember - mellom sentrum - UiTø. Kr 4800,-/4800,-. B.m. 1247.

4-roms leilighet til leie. Delvis møblert, høy standard. B.m. 1246.

Torgsenteret Finnsnes

Ledige lokaler sentralt beliggende i sentrum ved Finnsnes nye Torgområde og Trafikkhavn - VALEN. Gode parkeringsforhold. Fasader mot Torget og sjøen. Ca. 365 m² på ett plan. Kan oppdeles i hhv. 200 og 165 m². 4 innganger. Kjøreport.

Attraktiv beliggenhet til en rekke forretningsformål, kontorer og annen virksomhet. Rimelige betingelser. Tlf. 77 84 17 07/77 84 01 20. Fax 77 84 04 10.

LOKALER TIL LEIE

Vi har ledig for utleie ca. 280 m² kontor og lagerlokaler, sentralt i Tromsdalen.

Tidligere leietaker Varta Batterier. For nærmere oppl., kontakt Kjell Søren, tlf. 77 63 68 66.

FIK Felleskjøpet Trondheim

FORRETNINGSLOKALER TIL LEIE I ALTA

1. etg. i nybygg på Bossekop-torget
Ca. 200 m² Innflyttingsklare
Kan deles Gode parkeringsforhold
Ring for nærmere informasjon:
Tlf. 78 43 63 22 (eller 78 43 60 23 priv.)
ALTA EIENDOM
Postboks 1135, 9501 Alta

Tepperensmaskin

Spes.midler mot flekker og lukt.

SLETTMO'S AGENTURER

Skippergt. 25. Tlf. 77 68 58 25.

ONSKES LEID

Eldre hus ønskes leid på øya eller Kvaløysletta. Tlf. 77 69 23 25.

Rolig, røykfritt par i fast jobb søker leilighet. tlf. 77 67 46 55 etter kl. 16.00.

To journalistpraktikanter i Nordlys og NRK, søker sentralt beliggende leilighet, ev. to hybler i fire uker, i perioden 19. nov. - 16. des. Maks. 2000,- pr. pers. Tlf. dagtid: 75 51 73 95, kveld: 75 58 47 61 (Elin Fredriksen)/75 51 85 72 (Hege Hovig).

Korttidsleie! Vi ønsker å leie leil./hybelleil. møbl./umøblert i ca. 2 md., til vår nye leil., blir ferdig til jul. Bet. gjerne høy leie/dep. for god standard. Alt av interesse. Kontakt Linda/Petter, rom 209, tlf. 77 63 99 00, snarest.

Språklærer, jente 28 år m/ snill, liten katt, ønsker å leie leilighet i Tromsø/omegn fra medio desember. Max. husleie/dep. 4000,-/10 000,-. Ikke røyker. Pålitelig betaler. Referanser. Haster! Tlf. 77 83 35 07.

2-/3-roms leilighet, helst møblert, nært RiTø, ønskes leid fra 1. desember av kvinne i fast arbeid. Sikker betaler. Tlf. 77 67 18 85, arbeid, Anna. 90 79 16 99.

Rolig tromsøjente, ikke røyker, fast jobb, søker hybelleilighet/ liten leilighet sentralt i Tromsø. Maks. 3500,- pr. md. Tlf. 77 65 61 14, etter kl. 12.00.

KappAhl®

Kappahl søker etter leilighet til en av sine ansatte, enslig mor med ett barn på 2½ år.

3-/2-roms leilighet, sentralt på øya 4000,-/4500,-, sikker betaler. Tlf. 77 68 49 90 e. kl. 18.00, Marianne.

Nordlys

En av våre fotografer er på «jakt» etter **sentrumsnær leilighet/hybelleilighet.**

Leiligheten må helst ikke være under 40 m².

Ta kontakt med: Rune Holm Schulstad, tlf. arb.: 77 62 35 69, tlf. privat: 77 65 06 95. Mobil: 94 64 23 55, søker: 96 71 71 22.

EIENDOMSMARKED

ØNSKES LEID

Erfaren snekker trenger 2- / 3-roms leil. snarest, sentralt i Tromsø. Tlf. 77 63 30 69, e. kl. 16.30.

Hjelp! Vi er et stille og rolig par på 19 og 22 år, som trenger en plass å bo, snarest. Helst ikke over 4500,- md., inkl. strøm. Vi kan nås på tlf. 90 69 51 64, hele døgnet.

Strekningen Tromsdalen - Tønsnes! Familie på 3 ønsker en plass å bo med minimum 2 soverom. Er behjelpelig med snømåking ev. annet arbeid. Ta kontakt på tlf. 77 63 22 81, jobb, Randi.

Hvor er du, du sentrale leilighet m/ 2 soverom som kan huse 2 rolige jenter m/ fast inntekt? Tlf. 77 61 16 31.

Snekker og hjelpepleier, begge i fast arbeid, søker kjellerleilighet eller hus, alt av interesse. Tlf. 77 69 83 78 e. kl. 17.00.

Jente på 23 år, ansatt ved Rainbow Hotels, ønsker å leie leilighet/hybel på Tromsøya/sentrum. Har snill hund og katt. Maks. 3000,- pr. md. Tlf. 77 69 16 64, Veronica.

Butikklokale ønskes leid i Tromsø sentrum. Nå eller senere. B.m. «Etablert forretning» 1216.

Garasje sentralt på Tromsøya ønskes leid snarest. Tlf. 77 68 18 00, kl. 08.00 - 17.00.

Ung dame med ett barn søker 2- eller 3-roms leilighet på Tromsøya eller Tromsdalen/Tomasjord. Maks. leie 3500,-/10 000,- dep. Tlf. 77 61 30 69.

Jente i fast jobb søker leilighet fra 1. desember, strekningen Tomasjord - Tromsøya. Tlf. 77 61 03 51 e. kl. 17.00.

Hybelleilighet

Ung, fransk ikke røykende sivilingeniør ønsker å leie liten hybelleilighet i området Mortensnes - Håpet - Bo i Nord - Workinnmarka. Kontakt Martin Hansen, tlf. 77 67 50 75 (dagtid) eller 77 65 06 42 (kveldstid).

ARBEIDSMARKED

TROMS FYLKESKOMMUNE

sysselsetter direkte over 5500 arbeidstakere og har driftsansvar for 3 større sykehus ca. 25 mindre helseinstitusjoner og 21 videregående skoler i fylket. Fylkeskommunens arbeidsoppgaver omfatter bl.a. helsevesen og sosial omsorg, offentlig tannhelsetjeneste, videregående skoler, samferdsel, kultur- og fylkesplanarbeid. Adresse sentraladministrasjonen: Troms fylkeskommune, 9005 Tromsø. Telefon: 77 62 30 00.

UTDANNINGSETATEN

Søknad med kopier av vitnemål og attester sendes skolen. Generelle opplysninger om tilsetningsvilkår m.v. i "Norsk Lysingsblad" nr. 90/95. Søknadsfrist: 20. november 1995.

TROMSØ MARITIME SKOLE

Postboks 1260, 9001 Tromsø. Telefon: 77 66 62 00

Reinholder

1 stilling som reinholder ledig fra 1.1.96, 7 t/d 5 dager i uka. Reinhold skjer på dagtid. Praksis fra tilsvarende arbeid en fordel, men ikke krav da opplæring blir gitt.

HARSTAD SYKEHUS

Sjefbioingeniør

Ved **laboratorieavdelingen** er det ledig vikariat i hel stilling for sjefbioingeniør fra 01.01.96 til medio januar 1997. Søkere med allsidig praksis og utdanning innen administrasjon og ledelse foretrekkes. Ved eventuelt internt opprykk kan bioingeniør I- eller bioingeniør III-stilling bli ledig. Oppgi hvilke(n) stilling(er) søknaden gjelder. Harstad sykehus har et godt utstyrt laboratorium med allsidig analysevirksomhet inkludert **blodbank**-virksomhet. Bioingeniør III går p.t. i turnus med vakt hver 4. helg. Sykehuset er behjelpelig med å skaffe bolig. Sykehuset har barnehage for alderen 1-7 år. For nærmere informasjon kontakt kst. sjefbioingeniør Anita Bergstad, tlf. 77 01 50 00 - 77 01 51 22. Søknad med bekreftede kopier av attester og vitnemål sendes Harstad sykehus, Personalkontoret, 9400 Harstad, innen 20. november 1995.

DEN OFF. TANNHELSE-TJENESTEN I TROMS

Tannlegesekretær

Harstad tannhelsedistrikt
- Vikariat i halv tannlegesekretærstilling ved Kanebogen tannklinikk fram til 14.9.96. Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til overtannlegen i Harstad, tlf. 77 01 81 00. Søknaden sendes: Overtannlegen i Harstad, p.b. 911, 9401 Harstad.

Indre Troms tannhelsedistrikt
- Halv tannlegesekretærstilling ledig ved tannklinikken på Sjøvegan. Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til overtannlegen i Indre Troms, tlf. 77 83 32 36. Søknaden sendes: Overtannlegen i Indre Troms, Andselv tannklinikk, 9200 Bardufoss.

Troms tannhelsedistrikt
- 2 tannlegesekretærstillinger ledig i Tromsø by. Til en av stillingene foretrekkes søkere med trening i kirurgisk assistanse. Søkere bes opplyse om dette i søknaden. Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til overtannlegen i Tromsø, tlf. 77 61 96 56. Søknad sendes: Overtannlegen i Tromsø, Nordøya tannklinikk, Breivangvn. 38, 9010 Tromsø.

Nord-Troms tannhelsedistrikt
- Halv tannlegesekretærstilling ledig ved tannklinikken i Olderdalen. Ytterligere opplysninger fås ved henvendelse til overtannlegen i Nord-Troms, tlf. 77 76 54 77. Søknad sendes: Overtannlegen i Nord-Troms, tannklinikken, 9080 Storslett.

For samtlige stillinger er søknadsfristen: 22.11.95

Off. godkjent tannpleier

Balsfjord/Lyngen tannhelsedistrikt
- Ett års vikariat i fulltids tannpleierstilling ved

Storsteinnes tannklinikk fram til 31.10.96. Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til overtannlegen i Nord-Troms, tlf. 77 76 54 77. Søknadsfrist: 22.11.95. Tannpleierne skal også gjøre tjeneste i distriktet etter overtannlegens nærmere bestemmelse. Godtgjøring etter det kommunale regulativ. Offentlig godkjente tannpleiere er innplassert i stillingskode 7175, LK 4.1, i lønstrinn 13-19, med toplønn etter 8 års tjenesteansiennitet, pt. kr. 12.958,33 / kr. 14.608,33 brutto pr. mnd. Flytutgifter dekkes etter fastsatt regulativ, og med en bindingstid ut vikarperioden. Søknad vedlagt kopier av attester og vitnemål sendes: Troms fylkeskommune, tannhelseetaten, 9005 Tromsø.

REGIONSYPKEHUSET I TROMSØ

Ny kunngjøring:

Bedriftsfysioterapeut

* **Bedriftshelsetjenesten.** Ved Regionsykehuset i Tromsø er det ledig hel stilling som bedriftsfysioterapeut. Bedriftshelsetjenesten er en egenordning for Regionsykehuset i Tromsø med ca. 2300 ansatte. Bedriftshelsetjenesten er bemannet med bedriftssykepleier, bedriftsfysioterapeut, bedriftslege, yrkeshygieniker og kontorfullmektig. Arbeidsområdet består av forebyggende helsearbeid i samsvar med arbeidsmiljøloven og forskrifter om bedriftshelsetjeneste. Vi søker fortrinnsvis etter fysioterapeut med erfaring fra lignende arbeid, men også andre kan søke. Vi legger stor vekt på selvstendighet og evne til samarbeid. Tiltredelse etter avtale. Stillingen lønnes i ltr. 31. Nærmere opplysninger om stillingen v/henvendelse til bedriftslege Inger Torhild Gram, tlf. 77 64 53 60 eller personalkonsulent Tor Eliassen, tlf. 77 62 60 61. Søknad merkes 188/95. Søknadsfrist: 20. november 1995.

Spesialsykepleier

* **Dagkirurgisk enhet.** Dagkirurgisk enhet har ledige stillinger for anestesisykepleiere; en hel stilling og en 64% stilling - 3 dager pr. uke.

Vi kan tilby:
- Aktivt og selvstendig arbeid.
- Fri alle helger.
- Individuell studietid innlagt i turnus.

Dagkirurgisk enhet er en liten enhet med godt samhold og samarbeid. Enheten disponerer 3 operasjonsstuer og mottar pasienter fra de fleste kirurgiske seksjoner. Mange av våre pasienter er barn. Søknad merkes 161/95.

Nærmere opplysninger v/avd.sykepleier Eva Liljeroth, tlf. 77 62 71 36 eller daglig leder Torild Johnsen, tlf. 77 62 71 18. Søknadsfrist: 24. november 1995.

Avdelingssykepleier

* **Barnavdelingens poliklinikk** har ledig vikariat i hel stilling som avdelingssykepleier fra snarest og ut 1996 med mulighet for forlengelse/fast ansettelse. Poliklinikken har to sykepleierstillinger i tillegg til avdelingssykepleier. Avdelingssykepleier er administrativt og faglig ansvarlig for sykepleietjenesten, og deltar også i direkte pasientkontakt av barn med akutte og kroniske sykdommer. Det stilles krav til tverrfaglig samarbeid i forhold til å møte barn og pårørende på en god måte. Stillingen er utfordrende. Avdelingssykepleier er medlem av poliklinskens kvalitetssikringsgruppe og miljøgruppe. Vi ønsker en initiativrik og kreativ person med gode samarbeidsevner. Administrativ utdanning/erfaring og spesialutdanning i barnesykepleie er ønskelig. Det vil bli gitt opplæring. Avdelingssykepleier får tilbud om sykepleiefaglig veiledning i gruppe, og det er gode muligheter for egenutvikling/kursing. Lønn etter avtale.

For mer informasjon, ta kontakt med avd.spl. Nina Malm, tlf. 77 62 63 29 eller oversykepleier Åse Lindrupsen, tlf. 77 62 63 36. Søknad vedlagt kopi av vitnemål og attester sendes Regionsykehuset i Tromsø, Oversykepleier, Barneavdelingen, Boks 53, 9038 Tromsø, innen 20. november 1995.

Bioingeniør III

* **Patologisk anatomisk avdeling.** Ved histologilaboratoriet er det ledig 1, evt. 2 vikariater som bioingeniør III, svangerskapsvikariat. Vikariat 1 gjelder fram til 1.1.97 med tiltredelse 1.1.96 eller etter nærmere avtale. Vikariat 2, med forbehold om tilsetning, fram til 1.9.96 med snarlig tiltredelse. Stillingene vil i hovedsak bestå i framstilling av preparater til histologisk undersøkelse. Erfaring fra rutinearbeid med histologiske prøver er ønskelig, men ikke avgjørende da opplæring vil bli gitt. Evne til selvstendig arbeid og gode samarbeidsegenskaper vil bli vektlagt. Søknad merkes 172/95. Nærmere opplysninger v/avd.ing. Oleiv Boltås, tlf. 77 62 72 37 eller bioing. I Åshild Hofsv, tlf. 77 62 72 33. Søknadsfrist: 24. november 1995.

Overingeniør

* **Neurologisk avdeling, seksjon for klinisk nevrofysiologi.** Ved seksjon for klinisk nevrofysiologi er det ledig stilling som overingeniør. Arbeidsoppgavene er knyttet til seksjonens EEG, EMG, - søvn- og videometrilaboratorium, også til SPECT-laboratorium og Dopplaboratorium for cerebrovaskulære undersøkelser. Også andre oppgaver kan bli tillagt stillingens arbeidsområde. Seksjonen er velutstyrt og ligger på et høyt faglig nivå. Det forutsettes at søkeren har relevant teknisk utdannelse og gode kunnskaper i databehandling. Søkere med kjennskap til og helst praksis fra klinisk nevrofysiologisk laboratorium vil bli foretrukket. Lønn i henhold til tariffavtale. For øvrig gjelder fylkeskommunale tilsetningsvilkår. Søknad merkes 175/95. Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til professor Torberg Torbergson, tlf. 77 62 71 22. Søknadsfrist: 15. november 1995.

Fysioterapeut

* **Fysioterapiavdelingen.** Vi søker etter vikar, 1/2 stilling, for fysioterapeut med interesse for barnefysioterapi. Veiledning vil bli gitt. Vikariatet gjelder fra snarest og fram til 22.5.96. Lønn etter lønstrinn 25 eller i henhold til spesiell kompetanse. Nærmere opplysninger v/sjef fysioterapeut Laila Brøndbo, tlf. 77 62 63 90. Søknad vedlagt kopi av vitnemål og attester sendes Regionsykehuset i Tromsø, Fysioterapiavdelingen, Boks 12, 9038 Tromsø, innen 20. november 1995.

Fullmektig

* **Avdeling for fysisk medisin og rehabilitering.** Ledig stilling som postsekretær, 1/2 stilling, fra 1.1.96. Avdelingen er nyetablert og blir foreløpig lokalisert i revmatologisk avdeling fra 1.1.96 med 4 senger til medisinsk rehabilitering. Søkere må beherske tekstbehandling, helst ha lege- sekretærutdanning og/eller erfaring fra sykehuskontorarbeid. Søkere må kunne arbeide selvstendig, effektivt og ha en servicerettet holdning til både pasienter og medarbeidere. Personlig egnethet vil bli vektlagt. Søknad merkes 176/95. Nærmere opplysninger v/kontorleder Sonja H. Jensen, tlf. 77 62 81 61 el. avd.leder Audny Anke, tlf. 77 62 63 16. Søknadsfrist: 20. november 1995.

Generelt for stillingene

(hvis ikke annet er nevnt): Søknad vedlagt kopi av vitnemål og attester sendes Regionsykehuset i Tromsø, Personallavdelingen, Postboks 100, 9038 Tromsø.

TROMS FYLKESKOMMUNE sysselsetter direkte over 5500 arbeidstakere og har driftsansvar for 3 større sykehus ca. 25 mindre helseinstitusjoner og 21 videregående skoler i fylket. Fylkeskommunens arbeidsoppgaver omfatter bl.a. helsevesen og sosial omsorg, offentlig tannhelsetjeneste, videregående skoler, samferdsel, kultur- og fylkesplanarbeid. Adr. sentraladm.: Troms fylkeskommune, 9005 Tromsø. Telefon: 77 62 30 00.

UTDANNINGSETATEN

Søknad med kopier av vitnemål og attester sendes skolen. Generelle opplysninger om tilsetningsvilkår m.v. i "Norsk Lysingsblad" nr. 90/95. Søknadsfrist (hvis ikke annet er nevnt): 8. november 1995.

FINNFJORBOTN VIDAREGÅENDE SKOLE

Boks 8, 9323 Finnfjordbotn. Telefon: 77 84 00 33

- 1 oppsigelig delstilling, 24%, norsk, VO, med tiltredelse snarest.

KVALØYA VIDAREGÅENDE SKOLE

Boks 4070, 9100 Kvaløysletta. Telefon: 77 65 12 11

Miljøarbeider

1 delstilling for miljøarbeider ved spesialavd. for elever med multihandicap ledig med tiltredelse 1.1.96. Arbeidstid i gj.snitt 30 t/uke og følger elevenes skole- og 190 skoledager pr. år. Stillingen er krevende og ønskes primært besatt av søker med hjelpepleie i vernepleie. Annen helsefaglig utdanning, kombinert med relevant praksis, kan også komme i betraktning. Avlønning skjer i h.h.t. st. kode 6674, lr. 2,3, ltr. 7-17. Ufaglærte lønnes som assistent etter st.kode 6572, lr. 1.1, ltr. 1-13. Opplysninger fås hos Tove Daldorff Iversen.

- 1 vikariat for skolebibliotekar i tidsrommet 1.1. - 23.3.96. Søker med bibliotekarutdanning lønn etter st.kode 7027, bibliotekar I, ltr. 25. Opplysninger fås hos Ivar Stokkeland.

NORDKJOSBOTN VIDAREGÅENDE SKOLE

Boks 111, 9040 Nordkjosbotn. Telefon: 77 72 82 04

- 1 vikariat, 50%, norsk og engelsk, fra snarest og inntil videre. Søknadsfrist: 6. november 1995.

SENJA VIDAREGÅENDE SKOLE

9372 Gibostad. Telefon: 77 84 72 00

Korrigert utlysning:

- 1 vikariat, 24% humanbiologi, 19% kost- og ernæringslære, 29% naturfag, 19% sosialfag og 7% valgfag (støttekontakt) ledig fra snarest til 14.10.96. Vikariatet kan deles.

TROMSØ MARITIME SKOLE

Postboks 1260, 9001 Tromsø. Telefon: 77 66 62 00

- 1 vikariat, yrkesrettet norsk og engelsk, ledig fra 1.1.96 og ut skoleåret 1995/96.

SJØVEGAN VIDAREGÅENDE SKOLE

9350 Sjøvegan. Telefon: 77 16 05 00

- 1 vikariat, delstilling 50%, tilrettelagt undervisning fra ca. 1.2.96 og ut skoleåret 1995/96.
- 1 vikariat, økonomi og informasjonsbehandling, kontorautomasjon og tekstbehandling fra ca. 15.1.96 og foreløpig ut skoleåret 1995/96. Mulighet for for-

lengelse til høsthalvåret 1996.

- 1 vikariat, helse- og sosialfag. Delstilling kan også være aktuelt. Tiltredelse snarest. Vikariatets lengde avhenger av sykdomsfravær.
- Inntil 50% delstilling, engelsk og norsk, AMO ungdomsskolepensum. Tiltredelse ved kursstart ca. 1.11.95.
- 1 vikariat inntil 50%, tysk, engelsk og evt. norsk ut skoleåret 1995/96. Tiltredelse snarest, evt. 1.1.96.

Skolen er behjelpelig med å skaffe bolig.

PSYKIATRISK SENTER FOR MDT-TROMS

Spesialpsykolog / Psykolog

Ved Psykiatrisk senter for Midt-Troms, Voksenpsykiatrisk poliklinikk på Silsand, er det ledig vikariat i 100% stilling som spesialpsykolog/psykolog i tidsrommet 1. november 1995 til 1. november 1996.

Det er store muligheter for fast tilsetning i stillingen.

Ved eventuelt internt opprykk vil det bli ledig stilling som psykolog III.

Stillingen ble opprettet i 1991 som følge av HVPU-reformen og vil ha delansvar for 2. linjetjenesten vedrørende funksjonshemmede i 6 kommuner i Midt-Troms med et samlet innbyggertall på ca. 27.000 mennesker. Søker bør ha spesielle kunnskaper/interesser innen PU-området eller være villig til å gjennomgå etterutdanning innen dette spesielle feltet. Avlønning som spesialpsykolog i kode 6472, lønnsrammekode 34.1, lønns-trinn 41. Veiledning ifølge NPFs reglement.

I tillegg til utdanning og relevant praksis i forhold til arbeidsområdet, vil det bli lagt vekt på samarbeidsevne og personlig egnethet. En del reisevirksomhet på påregnes. Senteret disponerer bolig på Finnsnes. Senteret er også behjelpelig med barnehageplass. Psykiatrisk senter for Midt-Troms består av

Voksenpsykiatrisk - og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk på Silsand med henholdsvis 10 og 7 fagstillinger, VPP og BUP på Sjøvegan med henholdsvis 5 og 3 fagstillinger og Bo- og behandlingssenheter på Gibostad (døgnavdeling, dagavdeling og rehab.avd.) med tilsammen 32 fagstillinger.

Poliklinikken på Silsand startet i 1986 i nybygde lokaler. Senteret har de senere år gjennomgått en omorganisering for å bli en slagkraftig del av det desentrale, psykiske helsevern i området. Som det første, operative psykiatriske senter i Troms har vi allerede høstet mange gode og interessante erfaringer. Vi mener vi har en faglig sterk stab som arbeider i et trivelig og utfordrende arbeidsmiljø.

Vi skulle gjerne se at DU som ønsker en utfordring i et utviklende arbeidsmiljø sender din søknad til: Psykiatrisk senter for Midt-Troms v/styret, Boks 23, 9370 Silsand.

Vår sjefpsykolog Bjørg Nilsen vil kunne gi utfyllende opplysninger om stillingen i tlf. 77 84 45 01. Søknadsfrist: 21. november 1995.

For stillingene gjelder tilsetning på vanlige vilkår, herunder lønn etter overenskomst, pliktig medlemskap i offentlig pensjonsordning med innskudd 2% av regulativlønnen.

Balsfjord kommune
- for framtida
Oppvekstseksjonen

Ledige lærerstillinger i grunn-skolen - vikariat

Ved **Laksvatn kombinerte skole** vil det bli ledig et vikariat som **TIMELÆRER** med inntil 80% stilling for resten av skoleåret 1995/96.

Fagønsker: Spes.ped., engelsk, kroppsøving. Tiltredelse: Snarest.

ASSISTENTSTILLING for elev på 10 t/u vil bli ledig for resten av skoleåret 1995/96.

Tiltredelse: Snarest.

Spørsmål vedr. stillingen kan rettes til rektor v/Laksvatn skole, tlf. 77 72 31 00.

Ved **Sand kombinerte skole** vil det bli ledig et

VIKARIAT på 70% stilling, for resten av skoleåret 1995/96. Ved eventuelle interne justeringer kan stillingen bli på 100%.

Undervisning vesentlig i 5. og 6. klasse. Tiltredelse: 1.12.1995.

Spørsmål vedr. stillingen kan rettes til rektor v/Sand skole, tlf. 77 72 71 01.

Tilsetningsvilkår i samsvar med gjeldende lov, forskrifter, instruks og regulativ.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål og attester sendes **Balsfjord kommune, oppvekstseksjonen, 9050 Storsteinnes**, snarest.

Søknadsfrist 10.11.1995.

Oppvekstsjefen.

På bussen, i flyet, i kø

Nordlys

tabloidformatet som kan leses på under 0,25 m'

TELEFAX

Nordlys

77623503

Hundstadgulv AS er i dag eneforhandler av Acrylith industrigulvbelegg i Norge. Vi har gjennom en årrekke vært en av de ledende i bransjen innen legging av industrigulv, og har utført over 1000 oppdrag. Vi har i dag kontor i Bodø som dekker Nord-Norge, og kontor i Umeå og Sundsvall som dekker Nord- og Midt-Sverige. Vi har meget god kompetanse både når det gjelder salg og utførsel.

Hundstadgulv ønsker nå å styrke virksomheten i Tromsø m/omegn, og på denne bakgrunn søker vi:

Selger Industrigulvbelegg

Til aktiv og riktig person tilbyr vi:

- Nært samarbeid med ungt, dyktig og kreativt salgsmiljø
- Full opplæring
- Gode lønnsbetingelser etter nærmere avtale.

Snarlig tiltredelse.

Søknad sendes snarest og senest 13. nov. Ønskes flere opplysninger, ta kontakt med daglig leder Skjalg Hundstad.

HUNDSTADGULV AS

Postboks 4068 Jensvoll - 8017 BODØ
Tlf. 75 56 40 00 - Fax 75 56 31 80.

Manpower er Norges ledende leverandør av bemanningsløsninger, med en markedsandel på ca. 57% av budsjettert omsetning i 1995 til 825 millioner kroner. Manpower har 50 afdelinger i Norge, fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør. 9.000 medarbeidere utfører årlig ca. 35.000 oppdrag hos 4.000 kunder. Manpower skaffer sine kunder kvalifiserte og effektive bemanningsløsninger til enhver tid.

Manpower Tromsø er i stadig vekst og trenger flere

SERVICEINNSTILTE MEDARBEIDERE

med praksis innen følgende områder

- Sekretær med erfaring i tekstbehandling/regncark.
- Sentralbord/resepsjon.
- Bank/forsikring.
- EDB-konsulent.
- Regnskap.
- Lagerekspeditor.
- Kantine.

Ønsker du fast jobb eller engasjement av kortere eller lengre varighet, kontakt Britt eller Grete på tlf. 77 61 07 40, eller kom innom oss i Storgata 124, 2. et.

MANPOWER

Storgata 124, 2. etg., 9008 Tromsø.

M. Haugland AS er en av landets eldste bedrifter i byggebransjen, med forettningsområder innen entreprenørvirksomhet, takstol- og elementproduksjon, samt salg av trelast og byggevarer. Budsjettert omsetning 1996 er kr. 25 mill., og pr. i dag har vi 25 medarbeidere. Vi utfører yrkesbygg og boligprosjekter både som tradisjonelle entrepriser og i egen regi. Gjennom nettverksselskapet Arctic Construction AS satses vi på det Nordvest-Russiske markedet sammen med 6 andre nordnorske entreprenører.

For å styrke og videreutvikle entreprenørvirksomheten, ønsker vi til nyopprettet stilling å tilknytte oss

DRIFTSLEDER

Vi søker en ingeniør/sivilingeniør med solid erfaring, fortrinnsvis fra entreprenørbransjen, og stor arbeidskapasitet. Driftslederen vil være daglig ledestedfortreder, og få drifts- og resultatansvar for entreprenørvirksomheten.

De viktigste arbeidsoppgavene vil foruten å ha det overordnede driftsansvaret for entreprenørvirksomheten, også være anbudsregning, kontrahering, produksjonsplanlegging, innkjøp, logistikk og kvalitetssikring.

Arbeidsstedet vil være ved bedriftens hovedkontor i Gåre, i Kvæfjord kommune, ca. 20 km fra Harstad sentrum.

Den rette person vil kunne påregne konkurransedyktig lønn, og en spennende og utfordrende jobb i en bedrift med stort utviklingspotensiale.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til Hans-Arne Haugland, tlf. 77 09 31 12.

Skriftlig søknad med attester og vitnemål sendes innen 10.11.95, og konvolutten bes merket "Driftsleder". Alle søknader blir behandlet konfidensielt.

m.haugland a.s.

Allt: Hans-Arne Haugland
Postboks 251, 9410 Borkenes

Det lønner seg å annonser i

Nordlys

Tromsø kommune

LEDIGE STILLINGER

Avdeling for helsevern og sosial omsorg

Sosialseksjonen

For snarlig tiltredelse søker vi etter faglig engasjerte personer med gode evner til veiledning og samarbeid i følgende stillinger ved **Mortensnes dagsenter:**

Assisterende styrer/ miljøterapeut

• fast 1/1 stilling for ass. styrer, st.kode 6043. Stillingen avlønnes i lr. 26.1 i ltr. 25.

I tilfelle internt opprykk vil det bli ledig
• fast 1/1 st. som miljøterapeut, st.kode 6675.

Videre har vi ledig

• vikariat miljøterapeut, 1/1 st. t.o.m. 31.06.96.

For miljøterapeutstilling gjelder at denne avlønnes etter individuell vurdering i lr. 5, tilsv. ltr. 15-23. Vernepleiere avlønnes i ltr. 19-23.

Mortensnes dagsenter er et arbeidsrettet tiltak for 30 voksne mennesker med psykisk utviklingshemming. Dagsenteret har avdelinger innenfor søm, vev, tre og kantine. Målsettingen for dagsenterets virksomhet er å gi et meningsfylt tilbud ut fra den enkeltes behov og forutsetning.

Kvalifikasjonskrav:

Fortrinnsvis vernepleier, men også andre med 3-årig helse- og sosialfaglig utdanning kan være aktuell. Det er ønskelig med praktisk miljøterapeutisk erfaring, og for stillingen som assisterende styrer ledererfaring. Personlig egnethet vil bli vektlagt.

Nærmere opplysninger om stillingene fås ved henvendelse til styrer Anne Sørensen, tlf. 77 67 53 30 eller fagkonsulent Torill Skår Svendsen, tlf. 77 62 04 70.

Skriftlig søknad sendes til Avd. for helsevern og sosial omsorg, boks 585, 9001 Tromsø.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Tromsdalen fysikalske institutt

Vikariat avtalehjemmel

F.o.m. 05.11.95 t.o.m. 31.07.96 er det ledig 100% driftstilskudd ved Tromsdalen fysikalske institutt i Tromsø. Instituttet innehar 2 fulle avtalehjemmel, og eies av Kari Møller. Eierens treffes på tlf. 77 63 70 03 på dagtid.

Fullt driftstilskudd er på kr. 151.896,-. Instituttet har god pasienttilgang.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes Tromsø kommune v/sjefsfysioterapeut, Postboks 585, 9001 Tromsø.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Kroken sykehjem

- bo og behandlingssenter

Off. godkj. ergoterapeut

100% stilling som off. godkj. ergoterapeut er ledig ved ergoterapiavdelingen/aktivitetsavdelingen, Kroken sykehjem.

Stillingen lønnes i st.kode 6517, ltr. 15-21. Oppgi minst to referanser. Ved ansettelse kreves tuberkulinstatus av nyere dato.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henv. til styrer Karin Svendsen eller ass.styrer Brit Aril Myrseth, tlf. 77 63 26 22.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes Kroken sykehjem, Jadevn. 69, 9022 Krokevdalen.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Hjemmetjenesten Tromsdalen

Ekstravakter

Vi søker etter personell som; sykepleiere, hjelpepleiere og helsefagstudenter/elever. Lønn i hht. regulativ.

Ta kontakt med faglig distriktsleder Trude Wester på tlf. 77 63 74 11 for flere oppl.

Søknad med kopi av vitnemål/attester sendes til Hjemmetjenesten Tromsdalen, Tromsøysundveien 16/18, 9020 Tromsdalen.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Hjemmetjenesten Kvaløya

Miljøterapeuter

Ledig 2 stillinger som miljøterapeuter, st.kode 6675, lr. 5. Avlønning etter individuell vurdering i ltr. 15-23 etter kvalifikasjoner. Snarlig tiltredelse for begge stillinger.

Kvalifikasjonskrav: vernepleierutdanning eller annen 3 årig helse og sosialfaglig utdanning. Nærmere opplysninger om stillingene og fullstendig annonse, ring 77 65 14 22.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes til Hjemmetjenesten Kvaløya, Blåmannsvegen 10, 9100 Kvaløysletta.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Sykepleiere og hjelpepleiere

Hjemmetjenesten Kvaløya har flg. nyopprettede stillinger, og søker etter

• 1 x 100% still. (dag/kveld og 3. hver helg) og
• 2 x 50% stilling (kveld og 3. hver helg) som off. godkjent sykepleier, st.kode 7174, lr. 5.3, tilsv. ltr. 19-23/25 etter kvalifikasjoner. Avlønning forutsetter politisk godkjenning.

Videre har vi

• 3 x 50% stilling (kveld og 3. hver helg) som hjelpepleiere, st.kode 7076, lr. 2.3, ltr. 7-17.

Alle stillinger er ledige for snarlig tiltredelse. Søker må ha sertifikat. Tuberkulinstatus av nyere dato må forelegges.

Nærmere opplysninger om stillingene og fullstendig annonse, ring 77 65 14 22 og spør etter distriktsleder Hege Sirkka.

Søknad med kopi av vitnemål/attester sendes til Hjemmetjenesten Kvaløya, postboks 4004, 9100 Kvaløysletta.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Hjemmetjenesten Nordbyen

Ved Hjemmetjenesten Nordbyen har vi følgende faste stillinger ledig:

Off. godkj. sykepleiere

• En 100% stilling
• To 50% stillinger

Med forbehold om politisk godkjenning avlønnes stillingene etter individuell vurdering, st.kode 7174, lr. 5 tilsvarende ltr. 19-23/25, etter kvalifikasjoner.

Off. godkj. hjelpepleiere

• En 27% stilling
• En 20% stilling
• En 52% stilling

Hjelpepleierstillingene avlønnes i lr. 2.3, tilsv. ltr. 7 - 17.

Vi jobber pt. etter turnus med jobb hver 3. helg. Søkere må ha førerkort til personbil. Tuberkulinstatus av nyere dato kreves ved tilsetting.

Nærmere opplysninger om stillingene fås ved henvendelse til faglig distriktsleder Åshild M. Stokvold på tlf. 77 67 39 01 eller 77 67 39 02.

Søknad med kopi av attester og vitnemål sendes til Hjemmetjenesten Nordbyen, Stakkevollensentret, 9018 Tromsø.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Lunheim avlastningsenhet

Ved Lunheim avlastningsenhet er det ledig 100% stilling som

Avdelingsleder

Stillingen er plassert i st.kode 6043. Med forbehold om godkj. avlønnes avd.leder etter individuell vurdering i lr. 26, tilsv. ltr. 27/29.

Lunheim avlastningsenhet gir tilbud til ca. 20 hjemmeboende psykisk utviklingshemmede/multihandikappede. For tiden er enheten beliggende på Tomasjord, men ca. 01.08.96 forventes den flyttet til Nansenveien boenhet.

Avdelingsleder har det daglige administrative, faglige og det økonomiske ansvaret for avlastningsenheten. Herunder også planlegging og koordinering av ressurser, samt veiledning til ansatte. Enheten har 9,63, opprettede årsverk, og stillingen er direkte underlagt distriktsleder.

Vi ønsker oss en vernepleier med lederutdanning, mens også andre med 3-årig helse/sosialfaglig høyskoleutdanning kan søke. Det er også ønskelig at søker har ledererfaring.

Det vil bli lagt vekt på personlig egnethet og samarbeidsevne, og aktuelle kandidater innkalles til intervju.

For helsepersonell kreves det tuberkulinstatus. Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henv. til distriktsleder Trude Wester.

Søknad med kopi av attester/vitnemål sendes Hjemmetjenesten Tromsdalen Nord, Tromsøysundveien 16/18, 9020 Tromsdalen.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Kulturavdelingen

Nord-Tromsøya fritidskontor

Klubbleder 1/2 stilling

Fra 1. januar 1996 er det ledig 1/2 stilling som

klubbleder for fast ansettelse. Vedkommende vil ha ansvar for to juniorklubbtilltak i boområdene Stakkevollan og Mortensnes. Målgruppa vil i hovedsak være barn i alderen 9-12 år. Klubbleder vil også ha ansvar for sommerklubb i områdene for aldersgruppa 6-12 år.

Klubbleder arbeider sammen med deltidsansatte klubbarbeidere og har ansvar for ledelse, utvikling og drift av tiltakene. Vedkommende inngår i et lederteam med fritidsleder og andre klubbledere ved fritidskontoret.

Vi søker en person med relevant utdanning, praksis og erfaring fra barne- og ungdomsarbeid, kulturarbeid ol. Vi legger stor vekt på personlige egenskaper som selvstendighet, interesse, initiativ og samarbeidsevne.

Stillinga avlønnes som klubbleder, st.kode 7429, lk.5.3 (med relevant høyskoleutdanning) eller st.kode 6237, lk. 2.3 (uten relevant høyskoleutdanning), samt kveldstillegg etter HTA.

Nærmere opplysninger: fritidsleder Simon Zachariassen, tlf. 77 62 05 84.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes til Kulturavdelingen, postboks 727, 9001 Tromsø.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Fritidskontoret for psykisk utviklingshemmede

Leder

Ved Kulturavdelinga er det ledig stilling som leder for fritidskontoret for psykisk utviklingshemmede - kalt fritidsleder - fra 1. januar 1996. Fritidsleders ansvar er å tilrettelegge for at psykisk utviklingshemmede kan delta i ulike kultur- og fritidstilbud. Vi har egne tilbud, men vi legger stor vekt på samarbeid med andre innenfor kommunens øvrige kultur- og fritidstilbud. Dette arbeidet er under stadig utvikling, tilpasset muligheter og behov.

Arbeidssed er Alfheim allaktivitetshus som også er et bydelshus for sentrum/sørøya. Fritidsleder er personalleder for en klubbleder i hel stilling samt, klubbarbeidere, og utgjør sammen med disse kulturavdelingas "spisskompetanse" i arbeidet med psykisk utviklingshemmede. I stillinga inngår også utviklingsarbeid og budsjettansvar.

Fritidslederstillinga er allsidig og utfordrende, og vi søker en person med relevant høyere utdanning (kulturlinje DH, pedagogisk eller sosialfaglig utdanning) og praksis og interesse for kulturarbeid og arbeid med psykisk utviklingshemmede. Det kreves personlige egenskaper som evne til initiativ og samarbeid. Det er en fordel med erfaring fra administrasjon/organisasjon.

Stillinga avlønnes som avdelingsleder i lr. 24.5, ltr. 25.

Nærmere opplysninger: Barne- og ungdomskonsulent Bi Haavind, 77 62 05 81.

Søknad sendes til Kulturavdelinga, boks 727, 9001 Tromsø.

Søknadsfrist 15. november 1995.

Koselig dagmamma søkes til Martin og Rikke, 5 og snart 2 år gamle. Helst strekningen Slettaelva - Kaldfjord. Snarest. Tlf. 77 65 20 80.

10 røde roser til den som kan være praktikant/ dagmamma til gutt, 2 år, i Slettaelva el. som kan komme hjem til oss. Tlf. jobb 77 61 12 24. Priv. 77 65 28 60.

Maskinkyndig fisker søkes til garn-/rekefåre. Tlf. 77 68 98 26, kl. 08.30 - 15.00.

Det lønner seg å annonsere i

Nordlys

Sølgere til homeparties

Vi ønsker flere sølgere for vårt flotte utvalg i bijouteri og barneklær. Salget foregår på homeparties, god provisjon og flotte produkter. Lyst på en ekstrainntekt og en morsom jobb? Ring Siv på tlf. jobb: 77 71 32 00 el. priv: 77 71 33 03.

Lærling/frisør

søkes. Kontakt Ronald på tlf. 77 68 26 30.

Funkis

- et hår bedre
Kaigata 12, TROMSØ.

(Lunch-baren på Markedsplassen)

søker

VOKSEN BUTIKK-MEDARBEIDER

i full stilling snarest. Må kunne arbeide selvstendig og effektivt. Personlig oppmøte med skriftlig søknad vedlagt attester snarest. Quick-Lunch'en A/S, Markedsplassen, Storgata 71, Tromsø.

ARBEID UTFØRES

Vante snekkere ledig. Tlf. 77 63 57 08.

SKIPSREPARASJONER UNDER TAK!

- 20 kvalifiserte fagfolk
- Klassifikasjoner
- Ombygg, forlengelser
- Motor/hydr.arbeid
- Årlig vedlikehold

Kontakt:

As Havøysund Patentlipp

— OVERRYGGET TØRRDOKK —
Tlf. 78 42 31 73.
Vakt tlf. 94 80 23 12.

PLASS ØNSKES

Dagmamma ledig på Slettaelva, har lekekamerater i 3 - 4 års alderen. Tlf. 77 65 20 63.

BÅT OG UTSTYR

28 fots motorseiler, 86 mod., selges. Mye utstyr. Tlf. 76 08 81 40 el. 94 89 25 95.

Yamaha

Brukte verkstedoverholte påhengsmotorer med garanti fra firma, 30 - 250 hk. Behjelpelig med frakt.

Jat Marin, tlf. 90 16 03 74.

Les annonsene i NORDLYS

TRAKTOR OG MASKIN

Rimelige jekketraller selges. Tlf. 73 90 08 00.

Shiabaura 4040, 4WD, 1982 mod., med lasteapparat, snø- og jordskuff, kjettinger. God stand. Tlf. 77 18 41 80 e. kl. 16.00.

Snøfreser til traktor ønskes kjøpt. Tlf. 77 71 63 83.

Traktor m/laster ønskes kjøpt, ca. kr 50 000,-. Tlf. 77 84 53 05 - 94 80 18 61.

Traktorgraver. Ford 4550 - 74 mod., bra stand, selges kr 40 000,- el. byttes i traktor m/snøfreser. Tlf. 77 84 19 16 - 94 58 10 06.

SNOSCOOTERE

Polaris Indy Lite, 91 mod., kort, billig til salgs. Tlf. 77 76 63 85, kveld.

Polaris Star Lite 250 til salgs. Tlf. 77 76 67 01 e. kl. 16.00.

Polaris Indi supertrack, 89 mod., km 5300, strøken, til salgs. Tlf. (p): 77 76 07 86 el. (j): 77 76 10 60.

Yamaha SW440, 79 mod., nyoverhelt motor, nytt belte. Kr 5000. Tlf. 94 89 99 30, e. kl. 16.

SNØFRESERE

10 hk snøfreser selges. Tlf. 77 65 26 74, e. kl. 18.00.

SNØFRESERE

Ved vårt verksted midt i sentrum reparerer vi følgende merker:

- * Ariens * Yamaha
- * Canadiana
- * Norlett * Gilson
- * Roper * Yard Man
- * Stiga * Husqvarna
- * White * MTD

Henter og bringer. Stort delelager.

Gunstig pris - rask ekspedering.

SJØ OG MOTOR AS

Verksted: Tlf. 77 68 01 56.
Butikk: Tlf. 77 68 02 22.
Bankgata 1 - Tromsø.
Retten ned av SAS-hotellet.

MOTORSYKLER

Kawasaki GPZ1f00 DFI, 84 mod., lik GPZ900R, noe nytt, selges høystb. over 37 000,-, ev. bytte mot bi. Tlf. 76 14 72 42/ 94 54 43 24, e. kl. 20.

CAMPINGVOGNER

Vintercamping? Bürstner 590 TL 92-mod. m/4 køyer, sentralvarme, kolbe, stereo, TV-antenne, kassett-toalett. Kr 60 000,- + reg. Tromsø Bil & Caravan A/S, tlf. 77 63 70 00. E. kl. 17.00 tlf. 94 81 72 51.

Billig campingvogn, ønskes kjøpt. Tlf. 77 76 63 79.

Cabby 582, 84 mod., køysenger, pent brukt, masse utstyr, forfelt. Kr 45 000,-. Tlf. 77 64 14 12/ 94 86 98 69.

Knaus Azur, 85 mod., campingvogn, billig til salgs. Lengde 5,10, pen vogn. Tlf. 77 08 83 26.

Bjølseth 420, 77 mod. Lys, trivellig og velholdt vogn, som ny innvendig. Selges rimelig. Tlf. 77 08 73 82.

BIL OG MOTOR

Strøken Fiat Tipo, 5-dørs combi (forhjulstrekk), 91 mod., til salgs kr 95 000,-, 74 000 km. Tyverialarm, sentrallås, takluke, motor/kupevarmer, radio/stereo, ekstralyss m.m. Pen bil. Kan ta bil i innbytte. Behjelpelig med finansiering. Tlf. 77 67 28 49.

Delebil, Audi 100 diesel, 79 mod., selges. Tlf. 77 69 55 88 etter kl. 17.00.

Opel Kadett, 1985, 1.6 S, 5-dørs, v./s.dekk, km 160 000. Pris 45 000,-. Tlf. 77 67 67 06 e. 16.00.

Toyota Carina E XLi, 92 mod., kun 26 000 km, selges kr 165 000,-. Tlf. 77 84 52 27.

Strøken Volvo 740 GL, 88/89 mod., km 109 000, el soltak, radio/ stereo, slepekrok, 8 nye dekk, verkstedkontrollert, mye nytt. Tlf. 76 95 29 93.

Pioneer 8500 RDS m/ helt ny CD-veksler og fjernkontroll selges kr 6500,-. Tlf. 94 74 16 68 kl. 08.00 - 16.00. E. kl. 16.00: 77 67 83 92.

Mitsubishi Galant GLSi CC, 90 mod., aut., h.feste, ABS, el vindu/ speil/ soltak, grå metallic, 91 000 km, alle servicer fulgt. Tlf. 77 84 77 33.

Lastebil, kl. 1, 7490 kg, Ford Cargo 812, 81 mod., helsveiset alu.karm m/ tipp, kapell, ekstrahjul og kjettinger. Tlf. 77 68 89 20, e. kl. 19.

Suveren vinterbil: Mazda 323 sedan 1,5, 1981 mod., meget god stand, gode v./s.dekk, 150 000 km, kr 19 000,-, gi bud! 77 67 16 65.

Sierra 2,0 L, 86 mod., 98 000 km, sommer- / vinterdekk, radio/ kassettpiller, pen bil, selges kr 55 000,-. Tlf. 77 63 89 55.

91 mod., Ford Scorpio 2.0i CL, DOHC, km 143 000, takluke, sentr.lås, servo, alarm, s./ v.dekk, strøken. Tlf. 77 71 35 75.

Toyota Hiace, 83 mod., 9 seters, km 150 000, god bil. Kjørbare delebiler: Toyota Carina T-14, 76 mod. Datsun 160B, 73 mod. Tlf. 77 71 64 62 e. kl. 18.00.

Varebil: 93 Citroen C15E 1.4i, sommer- og vinterdekk, radio/ kassettpiller, oppvarmede seter, kun gått 30 000 km, fremstår som ny. Tlf. 77 84 77 33.

91 Opel Vectra 1,8i, kmst. 52 000, alle servicer fulgt, en del utstyr, selges kr 140 000,-. Tlf. 94 74 16 68 kl. 08.00 - 16.00. E. kl. 16.00: 77 67 83 92.

Ford Granada 3,0 GL, automat, 77 mod., kjørt 199 000 km, lettmetallfelger, krok, stereo, god stand. Pris diskuteres. Tlf. 77 67 80 77, etter kl. 16.00.

Mazda 929 2,0L, 79 mod., 158 000 km, nyoverhelt topp og ny clutch, noe rust, men i teknisk god stand, nye s./v.dekk, selges. Tlf. 94 74 16 68 kl. 08.00 - 16.00. E. kl. 16.00: 77 67 83 92.

Mercedes 190, 83 mod., god stand, km 151 000, takluke, servo, sentrallås, el antenne, el speil, varmeseter, sportsgrill. Prisantydning 98 000,-. Tlf. 77 65 56 41, etter kl. 20.00.

Helt ny Chrysler Neon LE, 95 mod., 132 hk, airbag på begge sider, koll.bjelke i dørene, sentrallås og servostyring. Selges høystbydende over 180 000,-. Tlf. 77 64 01 93/ 77 67 10 04.

Abonner på Nordlys

MB 300 D, 83 mod., aut. soltak, rustfri, prisant. kr 80 000,-. Tlf. 77 68 83 85 e. kl. 16.00.

Mazda 929 2,0 stv., 84 mod., god stand, selges. Tlf. 77 71 25 33.

MB 300 D, 80 mod., til salgs kr 35 000,-. Tlf. 77 69 53 44, e. 17.00.

Nissan 280 C, diesel, 81 mod., nyrestaurert og velutstyrt, selges kr 42 000,-, innbytte vurderes. Tlf. 77 76 71 76.

BMW 520i, servo, soltak, alle servicer, pen bil i meget god stand, selges kr 40 000,-. Tlf. 77 63 23 74/ 94 49 02 26.

Sierra 5-dørs kombi, soltak, Hella grill, km st. 144 000. Pris 26 000,-. Tlf. 77 17 52 73/ 94 80 24 18.

Billig bil. Saab 99, 76 mod., km 220 000, noe rust, god motor. Tlf. 77 65 78 08 e. kl. 17.00.

Renault 19, 92 mod., nye s./v.hjul, selges rimelig. Tlf. 77 72 83 73, e. 17.00. Mob.: 94 89 90 53.

Stylet hvit Ford Escort 1.6 CL, 86 mod. selges. Ny lakk, god teknisk stand. Tlf. 77 71 76 86 e. kl. 16.00.

Se her! 90 mod., Nissan Prairie SLX, 2 liter, vare, km 69 700, med mye utstyr, bør ses, selges. Tlf. 77 83 39 63.

MB 240 diesel, automatic, 1975, selges/ byttes i bil m/ forhjulstrekk. Tlf. 77 67 01 03, etter kl. 17.00.

BMW 518, 82 mod., km st. 130 000, selges ca. 30 000,-. Tlf. 77 65 08 90, etter kl. 15.00.

Vinterbil. Mazda 323 1.6i LX, kombi, aut., 2-d., km 124 000, selges kr 83 000,-. Tlf. 77 83 52 96 e. kl. 16.00.

4WD Mitsubishi L 300 2.5 TD, kort kombi, km 113 000, s./ v.hjul, selges. Tlf. 77 65 21 76.

Ford Fiesta 1.1, 68 000 km, 87 mod., rød, billig i forbruk, s./ v.dekk, pris kr 45 000,-. Tlf. 77 67 15 39 e. kl. 17.00.

God delebil til salgs: Granada 2,3 stv., 82 mod., fullt kjørbare. Høystbydende. Tlf. 77 69 58 51, etter kl. 16.00.

Subaru Justy: 2 stk. nye drivakslinger foran til salgs kr 2000,-. Tlf. 77 64 14 12/ 94 86 98 69.

Ford F 250, 4 x 4, 90 mod., km st. 106 000. Kan ta bil eller båt inntil kr 50 000,-. Tlf. 77 17 43 25.

Datsun 180 B, stasjonsvogn, selges. Tlf. 90 78 28 20.

Billige deler til: Escort 1.3, 81. Corolla KE 30, 79. MB 220 D, 71. Volvo 145, 74. Kadett C, 77. Corolla KE 20, 77. Mazda 616, 73. Datsun 160 B, 75. Datsun 120 Y, 75. Tlf. 94 81 72 44.

VW Golf, 1983 mod., gått 220 000 km. Bilen er i meget god stand. Nye vinterdekk. Selges for høyeste bud. Tlf. 77 84 74 28.

Arbeidsbil: Nissan Bluebird 1.8 GL stv., 81 mod., nye v.dekk, noe rust, kr 7000,-. Tlf. 94 81 72 44.

BMW 320 I, 4-d., 6 syl., 86 mod., soltak, radio, nye piggedekker ellers mye nytt, vurderes solgt, 150 000 km, pris over 100 000,-. Tlf. 77 76 50 06, e. kl. 18.00.

Ford Transit varebil, diesel, slepekrok, modell 1980, i god stand, gått 147 500 km, til salgs, årsavg. 95 betalt. Tlf. 77 17 13 45 (Sjøvegan).

Opel Astra stasjonsvogn. Fra kr 145 000,-. Garanti, finans., innbytte. Maskinimport, Parkg. 14. 77 68 47 45.

Nissan Patrol TD varebil - 1991 mod., 62 000 km, met.lakk. Utstyr: Radio, ekstra lykter, krok, motorvarmer, skjermutbyggere, lastestat. Tlf. 94 53 68 22. 77 84 57 39 e. kl. 17.00.

88 mod. Nissan King Cab 4x4, km st. 97 000, en del utstyr, til salgs. Tlf. 77 86 12 81 - mob. tlf. 94 64 19 99 e. kl. 16.00.

Subaru Pickup 4WD -81 mod., til salgs. Tlf. 77 18 16 19 e. kl. 16.00.

Spesiell bil: Mazda 121, Cosmo kupe, 77 mod., selges kr 16 000,- med delebil og fri omreg. Gode dekk, sommer- / vinterdekk på lettmetallfelger, servo, 5-trinns kasse, bytemotor, ca. 100 000 km. Tlf. 77 72 05 96.

Honda Civic stv., 80 mod., selges kr 15 000,-. God stand. Tlf. 77 72 62 19, e. kl. 16.00.

Volvo Amazon, 64 mod., 4-d., bra stand, selges. Tlf. 77 84 68 14.

Saab 900, 85 mod., selges svært rimelig. Prisantydning 42 000,- kan diskuteres ved hurtig avgjørelse. Tlf. 77 61 31 39.

Volvo 745 turbo intercooler, til salgs. 87 mod., 185 000 km, mye utstyr. Tlf. 77 67 36 80. Etter 16.00: 77 65 62 69.

86 mod., Pajero, lang, motor 50 mil etter overhaling, soltak, s./ v.hjul, krok, selges kr 75 000,-. Tlf. 77 69 00 90 e. kl. 17.00.

5-dørs VW Golf 1,8 stv., sølvgrå met., radio/ stereo, s./ v.dekk, m.varmer, høyt bremselys, airbag, servo, km 33 000, selges kr 168 000,- + reg. Golf 5-dørs, 88 - 90 mod. kan ta i innbytte. Kun ser. henv. Tlf. 77 63 64 44.

Strøken MB 230E, 82 mod., el soltak-, antenne, sentrallås, midtarmene foran, nakkeputer bak, nye alu.felger, 7x15 Penta 100+, m/nye 205/60-15, nye v.dekk, nylig påkostet 30 000,-, kvitteringer medfølger, NAF-testet 95. Tlf. 77 84 58 75 etter 1600/ 94 64 21 45.

Hiace D 4 WD vare, 89 mod., strøken bil. Tlf. 94 81 65 39.

Til salgs: Ford Escort CL, stv., 91 mod., km 76 000. Tlf. 77 71 04 83 e. kl. 17.00.

4 gode piggedekker 165/ 13, uten felg, ønskes kjøpt. Tlf. 77 71 29 88.

Volvo 244 kr 10 000,-. R-Sport trekk, en del ekstrautstyr. 77 68 83 29.

94 mod. Mitsubishi Galant GLSi, kr 179 000,- kontant. Tlf. 90 13 16 51, Roger.

Volvo B-57, 72 mod., til salgs kr 20 000,-. Tlf. 94 19 88 63, etter kl. 18.00.

Golf C, 82 mod., km 209 000, s./ v.dekk, lettmet.felger, stereo, til salgs. Tlf. 77 71 63 01.

Skoda 120L, 86 mod., med nye v.dekk til salgs. Tlf. 77 68 67 88 e. kl. 16.00.

Honda Accord, 82 - 83 mod., ønskes kjøpt. Gjerne defekt. Tlf. 77 17 54 39.

Ford Fiesta 1.1, -82, ikke rust, NAF-test, 12 dekk, selges. Tlf. 77 71 53 44.

Mazda 626 2.0 LX, kombi, 84 mod., km 163 000, røykfri, pen bil i god stand. Må ses. Tlf. 77 65 22 33 e. kl. 17.00.

AS Normotor

Åpningstider Bilhallen:
Ma - to til 20.00.
Fredager til 17.00.
Lørdager 10.00 - 14.00.

Personbiler:

94 Audi 100 2.0 E	298 000
93 Audi 100 2.6 E	358 000
90 Audi 200 20V	
Quattro	335 000
85 Audi 80 CC 1.8	58 000
94 VW Passat CL TDI	239 000
88 VW Passat CL 1.8	109 000
88 VW Passat Trend	
kombi	98 000
95 VW Golf Pink fl. TDK	185 000
92 VW Golf 1.8 GL	165 000
90 VW Golf 1.8 GL	115 000
85 VW Jetta 1.6 CL	58 000
82 Mercedes 380 SE	163 000
90 Saab 900i 16V aut.	148 000
87 Volvo 740 GL aut.	128 000
91 Peugeot 405 GRD	125 000
87 Ford Fiesta 1.1	63 000
87 Opel Ascona 1.6 SGL	48 000
85 Mazda 626 D	69 000
85 Nissan Bluebird 1.8 GL	68 000
85 Peugeot 205 GL	46 000

Stasjonsvogner:

88 VW Polo	78 000
92 Mitsubishi Lancer	
GLXi	168 000
85 Mazda 929 2.0	58 000
89 Peugeot 405 GR	108 000

Kombi/Varebiler/Buss:

95 Caravelle 2.4 D	
kombi	238 000
91 Caravelle 2.4D buss	158 000
93 Chevrolet Starcraft	
Limited Buss	338 000
86 Ford Econovan kombi	45 000
89 Ford Aerostar vare	87 000

Demobil:

95 Audi A4 1.8 5V	298 000
95 VW Golf GTI 16V	276 000
95 VW Golf CL 1.4i	163 000
95 VW Vento CL TDK	198 000
94 Caravelle 2.4 D	
kombi jub.	215 000
94 VW Transporter	
2.4 D, vare	165 000

AS Normotor

9005 TROMSØ.
Tlf. 77 67 08 11.

Volvo 850

94 mod., 95 000 km, selges ca. des. Sort, mye utstyr.

Tlf. 77 72 83 73, e. 17.00.
Mobil: 94 89 90 53.

RUSTBESKYTT BILEN

Tuff-Kote Dinol

Benytt våre anerkjente produkter og vår lange erfaring!
ENG-SERVICE
Skattara, Ringv. 4 (bilanlegget Ford).
Tlf. 77 67 06 92.

VOLVO-EIERE

Alt av deler til Volvo 240-serien.

God kvalitet - lave priser.
Ring 67 06 12 11/92 08 93 77.

FRONTRUTESKADE?

Utskifting/reparasjon - kontakt KRANE GLASS & FASADE A/S, tlf. 77 67 92 00, medl. Bilglassforeningen i Norge. 2 års garanti.

Fiat Uno 75 SX injection, 90 mod., selges meget billig grunnet huskjøp, 55 000,- eller høystbydende. Kom og prøv. Tlf. 77 68 69 66.

Pajero, 85 mod., selges. 2,6 B, kort reg for 4. Overhelt girkasse, rustfri, kufanger og beskytter for dørstokk, alu.felger. Pen bil, 150 000 km. Tlf. 77 76 72 56.

78 Volvo 242 L selges billig med div. utstyr, km 180 000. Tlf. 77 83 41 56, e. kl. 16.00.

1983 mod. Isuzu Pickup 4x4, 2-seters, m/topp, noen småfeil/rust, s. kr 14 000,-. Tlf. 77 71 48 35.

TROMSØ'S STØRSTE BILHUS

93 Mitsubishi Galant GLSi, aut.	187 000
87 Mitsubishi Lancer EXE	77 000
90 Mitsubishi Lancer GLXi C.C.	112 000
94 Mitsubishi Lancer GLi	164 000
92 Mitsubishi Galant C.C.	163 000
93 Mitsubishi Galant T diesel	214 000
91 Mitsubishi Sigma 3.0 V6. Alt utstyr.	258 000
85 Toyota Starlet	43 000
95 Citroën Xantia 2.0i SX demobil	235 000
93 Citroën Ax 1.1	78 000
86 Citroën BX 16 RE	65 000
86 Nissan Laurel 2.4	80 000
88 Mitsubishi Galant GLSi aut.	98 000
Vare-/stasjonsvogner:	
88 Mitsubishi Spacewagon	67 000
88 Mitsubishi Spacewagon vare	67 000
88 VW Caravelle Syncro T.D.	105 000
85 Nissan Patrol 4WD	70 000
93 Mitsubishi Lancer GLD stv.	164 000
87 Mitsubishi Pajero vare	78 000
93 Mitsubishi Spacewagon	135 000
93 Mitsubishi Spacewagon 4WD aut.	165 000
86 VW Caravelle 2.1 kombi	64 000
88 Mitsubishi Canter FE 60, lastebil	107 000
93 Toyota Camry 2.2 GLi v.v.	168 000

BRUKTE BILER

92 Peugeot 106 XR.....	85 000
93 Peugeot 405 GLX.....	165 000
88 Peugeot 405 GL.....	88 000
93 Mercedes Benz 190 E.....	239 000
90 Mercedes Benz 200 D.....	209 000
94 Mercedes Benz E 220, demo.....	480 000
86 Mercedes Benz 300 D.....	168 000
90 Mercedes Benz 260 E.....	370 000
91 Audi 80 1.8 S.....	153 000
93 Citroën XM TD.....	198 000
92 Daihatsu Charade CKG 1.3.....	99 000
92 Daihatsu Charade TD.....	105 000
85 Daihatsu Charmant.....	29 000
90 Ford Scorpio 2.0i CLX.....	130 000
82 Mazda 929.....	12 000
84 Nissan Sunny stv.....	35 000
88 Skoda 130 GL.....	25 000
93 Toyota Carina XLD.....	198 000
85 Audi 90 2.2.....	80 000
Peugeot 605 SJ.....	150 000
Peugeot 306 XRDT.....	172 800
MB 300 E.....	220 000
MB C 220 Eleganse.....	460 000
Ford Escort stv.....	108 000
Toyota Corolla DX.....	28 000

TEKNISK BUREAU AS
Tlf. 77 67 02 22
Skattoravegen 48
9017 TROMSØ

Nyhet! Fiesta Classic

Bilen du trygt kan låne dine barn.

Ford Fiesta Classic, Europas mest solgte bil de siste 5 år, er en pålitelig, komfortabel og praktisk bil. Den er utstyrt med 3 eller 5 dører og en sprek 1,3 liters motor, ABS-bremser, sikkerhetsbjelker i dørene og airbags på begge sider. For barna er bare det beste godt nok. Kjøper du en Fiesta Classic, garanterer vi en trygg og morsom kjøreopplevelse. For barna dine også!

Pris kr 137 000.-*

FOKUS BIL A.S

Skattøra
9018 Tromsø
Tlf. 77 67 04 22

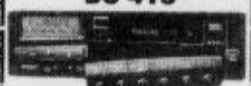

Sikkerhet • Teknologi • Kjøreglede

* Levert Tromsø/3 års garanti.

FORD SHOP

PHILIPS BILSTEREO DC 413

- RDS/EON
- 38 forvalg
- 4 x 12 W
- Tyverisikring

TILBUD
kun kr **1895,-**
FOKUS BIL AS

Skattøra, 9018 Tromsø, tlf. 77 67 04 22

Tectyl MOT RUST

A/S Auto Speed Bilverksted

Tlf. 77 67 13 32.
Fax 77 67 19 35.

VW Caravelle CL
94 mod., combi lang 5 d.
VW Caravelle CL
93 mod., combi kort 7 s.
Mazda 626 2,0i LX stv.
94 mod
Opel Vectra
Expression 2,0i 94 mod.
Tlf. 75 11 97 65

NISSAN

91 Nissan Sunny 1.4 LX.....	58 000
91 Toyota Corolla 1.6 XLI.....	85 000
91 Nissan Primera 2.0 SLX.....	80 000
86 Volvo 240 GL.....	145 000
85 Nissan Bluebird 1.8 GL.....	143 000
83 Ford Sierra 2.0 L.....	223 000
86 Nissan Bluebird 2.0 SLX	
Varebiler/stasjonsvogner:	
94 Mitsubishi L 200 (pickup) 4x4.....	21 000
89 Nissan King Van 2.5 d. kombi (ny motor).....	85 000

Indre Troms Auto A/S
9250 BARDU.
Tlf. 77 18 11 66.

RENO PARTS STARTERE

Bilmateriell
Stakkevollvn. 35 - Tromsø
Tlf. 77 68 75 00

Normotor Bardufoss AS

BRUKT-BILER

92 Audi 100 2.3E	59 000
87 VW Transporter, vare, turbodiesel	135 000
86 Opel Ascona 1.3 GLS	95 000
87 BMW 518i	136 000
93 VW Vento CL1.8	82 000
80 VW LT 28 bobil	165 000
86 VW Jetta 1.6	126 000
88 Nissan Sunny 1.3	105 000
94 VW Vento CLTDK	49 000
91 Nissan Primera 2.0 diesel	123 000
86 VW Caravelle 10-seters buss	136 000
94 Ford Mondeo stv.	33 000
91 VW Caravelle t.d.	70 000
89 Opel Vectra 4x4	203 000
86 Mitsubishi Galant	113 000
82 BMW 525	162 000

Tlf. 77 83 33 99.

FRONTRUTESKADE?

• Vi skifter bilglass
• Reparerer frontruter
Gratis leiebil mens vi jobber.
BILGLASS-SPECIALISTEN BILBØRSEN
Lærtabrikken tlf. 77 66 66 11

BRUKTE BILDELER

- 15 000 deler på 1500 m²
- Nye karosserideler + lykter
- Hurtig levering
- Garanti
- Kjøper huggebil
- Utsteder vrakpant
- Offentlig godkjent biloppsamlingsplass
- Medlem av NBF

NBF TROMS BIL-DEMONTERING

P.b. 5284 Austad,
9024 Tomasjord.
Tlf. 77 63 10 00.
Telefax 77 63 07 80.
Åpningstider:
Ma - fr 08.30 - 16.30.
Lø 10.00 - 15.00.

En bedrift i miljøtjenesten.
- Oppfyller alle miljøkrav!

92 VW Passat 2.0i stv.	167 000,-
90 Subaru 1.8 GL, stv.	179 000,-
87 VW Passat Combi	67 000,-
80 BMW 320 - 2.3 ltr.	33 000,-
80 Volvo 245, stv.	19 000,-
87 Mazda 626 2.0 GLX	69 000,-
83 Opel Ascona 1.3, 5-d.	29 500,-
88 Opel Ascona SGL, luke	59 500,-
86 Ford Sierra 2.0i S	69 500,-
88 Ford Escort 1.6i	78 500,-
87 VW Transp., 112 hk, 9 seter (vanlig førerkort)	59 500,-
91 Mitsub. Spacew. vare	79 500,-
83 MB 613 kasse, 165 000 km	65 000,-
85 Volvo 360	55 000,-
86 Sierra 2.8 4x4	105 300,-
85 Cherry 1.5 NB! 72 000 km	49 500,-

Finans/innbytte/garanti.
BILBØRSEN TROMSØ
Stakkevollveien 14, 77 66 66 11.

HOVEDSERVICE

til Ford-eiere med biler førstegangs-registrert i 1988 eller tidligere.

Merkeverksted
- billigere enn du tror!

Hos oss får du: Fast lavpris på de vanligste slitasjereparasjoner. Vi

GRIP SJANSEN!
Priseks. hovedservice **995,-**
1/2 pris
november

Prisene er ink. **ORIGINALE FORD-DELER**, arbeid og mva.
Du får en mer trafiksikker, miljøvennlig og driftssikker bil.

FOKUS BIL AS

Skattøra, 9018 Tromsø, tlf. 77 67 04 22.
Det er riktignok din bil, men fortsatt var baby

Kr 10 000,-: Peugeot 104 SR, ok stand, lavt bensinforbruk, 5 gir, s./v.dekk, god bil, selges. Tlf. 77 68 78 69.
Bra 83 mod. Opel Ascona, km 190 000, pent brukt, ingen rust, pris 20 000,-, ferdig prutet. Tlf. 77 76 53 47, e. 16.

Nordlys Annonseavdeling: 77 62 36 00 - Telefax 77 62 35 03

ANNONSEPRISER:

Alm. plass.....pr. mm	6,40
Stilling ledig ..pr. mm	8,50
Tekstside.....pr. mod.	720,00
1. side.....pr. mod.	2010,00
1. side del 2...pr. mod.	1280,00

Siste side

del 1 og 2.....pr. mod.	980,00
Side 3.....pr. mod.	905,00
Side 5.....pr. mod.	840,00
Sportsside, kultur, radio/TV.....pr. mod.	820,00

ABONNEMENTSPRISER.
Abonnementet kan tegnes ved postkontor og våre avd.kontor.
Bruk postgiro 0808 5 96 61 55.

Pr. år.....kr	1220,00	Pr. 4. måneder.....kr	435,00
Pr. halvår.....kr	620,00	pr. 3 måneder.....kr	330,00

Avdelingskontor:

Oslo tlf.....	22 31 39 05	
Harstad tlf.:.....	77 06 40 54. Telefax:.....	77 06 34 38.
Finnsnes tlf.:.....	77 84 02 55. Telefax:.....	77 84 10 91.
Storslett tlf.:.....	77 76 50 00. Telefax:.....	77 76 70 88.

RADIO- OG TV-PROGRAMMENE

ONSDAG

1. NOVEMBER 1995

NRK-P1
Dagsnytt også hver hele time.
00.05-05.45 Natradioen.
05.45 Værmelding.
06.04 Distriktsprogram.
06.30 Dagsnytt.
06.36 Distriktsprogram.
07.04 Distriktsprogram.
07.30 Dagsnytt med sport.
07.50 Andakt.
08.04 Værmelding.
08.07 Distriktsprogram.
09.03 Nitimen.
10.03 Distriktsnyheter.
10.06 Alle tiders blinkskudd.
11.03 Distriktsprogram.
12.30 Dagsnytt.
12.50 Musikknytt.
13.03 Middagsstunden.
13.30 Norgesglasset.
14.03 Distriktsnyheter.
14.06 Norgesglasset - forts.
14.50 Værmelding.
14.59 Trafikkradio.
15.03 Her og nå!
15.59 Trafikkradio.
16.03 Distriktsprogram.
17.30 Dagsnytt med Verden i dag.
18.03 Værmelding, langtidsvarsel.
18.08 Topp 40.
19.03 Topp 40 - forts.
20.03 Kveldskjør.
21.03 Nyheter på engelsk, urdu, tyrkisk og vietnamesisk.
21.50 Værmelding, varsel for fiskebankene.
22.05 Ekko.
23.03-05.45 Natradioen.
23.03 Nattevermere.
24.00 Dagsnytt med værvarslar.
00.05 Nattevermere, forts.
01.03 Natteverket.
02.03 NattaM.
03.03 Nattpiller'n.
04.03 Gjenhør: Stjålne øyeblikk.
05.03 Mot dag.

NRK-P2
Dagsnytt også hver hele time bortsett fra kl. 17.00, 19.00, 20.00 og 21.00.
00.05-05.45 Klassisk natradio.
05.45 Værmelding.
06.00-08.30 P2 Morgen.
06.04 Tidlig tonetølge.
07.00 P2s nyhetsmorgen.
08.30 Dagsnytt.
08.32 Herfra til halv Ti: Kulturbeitet.
09.03 Herfra til halv Ti.
09.30 Radioransj.
09.40/19.05 Barnetimen for de minste fra Radioransj.
10.03 Sånn er livet.
11.03 Musikmatineen.
12.03 Sami Radio.
12.30 Dagsnytt.
12.50 Rapport fra Oslo Børs.
13.03 Who is Bryan Adams? og Animal Rights.
13.30 «La det evige lys skinne for dem...» Rekviem.
14.03 Verdt å vite.
14.40 Radionettet.
15.03 Midt i musikken.
16.10 To i P2.
16.30 Dagsnytt.
16.33 WOK.
17.30 Dagsnytt med Verden i dag.
18.00 Dagsnytt Atten.
19.00 Lytt på radio!
19.25 Mahler-festival i P2.
21.00 Folkemusikk fra andre land.
21.30 Who is Bryan Adams? og Animal Rights.
22.05 P2-boka: «Og resten står skrivd i stjernene» av Axel Jensen.
22.30 Sommerkongens krone skjenket av folkets kjærlighet. Prins Christian Frederik.
23.03 Blå minutter.
23.30 Bak lydmuren.
24.00 Dagsnytt. Klassisk natradio fra kl. 00.05.

NRK-Petre
06.00 Opptur.
Dagsnytt hver halvtime.
10.00 Irma 1000.
Dagsnytt hver time.
12.00 Zenit.
13.00 Poprush.
15.00 NRQ.
16.00 Topp 20. Sport kl 16.03.
18.00 Hovigs hangar.
19.00 Albin.
21.00 Radiosporten.
21.30 Roxrevyen.
24.00 Dagsnytt med værvarslar.
00.05-06.00 Natradioen.

P4
Nyheter hver time - hver halvtime i morgensendingen og mellom 16-18.00.
06.00 God morgen Norge.
07.20 Sportsrapport.
09.00 Fem høns.
11.00 Åpen linje.
12.00 Ditt ønske.
13.00 Musikk-karusellen.
14.00 Slipstvang.
15.00 God ettermiddag.
15.45 Narvesens tippetips.
16.00 Midt i trafikken.
17.30 Sytten tretti.
18.00 Jukebox. Mest spilte.
20.00 Cool Country.
21.00 Kjærlighet uten grenser.
22.00 Nyheter m/sport.
22.05 Kjærlighet uten grenser forts.
23.00 I Popenes himmel.
24.00 Nattecafeen.
01.00 Mens andre sover.

NRK

10.00 Finansdebatten.
16.00 NRQ. «NRQ-sport med Hanne og gutta». Med «Høyspenning livstare». «Zoolympics», og 16.30 «Til ytterste grense».
16.55 Nordisk dokumentar: «Pensjonatet». Steen skal flytte, Claus skal ta førarprøva, og Olaf skal ha hanekam - men alt går ikkje som planlagt. Vi følger livet til ei gruppe psykisk utviklingshemma ungdommar. Dansk produksjon.
17.55 Nyheter på tegnspråk.
18.00 Barne-TV. «Portveien 2». Ved Jarl Goli. «Den lille røde bilen».
18.30 Norge rundt (th). R.
18.30 Distriktsendinger.
19.00 Dagsrevyen (t.tv).
19.35 Refleks: Forbruker.

HÅNDBALL: Susann Goksør og Norge mot Sverige i Steinkjer. NRK kl 20.10

20.10 Håndball, kvinner: 6-nasjoners turnering. Norge - Sverige. I pausen: Vikinglotto.
21.25 TV-sporten.
21.35 Øre for kroner. Hvordan få mer ut av pengene dine? Hva påvirker din personlige økonomi?
22.00 U. Skulle du ønske du var genial nok til å skape et eget uttrykk? Smart og flink nok til å få oppmerksomhet for det du driver med? Lisa har truffet en ung forfatter, to amatørskuespillere og et popband. Las Vegas 14. episode 6: «Ugler i mosen».
22.30 Kveldsnytt.
22.40 Fotball: Mesterligaen. 4. runde: Spartak, Moskva - Rosenborg. Lenin Stadion, Moskva. Aktuell sport.
00.15 Ønskebildet. Fra Stenersensmuseet. Ved Per Simonnæs. Slutt ca. 00.20.

2

06.28 God Morgen, Norge!
09.30 Hverdagsliv. Reprise.
10.00 God Morgen, Norge! R.
13.00 TV-torget.
13.30 Holmgang. Sendt i går.
14.20 Kjærlighetskipet.
15.35 VTV.
16.10 Helene og gutta - Kjærlighetens mirakel.
16.40 Angela. (10) Reprise.
17.30 Hverdagsliv.
18.00 M A S H.
18.30 Nyhetene.
18.55 Været.
19.00 Jeopardy!
19.30 Hjelp, vi er på TV.

HJELP Å FÅ: Arve Jurtitzen tar for seg publikums uheldige erfaringer ved kjøp og salg.
TV 2 kl 20.05

20.05 TV 2 hjelper deg! Forbruker-magasinet. Programleder er Arve Jurtitzen.
20.30 Øyenvitne. Et program som skal engasjere publikum til å bistå i etterforskningen av kriminalsaker. Programleder er Rune Brynhildsen.
21.00 Nyhetene.
21.25 Sporten.
21.35 Været.
21.45 Onsdagssporten.
22.15 Silke. (75) Amerikansk krimserie med radarparet Chris Lorenzo og Rita Vance. En gjernbryter blir drept og Chris og Rita blir satt på saken.
23.05 Treneren. (152) Komiserie med den hissige treneren Hayden Fox.
23.30 Kriminelt. Autentiske TV-opptak og rekonstruksjoner fra politiets arbeid i USA. Reprise.
24.00 Nyhetene.
00.10 Været.
00.20 Filmguiden. Sendt søndag.
00.40 TV-torget.
Slutt ca. 01.10.

TvNorge

15.55 Mine beste år.
16.25 Under samme tak.
16.55 Det glade kjøkken. Brit Kåsin lager kyllinggryte med mango.
17.10 Glamour. Reprise.
17.40 Glamour.
18.10 Oprah Winfrey Show. Kveldens tema: «Skjemmer vi bort barna våre?».
19.00 Santa Barbara.
19.25 Riiks-V5 på Bjerke. Direkte fra V 5-finalen.
20.00 Aktuelt 20.
20.15 Været.
20.25 Dr. Quinn. (55:70) Amerikansk dramaserie med Jane Seymour. I kveld: «Damenes aften - del 1». Dr. Quinn oppdager en klump brystet til Dorothy, men klarer ikke å overbevise henne om at det kan være kreft.

ÅPEN SCENE: Kristin Moe inviterer til åpen og ærlig samtale med sine gjester.
TvN kl 21.15

21.15 For åpen scene.
22.15 «Valgets kvaler». (Solomon's Choice) Amerikansk film fra 1991. Cassie får leukemi, og vil dø hvis ikke en passende donor blir funnet. Ingen av foreldrene kan brukes, men hennes bror Willy er etter legens oppfatning Cassies beste mulighet, men foreldrene er sterkt uenige om han skal gjøre dette. I rollene: Joanna Kerns, Bruce Davidson og Reese Witherspoon. Regi: Andrew Adelson. (Anb. aldersgrense: 12 år).
23.00 Aktuelt 23.
23.10 Været.
23.15 Filmen «Valgets kvaler» forts.
00.10 Polit på sporet. (39:44) Amerikansk serie basert på virkelige hendelser. Reprise.
Slutt ca. 01.00.

GO BIT
Den svenske baryton-sangeren Håkan Haggard er solist på Mahler-festival i Amsterdam.
NRK Radio P2 onsdag kl 19.25

3

06.30 Barnas frokost-TV. Reprise.
07.00 MC-musene fra Mars. Reprise.
07.30 Richie Rich. Reprise.
08.00 Paradise Beach. Reprise.
08.30 Rivalene. Reprise.
09.30 TV-shop.
12.05 Matiné: «Norman blir innlagt». (Stitch in Time) Britisk komedie fra 1967.
13.40 Rivalene.
14.35 Remington Steele. (56).
15.35 Jenny. Tegneserie.
16.00 Paradise Beach.
16.30 Par i hjerter. Reprise.
17.25 Super Rebus.
17.55 3 min. Nyheter og vær.

FOTBALL: Bent Skammelsrud og Rosenborg mot Spartak Moskva i den europeiske mestertligaen. Direkte på TV3 kl 18.00

18.00 Fotball: Spartak Moskva - Rosenborg. Direkte fra den fjerde runden i årets Mesterliga i Moskva. Kommentatorer: Knut Th. Gleditsch og Knut Torbjørn Eggen.
20.30 «Road House». Amerikansk actionfilm fra 1989. Den lokale nattklubben, Road House, er syndens bule med sex og narkotika. Dalton får i oppdrag å rydde opp, og han utkjemper en rettfærdighetskamp mot byens brutale overhode. I rollene: Patrick Swayze og Kelly Lynch. Regi: Rowdy Herrington. (Anb. aldersgrense: 18 år).
22.30 3. min. Nyheter og vær.
22.35 Manila-barn. Dokumentar om livet til tre prostituerte på Filipinene.
23.35 I rettfærdighetens tegn. (20:44) Amerikansk dramaserie. R.
00.30 Late Night IV. Amerikansk erotisk serie.
01.00 Jaget. (95:120) Amerikansk kriminalserie. Reprise.
Slutt ca. 01.55.

TV+

16.20 Wenches kjøkken.
16.30 Familien Sullivan. Sendt i går.
17.00 Familien Sullivan.
17.25 Ord for kvelden. Matz Sandman.
17.30 Young & Restless.
17.55 Jakten på lykken. (28)
18.45 Magnum.
19.35 Ingen kan kjøpe lykken. (3:6) Basert på en bestselger av Barbara Taylor Bradford. Historien handler om Emma Harte som blir gravid som ung tjenestepike. Hun sviktes av barnets far, men gjør suksess i forretningslivet og ender opp som en av verdens mektigste kvinner.
20.25 Heigens vin.
20.35 Lovens hjerte. Kanadisk serie
21.30 Turid pluss 15. Turid Birkeland i samtale med a-ha vokalistene som står støtt på egne bein, Morten Harket.
21.50 «Frøken detektiv». (An Unsuitable Job for a Woman) Britisk kriminalfilm fra 1961. Når sjelen dør må Cordelia Grey overta ansvaret for etterforskningsbyrået. Den første saken hun må oppklare er dedstallet til en ung gutt, sønn av en velstående forretningsmann. I rollene: Pippa Guard og Billie Whitelaw. Regi: Christopher Petit.
23.20 Young & Restless. R.
23.45 Ord for kvelden. Matz Sandman.
Slutt ca. 23.55.

ZTV

16.00 Pop TV 1.
16.55 ZTV Nytt. Sendes også kl. 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 og 22.45.
17.00 Pop TV 2.
18.00 Pop TV 3.
19.00 Pop TV 4.
19.25 Tungt.
20.00 Comic Strip.
20.30 Cumbaya.
21.00 Simpsons.
21.30 Bier og blomster.
22.00 Late Show. Blant gjestene er Danny De Vito.
22.50 Saturday Night Live. Gjestever: John Malkovich. Artist: Billy Joel.
23.35 Humia. Norsk livsstilmagasinet. Reprise fra tirsdag.
Slutt ca. 00.10.

TV6

17.25 Ricki Lake. Sendt i går.
18.10 Diplomatiske forbindelser.
18.40 St. Elsewhere.
19.30 Juvelen i kronen. (5)
20.30 Moteplanet. Sendt søndag.
21.00 Min lille verden.
21.30 Ricki Lake.
22.15 Dokumentar: Forsøkskaninene. Siden 1955 har vitenskapsmenn anvendt 7000 soldater for å teste ulike former for narkotika, nervepreparater og kjemiske sammensetninger.
Slutt ca. 23.15.

KANAL 1

15.00 Hemma.
16.00 Rapport.
16.05 Hemma, forts. bl.a. med Medisin - idag om depresjoner.
16.45 Nike. Sendt tidligere.
17.45 Børsen i dag.
17.50 Uutiset - Nyheter.
18.00 Aktuelt og väder.
18.15 Bjørnes magasin. Filmer for barn.
18.45 Blossom. (12:26) Amerikansk ungdomsserie.
19.10 Ensamma hemma. (11:22) Amerikansk serie om fem foreldrelose søsken. Et kontrollbesøk av sosialmyndighetene truer søsknens fremtid.
19.55 TopHit. Ny aktuell musikkvideo.
20.00 Striptease. Programmet som gransker og avslører.
21.00 Aktuelt.
21.35 A-ekonomi. Næringsliv og privatekonomi.
21.45 Sportnytt.
22.00 S - Slit, Spel og Stålar. Et program fra TV-sporten.
22.25 Filmen 100 år: En dokumentar om filmkunstens far D. W. Griffith - en pioner under stumfilmperioden. Det andre av tre program.
23.20 Radioskugga. (1) Radioprateren Alexander forlater storbyen til fordel for en jobb i en avkrok - et sted i Sverige. Sendt tirsdag.
Slutt ca. 00.05.

SVENSK TV2

06.30 Go'morron Sverige.
15.35 Livslust. Sendt mandag.
16.00 Kvällsöppet - repris.
16.55 Nyhetstecken.
17.00 Rapport.
17.05 Regionala nyheter.
17.15 E-pekt. Reprise.
17.45 Åspegren mitt i maten. Jesper Åspegren og kokken Rikard Nilsson gir matlyst, tips og idéer. Reprise.
18.15 Café Norrköping. Underholdning og seerkonkurranse. Årets mest populære frimerke.
19.10 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Mördare utan ansikte. (3:4) Svensk kriminalserie etter en roman av Henning Mankell.
20.55 Vikinglotto.
21.00 Lekande lätt. Ord og fantasi. Spørrelek hvor barn forklarer, voksne svarer.
21.30 Tango. Gunn har stått tre ganger framfor presten og lovet «å elske og ære hverandre». En programserie om relasjonene mellom kvinner og menn.
22.00 Regionala nyheter.
22.10 Kvällsöppet. Med Stewert Ohlms og aktuelle gjester.
23.00 Rapport.
23.10 Albert & Herbert. (9) «En særgelig historie». Sendt søndag og mandag.
23.35 Kulör-TV. Et vaskeekte program for de fleste, med plass for det meste.
Slutt ca. 00.05.

TV4

06.28 Nyhetsmorgon.
11.10 Sjukhuset.
12.00 Den bördiga dalen.
12.55 Dallas.
13.50 Betygsjakten.
14.40 Hem till gården. Britisk dramaserie.
15.10 Kärlek ombord. Amerikansk dramaserie.
16.00 Huset fullt! Amerikansk komiserie.
16.30 Lassie.
17.00 Junior-4-an.
17.28 Middagstipset.
17.30 Lokal-TV.
18.00 Nyhetene.
18.05 Lokala nyheter.
18.10 Lokal-TV - forts.
18.25 Spader og Keno.
18.28 Lokal-TV - forts.
18.30 Lingo.
19.00 Jeopardy!
19.30 Nyheter og vær.
20.00 Tre Kronor. Svensk dramaserie.
21.00 Lag & moral.
21.20 Bara en bok.
21.25 Lag & moral.
22.00 Nyheter og vær.
22.30 Sporten.
22.45 Trav: Solvällakväll med Riiks-V5 og DD.
23.15 Pointman. Amerikansk actionserie.
00.05 Det okända. Amerikansk serie.
00.35 Kojak. Amerikansk kriminalserie.
Slutt ca. 01.30.

lykke
HJULET
RING
829 60048

HVEM er dette?

- 1: Benny Borg
- 2: Ragnar Otnes
- 3: Jarl Goli
Gjelder fram til kl. 24.00 onsdag
DU KAN VINNE
  1. TV-apparat
  2. Radio/kassettpiller
  3. Bøker 4. Spill
  5. Skolesaker
  6. Flax-lodd

HAR DU VUNNET?
RING 820 62 008

Konkurransen er riksdekkende. Vinnere offentliggjøres på programsidan for lørdager. Tjenesten koster 6,17 pr. min., og er levert av Telecom Scandinavia A/S, #22 11 14 15

FILM GUIDEN

NORMAN BLIR INNLagt: Tynn slapstick-komedie om en slaktergutt som blir forelsket i en sykepleierske.
Britisk 1963 – Regi: Robert Asher.
Originaltittel: A Stitch in Time.
Hovedroller: Norman Wisdom, Edward Chapman, Jerry Desmond.
TV3 onsdag kl. 12.05

ROAD HOUSE: En ensom mann ankommer byen. Hans oppgave er å foreta en skikkelig opprensning i en bar - en oppgave som ender med at han vasker og tørker hele det skitne tettstedet. Nærmest en western - men i disse tider rider helten en Mercedes og ikke en hest. Alt går på felgen i en voldsfilm som ble forbudt i Norge.

Amerikansk 1989 – Regi: Rowdy Herrington.
Hovedroller: Patrick Swayze, Kelly Lynch, Sam Elliott.
TV3 onsdag kl. 20.30

FRØKEN DETEKTIV: De sa at kvinner ikke passet til jobben. Men når privatdetektiven Cordelia Grays sjef begår selvmord, får hun en uvanlig mordsak og hele detektivbyrået i fanget. Underholdende film-noir thriller. Basert på roman av P. D. James.

Britisk 1981 – Regi: Christopher Petit.
Originaltittel: An Unsuitable Job for a Woman.
Hovedroller: Pippa Guard, Billie Whitelaw, Paul Freeman.
TV+ onsdag kl. 21.50

VALGETS KVALER: Drama om en pike som får leukemi, og som bare kan reddes av en benmargsdonasjon fra halvbroren. Hans mor setter seg imot, mens stefaren vil prøve alt.

Amerikansk 1991 – Regi: Andrew Tennant.
Originaltittel: Solomon's Choice.
Hovedroller: Joanna Kerns, Bruce Davison, Reese Witherspoon.
TvNorge onsdag kl. 22.15

På TV for 30 år siden
MANDAG 1. NOVEMBER 1965
19.30 Walter and Connie reporting. Lesson 9: On the train.
20.00 Dagsrevyen. Værmelding.
20.30 Hos fjellbønder i Sveits.
20.50 Idretten og starten. Debatt m/programleder Kjell Arnijot Wig.
ca. 22.30 Kveldsnytt.

EUROSPORT

08.30	Extreme Games.
10.00	Gokart
11.00	Motor.
12.00	Standardbiler.
13.00	Fotball: UEFA-cupen
15.00	Slam: Basketmagasin.
15.30	Snooker: VM i trickstøt.
17.00	Ridning.
18.00	Formel 1.
18.30	Truck Tracing.
19.30	Eurosportnyhetene.
20.00	Kunstløp.
21.00	Sportdans.
22.00	Handikap-OL.
22.30	Boksing spesial. Portrett: Shannon Briggs.
23.30	Formel 1.
24.00	Ridning.
01.00	Sene sportsnyheter.
Slutt ca. 01.30.	

MTV

06.00/08.15	Awake on the W.
07.30	The Grind.
08.00/15.00	3 From 1.
09.00	VJ Maria.
12.00	The Soul of MTV.
13.00/20.00	Greatest Hits.
14.00/15.15	Music Non-Stop.
16.00/23.15	CineMatic.
16.15/17.15/18.30	Hanging Out with Enrico.
17.00/23.00	MTV News.
17.30	Dial MTV.
18.00	The Zig & Zag Show.
19.00	VJ Kate Moss.
21.00	Unplugged.
22.00	Real World.
22.00	Reject Resist Rebell.
23.00	The State.
24.00	The End?
01.30-06.00	Night Videos.

DISCOVERY

17.00	Vulkanaper.
17.30	Ambulansetjenesten.
18.00	Ekstreme grenser - Befolkningen av Stillehavet: Om å forandre menyen (S) (D).
19.00	Oppfinnelser (S) (D).
19.35	Beyond 2000.
20.30	Livsfarlige australiere: Langs kysten og i havet (S) (D).
21.00	Forbindelser 2.
21.30	Kjøredilla (N).
22.00	Seawing-flyene: Eten-dard (S) (D).
23.00	«Howloween»: Mørkereddel (S).
24.00	Utfordringer.
00.30	Naturen i fokus.

NBC SUPER

05.30	NBC nyheter.
06.00	Internasjonale nyheter.
06.15/00.20	US Market Wrap.
06.30	Steals and Deals.
07.00/17.30/24.00	Today med nyheter og FT Business.
10.00	European Money Wheel.
14.30	The Squawk Box.
16.00	US Money Wheel.
18.00	Internasjonale nyheter.
18.30	Gold, God and Glory.
19.30	The Selina Scott Show.
20.30	Dateline International.
21.30	Internasjonale nyheter.
22.00	The Tonight Show.
23.00	PGA European Tour.
00.30	NBC Nightly News.
01.00	Real Personal.
01.30-05.15	Natt-tv.

BBC

06.55-16.40	Diverse.
16.40	Wild & Crazy Kids (R).
17.05	The Great British Quiz
17.30	Prime Weather.
17.35	Nanny.
18.30	Home James (R).
19.00	World Today.
19.30	Intensive Care.
20.00/24.00	Last of the Summer Wine.
20.30	The Bill.
21.00	The Barchester Chronicles.
21.55	Prime Weather.
22.00	World News.
22.30	Barnardo's Children
23.25	Come Dancing.
00.30	Intensive Care (R).
01.00	The Barchester Chronicles (R).
02.00-06.10	Natt-tv.

CNN

Nyheter døgnet rundt.

06.00	World News.
10.30	CNN Newsroom.
11.30	World Report.
12.00	Business Day.
13.30	World Sport.
14.30	Business Asia.
15.00	Larry King Live.
16.30	World Sport (replay).
17.00	World News.
17.30	Business Asia (replay).
20.00	World Business Today.
21.00	Larry King Live.
22.00	World News.
23.00	World Business Today Update.
23.30	World Sport.
24.00	World View.
01.30	Moneyline.
02.30-05.30	Natt-tv.

SKYNEWS

07.00	Sunrise.
10.30/04.30	Special Report.
11.30	ABC Nightline.
12.00/17.00	World News and Business.
13.00	News at Noon.
14.30/05.30	CBS News.
15.00	News at Two.
15.30/03.30	Documentary - Amateur Naturalist.
16.30	Healthwatch..
18.00	Live at Five.
19.00	News at Six.
19.30/02.30	Tonight with Adam Boulton.
20.00	Evening News.
21.00	News and Business.
21.30	Program ikke fastsatt.
01.30	Evening News.
06.30	ABC World News.

RTL+

05.30-14.55	Diverse.
14.55	«Buck Rogers».
16.25	«Robosaurus».
18.00	Kino Tip: Making of «Apollo 13».
18.30	Exclusiv - Das Star-Magazin.
18.45	RTL aktuell.
19.10	Highlander.
20.10	Anpiff extra.
20.30	Champions League. 1. halvdel.
21.20	Fussball extra.
21.30	Champions League. 2. halvdel.
22.20	Highlights.
23.15	«Cyber Tracker».
00.50	Cheers.
01.20	Eine schrecklich ..
01.45-05.15	Natt-tv.

TV 1000

07.00	Hilbur & Co.
08.00	Beste venner.
10.00	Par i hjerter.
11.30	Q & E.
12.00	Mørkets frykt.
14.00	Paragraf 99.
16.00	Hilbur & Co.
18.00	RoboCop.
18.50	Fangarmer.
20.00	Livshistorier: Calvin Miles historie.
20.30	Film til tusen.
21.00	Hoffa.
23.20	Rockens historie.
00.10	Tusen og en natt. Buttman's Wet Dreams.
03.00	De hensynsløse.
05.00	Sommarmord.
Slutt ca. 06.50.	

FILMNET +

06.00	K-TV Mini.
08.00	En folkefiende.
10.00	Carousel.
12.05	That Night.
13.35	EI News.
14.00	Litt av en heks!
15.35	Filmnet Movie Quiz.
16.00	Tegnefilmer.
17.45	K-TV News.
18.00	The thing called Love.
19.55	Up-date - programinfo.
20.00	Equinox.
22.00	Boksing pluss.
24.00	Poison.
02.00	Excessive Force.
03.30	Beyond Forces (11).
04.00	Rich in Love.
Slutt ca. 05.50.	

FILMNET MOVIE

07.00	Rich in Love.
09.00	The Big Wheel.
10.35	EI News.
11.00	Begrav meg i Niagara.
12.35	Classic...
13.00	Gjestene fra fortiden.
15.00	Avgrunnen venter.
17.00	På stram line.
19.00	Paragraf 99.
21.00	Car 54, Where are You?
22.30	Hollywood One on One.
23.00	Tales from the Crypt 25.
00.05	In the Wild: Grey Whales with Christopher Reeves.
01.00	Dr. Giggles.
02.35	Filmnet US Top Ten
03.00	Ruby.
05.00	Brennhet dag.
06.30	Bak kamera.

RADIO OG TV
TORS DAG
2. NOVEMBER 1995

NRK

16.00	NRK.
17.25	Postbudet ringer alltid to ganger. Sendt mandag.
17.55	Nyheter på tegnspråk.
18.00	Barne-TV.
18.45	Bønn og betong.
18.45	Distriktssendinger.
19.00	Dagsrevyen (t.tv).
19.35	Ut i naturen! (t.tv).
20.10	Håndball, kvinner: 6-nasjoners turnering. Norge - Tyskland.
21.25	TV-sporten.
21.35	Jugoslavia - veien til sammenbrudd (t.tv). (3:5) President Milošević i Serbia og president Kuzan i Slovenia ble enige: Slovenia ble utskilt fra Jugoslavia slik at Serbia kunne bruke alle sine krefter på å erobre Kroatia. Milošević avslører at Lord Carrington var svært nær en fredsavtale i 1991, og han forteller om hvorfor dette ble mislykket.
22.25	Fulle 5 (t.tv).
22.30	Kveldsnytt.
22.40	Filmen 100 år: «The Magnificent Ambersons». Amerikansk film fra 1942 av Orson Welles. Amberson-familien er den fremste familien i byen, og unge Morgan har ingen sjansar hos vakre Isabelle Amberson.
Slutt ca. 00.05.	

TV2

06.28	God Morgen, Norge!
09.30	Hverdagsliv. Reprise.
10.00	God Morgen, Norge! R.
14.10	TV-torget.
14.40	Kjærlighetsskipet.
15.35	VTV.
16.10	Modellskolen.
16.40	Livet går videre.
17.30	Hverdagsliv.
18.00	M A S H.
18.30	Nyhetene.
18.55	Været.
19.00	Jeopardy!
19.30	Mot i brøstet. Sendt tidligere.
20.05	Lønning DIREKTE.
21.00	Nyhetene.
21.25	Sporten.
21.35	Været.
21.45	X-Files. (
22.35	Cheers.
23.05	VR. 5. (12) Amerikansk spenningsserie. Sydney Bloom er en telemontør som ved hjelp av datamaskinen blir i stand til å lese tankene til mennesker hun kontakter.
24.00	Nyhetene.
00.10	Været.
00.20	Kriminelt. Rekonstruksjoner og autentiske opptak fra politiets arbeid i USA. Sendt tidligere.
00.45	TV-torget.
Slutt ca. 01.15.	

TVNorge

15.55	Mine beste år.
16.25	Under samme tak.
16.55	Det glade kjøkken.
17.10	Glamour.
17.40	Glamour.
18.10	Oprah Winfrey Show.
19.00	Santa Barbara.
19.30	Panorama.
20.00	Aktuelt 20.
20.15	Været.
20.25	Reisesjekken.
21.30	Ta kvelden med Benny Borg og Super Quick.
22.30	Mulig umulig.
23.00	Aktuelt 23.
23.10	Været.
23.15	Motorsport.
23.50	Helter i hverdagen.
00.20	Internasjonale forbytelsler.
Slutt ca. 00.50.	

TV3

06.30-12.15	Barne-TV.
12.15	Matiné: «All kan ikke kjøpes».
13.40	Rivalene.
14.35	Remington Steele.
15.35	Richie Rich.
16.05	Den sorte hingsten.
16.35	Paradise Beach.
17.05	Par i hjerter.
18.00	3 min. Nyheter og vær.
18.05	Super Rebus.
18.35	Borte bra . . .
19.05	Naboer.
19.35	Fire.
20.30	Grensland: De utfordrer døden.
21.30	Walker, Texas Ranger.
22.25	3 min. Nyheter og vær.
22.30	Fotball.
23.30	Dokumentar: Misbruk av læreren.
00.25	Fantasier.
00.55	Jaget.
Slutt ca. 01.50.	

KANAL 1

09.00	Undervisningsprogram.
14.00	Striptease. Programmet som gransker og avslører. Sendt i går.
15.00	Hemma.
16.00	Rapport.
16.05	Hemma, forts.
17.00	Lilla Magasinet.
17.15	Laurie Hill.
17.40	Anslagstavlan.
17.45	Børsen i dag.
17.50	Utsatt - Nyheter.
18.00	Aktuelt og väder.
18.15	For barn.
18.45	Östergötland i hetluften.
19.00	Offside.
20.00	Redietet. (7:15)
20.45	Drømmepelet.
21.00	Aktuelt.
21.35	A-ekonomi.
21.45	Sportnytt.
22.00	Dokument utifrån.
23.25	Kama Sutra - kärleksläran. Kama Sutra er læren om erotikkens hemmeligheter. Boken ble skrevet av indieren Malanaga Vatsyayana for over 2000 år siden.
Slutt ca. 00.15.	

SVENSK TV2

06.30	Go' morgon Sverige.
15.30	Lekande lätt. Sendt i går.
16.00	Kvällsöppet - repris.
16.55	Nyhetstecken.
17.00	Rapport med väder.
17.05	Regionala nyheter.
17.10	Anslagstavlan.
17.15	En kväll för boken. Reprise.
18.15	Café Norrköping.
18.10	Regionala nyheter.
18.30	Rapport med väder.
20.00	Nova. Teknikk og vitenskap i kveld om den finske skogsmaskinen som kravler i vei på seks bein og et antall datamaskiner - uten å skade skogen. Klarer vi mennesker omgås med stadig flere roboter? Har vi råd til maskiner som kan koste tusentalls mennesker arbeid?
20.30	Månsson og media.
21.00	Njagesrevyn.
22.00	Regionala nyheter.
22.10	Kvällsöppet. Med Stewert Öholm og aktuelle gjester.
23.00	Rapport.
23.10	Skytte. «Det nye Sverige». Tema: den nye familien. Sendt tirsdag.
Slutt ca. 00.10.	

TV4

06.28	Nyhetsmorgon.
11.10	Sjukhuset.
12.00	Den börjiga dalen.
12.55	Dallas.
13.50	Betygsjakten.
14.40	Hem till gården.
15.10	Kärlek ombord.
16.00	Huset fullt!
16.30	Lassie.
17.00	Junior-4-an.
17.28	Middagsstiget.
17.30/18.10/18.28	Lokal-TV.
18.00	Nyheter.
18.05	Lokala nyheter.
18.25	Spader och Keno.
18.30	Lingo.
18.00	Jeopardy!
19.25	ishockey: Finland - Sverige.
20.05	Nyheter.
20.20	ishockey: Finland - Sverige forts.
21.00	Infor Sika mot stjärnorna.
21.15	ishockey: Finland - Sverige forts.
22.00	Nyheter og helgevær.
22.30	Sporten.
22.45	Svart eller vitt.
23.30	Småstadsliv.
00.20	Streets of San Francisco.
01.15	Kvinnofängelset. Slutt ca. 02.05.

MORGENDAGENS RADIO

NRK-P1
Dagsnytt også hver hele time.

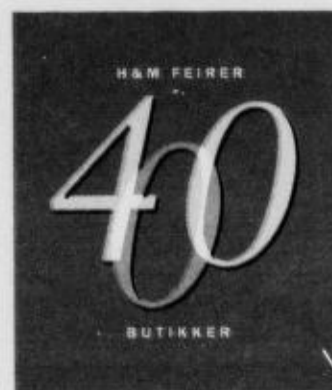
00.05-05.45	Natradioen.
05.45	Værmelding.
06.04	Distriktsprogram.
06.30	Dagsnytt.
06.36	Distriktsprogram.
06.59	Trafikkradio.
07.04	Distriktsprogram.
07.30	Dagsnytt med sport.
07.50	Andakt.
07.59	Trafikkradio.
08.04	Værmelding.
08.07	Distriktsprogram.
09.03	Nitimen.
10.03	Distriktsnyheter.
10.06	Det fisker P1!

NRK-P2
Dagsnytt også hver hele time bortsett fra kl. 17.00, 19.00, 20.00 og 21.00.

11.03	Distriktsprogram.
12.30	Dagsnytt.
12.50	Musikknytt.
13.03	Middagsstunden.
13.30	Norgesglasset.
14.03	Distriktsnyheter.
14.06	Norgesglasset forts.
14.50	Værmelding.
14.59	Trafikkradio.
15.03	Her og nå!
15.59	Trafikkradio.
00.05	Klassisk natradio.

05.45	Værmeldinger
06.00-08.30	P2 Morgen.
06.04	Tidlig tonetofte.
07.00	P2s nyhetsmorgen.

Vi fortsetter feiringen av vår butikk nr. 400 med

30% - 50% RABATT PÅ YTTERTØY

50 000 plagg for dame, herre og barn.
Her er det tusenvis av kroner å spare.

DAME

Lange ullkåper (998,-) **499,-**
Ulljakker med hette
(798,-) **399,-**

HERRE

L.O. .G. sport anorakker
(398,-) **199,-**
Lange førede canvasjakker
(498,-) **249,-**

BARN

Losjakker (298,-) **149,-**
STR. 122-164 CL.
Dynejakker (349,-) **174,50**
STR. 122-164 CL.
Dyneoveraller (249,-) **124,50**
STR. 80-116 CL.
Dynejakker (179,-) **89,50**
STR. 80-116 CL.

LOSJAKKE 299,-
(før 598,-)

TILBUDENE GJELDER T.O.M. LØRDAG 11/11

Nordlys

Hosten 1995

Trafikk & Motor

Ny Peugeot 406

Peugeot har denne høsten introdusert en helt ny bil. Størrelsesmessig hører den til i den øvre mellomklassen, og har fått betegnelsen Peugeot 406. Den vil bli levert i tre utstyrsnivåer, og med enten bensin- eller turbodieselmotor i to varianter.

Den nye Peugeot 406 vil bli å finne på norske veier i løpet oktober måned. Spørsmålet er om franske biler er god salgsvare for tiden.

2 Høsten 1995

Trafikk & motor

Nordlys

Med handa på rattet

Har du noen gang tenkt over hvor mye trafikken – og da ikke minst biltrafikken – griper inn i livet ditt? Fra vuggen til graven kjøres og kjøres vi. Med start i barnevogna og avslutning i likvogna. Mellom disse to ytterpunktene har vi vært innom trehjuls sykkel, tohjulingen, moped, motorsykkel og bilen.

Hjulene ruller både på veiene og samlebåndene. Vi innser at trafikken ikke bare griper inn i livet vårt – det har fullstendig grepet på det.

Vi tenker, snakker og opplever trafiksikkerhet hver eneste dag. Samtidig er vi på ingen måte blinde for kjørekomfort, stil og eleganse som en overordnet del av trafikkbildet. Og for den største delen av trafikantene dreier det seg om sikkerhet. Driftssikkerhet, trafiksikkerhet, barnesikring, tyverisikring og så videre.

Derfor er det vi lager våre bilnumre. Vår oppgave som avis er å forsøke å speile tanker som rører seg i tiden. Fortelle om nyskapingen, om trender og om hvordan de forskjellige designerne tenker seg fremtidens biler.

– Men med handa på rattet: Vi klarer selvfølgelig ikke å favne alt i ett nummer. Det blir mest smaksprøver, med enkelte større biter å tygge på. Vi hører gjerne fra lesere som har ønsker om stofrområder vi skal ta opp i kommende bilnumre.

Bjørn-Erik Johannessen

Bilag til Nordlys

Sjefredaktør: Ivan Kristoffersen

For dårlig vedlikehold

Bilistene er misfornøyd med vedlikeholdsstandarden på norske vinterveier. Særlig er det snø og slaps i veibanen og spor- og friksjonsforholdene folk mener er blitt verre.

Kvinnelige sjåførere er ikke så kritiske som mennene. Men de føler likevel større utrygghet på vinterføre enn menn.

Trafikantene oppfatter kjøreforholdene og vedlikeholdsstandarden på norske vinterveier som dårligere i sesongen 1994/95 enn året før. Men noe er også blitt bedre. Blant annet skiltingen, oppmerkingeoratet har finansiert, og som Samferdselsteknikk og SINTEF har utarbeidet det faglige opplegget for.

Av i alt 22.000 spørreskjemaer som ble delt ut i 42 vedlikeholdsområder, ble 10.777 besvart og returnert av bilistene. Det tilsvarer en svarprosent på 49, og det er overingeniør Ole Peter Resen-Fellie i Vegdirektoratet meget godt fornøyd med. Han ser det som et uttrykk for at norske trafikanter har klare synspunkter på veivedlikeholdet.

Mange ting belyses

Det ble foretatt liknende spørreundersøkelser både i vintersesongene 1989/90 og 1993/94, og sommersesongene 1990-93.

Blant de temaene som blir belyst i 1994/95-undersøkelsen er dekkbruk, belysning i tunneler, forhold for fotgjengere og syklist langs veiene, veienes omgivelser, miljøgater, bilradio og kanalvalg.

Kvinnene klager minst

Kvinnelige sjåførere klager mindre på vedlikeholdstiltakene i vintersesongene enn mennene. Dette blir tolket av Vegvesenet som at menn generelt stiller høyere krav. På den annen side er kvinnene mindre fornøyd med kjøreforholdene, og de føler åpenbart større utrygghet i vintertrafikken enn menn.

Eldre bilførere er mer fornøyd enn yngre, og de som kjører personbil synes stort sett bedre om vintervedlikeholdet enn førere av tunge kjøretøy. Undersøkelsen avslører dessuten at personbilen brukes mest på korte turer, mens de tyngre kjøretøyene kjører mere langture. Det går også fram at de som kjører lite er mer fornøyd enn de som kjører mye og langt.

Dårlige kommuneveier

Hele 92 prosent av trafikantene mener at det generelle vedlikeholdet av riksvegnettet er bra. Men bare 55 prosent av de spurte sier seg fornøyd med tilstandene på fylkesveiene og de kommunale veiene. Folk flest synes dessuten standarden på fylkesveiene og de kommunale veiene er blitt dårligere.

Bra brøyting

En meget høy prosent – hele 89 – sier seg fornøyd med brøytingen av riksveiene.

63 prosent er tilfreds med brøytingen av fylkesveiene og kommunale veier. Dette er dårligere enn tidligere undersøkelser har vist, men det er store lokale variasjoner.

Tre fjerdedeler av de spurte mener at sandstrøing og salting av riksveiene er til-

fredsstillende, mens bare henholdsvis 56 og 47 prosent mener det samme om fylkesveiene og kommunale veier.

Fotgjengere

Fotgjengere er den tapende part langs veiene våre, og undersøkelsen viser klart at de har enda dårligere forhold om vinteren. Hele 63 prosent mener at fotgjengere langs riksveinettet har det mindre bra, og det samme mener 66 prosent om fylkesveier og kommunale veier.

Dette forhindrer likevel ikke at 73 prosent mener at brøytingen av gang- og sykkelveiene – der slike finnes – langs riksveiene blir godt brøytet. Men igjen kommer fylker og de kommuner dårligst ut: Bare 62 prosent mener disse gang- og sykkelveiene brøytes tilfredsstillende.

Utrygge trafikanter

En firedel av av trafikantene har oppgitt at de føler seg utrygge på vinterføre. 37 prosent føler utrygghet ved møtende trafikk, og 36 prosent føler seg utrygge på smale og svingete veier. 34 prosent er engstelige for å kolliderer med dyr som kommer ut i veibanen om vinteren.

Piggdekk populært

44 prosent av trafikantene sier at de holder lav fart om vinteren på grunn av glatt føre – men bare fire prosent sier at de står fast i bakker daglig eller ukentlig.

Syv prosent oppgir at de har vært utsatt for uhell med materiell skade eller personskade som følge av dårlig vegstandard. Men trafikantene oppgir at mye spor på grunn av is og snø er det viktigste problemet.

Ni av 10 bilførere kjører med piggdekk. Bare syv prosent kjører med piggfrie vinterdekk. 72 prosent oppgis at vinterdekkene er under to år gamle og bare fem prosent har vinterdekk som er over fire år gamle.

Sats på:

Trafikantene ble bedt om å prioritere hvilke vedlikeholdstiltak de ønsket større innsats på, og dessuten hvilke områder de kunne tenke seg lavere prioritert.

Mer penger på:

- ⊗ Høyling av snø- og isspor.
- ⊗ Fornyelse av veidekket.
- ⊗ Utbedring av vanskelige punkter langs veien.
- ⊗ Brøyting av snø og slaps.

Mindre penger på:

- ⊗ Beplantning og landskapstilpassning.
- ⊗ Brøyting av rasteplasser.
- ⊗ Rengjøring av skilt.
- ⊗ Vedlikehold og rengjøring av toaletter på rasteplasser.

Trafikantene synes vegvedlikeholdet i vintersesongen 1994/95 var dårligere enn tidligere år. Og aller dårligst er fylkesveiene og de kommunale vinterveiene. (Foto: Anders Cederlöv)

Men generelt setter trafikantene stort sett pris på at veiskråninger og fjellskjæringer blir tilpasset det naturlige landskapet, og at det satses på beplantning langs veiene. Men mange klager på støyskjermer utseende.

Radio i bilen

Folk flest henter sin trafikkinformasjon gjennom radioen. 56

En romsligere Civic

Honda presenterte sin sjette Civic-generasjon under den internasjonale bilutstillingen i Frankfurt i september. Denne nye tredørs-modellen er bygd over samme lest som Civic femdørs, og fremstår som et produkt på grunnlag av kundeundersøkelser i markedet.

Civic-modellene har 16 ventilers aluminiumsmotorer, og man kan velge mellom fem versjoner, tre av dem har Hondas spesielle teknologi med variable ventilåpningstider (VTEC).

I tillegg til den tradisjonelle femtrinns manuelle girkasse og firetrinns automatgir, leveres også (ikke i Norge) en trinnløs automatkasse.

Tredørs-utgaven leveres med 1,4 liters motor med henholdsvis 75 og 90 HK, og en 1,5 liters med 115 HK.

Samtlige Civic-modeller har nå samme akselavstand, 262 centimeter. Både kurpé- og bagasjeplassen er økt. Spesielt gjelder dette for tredørs-versjonen. Økt takhøyde bidrar også til at den nye Civic-generasjonen er blitt romsligere.

Honda Civic er blitt en romsligere bil. Dette er tredørs-modellen Civic 1,5i LS.

Trafikk & motor

Nordlys

Hosten 1995 3

hold på norske vinterveier

prosent av bilistene har bilradio av eldre modell, 39 prosent har radio av ny modell, mens bare fem prosent ikke har bilradio.

Undersøkelsen avslørte at NRK P1 har størst lytteroppslutning blant bilførerne om morgenen og på dagtid. På ettermiddagen er P1 og P4 like mye hørt, mens P4 er vinnerkanalen på kveldstid.

Mest alarmerende er det kanskje at nesten ingen av trafikantene er klar over at de kan hente første-hånds opplysninger om trafikkløst hold på telefonnummer 175. Bare n av fem oppgir at de bruker tjenestene på 175.

- Sett også søkelys på rutinene i Vegvesenet!

- Vegvesenet bør ikke selv unntas fra kritisk adm.dir. Gunnar Eigeland i Norges Lastebileier- granskning når vi diskuterer tiltak for å redusere Forbund (NLF). trafikkkulykker der tunge biler er involvert, sier

I sitt høringssvar til Vegdirektoratet om denne saken krever NLF at det må utredes om Statens Vegvesen har gode nok rutiner for vedlikehold av veinettet.

- Utredningen må omfatte både veienes utforming, veigrep, hvordan siktryddingen er, skilting osv., sier Eigeland.

Kravet fra NLF kommer som respons på at direktoratet ønsker å konsentrere seg om veigrepets betydning, men det synes altså NLF er for snevert.

- Vi er kjent med at nye veier bygges etter strenge regler for geometrisk utforming. Men så vidt vi kjenner til, har ikke Statens

Vegvesen et systematisk opplegg i sine vedlikeholdsrutiner for å sikre denne utformingen. Det er viktig at dette nå tas opp, for utformingen er svært viktig for trafikksikkerheten, sier direktør Eigeland.

Kia Sephia til tusen

Det tok ikke mer enn snau elleve måneder før den sørkoreanske bilfabrikken Kia hadde solgt de første 1000 eksemplarene av mellomklassebilen Kia Sephia i Norge.

Det er Bertel O. Steen-Gruppen som importerer Kia Sephia, og der i gården regner man med å ha levert 1700 før året er omme.

Det ruller allerede over 1000 stykker av den sørkoreanske bilen Kia Sephia på norske veier.

4 Høsten 1995

Trafikk & motor

Nordlys

De beste vinterdekkene

Tabellen viser resultatene til de 10 dekkmerkene i hver enkelt testdisiplin. Det angis også hvilket vektall i prosent testerne har lagt på de enkelte egenskapene. Dekkene i testen er av dimensjon 185/65-13.

Poengoversikt over alle dekkene i testen

	Vektall i %	Bridgestone WT 14	Bridgestone Blizzak	Continental Viking Stopp	Gislaved Nord Frost	Kumho Power Grip	Michelin XM+S 260	Nokia Hakka. 10	Nokia NRW	Pirelli Winter S	Sava Exact
GREP PÅ IS											
Brems på Glatt is	10%	10	5	10	10	8	10	10	7	9	4
Brems på grov is	10%	8	6	9	10	7	9	8	6	8	5
Grep på glatt is	5%	10	6	9	10	8	7	9	7	8	4
Grep på grov is	5%	7	7	9	10	6	8	7	6	6	5
Sidegrep grov is	10%	9	9	9	8	8	8	10	7	8	
Håndteringsbane	10%	7	7	9	10	6	8	9	6	8	6
GREP PÅ SNØ											
Brems med låste hjul	5%	7	10	9	8	6	7	7	7	6	6
Brems med ABS	5%	6	10	8	9	6	7	7	6	8	4
Grep	5%	8	7	10	10	7	9	8	6	8	7
Håndteringsbane	5%	6	9	9	10	4	9	8	7	6	6
KJØREEGENSKAPER											
Kjørbarhet på is	10%	6	7	9	10	5	8	9	6	7	4
Kjørbarhet på snø	10%	7	9	9	9	6	10	8	8	7	6
Retningsstabilitet	5%	6	8	7	9	5	7	8	9	5	6
Støy	5%	4	10	6	5	5	4	6	10	6	10
KARAKTER		7,4	7,7	8,9	9,4	6,3	8,2	8,2	7,1	7,2	5,7

Fortsatt er det piggdekkene som fungerer best på norsk vinterføre. Dette går klart fram av den store nordiske vinterdekktesten som bladet «Motor» offentliggjør i sitt siste nummer. Her blir Gislaved kåret som vinner foran Viking.

Det er på snø og is et vinterdekk virkelig settes på den store prøven. Det handler ikke bare om å komme seg fram, men i like stor grad om sikkerheten for deg og dem du møter rundt neste sving. I bremsing på isete vei er piggdekkene klart best, det samme gjelder fremkommeligheten og sidegrepet på is.

For folk som stort sett kjører på bare vinterveier – og som er i stand til å bruke innsiden av hodet – er miljødekk et godt alternativ.

På snø er de beste piggfrie dekk jevn gode med de beste piggdekkene, og de er samtidig mer komfortable og støysvake å kjøre på.

Piggene må stritte!

OSLO: Snakk med bilførere om vinterkjøring, så pigger de øyeblikkelig. Hvor mange biler som kjører med piggdekk finnes det ingen skikkelig oversikt over, men mye tyder på at antallet ligger på et sted mellom 50 og 85 prosent.

Det råder fremdeles sterk skepsis blant bilførerne til piggfrie dekk. Det er som med været, alle snakker om det, men ingen gjør noe med det. Over halvparten av bilførerne sa i en undersøkelse som Statens Vegvesen gjennomførte at de godt kunne tenke seg å kjøre piggfritt, men bare én av fem kunne tenke seg å kjøpe piggfrie dekk neste gang.

Falsk trygghet

Svært mange bilførere tror at de fortsatt kjører på sommerføre når de legger på piggdekk. De kan meget fort komme ut av villfarelsen, og da kan det koste både penger og helse – kanskje menneskeliv. En usedvanlig dyr lærepenge...

Det er på høy tid å sjekke hjulene vi satte fra oss i vår. Kanskje stritter ikke piggene like friskt som da vi kjøpte dekkene. Det er faktisk mange som kjører rundt og tror at piggdekk er piggdekk. Akk, så feil de tar.

Piggen som forsvant

Utrolig mange bilister er ikke klar over at det har skjedd temmelig mye på piggdekkfronten de senere årene. Blant annet at dagens pigger ikke lenger er laget av stål, men av aluminium eller plast. Dette har skjedd fordi myndighetene flere ganger har senket vektgrensen for piggene. Siste gang var i 1992, da vekten for piggen ble senket fra 1,8 til 1,1 gram.

Farlig miljøvennlighet

Med kravet om lavere piggvekt ble det utviklet mer miljøvennlige pigger. Men aluminiums- eller plastpiggen, som erstattet stålpiggen, blir raskere nedslitt. Piggene blir faktisk utslitt lenge før dekkene. Men dersom du ikke sjekker dekkene skikkelig før du legger ut på vinterveiene, kan du kjøre rundt med en livsfarlig falsk trygghet.

Som råtne jeksler

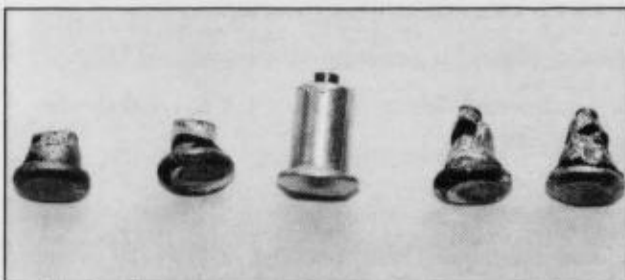
Mange bilister som tar vinter-

dekksekken, vil finne at svært mange pigger enten er nedslitte eller rett og slett er falt ut. Mange tror at selv restene av en pigg er bedre enn ingen pigg. De svever i livsfarlig villfarelse. Nedslitte pigger er fullstendig uten effekt. De sitter i dekket som råtne jeksler i en kjeve. Er bare til ugagn. Tenner man ikke kan tygge med, er ikke mye tess til sprø svor. Husk det!

Må kjøres inn!

Mange bileiere tror at når de har kjøpt nye piggdekk, er det bare å «spøle» i veg. Stort mer feil går det ikke an å ta. Nye piggdekk trenger en varsom innkjøring på ca. 30 mil – 300 kilometer – før at de skal feste seg skikkelig i riktig stilling.

Nå kjører vi i den verste tida. Delvis bart, delvis isete og i tillegg mye mørkekjøring. Det er lurt å være godt skodd, og da nytter det ikke med «Oluf-ladder» på bilen.

Nye aluminiums- eller plastpigger stritter virilt. Dersom bileieren har rivstarter og «spøling» som hobby, tar det bare noen dager før piggene er redusert til verdiløst skrap på hjulene.

En prisbombe

I løpet av januar presenteres Suzuki Baleno sedan GLX med 4WD i Norge, og importøren er ikke snauere enn at den lanseres som en prissensasjon. Bilen, som har permanent firhjulsdrift, ligger i Golf-Escort-klassen og har doble airbager, stålbjelker i dørene, sikkerhetskarosseri, servo, sentrallås, elvinduer og -speil som standardutstyr.

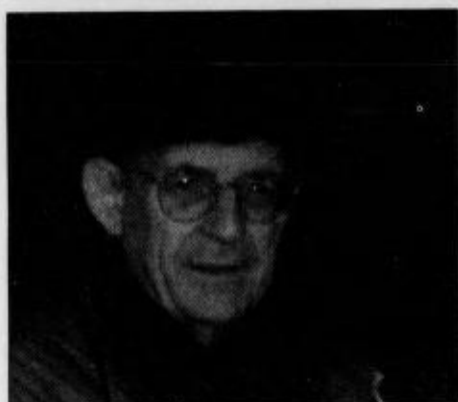
Det dreier seg om en mellomstor familiebil, med god plass – og det poengteres fra importøren at 4WD-systemet ikke stjeler plass i bagasjerommet.

Motorytelsen er 100 HK. Prisen er satt like under den magiske skattegrensen, og koster fritt levert Drammen 199 900 kroner. Det hevder Suzuki Bilimport A/S er mellom 30 000 og 50 000 kroner lavere enn tilsvarende konkurrenter.

Suzuki Baleno 4WD lanseres på nydret som markedets prisbombe.

«Motarbeider lavere avgift»

– Bilbransjen panikkbremser hver gang politikerne viser seg velvillig til avgiftssenkning, tordner NAF-direktør Aksel Bruun.

– Er det slik at bilbransjen motarbeider lavere avgifter på nye biler? Det er all grunn til å reise spørsmålet, sier NAF-direktør Aksel Bruun. Han viser til at bilbransjen panikkbremser fordi de tror kundene utsetter bilkjøp i påvente av avgiftskutt.

– I mange år har NAF arbeidet sammen med organisasjonene i bilbransjen for å overbevise politikerne om at lavere avgift på nye biler vil være til fordel både for miljøet og sikkerheten på våre veier.

– Men hver gang ansvarlige politikere signaliserer at de hører på våre argumenter, rykker bilbransjen ut og slår bremsene på for fullt. De argumenterer med at dersom kundene tror avgiftene vil bli redusert, vil bilsalget stoppe helt opp. Det pekes dessuten med bekymring på at bruktbillegene kan falle i verdi, og at bilprodusentene vil øke prisene til det norske markedet, tordner direktør Bruun.

Kortsiktig vurdering

NAF-direktøren nøler ikke med å karakterisere dette som en svært kortsiktig vurdering fra bransjens side. Om man skulle tape noen salg i en overgangsperiode, vil bransjen ta dette rikelig igjen når de nye avgiftene er etablert.

– Eller er det slik at bilbransjen lever til de grader fra hånd til munn at de ikke vil overleve noen ukers utsettelse av bilsalget?

– Kanskje kan forklaringen ligge i at bilforhandlerne beregner sin fortjeneste etter bilens pris på gaten? Altså inklusive avgifter?

– Da er det jo klart at jo høyere avgiftene er, desto enklere er det for forhandleren å legge inn sin fortjeneste, utfordrer Bruun.

Se på avgiftene

– Det som bekymrer meg mer enn en eventuell avgiftsreduksjon på nye biler, er verditapet for forbrukeren som nettopp har kjøpt seg ny bil. Det burde heller ikke være noe problem, dersom staten sa seg villig til å se bilavgiftene under ett, og ikke bare vurdere den enkelte avgift for seg. Dersom man for eksempel fritok dagens biler for årsavgift, mens nye biler med en lavere engangsavgift betalte vanlig årsavgift, ville dette til en viss grad kunne kompensere verditapet for dagens bileiere. For avgiftsmyndighetene burde ikke dette by på noe som helst problem, sier NAF-direktør Aksel Bruun.

Tollavgiften for japanske biler fjernes og dermed faller prisene. Denne Nissan Maxima QX-serien blir dermed mellom 13.000 og 18.000 kroner billigere.

Prisene ned og salget opp på japanske biler

OSLO: Bortfallet av ekstratollen på 5,3 prosent for alle bilmerker som er produsert utenfor EU, vil gi lavere priser og dermed større salg av japanske biler.

Mazda reduserte nylig prisene på sine modeller med mellom 10.000 og 60.000 kroner.

Mitsubishi var den første japanske produsenten som tok løs. Det skjedde allerede 9. september, da de senket prisene med rundt regnet 10 prosent.

Så fulgte Nissan med reduksjoner på mellom 7000 og 18.000 kroner, og Toyota med reduksjoner på mellom 8000 og 10.000 kroner.

Nyheten har ikke slått like

godt an i markedet. Bortfallet av ekstratollen og den påfølgende prisreduksjonen har skapt en viss uro i det øvrige bilmarkedet. Ingen er i tvil om at japanske biler kommer til å jafse til seg betydelige markedsandeler.

I 1991 hadde japanske biler en markedsandel på hele 45,1 prosent. Ved utgangen av september var markedsandelen

for japanske biler 25,3 prosent. De koreanske bilmerkene har siden de ble introdusert på det norske markedet tatt en markedsandel på 7,1 prosent.

Spenning i luften

Selv små marginer i bilbransjen betyr store penger. Derfor følger nå importørene av europeiske biler utvikling-

en med argusøyne. Ingen er det minste i tvil om at en ny prisdebatt er på trappene. Om konsekvensene blir en veritabel priskrig, eller om man holder prisene og ser markedet an, er det ingen Nordlys har snakket med som vil spørre om. Men at vi venter meget spent på utviklingen, er alle enige om.

VOLVO OG 1996-MODELLER

96 Volvo 850 stasjonsvogn, 144 HK

• Automatgir • Rails/sikkerhetsnett
• RDS-radio, 4 høyt. • Vinterhjul

Listepris **418.000.-**

+Rabatt **50.000.-**

NETTO **368.000.-**

96 Volvo 940 stasjonsvogn, 135 HK

• Diff.sperre • Rails/sikkerhetsnett
• RDS-radio, 4 høyt. • Vinterhjul

Listepris **355.600.-**

+Rabatt **35.600.-**

NETTO **320.000.-**

96 Volvo 460 2,0i, 110 HK

• Komfortpakke eller sportspakke
• RDS-radio, 4 høyt. • Vinterhjul

Listepris **274.450.-**

+Rabatt **38.450.-**

NETTO **236.000.-**

Vi har plukket fram noen bruktbiler som selges med knalltilbud

95 Renault Laguna 2,0i, RT, demo, 17.000 km.....	210.000,-
95 Volvo 460 1,8i, demo, 8.000 km	199.000,-
88 Mercedes 230 E, solt., 207.000 km	199.000,-
89 Mazda 626 2,0 LX, 4 dr., 185.000 km.....	99.000,-
88 Ford Sierra 2,0 CL, solt., 72.000 km.....	99.000,-
86 Ford Scorpio 2,0i GL, aut., 121.000 km.....	89.000,-
87 Opel Ascona 1,6 GL, solt., 109.000 km.....	73.000,-
86 Ford Sierra 2,0 L, 164.000 km.....	64.000,-

VERKSTEDKONTROLLERTE BRUKTBILER

VOLVO

95 940 stv., aut., solt. m.m., 7.000 km	325.000,-
92 940 SE, solt. m.m., 152.000 km	219.000,-
95 460 2,0i, mye utstyr, 17.000 km	215.000,-
94 440 GL, 49.000 km	175.000,-
91 240 GL, 133.000 km	129.000,-
90 440 GL, urep., 100.000 km	106.000,-
85 740 GL, urep., 238.000 km	99.000,-
86 240 GL, aut., 156.000 km	85.000,-
RENAULT	
95 Laguna 1,8i RT, 31.000 km	195.000,-
95 19 1,4i RN, 5 dr., 26.000 km	149.000,-
94 19 1,4i RN, 5 dr., 51.000 km	135.000,-

ANDRE MERKER

95 Peugeot 405 GLX, stv., 12.000 km	185.000,-
94 Opel Astra 1,8i, 16v, stv., 85.000 km	179.000,-
88 Saab 9000 2,0i 16v, 5 dr., 146.000 km	145.000,-
86 Ford Scorpio 2,0i GL, 211.000 km	85.000,-
86 Ford Sierra 2,0 IS, solt., 123.000 km	79.000,-
85 Toyota Camry DX, 5 dr., 106.000 km	65.000,-
85 Honda Accord 1,8 EX, 220.000 km	62.000,-
85 Nissan Bluebird 1,8 GL, urep., 193.000 km	39.000,-
86 Lada 1600, 5 gir, urep., 93.000 km	15.000,-
76 Peugeot 504, urep., 203.000 km	9.500,-

FINANSIERING 8,4% NOM. RENTE

RENAULTS TIL KNALLPRIS!

96 Renault Laguna

2,0i RT, stv., 115 HK

• Met.lakk • RDS-radio, 4 høyt. • Vinterhjul

Listepris **276.800.-**

+Rabatt **21.800.-**

NETTO 255.000.-

KAMPANJERENTE 6,9% NOM.

96 Renault 19

1,4i, 5 dr., 80 HK

• El. soltak, alu.felg, met.lakk, kurve/tåkelys
• RDS-radio, 4 høyt. • Vinterhjul

Listepris **205.200.-**

+Rabatt **26.200.-**

NETTO 179.000.-

96 Renault Clio

1,4i RN, 5 dr.

• Soltak, met.lakk • RDS-radio, 2 høyt. • Vinterhjul

Listepris **167.450.-**

+Rabatt **17.550.-**

NETTO 149.900.-

ÅPNINGSTIDER:

Mandag-fredag ... 08.30 - 16.00
Torsdag ..... 08.30 - 19.00
Lørdag ..... 11.00 - 14.00

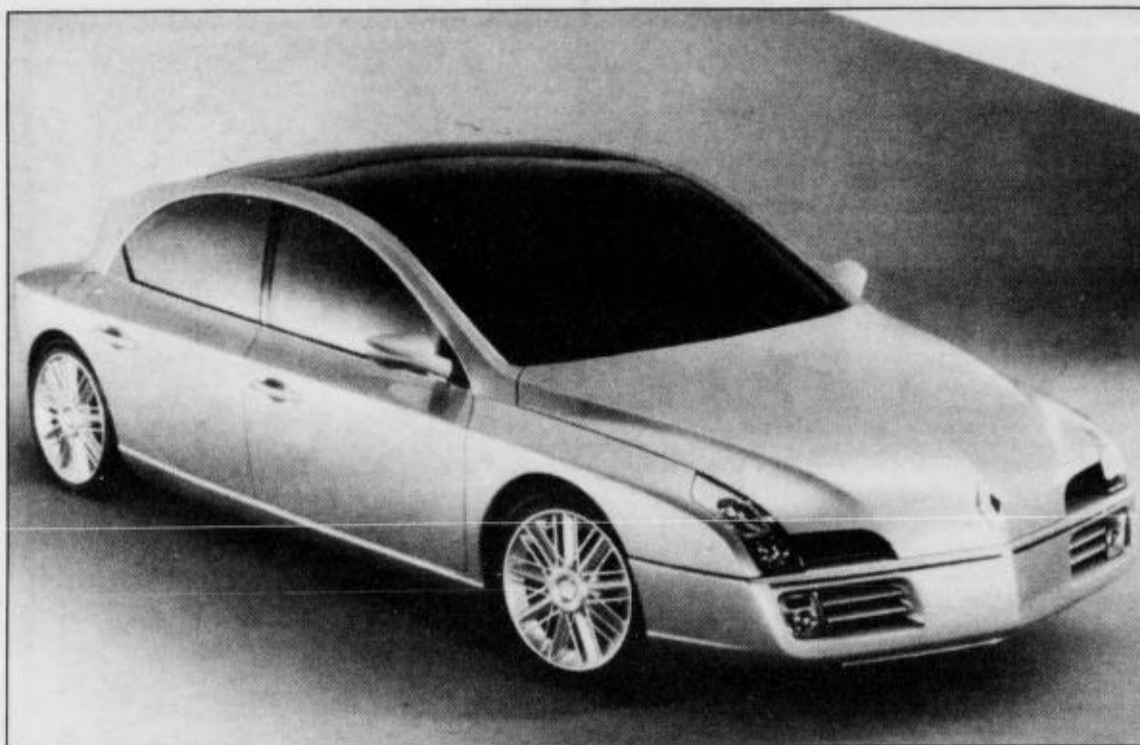

BILCO

Personbiler Tromsø

Strandveien 144, 9005 Tromsø, tlf. 77 61 81 00

Bilfolket demonstrerer ikke mot fransk prøvesprengning. Denne konseptbilen fra Renault, «Initiale», er det siste i fransk eleganse, med en 3,51 liters motor som yter 392 HK med sekstrinns girkasse.

Lavt septembersalg

September ble på ingen måte noen god høstjakt for bilbransjen. Opplysningsrådet for Veitrafikken, som statistikkfører bilsalg, tror bransjen vil få problemer med å nå fjorårsresultatet på 7318 personbiler.

September kan altså bli den første måneden med nedgang i salget siden april. Men ikke alle importører fortviler. Fortsatt topper Ford Mondeo salgslistene, med Toyota Corolla og Volvo 850 og Volkswagen Golf på de neste plassene. Og for Volvo-konsernet er dette meget oppløftende, 850-modellene koster tross alt 400.000 kroner.

Ford gjør det dessuten godt på merkestatistikken, med en markedsandel i september på 13,8 prosent. Opel har 9,9 prosent og så følger Volvo, Toyota, Volkswagen og Hyundai. Sistnevnte har sine modeller Elanta og Accent på henholdsvis sjuende og niende plass, og dermed en markedsandel på drøye ni prosent.

Fransk uansett

Til tross for all oppsamlet harme og demonstrasjoner mot president Chiracs ost, champagne og parfyme, ruller franske biler ufortrødent ut av samlebandene og ut på veiene. Den samlede markedsandelen til Peugeot, Citroën og Renault var sent i september på 9,6 prosent, mens den samlet for hele fjoråret var 10,5 prosent.

Ned for diesel

I Norge er dieseldrevne personbiler på stadig vikende front. Etter toppåret 1993, med en samlet markedsandel på 14,5 prosent, var markedsandelen 9,7 i 1994 – og innen årets utgang vil markedsandelen av dieseldrevne personbiler ha sunket ytterligere, antakelig ned mot seks prosent, tror ekspertene.

Amerikaner med med europeiske manerer

Norske Ford-forhandlere har for første gang på mange år startet regulært salg av en amerikansk personbil. Det dreier seg om Ford Probe 24V, som faller innunder klassen amerikanske sportskupeer.

Det er en strømlinjeformet sak, med smale takstolper som gir mye glass og stort lysinnfall. Det sporty ytre utseendet tas med inn i interiøret, som har konturformede sportsseter, og instrumenter som omfatter blant annet turteller, oljetrykkmåler og voltmeter.

Probe har en 2,5 liters V6-motor med 24 ventiler og multipoint innsprøytningssystem, som yter 165 HK ved 5500 omdreininger pr. minutt. For de som måtte være interessert; toppfart 220 km/t og fra 0 til 100 på åtte sekunder.

Europeiske kjøreegenskaper

Alle fire hjul er uavhengig avfjæret, som har gitt bilen god balanse og de sportslige kjøreegenskaper som europeiske bilførere er vant til.

Til de mer fancy detaljene hører innvendig regulering av hovedlysene, elektrisk drevne dørspeil og vindusheiser, sentrallås, justerbart ratt.

Ford Probe hører til i klassen for amerikanske sportskupeer med strømlinjeformet karosseri og en 2,5 liters 24-ventilers V6-motor under panseret.

Volvo S4

Den nye mellomklassebilen

Audi har sine A4 og A6. Nå er Volvo på veiene med sitt nye format – mellomklassebilen S4. Den ble vist for første gang på Frankfurt-messen i september. Den nye modellbetegnelse er et tegn på at Volvo har endret strategi.

– Volvo gjennomgår nå omfattende endringer som følge av vår nye strategi.

Dette påvirker en rekke ulike områder, som spenner fra hvordan vi tar imot kundene i forretningen til hvordan vi utvikler nye biler, sier adm.dir. Per-Erik Mohlin i Volvo Personvagnar AB.

Volvo S4 er den første bilen i en lang rekke nye modeller. I den nærmeste femårsperioden vil Volvo lansere en ny modell

hvert år, og sikter seg inn på et produksjonsvolum på mer enn en halv million biler pr. år.

En bokstav og ett tall

Som en følge av et stadig større antall modeller, blir den nåværende måten å betegne bilene på for snever. De nye modellbetegnelsene som innføres med Volvo S4, bygger på én bokstav og ett tall. Bokstaven forteller biltypen, og tallet angir størrelsen på bilen. Jo høye-

re tall desto større bilmodell. S står for sedan, F betyr fleksibilitet (fem-dørs) og C cabriolet eller coupé.

Volvo S4 er en sedan i mellomklassen. På slutten av året vil neste bil lanseres, en Volvo F4.

Det nye systemet vil også bli innført suksessivt på alle nye modeller.

Bensingjerrig Toyota

Et bensinforbruk på 0,36 liter pr. mil ved blandet kjøring er ikke å kisse ad. Utvendig er bilen mindre enn Corolla, innvendig på linje med Carina E.

Toyotas svar på fremtidens personbil heter Prius, og ble første gang vist på bilmessen i Frankfurt i høst.

Det er under panseret man finner den største nyheten, en nyutviklet 1,5 liters motor med direkte innsprøytning. Den såkalte D-4-motoren, som byr på en helt ekstraordinær virkningsgrad og høyere ytelse. Den er koblet til en variabel beltedrevet transmisjon, såkalt CTV, og begge enhetene blir styrt av et helt nytt system kalt Toyota Energy Management System (EMS).

EMS sørger for optimal utveksling til enhver tid, nøyaktig tilpasset turtallet på motoren og driftsforholdene.

Salget øker og øker...

Etter en prøvetur forstår du hvorfor salget av Seat har økt mer enn 100% i år!

Ibiza Gir du avkall på noen centimeter i lengden sparer du fort kr. 20-30.000,- i forhold til biler i «Golf-klassen».	Toledo Seats alternativ for deg som har behov for stor bagasjeplass. Toledo er en rommelig femdørs familiebil til uslåelig pris!	Cordoba Motorpressen har ved flere anledninger kåret den til nr. 1 i forhold til konkurrentene.
---	--	---

Seat, som er 100% eiet av Volkswagen AG, produseres etter konsernets strengeste kvalitets- og sikkerhetsnormer.

Alle Seats modeller har selvfølgelig **dobbel airbag, beltestrammere, sikkerhetskarosseri og nakkestøtter foran og bak.** Den største modellen har også ABS-bremser inkludert i prisen.

Nå gjør vi valget enda enklere! I en begrenset periode fremover leverer vi vinterhjul med på kjøpet!

Tysk grundighet - sydlandsk temperament!

A-S NORMOTOR Langnes, 9005 Tromsø. Tlf. 77 67 08 11.

IMPORTØR: HAMAS MOTOR AS - ET SELSKAP I MØLLER GRUPPEN

Bruker du kvalitetsdekk, er sjansen for uhell mindre!

Nå må jeg visst komme meg til Dekk Partner.

Vinteren kommer i år også! Din Dekk Partner har riktige dekk, og priser for enhver lommebok.

VIANOR

VIANOR AS
Breivika, 9019 Tromsø
Tlf. 77 67 51 20

BILSKADE - LAKK

OPPRETTING LAKKERING

Vi har meget rimelig leiebiltilbud til våre verkstedkunder!

OLSEN BIL
BILVERKSTED
TROMSØ - TLF. 77 61 51 00

BILSKADE - LAKK

BIL
I MIDT-TROMS

NORGES BEST GARANTERTE BILER.
5 ÅR/100 000 KM

- 8 år mot gjennomrusting
- 5 år på drivstoff, 3 år på lakk
- 3 års inter-Euro Service

Fullstendige garantivilkår får du hos oss!

MITSUBISHI

SALG OG SERVICE

MITSUBISHI
- din partner i bil
SILSAND AUTO AS
9370 SILSAND

Tlf. 77 84 41 06 - 77 84 41 32 p. 77 84 51 76

Karosserifabrikken

Salangverket, tlf. 77 17 41 76

- Skap-produksjon
- Skadereparasjoner
- Bilkomplettering

Verksteder:

Finnfjordbotn, tlf. 77 85 11 00

- Mekaniske reparasjoner
- EU-kontroll
- Montering av fartsskrivere/hastighetsbegrensere.
- Laserkontroll
- Smøring/vask

Tromsdalen, tlf. 77 63 75 33

- Mekaniske reparasjoner
- EU-kontroll
- Laserkontroll
- DAF hovedlager

Storslett, tlf. 77 76 59 60

- Mekaniske reparasjoner
- Laserkontroll
- Montering av fartsskrivere/hastighetsbegrensere.

Alle verksteder gir dekk- og kjetting-service, smøre- og oljeservice og vognservice.

**VDO KIENZLE
HASTIGHETSBEGRENSER**

Hastighetsbegrensere gir bedre økonomi:

- Lavere driftsomkostninger
- Lengre levetid på bilen
- Redusert ulykkesrisiko
- Lavere reparasjonskostnader

Hastighetsbegrensere

vil være påbudt for alle lastebiler over 12 tonn og alle busser over 10 tonn fra 01.01.96

**DAF
45**

Høy kvalitet til gunstig pris!

DAF 45

En meget robust kl. 1 bil, som også leveres som 10 og 11 tonn.

Kjent for sine kjøreegenskaper og lave driftsomkostninger.

**DAF
85**

Demovogn til salgs

Velger du DAF, har du også valgt den beste oppfølging fra TIRB sitt gode serviceapparat.

Nordnorsk forhandler for DAF - tungbilmateriell.

Våre kompetansesentre tilbyr også sine tjenester til eksterne kunder.

AS TIRB

bilservice

Finnsnes, tlf. 77 84 04 33

**1995 MODELLER MITSUBISHI
UTSAIG**

MITSUBISHI LANCER STV.
113 HK bensinjerrig motor. Servostyring, dobbel airbag, sentrallås, høydejusterbart ratt/førersete, sikkerhetskarosseri m.m. Stor lastekapasitet.

*209 900,-

MITSUBISHI LANCER SEDAN GLI, 75 hk
Med dobbel airbag, servostyring, sentrallås, høydejusterbart ratt/førerste, delt nedfelbar bakseterygg, sikkerhetskarosseri m.m.

*184 500,-

* Lev. Tromsø

Vi reduserer avgiften med 4%

NORGES BEST GARANTERTE BILER. 5 ÅR/100.000 KM
■ 8 år mot gjennomrusting
■ 5 år på drivstoff, 3 år på lakk
■ 3 års Inter-Euro Service
Fullstendige garantivilkår får du hos oss!

MITSUBISHI
-din partner i bil

TRONDSSEN AUTO AS

Skattøra, 9018 Tromsø - Tlf. 77 67 01 00

BIL I MIDT-TROMS

KJØP OG SALG AV LASTEBILER

- Statoil smøremidler
- Eksport
- Fra desember salg av dekk, lastebil, anlegg, vare og personbil, vulking, kjettinger.
- Brukte deler til lastebil og anleggsmaskiner skaffes.

Finnsnes Bil & Maskin AS

Postboks 424. Tlf. 77 84 53 00, 9301 Finnsnes

Spesialbygd for nordmenn

Toyota produserer ca. 4,5 millioner biler årlig, i et utall typer og varianter. Nå forsøker verdens tredje største bilprodusent å redusere dette mangfoldet, men den spesialbygde kombibilen for Norge, HiClass, vil bestå. Også nye HiAce kommer i fabrikkbygd HiClass-versjon.

De fleste kombinerte varebiler er ombygd i Norge, men HiClass er utviklet spesielt for Norge. Den er skreddersydd for norske avgiftsregler, og leveres bare til vårt marked.

Kombiutgavene av HiAce har stått for en stor del av det totale salget i Norge. I fjor var omtrent halvparten av alle solgte HiAce kombiutgaver, og hittil er det solgt 60 000 HiAce i Norge.

De første fabrikkbygde HiClass-kombiene kom i 1988. Den nye HiClass-modellen leveres enten med turbodiesel- eller bensinmotor.

Toyota HiAce har stått for en stor del av det totale kombibil-salget i Norge, og kommer nå ferdig spesialbygd fra det japanske samlebåndet.

Russisk avgiftssjokk stoppet bilhandel

Har du lagt merke til at det ikke lenger er den store interessen for bruktbiler blant russere på besøk i Norge? Ikke så merkelig det. Russiske myndigheter har slått norske avgiftsmyndigheter langt ned i støvlene i konkurransen om verdens høyeste avgifter på bilkjøp.

Etter en tid med det rene avgiftsfrie bilparadis i Russland slo myndighetene grusomt tilbake. Det er som om de skal hente inn det forsømte – og vel så det – i løpet av inneværende år.

Først innførte de biltoll, deretter spesialavgift, moms og spesialsjokk på moms(!). Dermed må russerne ut med mer for en bil enn selv nordmenn må. Sett i relasjon til lønnsnivået er det åpenbart at det ikke er folk på det russiske statsregulativet eller industriarbeidere som utgjør kundemassen. La oss se hva som skjer når en russer kjøper en ny Volvo 850 i Norge:

Den må han ut med 131 000 kroner for. Men den russiske stat står klar med gapende statskasse når han krysser grensen. 192 000 kroner i samlede skatter og avgifter, takk! De fordeler seg slik:

Toll 49 000 kroner, spesialavgift 81 000 kroner, 58 000 kroner i moms og spesialsjokk på moms 4500 kroner.

Men Sasja og Natasja har ikke råd til bruktbil heller. De blir relativt sett enda dyrere: En bruktbil som koster 125 000 kroner i Norge, må russeren ut med 163 000 kroner i toll og avgifter på.

Den eneste utveien for bilentusiaster på Kolahalvøya er dermed å få tak i en gammel bil til under 10 000 kroner. Dersom de kan ta den som dekklast på en fiskebåt inn til Murmansk, sparer de alle de nevnte utgiftene. Men da blir det heller ikke fullt så standsmessig.

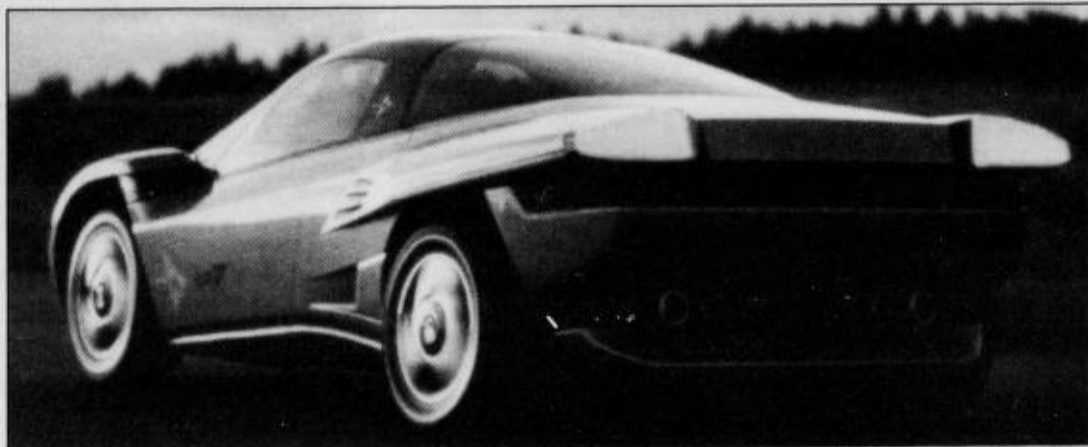
Et rullende forskningslaboratorium

Femte generasjon av Mitsubishi HSR-biler ble vist på den internasjonale bilutstillingen i Frankfurt i midten av september. Dette er spesialbiler konstruert for å teste ut nye konstruksjoner og systemer under ekstreme forhold. HSR, som står for Harmonic Science Research, er de rene rullende laboratorier som utforsker nye konstruksjonsideer i praksis – og i ekstreme forhold som vanlige personbiler aldri kommer ut for.

HSR V er altså den femte forskningsbilen, og er Mitsubishi-konsept for fremtidens biler.

Veienes delfin

Det mangler ikke på spennende detaljer. Med et trykk på en bryter (Multi-Mode Open Top) kan bilen endres fra kupé til Targa-top og omvendt. I karosserikonstruksjonen er kupeen godt «frambygd» uten at det på noen måte medfører negativ effekt på de aerodynamiske egenskapene. De tekniske nyvinningene som muliggjør denne konstruksjonsformen, er blant annet et såkalt «Aero-Riplet Skin» på undersiden av karosseriet. Så utrolig det enn høres, er denne teknologien «stjålet» fra delfinene. Huden på disse havets fartfantomer er slik at myke vibrasjoner kontrollerer turbulens og reduserer motstanden i vannet under kroppen. Systemet er tatt i bruk på HSR V, der det viser seg å ha akkurat samme effekt på luftmotstanden.

HSR V, femte generasjon av Mitsubishi HSR-forskningsbiler, viser veien for fabrikkens bilutvikling inn i det 21. århundre.

Flere mirakler

Under panseret på HSR V sitter Mitsubishi sine nye – og verdens første – «mirakelmotor», ICDIGE. En direkte innsprøytningsmotor som sprøyter bensinen direkte inn i forbrenningskammeret. (De konvensjonelle direkte innsprøytningsmotorene sprøyter som kjent bensinen inn foran innsugningsventilen, der den blandes med luft.)

Motoren overgår alle andre konvensjonelle bensinmotorer, og til og med dieselmotorer, hva drivstofføkonomi angår. Den har høyere effekt i forhold til slagvolum, og har et unikt lavt nivå på skadelige eksosutslipp.

La oss ta med at bilen har såkalt Biodynamic Suspension II, som gjør det mulig å regulere bakkehøyden med hele 15 centimeter.

Elektronisk styrt bremsesystem, uavhengig for hvert hjul, og elektronisk styrt 4WD-system.

Instrumentpanelet inneholder blant annet et «On Demand» (på etterspørsel)-system, som viser på en skjerm den informasjonen sjåføren ønsker, eller den informasjonen bilen selv bestemmer er viktig for sjåføren.

Foran passasjeret finnes et Multi-Communication System, som foruten å inneholde et navigasjonssystem også gir opplysninger om kjøringen på et 10 tommers LCD (flytende krystall-display).

I hodestøttene er det innebygd et aktivt støykontrollsystem (ACN) som genererer lydsignaler som eliminerer motor- og veistøy.

Enorme prisforskjeller på biloljer

Sjekk prisen på biloljen du kjøper. Det kan hende du betaler over dobbelt så mye som du behøver. På én Statoil-stasjon tok man 78 kroner for fire liter olje, på en annen Statoil-stasjon var prisen 195 kroner for akkurat samme varen...!

Det er NAF-bladet Motor som i sitt siste nummer offentliggjør en undersøkelse som Konkurransetilsynet har foretatt. Undersøkelsen av priser på olje, som ble gjort hos i alt 119 forhandlere, viser at prisen på samme produkt kan variere med opptil 150 prosent.

Denne undersøkelsen ble foretatt hos både bensinforhandlere, verksteder og rekvisitaforhandlere i Oslo og Vestfold. Den største prisforskjellen ble funnet på oljen Shell Helix Standard. En Shell-stasjon i Oslo tok en pris som lå utrolige 519 prosent høyere enn det en bilforhandler i Vestfold skulle ha for samme produkt.

Det kan man trygt kalle oljeglatt forretningssans.

Kollisjonsbeskyttelse

Det «automatiske» kjøresystemet inkluderer også systemer som hjelper til med å unngå kollisjoner og en automatisk hastighetskontroll. Disse komponentene arbeider sammen med et system som informerer føreren om avstanden til andre kjøretøyer i alle retninger.

Et annet system kontrollerer syn og øyeblikk og varsler hvis bilføreren kjører uoppmerksomt, eller det er fare for at han/hun sovner bak rattet.

Det står ingen ting i meldingen fra Mitsubishi om hva dette vidunderet vil koste når det en gang når det norske markedet. Men vi kan vel gå ut fra at det ikke kan kjøpes på en månedslønn. Hvis man da ikke heter Schnitler og har aksjer i Kværner.

Pangstart for Audi A4

Audi A4 har hatt en meget positiv mottakelse også i Norge. Siden februar i år er det solgt over 1400 biler, og det kunne ha vært solgt flere, men opp til fire måneders leveringstid gjør at potensielle kunder velger andre bilmerker.

Audi A4 er blitt en suksess i hele Europa, med kunder som står på venteliste i måneder.

12 Høsten 1995

Trafikk & motor

Nordlys

Nå kommer

Opel med

Elektronisk

Bilister har alltid vært fascinert av elektriske finesser, men har samtidig vært mistenksomme overfor dem.

– Fint å ha så lenge det virker, sa vi om radio, elektrisk drevne sidevinduer, soltak og sentrallåsen.

– Se opp, skeptikere, om to år kommer Opel Vectra med innebygd elektronisk kartleser.

Som første bil i mellomklassen er den nye Opel Vectra forberedt for det nye navigasjonssystemet Carin, som Philips har utviklet. Carin, som står for Car Information and Navigation System, gjør at vi kan plote inn kjøreruten og bestemmelsesstedet både på skjerm og tale.

Veien du kjører, kommer opp på en liten skjerm på dashbordet, med avstanden til det oppgitte bestemmelsesstedet. Deretter er det bare å følge Carins angivelser.

Digitalisert på CD

Dette informasjonssystemet bruker digitaliserte veikart på CD og satellitt-teknologi. Computer og antenne er plassert i Vectras bagasjerom og hattehylle.

Skjermen er godt synlig på instrumentpanelet, og betjenes med en enkel knapp. Alt bilføreren skal gjøre, er å definere bestemmelsesstedet ut fra systemets adressebok – bynavn, gate eller hotell – så løser Carin oss helt fram til døra, vel å merke dersom vi befinner oss i det området som dekkes av CD-en.

Frykt ikke...

Vi innledet med vår skrekk for nye elektroniske finesser. Mange bilister var overbevist om at dersom en morgentrett mekanikerlær-

ling fikk en slik bil mellom hendene, ville han forårsake det rene kaos: Det ville ikke komme lys i lyktene når vi vred på bryteren, i stedet ville sidevinduene gli ned, og i stedet for at soltaket åpnet seg, ble bilhornet aktivisert.

Men både lærlinger og svenner viste seg å holde tritt med utviklingen. Og etter hvert vente bilistene seg til elektrisk betjening. I dag skal alt være elektrisk styrt; sidespeil, radioantenne, seteinnstilling osv., osv.

For å unngå utidig innblanding i det komplekse elektroniske systemet i dagens biler, er den nye Opel Vectra testet i et spesielt radiodødt rom. Der kan man sende signaler med alle tenkelige frekvenser og styrker for å sikre seg at bilens anlegg er beskyttet og innrettet på en slik måte at de er ufølsomme for fremmede signaler av enhver art.

Eiere av den nye Opel Vectra '96 behøver altså ikke frykte at motoren øker farten mens speedometeret fyker opp i 203 km/t, eller at trippeltelleren raser i vei av uforklarlige grunner.

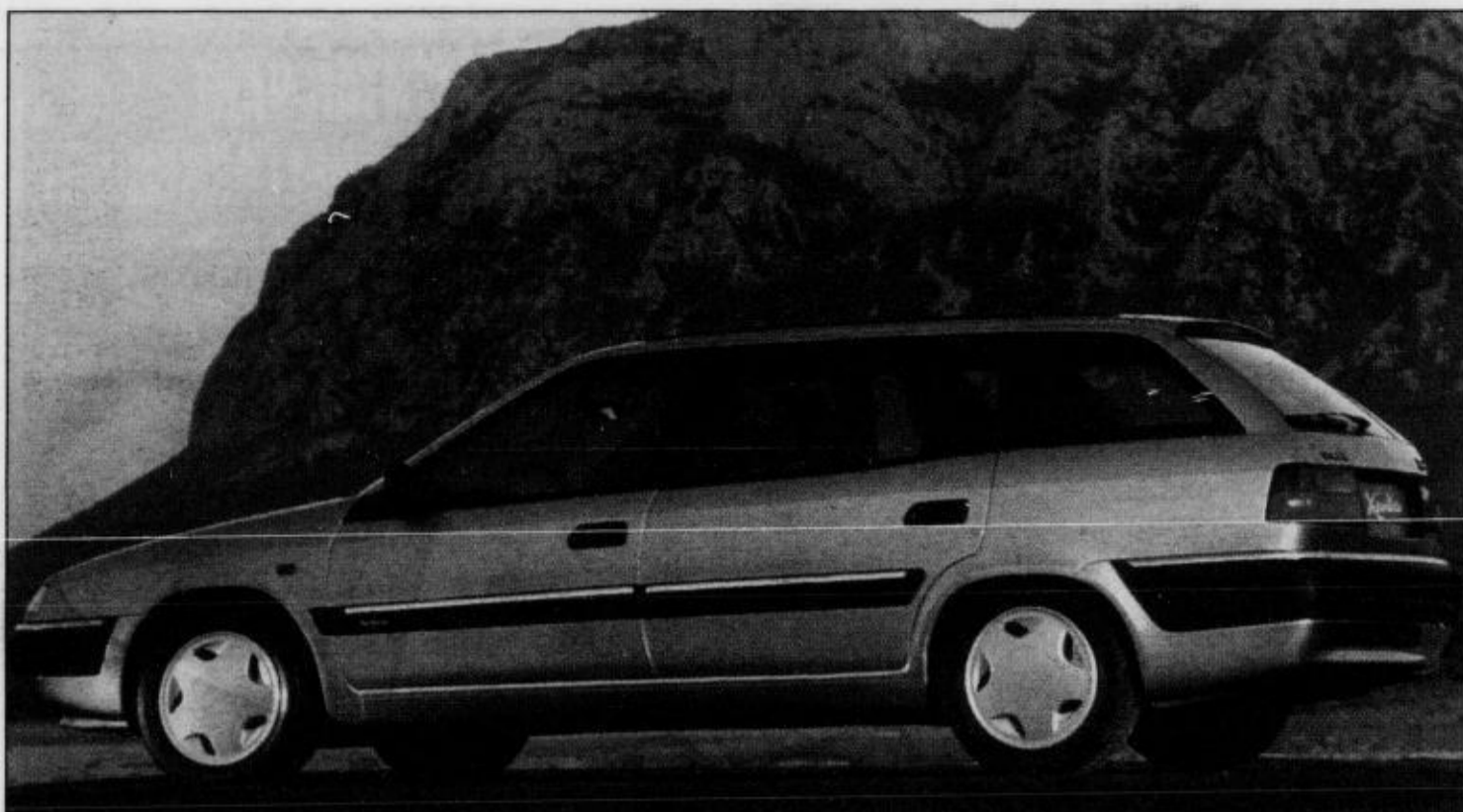
«Ta til høyre om 500 meter», sier det nye navigasjonssystemet som Opel lanserer i sin nye Vectra, mens kartet på dashbordet viser hvor du befinner deg.

Citroën Xantia stasjonsvogn

Den nye Citroën Xantia stasjonsvogn blir introdusert på det norske markedet i november. Her i landet blir den tilgjengelig med fire ulike motortyper; tre bensinmotorer på henholdsvis 1,8 liter med 103 HK, en 2,0 liter med 123 HK (bare med automatgir) og en 2,0 liter med 16 V som utvikler 135 HK. I tillegg en turbo diesel på 1,9 liter med 90 HK.

Citroën Xantia Stasjonsvogn

Trafikk & motor

Nordlys

Høsten 1995 13

kartleser

Slik tenker Nissan seg fremtidens førerplass. Blant annet med Nissans BirdView navigasjonssystem integrert i dashbordet.

Framtidsrettet Nissan CQ-X

Nissans konseptmodell CQ-X ble behørig presentert på den store internasjonale bilmessen i Frankfurt i september. Den vakte stor interesse, både eksteriør- og interiørmessig. CQ-X-modellen gir klare signaler om hvordan Nissans designere tenker seg utviklingen av fremtidens karosseriformer. Mindre såpestykkeformet og mer markert i trekkene enn tidligere. Men likevel avrundet nok til å oppnå en luftmotstandskoeffisient på lave 0,29 Cd.

Interiøret er sterkt science fiction-preget, med navigasjonsskjerm innebygd i dashbordet.

Nissan CQ-X er relativt høy og kort utvendig, men har meget god plass i kupeen og et bagasjerom som rommer hele 510 liter.

Kringle skal vise vei

Nå skal også turistveiene bli symbolmerket. Nesten til forveksling med «severdighetskringlene». Det er Enzo Finger som har utformet det nye symbolet, og har med andre ord hatt mer enn én finger med i spillet.

Reiselivsprosjektet håndplukket i samarbeid med Norsk Designråd fem designere som skulle komme med forslag til turistveisymbol. Løsningene var svært forskjellige, fra bruk av eventyrri-

gurer til øye og steinbru. Men juryen falt altså for Fingers forslag, som den mener vil føye seg fint inn i rekken av de eksisterende symbolene for severdighet og pilgrimsvei.

I GJENSIDIGE KAN DU FÅ TOPPBONUS UTEN BONUSTAP VED FØRSTE SKADE

Har du bilforsikring i Gjensidige, kan du velge mellom toppbonus 75 % uten bonustap ved første skade - eller toppbonus 80 % med bonustap ved skade.

Kontakt oss for nærmere informasjon!

GJENSIDIGE NORD;

Tromsø 77 62 34 00 • Finnsnes 77 84 10 77 • Anselv 77 83 33 66
• Harstad 77 01 21 00

VI GJENTAR VÅRT TOPPTILBUD PÅ HELLAKKERING!

- Tilbudet gjelder ut november
- Be om tilbud på vinterdekk

**NOKIA - VIKING
CONTINETAL -
MICHELIN**

Faste priser på oppretting.

Vi utfører også reparasjon og skifting av frontruter. Reparasjon er gratis for kunde.

Godkjent for EU-kontroll

STATOIL

Statoil Service Nordreisa

Nordreisa Bil og Karosseri A/S
9086 Sørkjosen. Telefon: 77 76 51 67

BRUKTE BILDELER

- 15 000 deler på 1500 m²
- Nye karosserideler + lykter
- Hurtig levering • Garanti
- Kjøper huggbiler
- Utsteder vrakpant
- Offentlig godkjent biloppsamlingsplass
- Medlem av NBF

BILER TIL HUGGING

Citroën C 15 diesel vare	1994
Chevrolet Silverado 6,2 D Pick-up	1987
Fiat Regatta 100 S Sedan	1987
Ford Orion 1.6 GL 5 gir	1983
Ford Sierra 2,0 I 5-d combi	1985
Honda Civic 1.5 GL 3-d combi	1986
Mercedes 190	1986
Mercedes 230	1978
Mazda 929 sedan	1986
Nissan Prairie SLX varebil	1990
Renault 19 TXE 5-d combi	1990
Toyota Corolla 1,3 DX	1985
VW Golf 1.9 TD 5-d	1994

**NBF TROMS BIL-
DEMONTERING**

P.b. 5284 Austad,
9024 Tomasjord.

Tlf. 77 63 10 00.
Telefax 77 63 07 80.

Åpningstider:

Ma - fr 08.30 - 16.30.
Lø 10.00 - 15.00.

En bedrift i miljøtjenesten.
- Oppfyller alle miljøkrav!

**Europcar inter
rent**

Bilutleie

- PERSONBILER
- VAREBILER
- KOMBIBILER
- MINIBUSSER

Spør oss om pris.

Tromsø: 77 67 56 00
Harstad: 77 06 06 00
Narvik: 76 94 54 44
Evenes: 77 08 21 20

BORCH'S LAKKERING AS
9080 STORSLETT

Forhandler av:

Snowscootere

Tlf. 77 76 74 90

Fax 77 76 74 61

Ta vare på bilen!

Rustbeskytt
den med

TUFF-KOTE- DINOL

Produktet som har
langtidseffekt!

Timebestilling:
77 67 06 92

ENG-SERVICE

Skattøra, Ringv. 4
(bilanlegget Ford)

Fører kort i Nordreisa

Klasse B og T: Starter
mandag 20. november.

1. KURS 1996
mandag 9. januar

Har du
husket mørkekjøring?

Kjell Solvang
Trafikkskole

9080 Storslett, tlf. 77 76 72 88
Mobil: 94 80 62 69 Privat: 77 76 52 87

TROMS DEKK

TENK MILJØ!

Regummierte personbildekk.

Produsent:

DEKKSERVICE
SPÅKENEJ, 9077 ROTJUND
TLF/FAX: 77 76 45 45 MOBIL: 94 81 91 23

-DEN ENESTE DEKKPRODUSENTEN I NORD-NORGE

LÅN

til bil

SPAREBANKEN

BIL

I MIDT-TROMS

Periodisk vedlikehold er
forebyggende og lønnsomt!

Priseksempel:

Modell: Hovedettersyn m/deler og mva.
Gjelder kun tom. 1988 mod.

Fiesta.....	1100,-
Escort.....	1100,-
Taurus.....	1500,-
Granada.....	1300,-
Sierra.....	1500,-
Scorpio.....	1500,-
Transit.....	2000,-

TILBUD

fra Ford Shop, Finnsnes

Spylevæske 5 ltr.	kr 20,-
Frostvæske 1 ltr.	» 20,-
Isskrape.....	» 10,-
Snøkost	» 19,-
Motorolje 4 ltr.....	» 80,-

Motorcraft bilpleieprodukter + 20%

Viking vinterdekk

Kontakt Ford
på Finnsnes

A.s Indlandet
Automobilverksted

Tlf. 77 84 18 33

Spesiell Citroën ZX

En spesiell Citroën ZX er nylig sluppet på det norske markedet under betegnelsen Citroën ZX Onyx. Den er utstyrt med den velkjente bensinmotoren på 1,4 liter, som yter 75 HK ved 5800 omdreininger i minuttet. Den leveres med tre eller fem dører, og som stasjonsvogn.

Trafikk & motor

Nordlys

Hosten 1995 15

Førerkort à la bankkort

Norske bilførere lures stadig inn nye bakveier til EU via EØS-reglene. Det siste er at våre evigvarende lyserøde førerkort skal skiftes ut til nye i kre-

dittkort-størrelse. I tillegg blir de bare gyldige i 10 år – og går det som EU ønsker, kan farts- og trafikkgebyrer lagres i kortet. Hui, hvor det går...

Dersom Norge følger EØS-reglene helt etter kjøreboka, vil våre lyserøde førerkort bli erstattet av nye, som til forveksling likner kredittkort. (Foto: Morgan Lindstrøm)

Foreløpig er prosjektet på planleggerstadiet. Men EU vedtok i 1991 et direktiv om felles førerkortutforming, og dette vil også gjelde for Norge gjennom EØS-avtalen. Foreløpig har Norge fått dispensasjon til å bruke det nåværende førerkortet.

Mye nytt

Det blir hevdet at de gamle norske førerkortene vil være gyldige etter at det nye formatet blir innført, slik at det ikke blir snakk om noen masseutskift-

ning. Men – EU går inn for en gyldighetstid på 10 år. Det innebærer at våre «100-årskort» ikke lenger er gyldige. Dermed må vi likevel skifte ut kortet, skulle man tro. I hvert fall for kjøring utenfor Norges grenser.

En annen liten fiffighet som planlegges, er at kortet utformes som et smartkort. Du vet disse tingestene som inneholder en masse opplysninger. Nå kan det skje at tidligere fartsbøter og/eller andre overtredelser av trafikkreglene legges inn, slik at dersom man blir tatt i

en av de nevnte situasjoner, kan politiet bare stikke kortet inn i en spesiell terminal og der står alt sammen.

Forslaget tar også opp muligheten for en mye mer spesifisert inndeling av kjøretøyklassene, og for å påføre koder for ulike restriksjoner i førerkortet.

Ennå er ikke alle detaljene på plass, men det arbeides for at alt skal være avklart i EUs organer innen utgangen av året.

Cabby satser på sikkerhet, og lanserer sine 96-modeller med denne illustrasjonen på hva chassiset skal tåle.

Campistene – landeveiens frifanter

Fritid og frihet er to sider av samme sak. For camperne er en stor del av campinglivet friheten og opphold i naturen. Det skjer enten gjennom en stasjonær tilværelse i favorittområdet store deler av året, eller langs landeveien på jakt etter stadig nye opplevelser. Felles for alle er at kravet til komfort og sikkerhet er stadig stigende.

Cabby Caravan A/S introduserer i disse dager sitt nye modellprogram, og unnlater ikke å peke med store bokstaver på karosseristyrken som det store pre.

Som en del av sikkerhetsfokuseringen leveres Cabby med sikkerhetspakke som blant annet inneholder brannalarm, brannslukker og gassalarm.

Bilbruk på- virkes ikke av bensinpris

OSLO: Åtte av 10 personer ville ikke bruke bilen mer, selv om bensinprisene reduseres med 30 prosent. Dette er konklusjonen på en undersøkelse som Norsk Gallup har gjort for Opplysningsrådet for Veitrafikken.

Hele 80 prosent av de spurte svarte nei på spørsmålet om de ville bruke bilen mer dersom bensinprisene ble redusert med 30 prosent. En av 10 ville bruke bilen mer til egne eller barnas fritidsaktiviteter, og like mange sa at de ville reise mer på besøk.

Hvis de ikke lenger kunne disponere bil, mente 23 prosent at de måtte skifte jobb, og 12 prosent svarte at de måtte skifte bosted. Bare 15 prosent av bileierne så ikke noen direkte store konsekvenser av ikke å disponere bil.

Denne undersøkelsen viser at folks bruk av bil er så avgjørende for deres jobb, bosted, og meningsfylt fritid, at bilbruken i meget liten grad påvirkes av bensinprisen, sier direktør Ola Bjørnstad i OFV til bladet Samferdsel.

NYTT KURS KLASSE B

starter 13. november.

NB! Husk mørkekjøring.

Skjervøy Trafikkskole

Tlf. 77 76 10 10 Mob.: 94 80 29 08

LYS FOR LIVET Rallye 3000
Kr. 785,-Comet 550
Kr. 698,-Hella Sikkerhetslys
gir deg nattsynet
tilbake**As Bilmateriell**Stakkevollv. 35
9005 Tromsø
Tlf. 77 68 75 00**BILLAKK TIL ALLE
BILMERKER**

Også på sprayboks.

**Alt i grundinger - sparkel -
slipemateriell.**

Spies Hecker Billakk.

Markedsleder på personbil-lakk i Norge.

Du får den hos:

FARVESENTERET A/S
TROMSØJønssonbygget på Håpet.
Tlf. 77 67 17 40**Lucas****NYHET I NORGE:****Rensing av innsprøytnings-
dyser til bensinmotorer**

- Er bensinforbruket for høyt?
- Plages du med ujevn gange på motoren?
- Kjenner du «lugging» under kjøring?
- Har du startvanskeligheter?

Spar 75%

Rensing av dysene koster

kr **246,-** pr. dyse*Dette er bare ca. en fjerdedel av prisen
du må betale for nye dyser.(*Prisen gjelder når dysene leveres løse, tillegg for
eventuell ut- og innmontering i bilen).**JAHRE
MOTOR
VERKSTED**

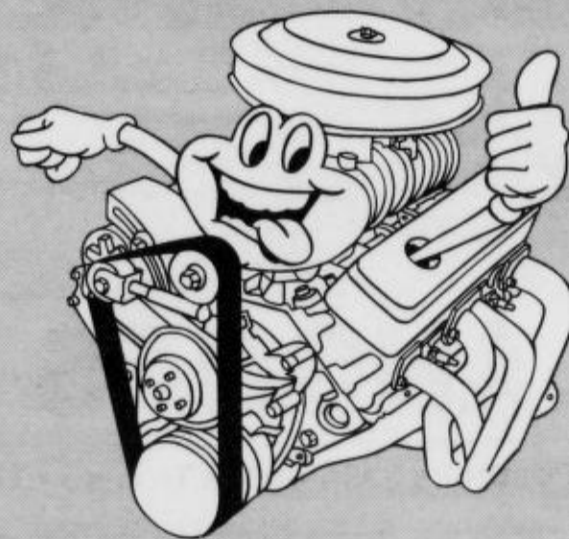
Stakkevollvn. 23, tlf. 77 61 05 10.

**Budget LEI BIL
HOS OSS!**fra kr **560,-**Til bryllup, representasjon etc. har vi mørk
Mercedes til leie.**Budget**

Bilutleie Tromsø. Tlf. 77 68 54 11, Fax: 77 65 78 87

*Nissan Diesel presenterer nye modeller fra 5,6-13 tonn,
velkommen til prøvekjøring.***HEIS OG TRUCKSERVICE**

Evgjenveien 100, Tromsdalen. Tlf. 77 63 96 00, Fax: 77 63 96 55

BIL**I MIDT-TROMS**

CHAMBERLAIN

GARASJEPORTÅPNERfor vippe- og leddport, fra
verdens største produsentHøstpris **1998,-**

Vi har gode tilbud på leddporter!

Byggematerialer!**VIKLING AV
ELEKTROMOTORER**Startere/dynamoer
12-24 volt,
og Sønnak batteri-
lager 25-220 A,
for person og laste-
biler, og båt.

GODE PRISTILBUD.

**RYDNING
ELEKTROSERVICE**Fergeveien 14.
9370 Sjøsand. Tlf. 77 84 41 87**ALT
i glassarbeider**

- Frontruter • Speil
- Blyglass • Plexiglass
- Rullegardiner
- Rammeverksted

Ring 77 84 06 18

**Midt-Troms
Glass-service A.S**Strandveien 16.
Postboks 347,
9301 FINNSNES

fagkunnskap gir trygghet

**MOTOR-
OVERHALING
MOTORDELER
VEIVAKSELSLIPING
SYLINDERBORING
PLANSLIPING****Nordic
MOTOR A/S**Tlf. 77 83 56 01
9220 Moen. Fax 77 83 55 76

BILLEER FOR ALLE

Se vår imponerende bredde av kvalitetsbiler - og sjekk prisene!

NYE HYUNDAI ELANTRA

HYUNDAI H 100

MAZDA 626 KOMBI

HYUNDAI ACCENT

HYUNDAI SONATA

MAZDA 323 SEDAN

MAZDA **MEST NED** I PRIS!

Mazda reduserer prisene Så mye ned i pris at det er fra 8.000,- – 26.000,- enkelt å bestemme seg

LANGNES AUTO A/S

Postboks 3354 • 9003 Tromsø • Tlf. 77 67 51 31 • Fax 77 67 13 38

mazda KOLBERG MOTORS!

HYUNDAI Hyundai Auto Norge A.s

Sprek, rask og passe stor amerikaner **neon**

Med 132 hk er Neon sprekest i klassen. Den ligger som klistret på veien, har stor amerikansk **airbag** på begge sider og kraftige **sikkerhetsbjelker** i dørene. Neon har også **galvanisert karosseri** i tillegg til vanlig rustbeskyttelse. Du får **automatgir** til markedets laveste pris, og **ABS-bremser** mot et rimelig pristillegg. Chrysler har en av landets beste **garantiordninger**, og **CPS (Chrysler Privilege Service)** gir deg **gratis veihjelp** 24 timer i døgnet. I hele Europa. Chrysler Neon, fra kr. 193.900,-.

(Veil. pris levert importør. Frakt og leveringsomk. i tillegg).

CHRYSLER
Importør: Møller US Import AS

95-MODELL NEON:
VELG MELLOM GRATIS
ABS-BREMSE ELLER
AUTOMATGIR!

MILCO
BIL A.S

Ringv. 11,
9018 Tromsø,
tlf. 77 67 62 90.

HALDORSEN
BIL OG MILJØ
Øyjordnesveien 40,
9310 Sørreisa - Tlf. 77 86 12 72.

BMW og SUZUKI

Vi er
FLYTTET

og du finner oss

RINGVN. 6-8 SKATTØRA

Legg merke til vårt nye tlf.nummer

77 67 66 80

NILSEN BIL A.S

Ringvn. 6 - 8 Skattøra, tlf. 77 67 66 80.

Se Mercedes med nye øyne!

LEASE EN MERCEDES
Egenkapital 50 000,-
3850,- pr. mnd. i 2 år.
Mva. kommer i tillegg.

De viktigste grunnene til å velge den nye E-Klassen i tillegg til utseendet er alt du ikke kan se.

► Den nye E-Klassen er en ny bil fra innerst til ytterst. Sikkerhetskarosseriet og alle andre sikkerhetssystemer er unikt Mercedes-Benz. Etter vår mening bedre enn hva noen andre kan by deg.

► Bare Mercedes-Benz sikrer deg og din sidepassasjer med to frontairbags og to sideairbags som springer ut fra dørene.

► Alle versjoner i E-Klassen byr på ypperlige veiegenskaper og et omfattende standardutstyr. Blant annet ABS-bremser, antispinnsystemet ETS - Electronic Traction Support, 4 airbags, elektriske vindusheiser i alle fire dørene, sentrallås med

infrarød fjernbetjening og en avansert elektronisk startspærre. Utetemperaturmåler og Heizmatic

varme- og ventilasjonsanlegg med støvfilter og omluftbryter er også standard.

► E-Klassen kan leveres med fordelaktige "plusspakker". En allerede velutstyrt bil får

da i tillegg: Automatgir med cruisecontrol, airconditioning, metallic lakk samt skinntrukket ratt og girspak.

► E-Klassen leveres med moderne og økonomiske motorer. 4, 6 og 8 sylindrede bensinmotorer med 4-ventilteknikk som yter fra 115 til 279 HK, og 4-, 5- og 6-sylindrede dieselmotorer, som utvikler fra 95 til 136 HK.

Mercedes-Benz
- en sikker investering

TEKNISK BUREAU AS

Skattøravegen 48 - Telefon 77 67 02 22 - 9017 Tromsø

Mercedes-Benz E-klasse
fra kr 499 000,-
fra importørs lager.

TROMSØ AUTOLAKK A/S

SPESIALITETER:
VOLVO
RENAULT
SUBARU
PEUGEOT

OPPRETTING

LAKKERING

Strandvn. 144, 9006 Tromsø • Fax 77 61 87 22 TLF 77 61 89 88

4 P hengere!

Med og uten aluminiums-kapell. Har også brukte hengere. Tar innbytte.

Kontakt oss på:
Tlf. 77 76 55 43 - Mob.: 94 80 16 28

ARNE SOLHEIM
Mælen 10 - 9080 Storslett

Les annonsene i *Nordlys*

VARTA
THE BATTERY EXPERTS

Flytting av utleveringssted på Varta startbatterier i Tromsø

Varta Autobatteri AS har flyttet sitt utleveringslager av startbatterier fra Tromsdalen til:

Bilmateriell AS,
Stakkevollvegen 35, Tromsø

Tlf. 77 68 75 00, inntast 55
Telefax 77 68 27 64

Flyttingen av lageret medfører ingen forandringer i kundeforholdet til VARTA Autobatteri AS.

Vi ønsker alle våre kunder en god vintersesong med Varta startbatterier.

VARTA
Autobatteri AS

Postboks 4473 Torshov, 0403 Oslo
Tlf. 22 09 76 00, fax 22 22 88 10

det er viktig å se riktig

Er du en av disse?

Ja, da bør du få tatt en synstest snarest.

Hos oss kan du få:

- Grundige synsundersøkelser
- Tilpassing av alle typer kontaktlinser
- Stort utvalg i moteriktige innfatninger

Alt dette til konkurranse-dyktige priser.

pa DRECKER OPTIKK
SYNSINSTITUTTET I TROMS

Bardufoss
Tlf. 77 83 48 10

Storslett
Tlf. 77 76 76 80

Sjøvegan
Tlf. 77 17 17 60

BIL

I MIDT-TROMS

HMS 45

Continental®

LASTEBILDEKK

- SPESIELT UTVIKLET FOR NORSKE FORHOLD
- GOD GRIPEEVNE PÅ GLATT FØRE.
- TESTVINNER PÅ LEVETID.

Kontakt Bjørnar for pristilbud.

RYDNING BILTEAM DEKKVERKSTED

9370 SILSAND, TLF. 77 84 44 59

HELE VEIEN

Lettrykksturbo

Turbo, sier vi, og mener topp akselerasjon. Men turbo er nøkkelen til mye. Bedre miljøtilpasning, gode ytelser og lavt brennstofforbruk. Fra og med modellåret 1996 samler Saab alle sine turbomotorer under ett begrep: «Saab Ecopower».

Som et ledd i den økte satsingen på turboteknologien kommer Saab ved introduksjonen av sine 1996-modeller med en ny Saab 9000-modell, utstyrt med en 2,0 liters motor med lettrykksturbo som yter 150 HK. Modellen erstatter Saab 9000 2,3i, som var utstyrt med innsprøytningmotor på 2,3 liter. I Sverige og Norge utstyres denne modellen med elektrisk motorvarmer som standard.

Kombinasjonen av lettrykksturbo og elektrisk motorvarmer er en uvanlig måte å minske avgassproblemer ved kaldstart på, som Saab nå ønsker å prøve ut.

Dette er Saab Aero 1996, som har en 225 HK motor, med et bensinforbruk på 0,64 l pr. mil ved 90 km/t og 1,23 på bykjøring.

Trafikk & motor

Nordlys

Hosten 1995 19

Mercedes E-klassen

Den nye Mercedes-Benz E-klassen er så absolutt aerodynamisk i linjeføringen.

E-klassen leveres foreløpig bare som fire-dørs sedan, men vil senere også komme i andre utgaver. Standard leveres de tre modellene med elektriske vindusheiser i alle dører, Electronic Traction Support, og med fire airbager, hvorav to er sideairbager.

Linjeføringen i E-klassen er så absolutt aerodynamisk. Ett av de mest markante trekkene er frontpartiet, med de doble, ovale lyktene, forskjell på grill, lister og felger. Med en luftmotstand på bare cW 36 er det lavere enn mange småbiler. De nye linjene er testet i vindtunnel – og under vann, som et skritt videre i kampen for bedre driftsøkonomi.

Lyktespylerne ligger skjult og er bare synlig under rengjøring. Ellers er det liten forskjell utvendig. Men for kjøpere med sans for elegant kvalitet er det sikkert ikke uvesentlig at instrumentene er lett lesbare takket være en ny gjennomlysnings-teknikk. Samtlige modeller har ellers detaljer i lekkert treverk; «Classic» i platanlønn, «Elegance» i edelt nøtetre og «Avantgarde» i mørk lønn.

Også C-klassen

Å omtale Mercedes-Benz uten å nevne C-klassen ville være å fortelle eventyr og bare nevne Per og Pål. Noen askeladd er imidlertid ikke C-klassen. Allerede etter introduksjonen i 1993 tok dette salget av rett til himmels, men mer takket være kjent kvalitet og stil enn tusser og troll. Både motorjournalister og bilkjøpere har gitt klart uttrykk for at Mercedes-Benz klasse C staves «suksess».

C-klassen leveres i en klassisk versjon og som «Elegance», «Esprit» og «Sport».

Klassisk avantgarde

Mercedes-Benz' nye E-klasse blir av mange sammenliknet med «X-files»; du tror det ikke før du får se det...

Og tysk kvalitet og eksklusivitet har nok en gang tatt verden med storm. «Classic», «Elegance» eller «Avantgarde» ser i hovedtrekkene like ut, men det er detaljene som skaper variasjonene.

Den nye E-klassen til Mercedes-Benz har oppnådd de beste testresultatene som hittil er målt i de 60 crashtestene som det tyske fagtidsskriftet «Auto Motor Sport» har gjennomført.

Best i crash-test

«Det beste resultat som noensinne er gjort», fastslår det velrenommerte «Auto Motor Sport», som nylig gjennomførte en offset-crash sammen med TÜV Bayern Sachsen (tilsvarende Biltilsynet i Norge). Testen gikk ut på å sende Mercedes-Benz E-klassen mot en betongbarriere i 55 kilometer i timen. Her ble det notert de laveste personskadeverdier som hittil er målt.

Samtlige belastningsverdier som ble målt på crashtestdukkene, lå langt under grensene. Hodeskadeverdien (HIC) lå på 229 for føreren og 269 for forsetepassasjereren. Den internasjonalt aksepterte grensen her er 1000. Øvrige målte verdier viste samme tendens, og tidsskriftets kommentar er entydig: «Samtlige verdier målt på dukkene ligger langt under de skaderelevante verdiene».

Ved siden av den eksemplariske deformasjonen av karosseriet pekes det framfor alt på den positive innvirkningen airbager og det avanserte setebeltesystemet, med beltestrammer og beltekraftbegrenser, har på skadeomfanget.

Integrerte barneseter

Testbilen, som var en E320, var utstyrt med originale, integrerte barneseter

bak. HIC-verdiene på de to barnedukkene ble målt til henholdsvis 491 for en treåring og 374 for en seksåring. Også dette er betydelig under grenseverdiene. «Auto Motor Sport» konkluderer med at de integrerte Mercedes-barnesetene gir meget god beskyttelse, og at i de aller fleste tilfeller er integrerte barneseter bedre enn ettermonterte barneseter.

Gode tilbud for sikker kjøring

GJØR BILEN KLAR TIL VINTEREN

Hjulstillingskontroll	fra kr	250.-
Tillegg for justering	kr	150.-
Kjøperåd i forb. med kjøp av bil Vurderer pris kontra bilens tilstand	kr	500.-
Drifte- og sikkerhetstest Ca. 100 punkter kontrolleres	kr	500.-
Servicelest inkl. div. just. Ca 150 punkter kontrolleres	kr	800./950.-
EØS-kontroll	kr	300.-

Kjære NAF-medlem!
Tenker du bilkjøp?
Kontakt oss for kjøps-
råd **FØR** du kjøper bil
eller skriver kontrakt.

«L»-pakken

NAFs ledsagerpakke for øvelseskjøring til kl. B

kr **99.-**

Høytsittende bremselys, ferdig montert
En del selskaper gir rabatt i forsikring ved montering av bremselys (2-5%)

fra kr **325.-**

Reflexvesten

for liten og stor

fra kr **109.-**

Bilpleiemidler fra AUTO-GLYM til medl.pris

RING OG AVTAL TID NAF-Senteret

ALKEVEIEN 6, 9015 TROMSØ, TLF. 77 67 63 00

KIA MOTORS

I TROMSØ

Skattøraveien 52, 9005 Tromsø, tlf. 77 67 53 50, fax 77 67 53 51

KIA produseres på en av de mest moderne bilfabrikkene i verden. KIA Sephia kjennetegnes av et elegant design, stor innvendig plass, topp kjørekomfort og et høyt utstyrsnivå. Den oppfyller de amerikanske kravene til sikkerhet, som er verdens strengeste. I tillegg leveres Sephia med en imponerende liste av standardutstyr.

Og prisen? Den slår alt! Garantert. Kom og prøvekjør!

Fra kr

159.900.-

KIA Sportage 4WD

Leveres som personbil

kr **308.000.-**
inkl. mva.

Leveres som varebil

kr **191.500.-**
inkl. mva.

BilByrået AS

har også åpnet verksted
og delelager

BIL

I MIDT-TROMS

Uten bil?
Lei hos...

Hertz leier ut
Ford og andre gode biler
Tlf. 77 83 39 00

**ANDSELV
BILUTLEIE AS**

P.B. 1124, Andslimoen
9201 Bardufoss
Tlf. 77 83 39 00, Fax 77 83 42 34

OPEL VINTERSJEKK MED GARANTI

For bare kr 85,- sjekker vi hele kjølesystemet på bilen din.

Når alt virker som det skal får du Opel Vintergaranti som varer til 30. april 1996. Tilbudet gjelder ut året.

OPEL HAR NORGES BILLIGSTE
ORIGINALDELER. BRA FOR DEG!

OPEL

Bardufoss Auto AS

Boks 1124, Andslimoen, 9201 Bardufoss. Tlf. 77 83 39 00

BESTE KJØP I KLASSEN

MUSSO
MED MERCEDES MOTOR

Kan nå leveres med turbo/intercooler!

FULL PAKKE: KR 255.000*,-

* 2 SETERS VAREBIL, MUSSO 602 EL LEVERT TROMSØ

- Mercedes Benz 5 syl. diesel motor
- Elektronisk innkobling av 4WD
- Differensialbrems
- Justerbart ratt
- El. justering av hovedlys
- El. justerbare speil
- El. vinduer
- Sentrallås
- Aut. lukking av dører
- Radio/kassettpiller
- 4 høytalere
- El. antenne
- Metallic lakk
- Lettmetall felger + mye annet.

SsangYong Motor Importør DAF Norge as, Postboks 74, 1640 Råde

Forhandler: **SNATTORA BIL & LAKK A/S** Ringv. 17, samme bygg som Mazda. Tlf. 77 62 700

Statens vegvesen
Troms
Vegmeldinger:

Ring 175

Trafikksikkerhet - også ditt ansvar!

ODDMUND HENRIKSEN
Aut. sjåførskole
9086 Sørkjosen, tlf. 77 76 50 93.

KOM TIL NORDREISA OG TA FØRERKORT!

Kl. B + T: 7.11. kl. 16.00.
Mørkekjøring 13.11 og 11.12.
Kl. B + T etter nyttår: 9.1. kl. 16.00
Fast pris. Overnatting.

Påmelding og informasjon, tlf. 77 76 50 93
Mandag - fredag kl. 09.00-15.00.

ENDELIG I TROMSØ!

Tectyl
MOT RUST

Autorisert **Tectyl** Verksted

AS AUTO SPEED
Bilverksted
Tlf. 77 67 13 32 - Fax: 77 67 19 35

95 Arctic Cat Thunder Cat, ny. Be om tilbud.

94 Arctic Cat ZR 700
km 1222, ...kr **82 000.-**

88 Ski-Doo Formula MXLT
Km st. 5610.....kr **27 000.-**

86 Ockelbo 5000 elstart + rev.....kr **23 000.-**

92 Polaris Indy Lite .....kr **28 000.-**

91 Suzuki FZ 50, moped
Km st. 1600.....kr **7 000.-**

Vi fører Løve tilhengere. Godt utvalg av variatorreimer til alle merker.

STATOIL
Statoil Service Nordreisa
Nordreisa Bil og Karosseri AS
9086 Sørkjosen, tlf. 77 76 51 67

Les annonsene i **Nordlys**

SNØ FRESERE
for harde vintre

SNAPPER kvalitetsfresere tar de tunge jobbene. 5 modeller fra 5 til 10 Hk. Gunstige priser!

Esso Din fagforretning:
EINAR BILSERVICE
TLF. 77 76 52 06, 9086 Sørkjosen
SNAPPER.
Kvalitet koster ikke no' mer

DEKK-TILBUD

Til eiere av VW Transportere
Viking 2000 195/70 x 15 RF

Pris pr. stk. **996,-** ferdig montert.

STATOIL
Idar's Kvikk Service A/S
9080 Storsett - Godkjent bilverksted - Tlf. 77 76 52 78

Vinn over vinteren!

UNIROYAL
BEST I TEST

TEKNISK BUREAU AS
Skarvavegen 48 - Telefon: 77 67 02 22 - 9003 Tromsø

Skal du selge/kjøpe bil - se under rubrikken **BIL & MOTOR** i **Nordlys**

BIL
I MIDT-TROMS

BRUKTBILBØRSEN

1990/91 Subaru Justy 4 WD aut.
1989 Subaru E varebil 4 WD
1986 VW Jetta 1.6 diesel m/servo
1984 Mazda 323 stv.
1990 Peugeot 205 Junior
1995 Grand Voyager 3,3 kombi, demobil
1994 Mazda LX 4-dørs
1984 Nissan Cherry 1.5 aut.
1993 Escort 1.8 CLX diesel stv.

Til salgs for kunde:
1979 Granada 2.0 L stv.
1992 Mercedes 250 diesel m/div utstyr

HALDORSEN BIL OG MILJØ
9310 SØRREISA
TLF. 77 86 12 72

TENK PÅ BILEN I VINTER

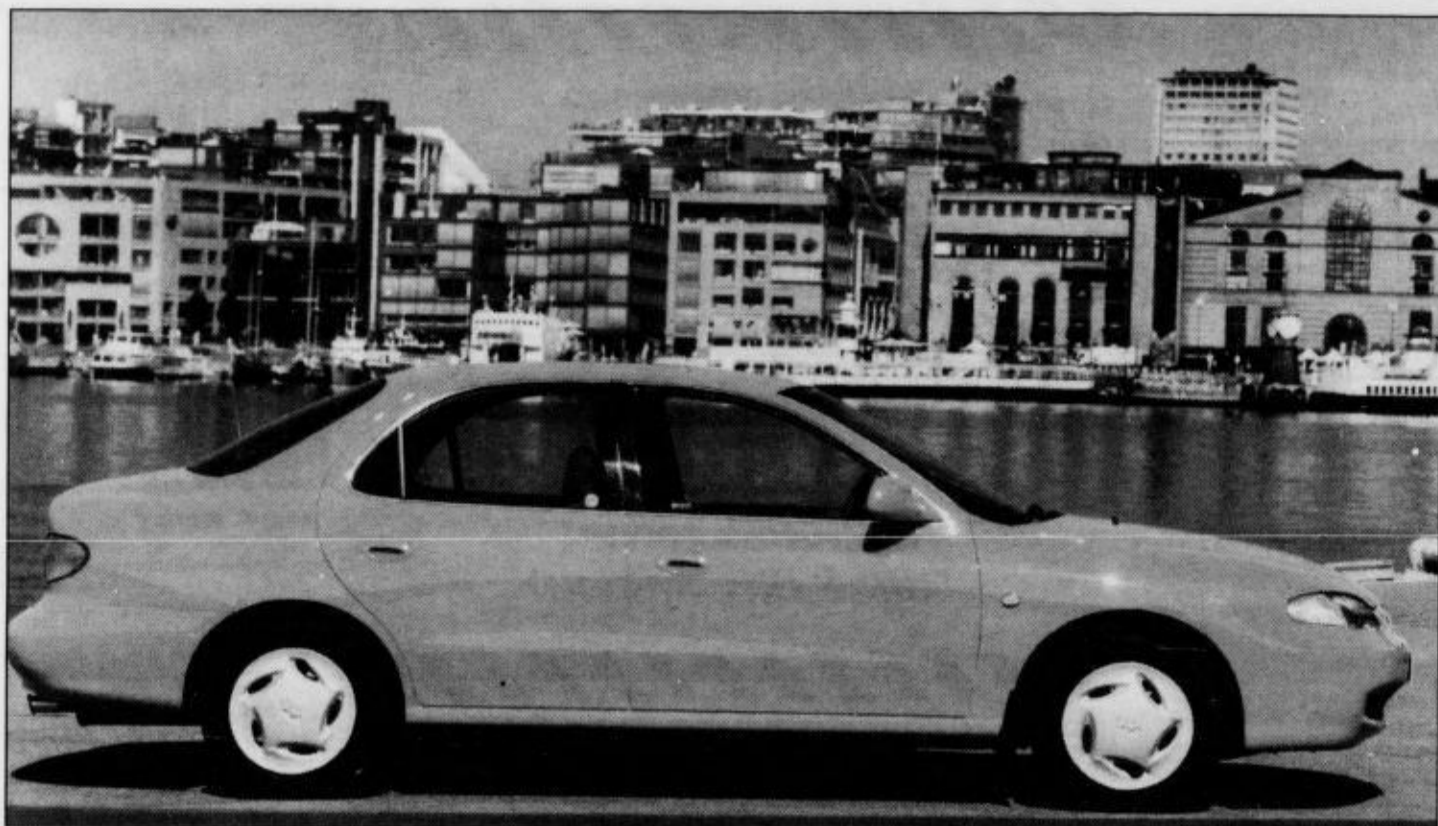
- FK Motorolje SS. 4 l.....kr **69,00,-**
- Frostvæske 4 l.....» **79,00,-**
- FK Super Turbo 4 l.....» **86,50,-**
- Hurtigkjetting.....» **595,00,-**

Meget gode tilbud på batterier

Til garasjen:
• Ståltreol, 1 m bred, 2 m høy
5 stk. 40 cm hyller .....kr **395,00,-**
• 500 W arbeidslys.....» **129,00,-**

FK-Butikken
Avd.: Finnsnes - Tromsø - Bergneset - Sjøvegan

Sterkt kort i mellomklassen

Hyundai har nylig presentert sitt siste kort i mellomklassen, det vil si biler rundt 200 000 kroner. Med sin Elantra tar Hyundai opp konkurransen i segmentet fra Ford Mondeo til Opel Astra.

Den rimeligste modellen koster 169 000 kroner (levert Drammen), og ligger med dette atskillige tusenlapper lavere enn sine konkurrenter. Importøren regner med å selge 2300 biler av denne modellen i løpet av de kommende 12 måneder.

Hyundai Elantra er en sterk utfordrer i mellomklassen takket være lav pris.

22 Høsten 1995

Trafikk & motor

Flordlys

Tillit til (seks)tusen

Jeg er sendt ut for å møte en bilselger. Ikke for å kjøpe bil, men for å sortere myter og virkelighet. Hvem passer da bedre enn Birger Berg? Mannen har med små avbrekk solgt biler i 38 år. Han vet ikke nøyaktig hvor mange, men det er et sted rundt seks tusen. Det er stort sett bare Den Hellige Ånd og to mann på Fruholmen fyr som Birger Berg ikke har handlet bil med i Nord-Norge.

Han har fått tittelen salgssjef, men er fortsatt bilselger i hjertet. Kontoret er beskjedent. Opp av en pappeske bak døra titter det fram et par felgkapsler merket «Toyota», et gammelt barnesete og rester av et hjulkryss fra 1938. Selv sitter han bak skrivebordet med sine snille øyne og aktpågivne ører. Foran han ligger en blokk med linjerte ark. Det er der han regner seg fram til det mulige.

Jeg hadde ventet å finne veggene fulle av diplomer for avlagte forgasserkurs, pokaler for flest solgte biler i 1963 og kalendrer med fristende kvinner. Men det er et stort trykk på veggen bak skrivebordet som dominerer rommet. Impresjonisten Claude Monets «Les Nymphéas - Etyde d'eau» der vannliljer i muntre farger flyter som havareerte sommerfugler i et mørkt skogstjern.

– Hvorfor valgte du akkurat dette bildet?

– Det er noe med det jeg liker, men jeg vet ikke helt hva.

Han forsvinner for å hente kaffe. Jeg blir sittende å se utover den store bilhallen. Markedsplassen der folk møtes til hestehandel. For bilsalg er hestehandel. I alle fall når det er snakk om bruktbiler. I kirken snakker de om at vegen til fortapelsen er brolagt med gode forsetter. I bilbransjen er forsettene byttet ut med bruktbiler. For ingen har så dårlig hukommelse som en bileier som skal bytte bil.

Nå kommer han inn med kaffe i to plastbeger. Ikke et ord om kaffen. Alle som har kjøpt bil vet hvordan den smaker.

– Hva er hemmeligheten bak en dyktig selger, spør jeg, og stikker en sukkerbit ned i kaffen for å se om den overlever.

– Tillit, sier Birger Berg. Tillit og renommé. Kundene må ha tillit til deg som selger, til forretningen og til produktet. Hvorfor tror du folk fra hele Finnmark drar til en liten bilforretning i Vestre Jakobselv som selger 250 bruktbiler i

året? Han venter ikke på at jeg skal forsøke å svare. – Fordi kundene vet at der blir de ikke lurt. Og skulle noe dukke opp blir det skværet opp på en skikkelig måte. Mange glemmer at når du avslår en reklamasjon vet du nøyaktig hva du tjener, men du vet ikke hva du taper på sikt.

– Det er sikkert mange som i disse årene har forsøkt å lure deg. Har du fortsatt tillit til dine medmennesker?

– Jeg har stor tillit til folk - helt til det motsatte er bevist. Men jeg er flink til å «lokke lointa». Aner lett uråd, enten det er mennesker eller biler. Det kan være kroppspråket, tonefallet eller noe som bare henger i luften. Kvinner kaller det intuisjon.

Birger Berg snakker vakker finn-

Privatpersoner velger Volkswagen

Undersøkelser viser at 13,9 prosent av de som kjøper ny bil til privat bruk i Norge, velger Volkswagen. 12,6 prosent foretrekker Opel, og 11,2 prosent velger Ford.

Volkswagen Golf er den bilen som etterspørres mest av privatpersoner, og utgjør hele 6,4 prosent. Den nye Volkswagen Polo, som ble introdusert i november 1994, har pr. i dag en markedsandel på 2,5 prosent. Dette er en stigning fra 0,9 prosent i 1993, og gjør at Polo er en av Norges mest kjøpte småbiler.

Volkswagen er en populær bil i Norge, og Polo er blant de mest kjøpte.

Trafikk & motor

Nordlys

Hosten 1995 23

marksdialekt. Han er født i Øksfjord. Faren var disponent for Njord Handel og Industri A/S som favnet over sildoljefabrikk, filetanlegg, dampskipsekspedisjon og postkontor. Et miljø preget av skippertak, akkord og gode penger. I 1944 ble familien evakuert om bord på ei 38 fots skøyte. Det var 29 mennesker presset sammen under dekk. Fra den turen husker Birger tre ting:

Den lille, grønne seilbåten som han var så glad i og som den tyske soldaten knuste mot rekka i jakten på penger.

Kvinnen som skulle føde nede i rommet, og som fikk han til å bekymre seg for den stakkars storken. Hvordan skulle den få levert sin last, langt til havs i storm fra vest og gjennom ei skallet luke?

Men dette ble glemt da petromaxen eksploderte. Det var bare sekunder fra den store katastrofen da maskinisten på Njord favnet den brennende petromaxen, og bar den opp lederen som en fresende ildkule. Maskinisten fikk stygge brannår på mage, bryst og armer. Birger Berg et minne om mannsnot. Men i 1946 var de tilbake. Både familien Berg, og maskinisten på Njord.

– Når var det du begynte å vise nese for salg og fortjeneste?

Det begynte vel med torsketungene, sier han smilende, og ruller seg dagens sjuende sigarett.

– Skjære torsketunger var den store etterjulsaktiviteten i Øksfjord. Men siden det var så mange unger som skar ble hele Øksfjord oversvømmet av torsketunger til 5 øre stykket. Det var da jeg kom til å tenke på hurtigrutene med sine daglige anløp på sør og nord. Etter en uke hadde jeg avtale med alle stuertene om levering av torsketunger til 10 øre stykket. Deretter kjøpte jeg opp det som var av tunger i Øksfjord til 5 øre stykket, og lagret dem på fryseanlegget til Njord. Alle var glade, alle tjente penger og jeg slapp å skjære tunger selv.

– Han Birger er så rolig, hadde unge Mona sentralborddame betrodd meg tidligere. – De unge selgerne har så lett for stress seg opp, likevel får de ikke gjort så mye som Birger.

Det var like før jeg fortalte henne om den gamle og den unge oxen som sto og så ned på en flokk kuer som gresset fredelig.

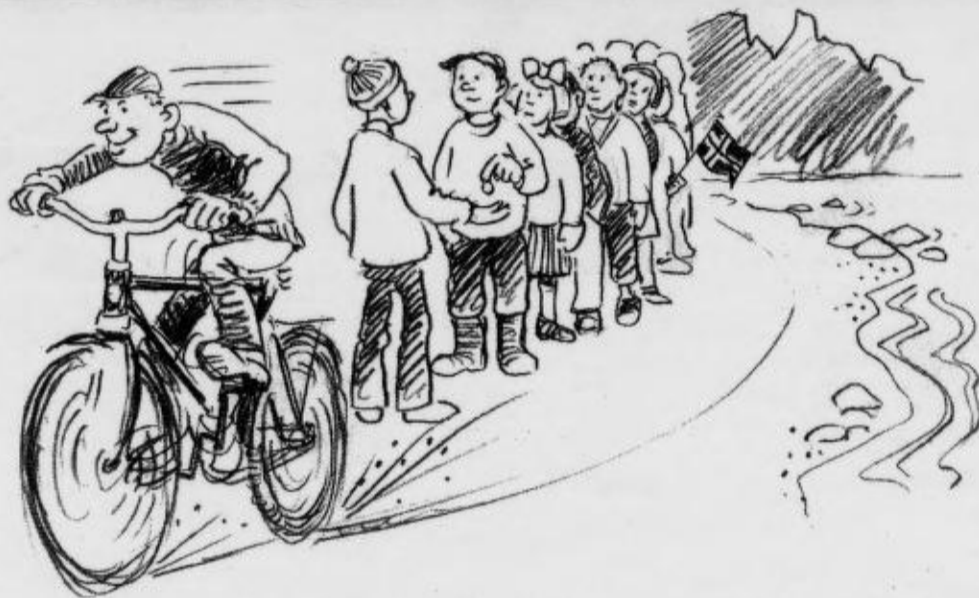
– La oss spurte ned og fare over et par stykker, sa den unge oxen ivrig.

– Nei, min sønn, la oss heller gå rolig ned og fare over alle sammen, sa den gamle, erfarne oxen med et smil.

Forstår jeg omgivelsene rett, selger Birger Berg biler etter samme filosofi.

Hovedpersonen selv er lykkelig uvitende om mine tanker. Han er i gang med et annet eksempel på «storbisniss» i barndommen.

– Våren 1947 fikk jeg og søsteren min

hver vår DBS juniorsykel. Det var stort sett de eneste syklene i Øksfjord, og alle ungene hadde lyst å låne dem. Hardt arbeid på fabrikk hadde gitt oss mye penger, men det var lite å bruke dem på. Da kom jeg på å leie ut sykkelen min 17. mai. Fem kroner kostet det å få sykle fram og tilbake på «Storsanda». Klokka tolv var køen så stor at jeg måtte leie inn sykkelen til søsteren min for å kunne ta unna. Da jeg omsider kom hjem hadde jeg tjent nesten fire hundre kroner. Det var mer enn sykkelen hadde kostet.

Er det rart mannen ble bilselger?

Ikke i det hele tatt. Derimot kan man lure på hvorfor han ikke har begynt for seg selv.

– Jeg har aldri vært flink til å ta vare på penger for meg selv. Til tross for alle bilene jeg har solgt har jeg aldri vært rik. Derimot har jeg hatt et rikt liv. Jeg er takknemlig for det. For ungene, og for min kjære Grethe som jeg har kampert sammen med i 34 år. Slikt får du ikke for penger.

– Blir du aldri lei? Av å selge biler, mener jeg.

– I perioder har jeg vært utbrent på bilsalg. Da solgte jeg kjøkken og kopimaskiner. Men jeg vender bestandig tilbake til bilsalget. Jeg trives med spenningen, menneskene og det faktum at ingen dag er lik den andre. Også de dagene da alt går galt. Da er det bare å ta på seg «hoinskinnet», be om unnskyldning og forsøke å gjøre det beste ut av kaoset. For uansett hvor ille det ser ut, er det bestandig en løsning. Bestandig. Jeg blir nesten sint når jeg hører folk si til kundene at noe ikke går an. Det finnes bestandig en måte å komme kunden i møte på.

Han forsvinner for å hente mer kaffe. Jeg blir sittende der å tenke på mitt første møte med en bilselger. Det var i Narvik tidlig på 60-tallet. Jeg hadde fått jobb som medførte litt salg og trengte bil. Familien var enig om at en folkevogn var tingen. Vi brukte lang tid på fargen. Omsider bestem-

te vi oss for sort, akkurat som disponentbilen på Bolaget. Blankpolert ga det sorte slik fin effekt mot støtfangerne og de andre forniklete delene. Neste dag ringte jeg forhandleren, og ble satt over til firmaets stjerneselger.

– God dag, jeg har tenkt å kjøpe folkevogn.

– Velkommen i køen. Hvilken farge?

– Vi har tenkt på sort.

Det ble dødsstille i andre enden. Så lenge at jeg trodde forbindelsen var brutt. Så kom det:

– Smistad, skal du i begravelse?!

En time senere satt jeg beskjemet på hans kontor og skrev kontrakt på én stykk folkevogn. Farge: blå. Han hadde nemlig fortalt meg at selgere i mørke biler solgte mindre enn de som kom i lyse, muntre farger.

Dagen etter fikk jeg rede på at han bare hadde hatt én bil på lager.

– Dette med salg Berg, er det rått talent eller opplæring?

– De beste har begge deler i sekken. Jeg trodde jeg kunne selge til jeg kom på kurs i Rank Xerox. Det er tjuvfem år siden, men bilbransjen er ennå ikke kommet opp på det nivået. Ingen fikk nærme seg en kunde

før han hadde gjennomgått et salgskurs på to og en halv måned. Salgssamtalen var enormt viktig. Ting som samtalebalanse, behovsanalyse og aktiv lytting. For ikke å snakke om kundepsykologi.

Han smiler for seg selv. – Flere av de tingene kan med hell anvendes overfor barn og hustruer. Be, i stedet for å kommandere, innrømme sine feil og ikke være redd for å be om unnskyldning.

– Var det der du lærte å være ærlig?

– Du lærer ikke ærlighet, men du lærer hvor viktig det er å stå ved det du har sagt. Du skal få et eksempel: En bilselger ga en eldre dame et tilbud på en papirlapp som han tok kopi av. Da hun et par måneder senere hadde bestemt seg, kunne ingen av dem finne tilbudet. De satte opp et nytt etter hukommelsen, og damen kjøpte bilen. Tre uker senere fant bilselgeren den forsvunne lappen i skuffen sin. Damen hadde i henhold til det første tilbudet betalt 2500 kroner for mye. Dagen etter sendte han henne en sjekk på beløpet. Hun snakket ikke om annet i ett år, og de pengene fikk han tilbake mange ganger.

Ikke verst! På den annen side er dette essensen i den lutherske lære: man oppfører seg moralsk for å bli belønnet.

En av de unge og kvikke stikker hodet inn og avleverer fire spørsmål. Birger Berg hører på han som en sønn. Da inntrengeren har fått svar på alt, snur han seg mot meg:

– Hvor lenge blir du?

– Jeg har vel fått med det meste til klokken 15.00, svarer jeg som sant er.

– Han går til lunsj! roper det unge lys bakover skulderen.

Birger Berg smiler overbærende. Men han har ikke så mye han skulle ha sagt. Gjett hvem det var som innførte kveldsåpent i bilbransjen i Tromsø, og omtalte lukningsvedtektene som «noen bokstaver som står etter hverandre».

– Helt til slutt Berg, når skal man bytte inn den gamle bilen og kjøpe ny?

Han higger automatisk etter prislisen for brukte biler, men tar seg i det.

– Vanskelig å si. Jeg må se bilen og høre behovet. Men det går en slags grense ved 100 000 kilometer. Ikke i motoren, men i hodet til kunden.

Plutselig avbryter han seg selv.

– Du, nå vet jeg hvorfor jeg liker det bildet med vannliljene. Det er sånn ro over det.

Jeg har ikke helse til mer kaffe. Går det som frykter får jeg ikke sove før til jul. Jeg benytter anledningen til å lure meg ut akkurat da han får inn en telefon fra nordfylket. Men jeg hører starten:

– Jeg kjøpte min første bil hos deg Birger, og nå skal jeg kjøpe den siste!

Er det da noen kunst?

Tekst: Knut Smistad
Tegning: Arnulf Eilertsen

Kr. *4,05 pr. dag gir deg adgang til Nord-Norge største bilmarked!

HUSK KAMPANJEDAGENE HOS BILCO I TROMSØ KNALLPRISER PÅ NYE VOLVO OG RENAULT! LANGÅPENT ONSDAG OG TORSDAG TIL KL. 19.00. OGSÅ GODE TILBUD PÅ BRUKTBILER.

BRUKTE BILER

84 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
85 Volvo 240 GL, 4-4
86 Volvo 240 GLE, 4-4
87 Volvo 240 GLE, 4-4
88 Volvo 240 GLE, 4-4
89 Volvo 240 GLE, 4-4
90 Volvo 240 GLE, 4-4
91 Volvo 240 GLE, 4-4
92 Volvo 240 GLE, 4-4
93 Volvo 240 GLE, 4-4
94 Volvo 240 GLE, 4-4
95 Volvo 240 GLE, 4-4
96 Volvo 240 GLE, 4-4
97 Volvo 240 GLE, 4-4
98 Volvo 240 GLE, 4-4
99 Volvo 240 GLE, 4-4
100 Volvo 240 GLE, 4-4

Ekstrem fremkommelighet til overkommelig pris!

4x4

Med Ford's firehjulsversjon, kan du dra fram deg for høyeste berget, uten å sette deg fast. Det er best sagt i de nordiske vintrene da de bader i is og snø. Ford's 4x4 er den beste tilgjengelige i dag og prisen er så lav som kr. 293.000,-.

FOKUS BIL A.S.
Skottene, 2018 Tromsø, Tlf. 77 67 04 02.

As Indlandet Autobilmarkedet
Salsrepresentant: E. 77 67 41 27.
Tromsø, E. 77 64 18 33.

NISSAN

81 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
82 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
83 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
84 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
85 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
86 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
87 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
88 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
89 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
90 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
91 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
92 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
93 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
94 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
95 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
96 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
97 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
98 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
99 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4
100 Nissan Sunny 1.4 CL, 4-4

RENO PARTS STARTERE

Billmester AS
Tromsø, Tlf. 77 67 04 02

OPHEL DELER

WFS - RENAULT - VOLVO
W BILDER PÅ DAGEN
OPHELSPESIALISTEN

BRUKTE BILDELER

Vi ordner BILLANET
01. 77 68 19 01
PARTNER VIFINNAS AS

Annonsesavdeling: 77 62 36 00 - Telefax 77 62 35 03

Arbeidsgesøknad:
Dato: 77 62 35 00
Fødselsnr: 77 62 35 00
Barn: 77 62 35 00

Peugeot 306. Fra 0 til 90 med et gjedeshyl.

Den nye færr og lineære aksjonskjøretøyet og konstruksjonens forbehold for det som er mulig.

Den nye aksjonskjøretøyet gir et uttrykk som er en blanding av sport og komfort og samtidig kvalitets. For selv om det er teknisk utvilsomt at Peugeot 306 er en av de beste i sin klasse.

306 er en av de beste i sin klasse. Den er en av de beste i sin klasse. Den er en av de beste i sin klasse.

149.900

Peugeot 306. Fra 0 til 90 med et gjedeshyl.

Den nye færr og lineære aksjonskjøretøyet og konstruksjonens forbehold for det som er mulig.

Den nye aksjonskjøretøyet gir et uttrykk som er en blanding av sport og komfort og samtidig kvalitets. For selv om det er teknisk utvilsomt at Peugeot 306 er en av de beste i sin klasse.

306 er en av de beste i sin klasse. Den er en av de beste i sin klasse. Den er en av de beste i sin klasse.

149.900

Billans-telefonen

77 68 01 24

BRUKTE BILER

81 Volvo 240 GLE, 4-4
82 Volvo 240 GLE, 4-4
83 Volvo 240 GLE, 4-4
84 Volvo 240 GLE, 4-4
85 Volvo 240 GLE, 4-4
86 Volvo 240 GLE, 4-4
87 Volvo 240 GLE, 4-4
88 Volvo 240 GLE, 4-4
89 Volvo 240 GLE, 4-4
90 Volvo 240 GLE, 4-4
91 Volvo 240 GLE, 4-4
92 Volvo 240 GLE, 4-4
93 Volvo 240 GLE, 4-4
94 Volvo 240 GLE, 4-4
95 Volvo 240 GLE, 4-4
96 Volvo 240 GLE, 4-4
97 Volvo 240 GLE, 4-4
98 Volvo 240 GLE, 4-4
99 Volvo 240 GLE, 4-4
100 Volvo 240 GLE, 4-4

Som fast leser får du mer:

Annonser - debatt - kultur - nyheter - sport og mye annet interessant lesestoff!

Ønsker du Nordlys i postkassen hver dag, ring 77 62 35 00.

* Basert på 302 avisdager, årsabonnement-pris kr 1 220.- i 1995.